

**Preken bij sacramentele gelegenheden**  
**en verhandelingen bij het bedienen van**  
**avondmaaltafels**

door wijlen de predikant, de heer  
James Webster

een van de dienaars van *Edinburgh*

Optimus pastor qui populariter, pueriliter, trivialiter,  
et simplicissime docet. Luther.

Getrouw uit de Engelse tweede editie vertaald

**1998**

## Inhoudsopgave

### **Opdracht**

Voorwoord aan de lezer

Bekendmaking

Preek 1. De moeilijkheid van de zaligheid van de rechtvaardigen, een zeker voorteken van de ondergang van de goddelozen

Twee preken, uitgesproken op twee zondagen voor het vieren van het Heilig Avondmaal

1 Petrus 4:18. En indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?

Preek 2. De moeilijkheid van de zaligheid van de rechtvaardigen, een zeker voorteken van de ondergang van de goddelozen

Twee preken, uitgesproken op twee zondagen voor het vieren van het Heilig Avondmaal

1 Petrus 4:18. En indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?

### Preek 3. De noodzaak van zelfonderzoek, om waardig deel te nemen aan het Avondmaal

1 Kor. 11:28. Maar de mens beproeve zichzelf, en ete also.

### Preek 4. De noodzaak van zelfonderzoek, om waardig deel te nemen aan het Avondmaal

1 Kor. 11:28. Maar de mens beproeve zichzelf, en ete also.

### Preek 5. Het verbond tussen God en Zijn volk, geopend en toegepast

Twee preken, waarvan de eerste werd gepredikt op een zondag, direct voor het vieren van het Avondmaal. De tweede op de dinsdag daarna.

Jesaja 55:3. Want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden van David, enzovoorts.

### Vier verhandelingen bij het bedienen van tafels

Verhandeling 1

Verhandeling 2

Verhandeling 3

Verhandeling 4

### Preek 5. Het verbond tussen God en Zijn volk, geopend en toegepast

Jesaja 55:3. Want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden van David, enzovoorts.

### Preek 6. De weergalozе voortreffelijkheid van Christus

Lukas 11:31. Ziet, meer dan Salomo is hier.

### Preek 8. De plicht en het voordeel van geloven in Christus

Een voorbereidingspreek voor het vieren van het Avondmaal van de Heere.

Johannes 7:37. Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke. Johannes 5:40. En gij wilt tot Mij niet komen, enzovoorts.

### Preek 9. De buitengewone voortreffelijkheid van de liefde van God

Een preek, gepredikt direct voor het vieren van het Avondmaal van de Heere.

Psalm 36:7,8. Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God! Zij worden dronken van de vettigheid Uws huizes; en Gij drenkt hen uit de beek Uwer wellusten.

## Drie verhandelingen bij het bedienen van tafels

Verhandeling 1

Verhandeling 2

Verhandeling 3

### Preek 10. Christus de Verzoening

Een voorbereidingspreek, voor de viering van het Avondmaal van de Heere.

Rom. 3:25. Welken God voorgesteld heeft tot een verzoening, door het geloof in Zijn bloed.

### Preek 11. Het stervend gedrag van Christus aan het kruis

Een preek, uitgesproken direct voor de viering van het Avondmaal van de Heere.

Mark. 15:34. Jezus riep met een grote stem, zeggende: Mijn God, Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten? Luk. 23:46. Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest. Joh. 19:30. Hij zeide: Het is volbracht! En het hoofd buigende, gaf Hij den geest.

## Drie verhandelingen bij het bedienen van tafels

Verhandeling 1

Verhandeling 2

Verhandeling 3

### Preek 12. Christus, het Lam van God, Dat de zonde van de wereld wegneemt

De kern van twee verhandelingen

Joh. 1:29. Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt!

## Opdracht

Aan de recht eerwaarden, Mijnheer Patrick Johnston, heer burgemeester,

William Hutcheson, John Duncan, Samuel Maclellan, Adam Cleghorn, leden,

Mijnheer Robert Blackwood, oudste van het gilde,

William Jeffrey, schatmeester,

William Wardrobe, diaken-secretaris,

en de overige leden van de Raad van Edinburgh.

Recht eerwaarden,

Het is een grote blijdschap, als eer en bevordering, die voor zo velen de ondergang van hun deugd bewijst te zijn, alleen dient om hun gaven te oefenen en verduidelijken, die anders, tot groot nadeel en schade van het publiek, voor altijd in duisternis begraven zouden zijn. U hebt geen van mijn aanbevelingen nodig. Het is voldoende voor u, om zich er bewust van te zijn voor uzelf, zonder dat ik ze overal in het rond uitbazuin, dat u rechtvaardige en eervolle daden

uitgevoerd hebt. Uw ijver, standvastigheid en voorzichtigheid, uw bestendige kalmte, en wijs gedrag in uw openbare besturingen, door elk ding af te wegen, met een billijkheid van gedachten, en rijpe overwegingen, in de weegschaal van de godsdienst, billijkheid, en redelijkheid; uw uitdelende rechtvaardigheid voor degenen die het verdienen, en de geweldig uitgebreide grootheid van uw voorbeeldige gulheid, medelijden, en liefdadigheid voor de armen en behoeftigen, drijven en noodzaken mensen om te zeggen, dat het karakter dat u handhaaft, meer is tot voorspoed en voordeel van de stad, dan van u, en dat het publiek uw bijstand en hulp niet kan missen.

Ik kan uw ijver voor het beplanten van de plaats met een aantal geschikte dienaars niet vergeten, en de buitengewone begunstingen die u dagelijks op hen uitgiet. En ook niet uw grote en onbaatzuchtige zorg, door uw verstandige en eerlijke maatregelen, om verlichting te geven aan de stad, van de grote last waar het onder ligt. En dat inderdaad, en de andere stukken van uw werk, zou een moeilijke onderneming zijn voor iemand die niet gezegend was met een groot en sterk karakter.

Een ander deel van uw karakter, dat ik niet voorbij kan gaan zonder een aparte aandacht, is uw vaste en onwankelbare trouw aan onze goedgunstige Koningin, (een mooi voorbeeld, dat al de koninklijke steden imiteren); een Koningin, die ondanks de teerheid van haar geslacht, en de buitengewone zachtheid van haar stemming, haar zwaard getrokken heeft; dat de Heere der heirscharen gezegend heeft met een wonderbaarlijk succes, tegen een monster van trouweloosheid en vervolging, van wreedheid, eerzucht, en verdrukking; tegen hem die denkt dat zijn troon nooit goed genoeg bevestigd is, zonder dat het drijft in menselijk bloed. En ook niet dat zijn kroon helder schijnt, of met enige luister, tenzij dat het gevernist is met een zee van christelijk bloed. Wat kunnen we denken van de godsdienst en wijsheid van zulken, die hunkeren naar een *paapse* vorst? En wat kunnen we verwachten van iemand die opgeleid is in al de grondregels en tactieken van een *Franse* tirannie, en geleerd is, door ontelbare voorbeelden, om te grijpen naar een absolute, despotische en onbeheerste macht? Gezegend zij God voor de buitengewone ijver die onze Koningin heeft, en die bij alle gelegenheden blij is zich te verklaren voor de opvolging van haar glorieuze troon in de protestantse linie van haar koninklijke familie. Dit beantwoordt goed haar titel van *de Verdediger van het Geloof*; wat, zoals het haar voorrecht is in een hoogste hoedanigheid, zo is dit het voorrecht van alle andere ambtenaren, in hun lagere, beperkte en ingekrompen terreinen.

Uw eerwaarden hebt een natuurlijk recht op deze preken, die ik wijd aan u. Want die alle, behalve één, waren gepredikt in de stad. De bijzondere banden waardoor ik gebonden ben aan uw eerwaarden, hebben het buiten mijn vermogen gesteld om u enige complimenten te maken, omdat al mijn aanbiedingen neer zullen komen op niets meer dan een eerlijke erkenning, en slechts een gewilligheid in mij tonen om dankbaar te zijn. Dat God uw bestuur mag voortzetten, de zegening en de voorspoed van de plaats, en u mag bewaren om op Hem te vertrouwen, voor het bestuur en de leiding van Zijn onfeilbare Geest, is het gebed van,

recht eerwaarden, uw meest verplichte dienaar, in de Heere, James Webster.

## Voorwoord aan de lezer

Godsdienst is een grote verborgenheid, zowel in zijn grondbeginsels en leerstukken, als in de plichten en praktijken daarvan. Deze overtreffen niet meer onze kennis en begrip, dan ze de macht van onze willen doen. En zoals Hij Die licht schiep uit duisternis, in onze harten moet schijnen, om ons de kennis van Christus te geven, zo ook Hij, Die de harten neigt tot wat Hij ook wil, moet, door de werking van Zijn genade, hen brengen tot het begrijpen en ontvangen van die Christus.

Omdat de natuur van de ware godsdienst nooit gekend kan worden, zonder de overweging van de betrekking daarvan tot, en de afhankelijkheid van onze Verlosser, zal ik evangelie-heiligheid beschouwen, zoals dat samenhangt met de Middelaar Christus Jezus. Hij is de werkende Oorzaak en Auteur daarvan. Hij heiligt ons door de krachtige en doeltreffende werkingen van Zijn Geest. De gehele voorbereiding tot heiligheid is van Hem. Hij is de voorbeeldige Oorzaak. Heiligheid is een precieze kopie van Christus, het grote en glorierijke Model. Het zucht naar een grote gelijkvormigheid aan ons gezegend Hoofd, en om dichter te komen bij de volheid van de gestalte van Christus. Hij is evenzo de laatste Oorzaak. Al de genaden, en al hun werkingen, komen uit op de eer van de Middelaar, en het tonen van de deugden en glorie van Hem Die ons geroepen heeft. De wet van de Middelaar is de maatstaf en regel daarvan. Het hart ademt dat hartstochtelijk verlangen en die wens uit, *o dat mijn wegen gericht werden om Uw inzettingen te bewaren!* Christus is het grote Voorwerp van heiligheid. In Hem eindigen onze vrees, liefde, vreugde, en hoop, enz. Heiligheid is ook een deel van de erkenning die verschuldigd is aan Christus, voor de grote zegening van de verlossing. En deze verplichting betalen de verlost en opgewekt en dagelijks. Liefde tot Christus is het grote motief tot hun handelingen. En evenzo plaatsen ze hun vertrouwen en geloof in Zijn verdienste en voorspraak, tot aanneming door, en toegang tot God. Op dat gouden altaar offeren ze hun offers. Ze stellen Christus Jezus voor, en zetten Hem altijd voor zich, als de rechtvaardige Rechter, alwetende Getuige, en genadige Beloner van hun heiligheid. Hun grote bedoeling in al hun handelingen, is om een nadere betrekking tot Hem te verkrijgen. Zijn grote en dierbare beloften zijn hun bemoedigingen, en verlevendigen en ondersteunen ze onder al hun moeilijkheden. Een gevoel van deze liefde drijft ze om te doen, te spreken, te verschijnen, en te lijden voor Hem. Ze handelen in een voortdurende, directe, en algemene afhankelijkheid van Hem, voor Zijn vriendelijke invloeden en kracht, om al hun werken daarin en daardoor te werken. En als ze alles gedaan hebben, zetten ze de kroon op Christus= hoofd, en geven Hem al de lof, door al hun heiligheid aan Hem toe te schrijven, en Zijn genade in hen. We mogen, denk ik, stellen dat Christus als het ware een nieuw wezen heeft gekregen, en, zoals de apostel zegt, wordt *gevormd in hen*. Zodat door onze wedergeboorte niet alleen wij, maar Christus (als ik zo mag spreken) een andere geboorte heeft.

Ik denk dat wat gezegd is, ons zal overtuigen van het grote verschil tussen evangelische heiligheid, en de zedenleer die heden zoveel verheven wordt, tot groot nadeel van, en in tegenstand tegen oprechte godsdienst, en ware rechtvaardigheid. De auteurs en ophitsers van loutere zedenleer kleineren de verlichting van de Geest als onnodig, en als geestdrift. Ze lasteren en keuren de krachtige werkingen van Christus op de wil af, als een dwingen en schending van dat vrije geestvermogen. De oefening van de ziel onder een gevoel van zonde, is bij hen slechts een zwaarmoedigheid en methode. En al de verschillende wendingen van de ontwaakte ziel zijn, in hun opinie, slechts afwisselende zorgen, hopen en vrezen, zoals de grillige inbeelding ze grijpt. En wedergeboorte is schijnheilig praten. En gemeenschap met

God is de lichtgelovige droom van een misleide en zwakke ziel. Ze spreken openlijk uit dat de geest van een mens niet zo duister is, als om de verlichting van de Geest nodig te hebben om op geestelijke wijze de dingen van God te onderscheiden; en dat de wil niet zo bedorven is, als om kracht nodig te hebben om genadige handelingen uit te voeren. De grote bedorvenheid waarover ze klagen, is de verstoring van de genegenheden. Alsof heel de kwetsing die we van de slang kregen, alleen een kleine vermorzeling van de hiel is, en dat het hoofd en het hart, de hogere delen, bijna compleet, onbedorven en gezond waren. En om de hoofdsteen te plaatsen op dit gebouw van verwarring, wordt door hen de zedenleer, die gewerkt wordt uit hun eigen ingewanden, gemaakt tot hun rechtvaardigheid in rechtvaardigmaking. Zodat door hen het hele evangelie wordt ondermijnd. Want de twee grote pilaren van de nieuwe tempel, zijn het bloed van Christus tot onze rechtvaardigmaking, en Zijn Geest voor onze heiligmaking, Die het ons ingeeft, het bewaart, koestert, vergroot en volmaakt. En deze Beide worden uitgeput en neergeworpen door hen.

Een belangrijke oorzaak van het te zichtbare verval van godzaligheid op de huidige dag, is een veronachtzaming en verwaarlozing van Christus, en Hem en Zijn bloed niet te gebruiken tot onze heiligmaking, en ook niet Zijn ambten tot het beginnen en voortzetten van onze heiligmaking. Ik kan met zekerheid zeggen, dat de krachtige en heilzame invloeden van de Heilige Geest niet gekend of gevoeld zijn, waar het leerstuk van toegerekende rechtvaardigheid niet wordt geleerd, en niet wordt geloofd. *Hebt gij den Geest ontvangen uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs? Het Evangelie is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk die gelooft. (Mag ik u vragen, let op de reden die door de apostel wordt gegeven.) Want, zegt hij, de rechtvaardigheid Gods wordt in hetzelfde geopenbaard uit geloof tot geloof; gelijk geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven. O zalig woord! Christus is het einde der wet, tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft. En de wet is een tuchtmeester die leidt tot Christus, ja sommigen bijna geselt tot de dood, voordat ze gedreven kunnen worden tot Christus. Laat dienaars ingaan op Christus= maatregelen, en de vloeken van de wet preken tegen onbekeerde zondaars, en dan Christus en Zijn verbond aanbieden om door hen omhelsd te worden. En dan zullen ze meer succes waarnemen dan ze kunnen verwachten van retorische verhandelingen, doorspekt met aardige kritiek, scherpzinnigheden van de schoolmannen, en uitspraken van de heidense zedenmeesters, en christelijke vaders. Het Woord is krachtig in de hand van Christus. En menselijke kunst maakt het zwaard des Geestes slechts bot. Het is dwaasheid te denken, dat we een diamant kunnen opsmukken, en toevoegen aan de natuurlijke schittering en fonkeling daarvan, door het te bekladden met gewone verf.*

Een andere belangrijke oorzaak van de afname van vroomheid is, aan de ene kant, dat de mensen de rechtvaardigmaking en de heiligmaking verwarren, en aan de andere kant, een heidense scheiding van die. Ik oordeel dan dat het niet ondienstig zal zijn voor evangelische heiligheid, om mijn lezer bekend te maken met twee zeer belangrijke waarheden, namelijk het verschil tussen rechtvaardigmaking en heiligmaking; en ondanks dit verschil en onderscheid, hun onafscheidelijke verbinding.

1. Wat het eerste aangaat, let op de volgende bijzonderheden. (1.) Rechtvaardigmaking, wat zijn naam en natuur aangaat, is een wetsterm; geleend van burgerlijke rechtbanken, en tegenovergesteld aan veroordeling. En het is een handeling van een Rechter die vrijspreekt, en

die Zijn vonnis uitspreekt vanaf de troon van genade. Maar heiligmaking is een lichamelijke daad, een werk van een almachtige en scheppende kracht. (2.) Rechtvaardigmaking is een handeling van God buiten ons, dat een relatieve verandering maakt. Heiligmaking is het werk van God in ons, dat een persoonlijke en werkelijke verandering maakt. (3.) Het eerste vloeit voort uit de uitoefening van Christus=priesterlijk ambt, en van het vergieten van Zijn bloed. Het tweede is een daad, en de onmiddellijke uitoefening van Zijn koninklijk ambt. (4.) De eerste doet de schuld weg. De tweede vernietigt de overheersing en macht van de zonde, en doet geleidelijk de besmetting daarvan weg. (5.) Het eerste geeft ons een recht tot het eeuwige leven. De tweede maakt ons geschikt en passend voor, en beweegt ons tot het bezit daarvan. (6.) Het eerste is de toerekening van de rechtvaardigheid van een Ander aan ons. De tweede is het ingieten in ons van een goede hebbelijkheid. En daarom is de eerste de vergeving van zonde, en het aannemen van ons als rechtvaardig. Het andere is een doding van het verderf, en een verlevendiging van onze genaden. (7.) De Rechtvaardigheid van de rechtvaardigmaking is waarlijk en eigenlijk verdienstelijk voor al het goede dat ons verleend wordt. Het andere verdient in geen denkbare betekenis enige zegening van God. (8.) In de rechtvaardigmaking zijn wij patiënt en voorwerpen, want het is de handeling van God zonder ons. Maar in de werken van rechtvaardigheid, wordt de wil door doeltreffende genade in staat gesteld, om te doen samenvallen en te doen werken met God. (9.) Rechtvaardigmaking en vergeving van zonden is volkomen en compleet in dit leven. Maar heiligmaking is onvolkomen, en laat geleidelijke voortgang toe, en extra trappen. In de eerste wordt Christus vertoond als de glorierijke Zon en Fontein van een volle en onveranderlijke rechtvaardigheid. In de tweede zijn de gelovigen als de maan, die zijn verschillende verschijningen heeft van toenemen en afnemen. Daarom is de rechtvaardigheid van de rechtvaardiging toegerekend aan gelovigen, in aantal één en dezelfde bij hen allen. Christenen van de kleinste maat en rang hebben dezelfde persoonlijke rechtvaardigheid met de heiligen van de eerste grootte en de hoogste vorm. Maar wat het tweede aangaat, elke gelovige heeft zijn eigen bijzondere rechtvaardigheid, verschillend van die van een ander. (10.) De rechtvaardigheid van de rechtvaardigmaking beantwoordt alle eisen van het verbond der werken, en is een volledige genoegdoening aan de Goddelijke rechtvaardigheid. Maar onze eigen rechtvaardigheid is een overeenkomst met de Goddelijke zuiverheid, een kopie en afschrift van Zijn heiligheid. En daarom, (11.) de eerste rechtvaardigheid betreft meer direct ons schuldig geweten, dat het bloed van de besprenging ontvangt. Maar de tweede rechtvaardigheid betreft en beïnvloedt onmiddellijk al de vermogens die de zonde bedorven had. (12.) Het is ons toegestaan te roemen in, en ons te laten voorstaan op de eerste rechtvaardigheid, zelfs als het doorzocht wordt voor Gods rechtbank. Maar wat de tweede betreft, moeten we uitroepen met de Psalmist, *ga niet in het gericht met Uw knecht; want niemand, die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.* En, (13.), rechtvaardigmaking is in een ogenblik, in hetzelfde moment als wij eerst geloven. Heiligmaking is een doorgaand werk gedurende de gehele loop van ons leven, en het is slechts volmaakt in heerlijkheid, wanneer Christus Zijn bruid vlekkeloos zal voorstellen aan Zijn Vader.

2. Hoewel ze twee zeer onderscheiden en verschillende zegeningen zijn, hebben we toch ergens anders aangetoond dat ze onafscheidbaar zijn. Maar hier zullen we een nader gezicht en observatie hebben van hun zoete en gezegende verbinding. (1.) Dan zal dit blijken uit de onafscheidbare handeling van Christus=koninklijke en priesterlijke ambten met betrekking tot gelovigen, waardoor Hij zowel de schuld als de smet van de zonde verwijdert. Wanneer Hij alle ongerechtigheid vergeeft, dan voorkomt Hij afvalligheden. Hij vergeeft de mensen hun

overtredingen niet, en hat ze onder de overheersing van zonde, om direct opnieuw meer ongerechtigheid te plegen. Christus is ons geworden van God, rechtvaardigheid en heiligmaking. (2.) Dit is volgens Zijn opdracht, om de ongerechtigheid van *Jakob* weg te doen, zowel als om ons te wassen in Zijn bloed. Ja, Hij kwam door bloed en door water. En deze twee vloeiden uit Zijn doorstoken zijde, om aan de wereld de eenheid van de twee voorrechten van rechtvaardigmaking en heiligmaking te verklaren. (3.) De liefde van God zal ons niet ten dele verplichten, en ons ook niet een onvoldoende en onvolmaakte remedie geven voor onze verkeerdheden: *Zijn werk is volmaakt*. Zal Hij verlossen van de hel, en heersende zonde in ons toelaten, dat het slechtste stuk van de hel is? Zal Hij ons onderscheiden van duivels, door ons vergeving te geven, en ons toch toelaten geheel bevuild en zwart te zijn zoals zij? (4.) Iemand die gezegend is met zaligmakend geloof, omhelst een gehele Christus, en al Zijn ambten. Hij neemt Hem aan als een Koning, om Zijn wetten in zijn hart te schrijven, zowel als een Priester Die sterft in zijn plaats, wegens het verbreken van de wet. Vandaar, Hand. 26:18, wordt er van ons gezegd dat we *geheiligd zijn door het geloof in Christus*. (5.) Zoals de eerste *Adam*, door ongeloof en afwijking van God, niet alleen op zijn en ons hoofd een straf van de dood bracht, maar eveneens alle heiligheid en geestelijk leven verloor; evenzo zal Christus, de tweede *Adam*, Die kwam op de breuk te herstellen, en onze oorspronkelijk geluk terug te winnen, ons een tweevoudig leven terug moeten geven. (6.) De belofte van vergeving aan gelovigen, en de bevelen tot hun heilige wandel, zijn in het nieuwe verbond samengevoegd en samen getrouwd, en in het besluit van de verkiezing bepaald om effectief te zijn. *Dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis van Israël maken zal: Ik zal rein water op hen sprengen, en zij zullen rein worden, en Ik zal Mijn wet in hun hart schrijven; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken*. En het nieuwe testament in Zijn bloed is tot de vergeving van zonden. En het eerste sacrament van de doop verzegelt zowel heiligmaking als rechtvaardigmaking, en wordt voor gelovigen gemaakt tot het bad van wedergeboorte. (7.) Christus verdiende de beide zegeningen die ons geschonken worden. En we vinden in de Schrift dat God Zich bezig hield met deze beide aan ons te schenken, als de vruchten van de koop van Zijn Zoon. Jes. 53:10, *Hij zal Zijn zaad zien, zowel als velen rechtvaardigen*. En Ps. 110:3, *Uw volk zal zeer gewillig zijn, zegt de Heere tot de Heere, op den dag Uwer heirkraft*. (8.) Niets zal het ontwakend geweten geruststellen, dan deze dubbele zegening. Hen vergeving te schenken, en ze toch weg te zenden als vreemdelingen en vijanden van de Koning in hun harten, door zondige handelingen, zou nooit voldoening schenken. (9.) Te groter de verzekering van een persoon van zijn rechtvaardigmaking is, te hartstochtelijker is zijn verlangen naar heiligmaking. Het geloof aan vergeving is een van de scherpste aansporingen tot heiligheid. *Haar zonden zijn haar vergeven, die vele waren; want zij heeft veel liefgehad*. En om dit punt te besluiten, in diezelfde plaats waar alle goede werken buitengesloten worden van enige invloed te hebben op onze krachtadige roeping en zaligheid, wordt heiligheid bevolen: *Tit. 3:8, Dit is een getrouw woord, en deze dingen wil ik, dat gij ernstelijk bevestigt, opdat degenen, die aan God geloven, zorg dragen, om goede werken voor te staan; deze dingen zijn het, die goed en nuttig zijn den mensen*.

Het blijft over dat ik enige verontschuldiging maak voor de onvolkomenheden van deze preken. Ze werden genomen uit mijn mond toen ik ze uitsprak voor mijn gemeente, door de pen van iemand, geen geleerde, en die geen *Latijn* verstaat. Dit stelde ze noodzakelijkerwijs bloot aan de ongemakken van enige verkeerde spelling en interpunctie, (en misschien kunnen me wat *Scoticismen* ontsnapt zijn in het uitspreken), en aan een losheid en slordigheid van



stijl. En inderdaad kunnen ze niet zeer correct zijn. Want ze zijn recht van de preekstoel gebracht naar de drukpers, zonder ze over te schrijven, waarvoor ik geen gezondheid en geen vrije tijd had. Ik moet eveneens toevoegen, dat ik niet besloten was, tot voor kort, om ze te publiceren. Maar enige verstandige en vooraanstaande personen, (van wie de uitspraken een wet voor mij zijn), omdat die oordeelden dat ze zouden kunnen stichten, zelfs in hun alledaagse kleding waarin ze eerst verschenen, was ik overwonnen om ze naar buiten te laten gaan, met alle onvolkomenheden die ermee gepaard gingen. Hoewel ik hoop dat mijn manier natuurlijk zal klinken, mijn overgangen helder en verduidelijkend, en mijn taalgebruik duidelijk en gemakkelijk, (want ik heb altijd gedacht dat de natuurlijk uitdrukking van een heldere gedachte het beste van een rede is); toch dank ik God, ik ken mijzelf te goed om ooit tevreden te zijn met mijn eigen voortbrengselen, of mezelf op prijs te stellen voor enig ding dat ik kan doen. Ik heb zo'n schroom in mezelf, en zo'n diep ontzag voor deze geleerde eeuw, die onvolkomenheden zal ontdekken die aan de aandacht van toehoorders ontsnapt zijn, dat ik gedwongen ben te erkennen dat mijn lesuren niet zacht smakend genoeg zijn om de kritische smaak te behagen, of om de onverbiddelijke test van de wetenschappers en de geleerden te doorstaan.

Sommigen mogen denken dat ik in de eerste twee preken, over de moeilijkheid van zaligheid, de stof te ver doorgevoerd heb. Maar wat ik naar voren heb gebracht, zal, denk ik, de opvatting van alle orthodoxe godgeleerden blijken te zijn. Wanneer we opzien tot God, en naar wat Hij doet om ons geluk te verzekeren, dan kunnen we niet anders doen dan toegeven en belijden, dat de verwerving daarvan hoogst zeker is. Maar dit sluit de grote moeilijkheden aan onze kant niet uit, die al onze dagen daarmee moeten worstelen. Niemand zal ontkennen, die de 27<sup>e</sup> van de *Handelingen* gelezen heeft, vooral het laatste vers daarvan, dat *Paulus* en zijn gezelschap nauwelijks zalig waren geworden, en, wat alles is dat ik versta van de zin, met grote moeilijkheid zalig waren geworden. Toch waren hun verlossing en ontkoming besloten, voorzegd, beloofd, en effectief teweeggebracht door God Zelf. Het is mogelijk dat anderen aanmerkingen zullen maken op mijn hoge en verheven uitdrukkingen aangaande Christus=lijden. Ik zou willen dat ze de stijl van zowel oude als recente schrijvers overwegen, ja, de taal van de Schriften daarover. Kan er iets worden gezegd boven wat de Heilige Geest Zelf spreekt, Die bevestigt dat Christus *een vloek geworden is voor ons, en zonde voor ons?* Ik ga nu niet de betekenis van deze zinnen onderzoeken). En om vrijuit te spreken, wanneer we van de rots van *Antinomianisme* vandaan blijven, het kruis van Christus is een onderwerp van die natuur, dat elke mogelijkheid van overdrijving uitsluit. Het is onmogelijkheid dat woorden te dicht zouden komen bij de natuur daarvan. En hoe meer waar, treffend en levendig het lijden van onze Heere kan worden beschreven voor ons, hoe meer de aantrekkelijke deugd daarvan voortgezet en bevorderd wordt.

Een andere tegenwerping, die ik voorzie dat tegen mij gemaakt zal worden, is, dat de verhandelingen mager zijn, en slechts de vrucht van mijn eigen opvatting. Helaas, dat ze niet meer direct afstamden van en ingegeven waren door de Geest van God aan mijn eigen hart, opengelegd om Zijn invloeden te ontvangen, en dat ze zozeer gewerkt waren bij de kracht van mijn eigen geest, zou mijn terechte klacht moeten zijn. Maar ik veronderstel dat dit niet de bedoeling van de aanklacht is. Want sommigen denken dat alle verhandelingen onvruchtbaar zijn, als ze niet voortkomen vol van oudheden, en kreunen en zweten onder het onhoudbare gewicht van aanhalingen, genomen van *Seneca, Cicero, Thomas Aquino, en Augustinus*, en van de rest van de stammen van de *heidense* schrijvers, *paapse* schoolmannen, en oude

vaders. Wat! Wordt er heden zo'n beslag gelegd op vindingrijkheid, dat iemand ons niet kan onthalen, zonder dat hij rooft en gapt van de ouden, en leent van de meer recente schrijvers? Waarom mag iemand, die afhankelijk is van God, voortbrengen wat profijtelijk en aangenaam is, zonder er dank voor verschuldigd te zijn aan anderen? Het zal mijn dagelijks gebed zijn, dat God deze waarheden op de geest van de lezer thuis mag brengen, met een sterke hand, en een werkzaamheid van Zijn genade. Ik was u bijna vergeten te vertellen dat er een paar herhalingen in mijn preken zijn, die onvermijdelijk waren door de overeenkomst van de behandelde doelstellingen.

## Bekendmaking

De heer James Webster, de auteur van de volgende preken en verhandelingen, was beroemd in zijn dagen. Hij had terecht het karakter verkregen van een man van uitmuntende vroomheid, een vurig pathetisch prediker, en iemand die energiek opkwam voor evangeliewaarheid, in verzet tegen dwaling. Hij stierf in *mei 1720*, en werd algemeen betreurd; zodat dat, wat *David* zei van *Abner*, terecht werd toegepast op hem: *Er is te dezen dage een vorst, ja, een grote gevallen is in Israël.*

Dit boek is voor het eerst gedrukt in het jaar *1705*, in kwarto band, en werd goed ontvangen. Maar nadat het lang uitverkocht was geweest, en er regelmatig naar werd gevraagd, meende men dat een tweede editie noodzakelijk was. Het wordt daarom nu aangeboden aan het publiek, in keurig zakformaat, omdat men oordeelde dat dit een meer nuttig formaat was. Er is zorg voor gedragen om de ontelbare fouten in punctuatie, spelling, enzovoorts, waarvan de vorige editie wemelde, te verbeteren. De algemene koppen, verdelingen en onderverdelingen zijn beter onderscheiden. En titels werden gegeven aan de verschillende preken.

De bewerkers vleien zichzelf daarom, dat het bekende karakter van de eerwaarde auteur, de uitmuntendheid van de verhandelingen, en de juistheid van deze editie, dit kleine boekdeel zal aanbevelen in de publieke achting.

Het is niets anders dan recht om de lezer in kennis te stellen van het feit dat geen van de familieleden van de auteur deze editie heeft gezien voor de publicatie, hoewel het niet buiten hun medeweten om is gebeurd; zodat ze op geen enkele wijze te beschuldigen zijn van enige fouten die ontstaan kunnen zijn bij het drukken. Wij hopen dat deze zeer weinig en onbelangrijk zullen blijken te zijn.

Naschrift uit Brits Biografisch Woordenboek.

James Webster werd geboren in 1658 of 1659. Hij studeerde aan de St. Andrews Universiteit.

Doordat hij zich kante tegen bisschop Sharp moest hij de Universiteit verlaten voor dat hij de graad van M.A. behaalde. Hij verenigde zich met de Covenanters. Om deze reden onderging hij twee maal gevangenisstraf.

Na de Omwenteling van 1688 werd hij bevestigd als presbyteriaans predikant te Liberton, in de buurt van Edinburg. Hiervandaan vertrok hij naar Wgitekirk, in 1691. Vanaf 1693 werd hij verbonden aan de Collegiate Church te Edinburg. Daar bleef hij tot zijn dood op 18 mei 1720. Zijn zoon Alexander was de zoon van zijn tweede vrouw Agnes, de dochter van Alexander Menzies van Cutter in Lanarkshire.

## **Preek 1. De moeilijkheid van de zaligheid van de rechtvaardigen, een zeker voorteken van de ondergang van de goddelozen**

### ***Twee preken, uitgesproken op twee zondagen voor het vieren van het Heilig Avondmaal***

1 Petrus 4:18. *En indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?*

De eerste preek over deze tekst.

HET is nooit mijn mening geweest dat mensen gedwongen en gedreven moeten worden tot de Avondmaaltafel. Maar dat het moet omheind worden door de goddelijke heg, en dat mensen gewaarschuwd dienen te worden om op hun hoede te zijn, en hun gevaar te overwegen. Hoewel tijdelijke oordelen niet zo vaak voorkomen onder de huidige, als onder de oude bedeling, komen geestelijke oordelen toch vaker voor. En als een oneerbiedige blik op, of aanraking van de berg *Sinai*, dat heilige toneel, strafbaar was; veel meer het ontheiligen van de tafel van de Heere, het altaar van genade, het verzoendeksel, de troon van het Lam. Ik heb het voornemen om u op deze dag wat voor te houden van de moeilijkheid van heiligheid. En inderdaad, het Avondmaal van onze Heere te vieren, is een van de moeilijkste delen van heiligheid. *Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?* Heel de wereld is ondergebracht in deze twee klassen, de *rechtvaardige* en de *zondaar*. Ze hebben verschillende grondbeginselen, verschillende wegen, verschillende bedoelingen, en verschillende doeleinden. Ze zijn op elke manier tegenvoeters, de een tegen de ander. *Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt*, voorzeker, zegt onze apostel, dan zullen de goddelozen helemaal niet zalig worden; *waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?*

*Eerst*, dan, we hebben deze twee klassen billijk uitgedrukt, *de rechtvaardige*, en *de zondaar*, of de *goddeloze*. *Ten tweede*, we hebben de verschillende bestemmingen van deze twee soorten van mensen: de *ene* is *zalig geworden*, en de *ander* *niet*. *Ten derde*, we hebben de grote moeilijkheid die de rechtvaardigen hebben om te komen in de hemel. Ze worden *nauwelijks zalig*. En aan de andere kant hebben we de zekerheid van de verdoemenis van de goddeloze. De vraag hier is krachtiger dan een eenvoudige en duidelijke ontkenning. Ik kan geen plaats in de wereld vinden, zegt hij, behalve dat het is in de hel zelf, voor de zondaar en goddeloze. *Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt*. Er wordt een viervoudige rechtvaardigheid genoemd in de Schriften. 1. Een *schijnheilige* rechtvaardigheid. *Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaren tot bekering. Er is een geslacht, dat rein in zijn ogen is, en van zijn drek niet gewassen is.* 2. Er is een *zedelijke* rechtvaardigheid. Dat is een uiterlijke overeenkomst met de wet. Want *rechtvaardigheid* is een relatief woord, en heeft betrekking op een regel. Vele godgeleerden denken dat de profeet *Ezechiël* spreekt van deze rechtvaardigheid in hoofdstuk 18, wanneer hij veronderstelt dat een persoon kan afvallen van zijn rechtvaardigheid. 3. Er is een *wettelijke* rechtvaardigheid. Die is persoonlijk, volmaakt in delen en graden, en een altijddurende gehoorzaamheid. Maar, 4. er is een

*evangelische* rechtvaardigheid. En dat is oprechtheid en evangelie-heiligheid. En dit is die rechtvaardigheid in de tekst. *Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt.* De hemel wordt zaligheid genoemd. Had *Adam* volhard, dan had hij een hemel gekregen, maar niet een zaligheid. Zaligheid is een verlossing van een gevaarlijke toestand. Het is gelijk aan iemand die aan het verdrinken is, en die dan eruit getrokken wordt bij het haar van het hoofd, en aan wal geworpen wordt.

De hemel is een zaligheid, en de Naam van Jezus regeert met zaligheid. *Gij zult Zijn Naam heten Jezus; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.* Maar de weg om te komen bij de zaligheid is zeer ruw, hard en moeilijk. *De rechtvaardigen worden nauwelijks zalig.* Laat ze bidden en geloven, berouw hebben en gehoorzamen, en zo gevoelig, zo waakzaam, zo ijverig zijn als ze misschien kunnen, toch zullen ze genoeg te doen hebben om in heerlijkheid aan te komen. Wanneer één been binnen is over de drempel van de hemel, dan zullen ze bang zijn dat de duivel ze terugtrekt bij de andere. Maar wat nauwelijks gedaan wordt, wordt altijd gedaan. Zoals dat wat bijna gedaan wordt, nooit gedaan wordt. De schijnheilige wordt bijna zalig, en toch werkelijk verdoemd. De rechtvaardige wordt nauwelijks, maar toch werkelijk zalig. We hebben eveneens de gevolgtrekking, *waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?* In de Schrift worden de zondaren soms genomen voor heel de mensheid, die schuldig is zowel aan erfzonde als aan dadelijke zonde. *Zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods.* Soms worden waarneembare zondaars bedoeld: *Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaren tot bekering.* Soms worden ze genomen voor beruchte wellustelingen. *Een vrouw in de stad, welke een zondares was.* Maar, ten laatste, door een zondaar wordt iemand bedoeld die een handel maakt van zondigen, die zonde bedrijft als gewoonte, en die het opzettelijk doet, die het doet met volledige toestemming van de wil, of zonder bekering. In één woord, door een zondaar wordt een onbekeerd iemand verstaan. *Zo zal ik den overtreders Uw wegen leren; en de zondaars zullen zich tot U bekeren.* De zondaars en de goddelozen betekenen beide hetzelfde ding: onwedergeboren mensen, wereldse mensen. Nu, zegt de apostel, ik ben de gehele schepping wezen doorkruisen, terwijl ik keek door hemel en hel, en ik zie deze laatste plaats alleen voor hen. Wanneer een rechtvaardig man met de grootste moeilijkheid de zaligheid mogelijk kan bereiken, waarheen, denkt u dat het mogelijk is voor opzettelijke, schaamteloze zondaars, onbekeerlijke, hardnekkige schurken, heen te gaan? *Waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?*

Mijn opmerking is, *dat de moeilijkheid van dat een rechtvaardige de zaligheid bereikt, een zeker voorteken is, een onbetwist teken van de onvermijdelijke ondergang van de goddeloze.* Wanneer de rechtvaardigen nauwelijks zalig worden, enzovoorts. U hebt een Schriftplaats, waar onze tekst een citaat uit is, volgens de vertalers van de *Septuaginta*, Spr. 11:31: *Ziet, den rechtvaardige wordt vergolden op de aarde, hoeveel te meer den goddeloze en zondaar!*

In het spreken over dit leerstuk, zal ik,

1. Bewijzen de moeilijkheid dat de rechtvaardige de zaligheid bereikt, of tonen dat hij *nauwelijks zalig* wordt.
2. Ik zal wat meer van nabij dit verbazende leerstuk overwegen, en u laten zien hoe bewust makend en bezielend het behoort te zijn, *dat zelfs de rechtvaardigen zelf nauwelijks zalig zullen worden.*
3. U de redenen daarvan laten zien, vanwaar het is dat ze zalig worden met heel wat moeilijkheid.

4. Bescheiden onderzoeken waarom God een ander pad naar de hemel heeft uitgetekend.
5. Bewijzen dat de moeilijkheid van hun zaligheid een zeker voorteken is, en een onbetwist teken van de ondergang van de goddelozen.
6. En dan enige gevolgtrekkingen maken.

II. Dan, om *de moeilijkheid van de zaligheid van de rechtvaardige te bewijzen*.

1. Overweeg de vele benamingen die de Schrift geeft aan de weg tot de zaligheid. Het wordt een *loopbaan* genoemd. De mensen moeten alle kracht inspannen, al het vermogen, en al de lenigheid van hun lichaam, om zich vooruit te richten in de loopbaan. Het is een *strijd*. De mensen moeten al de krachten van de natuur oproepen voor een krachtige aanval. Het wordt vergeleken met de oude oefeningen, die de meest gewelddadige worstelingen in de wereld waren. De weg wordt vergeleken met de het grootste gezwog, met het bewaren van een wijngaard in de hitte van de zomer. Het wordt een *nauwe weg, een smalle weg* genoemd. Het is zo nauw, dat Christus verklaart dat *een rijke niet meer kan ingaan daardoor, dan een kameel*, met de bult op zijn rug, *kan gaan door het oog van een naald*. Het is een beklimming, een grote steilte. *Wie zal klimmen op den berg des Heeren?* Velen zouden willen klimmen op de heuvel van eer. Maar, zegt de psalmist, *wie zal klimmen op den berg des Heeren?* Mensen komen tot de voet van de heuvel. Ze doen enkele zwakke pogingen. Er zijn enige pogingen om te komen tot de top van de heuvel. Maar ze hebben gewichten die ze terug trekken, lasten van binnen en van buiten. En ze hebben niet het besluit, en ook niet de moed om te vechten tegen de moeilijkheden, maar vallen terug, en wandelen niet meer met Hem.

2. Dit bewijst de moeilijkheid van hun zaligheid, de ingewikkelde stukken van oefening die ze hebben aangaande hun zaligheid, en in de weg daar naartoe. Wat een zorgen, wat een vrezes, wat een smarten, wat een leed, wat een twijfels, wat een angst, wat een besluiteloosheid, wat een onzekerheden van de ziel, wat een afwisselend hopen en vrezes! Soms worden ze in de vallei neergeworpen, en op andere keren klimmen ze iets op, en keren op hetzelfde moment terug. Godsdienst is een voortdurende ononderbroken reeks van oefeningen. *Hierin oefen ik mijzelf, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en de mensen*. Wat een grote slingeringen hebben de heiligen van de eerste grootte, christenen van de hoogste vorm en klasse! De psalmist roept uit: *Houdt Zijn goedertierenheid in eeuwigheid op? Heeft de toezegging een einde, van geslacht tot geslacht?* Een *Heman* ondergaat, zelfs tot verbijstering van hem toe, de vervaarnissen van God van de jeugd aan. En toch was hij de wijste man naast *Salomo* in zijn tijd. Een *Habakuk* roept uit, *mijn buik werd beroerd, en verrotting kwam in mijn gebeente; ik werd beroerd in mijn plaats, dat ik rust mag vinden*. Wat een oefeningen hebben de heiligen gehad in alle eeuwen! Wat een ruwe doortocht! Wat een krachtige winden! Wat een golven die onstuimig bulderen, en elke stortzee die dreigt hun dood te zijn! Bewijst dit niet de moeilijkheid om tot de zaligheid te geraken?

3. De grote afstand waartoe sommigen gekomen zijn, die toch tekort kwamen voor de zaligheid, bewijst de moeilijkheid. Ik herinner me dat *Shephard* spreekt van negen stappen van een onbekeerde man naar de hemel. En *Meade* van twintig stappen. En anderen eveneens van vele gewone stappen, in voorbereidend werk, in het aannemen van Christus, en in heiligmaking. Er is een geloof waarvan gesproken wordt; een gewoon geloof dat sommigen hebben, en toch wist Christus *dat zij de eer der mensen liefhadden, meer dan de eer van God*. Er is een gewone liefde, gewone verlichting, gewone vrede, gewone hoop. En tenzij de Geest op onze geest schijnt, en getuigt met onze geest, kan geen mens de ene van de andere

onderscheiden, niet meer dan dat een ongeschoolde juwelier een Bristol steen kan onderscheiden van een echte diamant.

O, wat een eind hebben sommigen bereikt! Ze zijn niet ver van het koninkrijk af geweest, en hebben het toch nooit bereikt. Juist wanneer ze aan het krabbelen waren op de drempel van de heerlijkheid, hakte de duivel hun vingers af, en stortten ze in de put. Dat betoogt de moeilijkheid van de zaligheid, dat mensen een groot eind kunnen komen, en toch tekort komen.

4. De menigte van de verdoemden, en de schaarste van de verlostten, is een bewijs van de moeilijkheid. Er kan geen belangrijker reden gegeven worden om de moeilijkheid te bewijzen, dan dit. Want er is een natuurlijke honger, een hevige dorst naar zaligheid in iedereen. En kon hij het bereiken in zijn eigen weg, dan zou geen mens ellendig zijn. Het verlangen naar geluk is dooreengevlochten met ons eigen karakter, gestel, en gesteldheid. Waarom zijn er dan zo weinig verlost, ondanks dat allen verlost zouden willen zijn? Waarom? Ze hebben de moed niet om de moeilijkheid te bestrijden. Ze geven het over. Ze zeggen: *dit kwaad is van de Heere. Ze verachten het beloofde land. Ze willen de moeite niet doen om alle tegenwerpingen te overkomen. En daarom zien we dat er zo weinig verlost zijn. Één uit een stad, en twee uit een geslacht of stam, en Ik zal u brengen te Sion. Ze zijn gelijk aan de beziën in den top van de opperste twijg. Israël is gelijk aan het zand der zee, toch zal slechts het overblijfsel daarvan wederkeren.* Sommigen hebben moeite gedaan om een grove berekening te maken, en de wereld te verdelen in dertig delen, waarvan slechts vijf de bezitters zijn van de christelijke godsdienst. En hoeveel hiervan zijn er *Socinianen, Papisten, Pelagianen, Quakers?* We kunnen weinig barmhartigheid voor ze hebben, als ze gaan tot de grootste hoogte van al hun ketterijen en dwalingen. Maar onder de Protestanten, hoeveel zijn onwetend van fundamentele stukken? Hoeveel zijn werlds? Hoeveel zijn slechts beschaafd? Hoeveel zijn formalisten? Hoeveel zijn schijnheiligen? Zodat een godzalig mens nauwelijks gevonden kan worden. Dit is een ander bewijs dat de weg moeilijk is.

II. Maar ik kom tot het tweede ding, om *onze gedachten een weinig te vestigen op dit verbazende leerstuk, dat we temeer ontwaakt mogen zijn, dat de rechtvaardigen nauwelijks zalig worden.* Overweeg deze vijf dingen.

1. Wie deze rechtvaardigen zijn die nauwelijks zalig kunnen worden.
2. Wat deze rechtvaardigheid is, waardoor ze zijn bestemd.
3. Welke zekerheid ze hebben voor hun zaligheid.
4. Welke voorrechten ze hebben die hun zaligheid verzekeren.
5. Welke aanvullende en bijzondere genaden sommigen bereiken.

En toch, na al deze dingen worden ze nauwelijks zalig.

1. Overweeg wie deze rechtvaardigen zijn. Er is een drievoudige rechtvaardigheid. Ik zal niet zeggen dat de drie hier ingesloten zijn, maar van twee daarvan denk ik het wel. Er is, 1. *hebbelijke* rechtvaardigheid, 2. *dadelijke* rechtvaardigheid, en, 3. *toegerekende* rechtvaardigheid. De rechtvaardigen in de tekst hebben *eigen* of *hebbelijke* rechtvaardigheid. Dit is niet dat, waarbij we gerechtvaardigd worden voor God. Maar daarmee wordt bedoeld *evangelische* heiligheid. En we handhaven dit, om de grote lasterpraat van de *roomse* kerk te weerleggen, die stelt dat wij alle echte eigen rechtvaardigheid ontkennen. Wij zeggen, dat er een eigen heiligheid is. Maar het is niet onze rechtvaardigheid voor Gods rechtbank, en waardoor we de eisen van de wet voldoen. En we moeten een andere rechtvaardigheid hebben, dat volmaakt moet zijn, waardoor we aan het recht moeten voldoen. Maar er is een

eigen en hebbelijke rechtvaardigheid, dat alle genade is die gelegd is in de ziel. Nu, het is zeer verrassend en bijna ongelooflijk, dat mensen die dit hebben, nauwelijks zalig worden. Waarom? Zo wordt originele rechtvaardigheid teruggekregen. Deze hebbelijke rechtvaardigheid, deze eigen heiligheid, het is absoluut waar dat het een deel van de zaligheid is. Het is het onderpand zelf van de hemel. Het is een vooruitlopende hemel. Het is werkelijk een hemel die tot ons komt, voordat wij er naartoe gaan. *Het Koninkrijk Gods is rechtvaardigheid.* En toch, hoewel het in ons is, en wij half in heerlijkheid, zullen we er nauwelijks naar toe gaan, en komen tot voltooide rechtvaardigheid. Deze rechtvaardigen worden nauwelijks zalig. Dan voor dadelijke rechtvaardigheid, *zij die rechtvaardigheid doen zijn rechtvaardig*, zegt de apostel. Het is verbazend dat ze nauwelijks zalig zouden worden. Want God heeft de hemel beloofd aan ze, en zegt: *wie zijn weg wel aanstelt, dien zal Ik Gods heil doen zien.* En toch, hoewel het zo is, en beloofd, zullen ze nauwelijks die zaligheid zien. Ze hebben er genoeg mee te doen. Dan de toegerekende rechtvaardigheid. Dit geeft ons ons formeel eigendomsrecht op de zaligheid, ons formeel recht, zodat God in rechtvaardigheid, niet jegens ons, maar jegens Zichzelf en Zijn Zoon, ons de zaligheid niet kan weigeren. De zaligheid die we moeten hebben. Hoewel het vrij is wat ons aangaat, het is rechtvaardigheid in Hem, om Zijn woord te volbrengen aan Zijn Zoon, en om de overeenkomst te houden. Want Christus kocht het met Zijn bloed. En dit bloed, als het toegerekend is aan mij, geeft mij een recht tot de zaligheid. Daarom kan God, zonder een beschuldiging van Zijn rechtvaardigheid, me er niet van beroven. En toch, bekleed met die rechtvaardigheid, wordt ik nauwelijks zalig.

2. Overweeg de eigenschappen van deze rechtvaardigheid.

1°. Deze rechtvaardigheid is bovennatuurlijk. En het is wat vreemd, dat dit, wat van boven komt, niet weer terug zou gaan. We weten wat gezegd is door onze Heere. *Niemand is opgevaren in den hemel, dan Die uit den hemel nedergekomen is.* We mogen datzelfde van rechtvaardigheid zeggen. Geen rechtvaardigheid is opgevaren in de hemel, dan wat uit de hemel nedergekomen is. Het is een ding geboren in de hemel. Het is van goddelijke oorsprong, van een hemels aftreksel. En terug zal het gaan. Het neigt er heen, en zal gaan, en toch zal het nauwelijks gaan.

2°. Deze rechtvaardigheid is algemeen, wat de delen aangaat, maar niet wat de graden aangaat. *Zacharias en Elizabeth waren rechtvaardig voor God, wandelende in al de geboden en rechten des Heeren.* Nu, ondanks dat iemand universele gehoorzaamheid geeft aan de wet van God, zal hij toch nauwelijks in de hemel komen, en zal hij nauwelijks zalig worden!

3°. Deze rechtvaardigheid is blijvend, gezet, vast, en altijddurend. De rechtvaardigheid van iemand is niet een langs drijvende wolk, een morgendauw. Nee, het is duurzaam en blijvend. Het gaat door tot het einde. En *die volstandig zal blijven tot het einde, die zal zalig worden*, zegt Christus. Ja maar, zegt onze apostel, hij *zal nauwelijks zalig worden.* Hoewel de kroon aan het einde is, zal hij genoeg te doen hebben om aan het einde te komen, en de kroon te bereiken.

4°. Deze rechtvaardigheid in het algemeen, en gewoonlijk, is een groeiende rechtvaardigheid. *Het pad der rechtvaardigen is gelijk een schijnend licht, voortgaande en lichtende tot den vollen dag toe.* En toch zal dat toenemende licht nauwelijks ooit komen tot een volmaakte dag. Het is met moeilijkheid dat de dageraad een hoogtepunt zal hebben. Het moet het hebben, maar met grote moeilijkheid. De gelovige moet het hebben, precies alsof hij zich voor kon stellen dat de zon aan het worstelen was om de hemelen te beklimmen, om aan het hoogtepunt te komen, en met moeilijkheid daar aankomt.

3. Overweeg welke zekerheid de rechtvaardigen hebben van God, voor hun zaligheid, die toch nauwelijks zalig zullen worden. Ze hebben al de zekerheid die iemand hebben kan van God.

1°. Ze zijn er toe verkozen, ze zijn gekozen tot zaligheid. (Ik spreek nu niet van de orde van de besluiten.) Ik ben er ver vandaan om te spreken met de kerk van *Rome* en de *Arminianen*, dat God in Zijn vooruitzicht van tevoren zag dat ze rechtvaardig zouden zijn, of geloven. Maar ik ben er zeker van dat de rechtvaardigen verkozen zijn. Dat is alles wat ik bedoel. Ze zijn gekozen tot de zaligheid. En het besluit van God is als een berg van koper, dat eeuwig vast is. Gekozen tot de zaligheid. God moet Zijn onveranderbare raad veranderen, voordat ze niet zalig zullen worden. En toch zullen ze nauwelijks zalig worden.

2°. Er is een wederzijdse overeenkomst tussen de Vader en de Zoon, over hun zaligheid. De Vader, en de Priester Christus op de troon, stemmen samen overeen om al de uitverkorenen en al de rechtvaardigen tot de heerlijkheid te brengen. En toch, Zij kunnen onderhandelen hoedanig Zij willen, ze zullen nauwelijks zalig worden.

3°. Er is een verbond der genade, dat een kopie en afschrift is van dat grote voorbeeld en origineel, het verbond der verlossing. In dit verbond der genade heeft God alles gedaan dat gepast of mogelijk is om hun zaligheid te verzekeren. Hij heeft Zich bezig gehouden met het Woord, Zijn oprechtheid te pand gesteld, Zijn eed tussengevoegd. Hij heeft Zijn vrees in hen geplaatst, om een beteugeling en toom te zijn, dat ze nooit van Hem mogen gaan. Hij heeft Zijn liefde in hen geplaatst, om ze te verbinden aan en te verenigen met Hemzelf. En Hij heeft gezworen dat het een eeuwigdurend verbond is, en dat ze er nooit van zullen afwijken. En toch, na dit alles zullen ze nauwelijks zalig worden.

4°. God de Vader *bewaart ze door de kracht van God, door het geloof tot de zaligheid*. Onze eigen apostel heeft dit: *ze worden in de kracht Gods bewaard*, enzovoorts. De apostel *Petrus* zegt ons dat de hemel bewaard wordt voor hen, en dat zij bewaard worden voor de hemel. Een man kan geen landgoed bewaren voor zijn zoon; God zou hem ervan kunnen beroven. Hij kan er zijn zoon niet voor bewaren, want zijn zoon zou kunnen sterven. Maar God heeft een wederzijdse bewaring. Hij bewaart Zijn zaligheid voor hen, en hen daarvoor. En dit wordt gedaan door Zijn macht aan Zijn kant. En geloof verenigt ze met Hem, aan hun kant. *Ze worden in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid*. En toch, nauwelijks zullen ze ooit deze zaligheid verkrijgen. Laat heel de macht van God gebruikt worden, die gewoonlijk tussenbeide komt ten behoeve van de godzaligen, ze worden nauwelijks zalig. En inderdaad, hoewel Hij met de kleinste knik van de almachtigheid hun weg gemakkelijk kan maken, toch, in de uitgedrukte manier van mensen te brengen naar de hemel, alle macht die aangewend wordt verhindert niet de moeilijkheid van de zaligheid. Ze worden bewaard tot de zaligheid door kracht, maar toch komen ze er nauwelijks aan.

5°. Christus Jezus, door Zijn dood en tussentreden, heeft de zaligheid zeker gemaakt. Hij heeft het niet alleen gekocht, maar Hij pleit voor een toepassing. *Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen*. Hij is de Meester van de verzoeken. Hem was nooit een verzoek geweigerd. En Hij plaatst al Zijn belang tussen bij een Vader, en bij een God, ten behoeve van de uitverkorenen, voor hun zaligheid. En toch zullen ze nauwelijks zalig worden.

*Ten laatste*. Ze worden verzegeld door de Geest tot de dag van hun verlossing. Ze hebben het onderpand van de Geest gekregen, het onderpand van de erfenis. Ze hebben het zegel gekregen. God verzekert ze, dat geen kwelling, geen verzoeking, geen duivel, geen zondigen, geen weglopen, dat zegel zal openbreken. Ze worden verzegeld tot die dag, en toch, na dit alles, zullen ze genoeg te doen hebben om het te verkrijgen.



## **Preek 2. De moeilijkheid van de zaligheid van de rechtvaardigen, een zeker voorteken van de ondergang van de goddelozen**

### ***Twee preken, uitgesproken op twee zondagen voor het vieren van het Heilig Avondmaal***

*1 Petrus 4:18. En indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?*

De tweede preek over deze tekst.

HET is een vraag die niet gemakkelijk beantwoord wordt, hoe dicht bij de hel een godzalig iemand kan komen, en toch ontkomen. En, hoe dicht bij de hemel een schijnheilige kan komen, en toch verdoemd worden. Echter, onze apostel vertelt ons dat zij die zalig worden, bij de hemel aankomen met een grote hoeveelheid moeilijkheden. Vele tegenwinden op hun weg. Vele stormen om te ontmoeten. Vele bergen om te overkomen, en grote moeilijkheden te overwinnen. Ze moeten ze alle bestrijden voordat ze daar komen. De rechtvaardige zal nauwelijks zalig worden! Vreemd genoeg! Hun God is de God van de zaligheid. En het verlangen dat het grootst is, en dat de overheersende invloed heeft in hun ziel, is de zaligheid. Ze zoeken dat het eerste. Ze hebben voorkeur voor dat boven alle dingen. En hun God kan het geven. En toch zullen ze het nauwelijks krijgen. De rechtvaardigen worden nauwelijks zalig. Ze hebben een eigen rechtvaardigheid, die hen recht geeft op de bezitting, wat het zaad van de zaligheid is, het begin, de kiem van de hemel. Ze hebben toegerekende rechtvaardigheid, dat ze een echt formeel recht geeft. Ze lopen in de wegen van rechtvaardigheid, de rechtstreekse laan naar de zaligheid. *Ze zijn verkozen tot zaligheid. Ze worden ertoe bewaard door de kracht Gods, ze worden er toe verzegeld.* En toch zullen ze nauwelijks zalig worden. Ik laat het hierbij. En ik ga naar een vierde ding, in het tweede deel van het voortzetten van de leer. Enkele voorrechten die deze rechtvaardigen hebben, die de zekerheid van hun zaligheid inhouden, en hun goede veiligheid. Dit maakt de leer nog meer onrustbarend, en dit zou de zondaar en de goddeloze moeten doen ontwaken. Dit is het ding waarop ik doel.

4. In de vierde plaats dan, overweeg de voorrechten van de kinderen van God, die wezenlijk zijn voor een vernieuwde staat, en onafscheidelijke metgezellen van, en gemeenschappelijk aan al de rechtvaardigen.

1°. Ze zijn wedergeboren. En door die wedergeboorte zijn ze geboren tot de zaligheid. Onze apostel vertelt ons dit, en hij vindt het een lofprijzing waard. *Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die ons heeft wedergeboren, tot een erfenis.* Ze zijn geboren, ze zijn wedergeboren tot de zaligheid, en toch zullen ze nauwelijks ooit hun erfenis bezitten. En dan hebben ze de aanneming. En u kent de gouden ketting, al Gods knechten zijn Zijn vrienden, al Zijn vrienden zijn Zijn zonen, al Zijn zonen zijn erfgenamen, en erfgenamen van de zaligheid, en mede-erfgenamen van de Zoon van God. En toch zullen ze nauwelijks die zaligheid krijgen, hoewel ze kinderen zijn, en erfgenamen van dat koninkrijk. Dan zijn ze gerechtvaardigd, en hebben een even werkelijk recht op de zaligheid, als wanneer ze voortgegaan waren in onschuldigheid, als wanneer ze een engelachtige heiligheid hadden, als wanneer ze een volkomen vroomheid hadden. De rechtvaardigmaking van een zondaar geeft hem zo'n gepast recht op de zaligheid, en verklaring tot het eeuwige leven, dat, wat het punt van rechtvaardigheid aangaat, God verplicht is hem een hemel te geven. En toch zal hij er daarna nauwelijks komen.

5. In de vijfde plaats, overweeg de luisterrijke gaven en genaden die de rechtvaardigen soms bereiken.

1°. Sommigen van hen komen tot een volle vorm, een volle overtuiging, een ongetwijfeld en zeker geloof van hun belang in God, en van de zaligheid die daarmee verbonden is. Ze zijn even verzekerd van hun zaligheid, als van hun tegenwoordig zijn. Niets kan de gelovigen schudden, terwijl deze zegevierende blijken voortduren en blijven, terwijl deze verlichting op hun ziel is. Noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, Engelen, mensen, en duivels worden getrotseerd, als niet in staat om ze te scheiden van de liefde van God. En ze zijn er volledig van overtuigd. En toch, zo verzekerd als ze zijn, ze zullen nauwelijks zalig worden.

2°. Dan opnieuw, er is een voorspel van de heerlijkheid, er is een vooruitlopende hemel, als we zo mogen spreken; er is een voorsmaak van de zaligheid. Het was het gezegde van een stervende uitmuntende man van deze kerk: "ik smaak, ik voel, ik zie, ik geniet, ik verheug me". Ja, maar die man had, precies rond diezelfde tijd, onder een passerende wolk, zijn neerslachtigheid.

3°. Er is een heldhaftige hoogte van vroomheid die sommigen bereiken, dat het beter was te zeggen dat ze in de hemel waren, dan op aarde, als u ze beoordeelt bij het betere deel. Het is beter te zeggen dat ze boven zijn, dan beneden. Ze wandelen met God. Ze leven op Hem. Ze leven in Hem. Ze leven voor Hem. En ze leven met Hem. En toch zullen ze nauwelijks komen in Zijn tegenwoordigheid boven.

Dit is mijn tweede punt. Hoe ontwakend zou dit moeten zijn voor de zondaars en goddelozen. Dat de rechtvaardigen, die deze grote bundel van voordelen hebben, en een veelvoudige verzekering voor zijn hemel, er toch nauwelijks zal aankomen.

III. Ik kom nu tot het derde ding, om *een onderzoek in te stellen naar de redenen hiervan, dat de rechtvaardigen nauwelijks zalig zullen worden*. Ik zal u zes of zeven redenen geven.

1. Ik zal beginnen met God Zelf. En, met een diepgaande onderwerping aan de onverklaarbare soevereiniteit, zal ik u laten zien dat Hij er een hand in heeft. 1°, dan. God kan ingevoerd worden als de Oorzaak van een deel van de moeilijkheid. Hij zal niemand nu een hemel geven, zonder grote tegenslag en moeilijkheid. Hij zal geen weg van rozen uitschetsen voor hen, die vluchtten, en het geluk verachtten toen ze in de mogelijkheid waren gesteld om het te bereiken, en ertoe te komen in een gemakkelijke weg. Ze zullen niet slapen naar de hemel op een donsbed. De appels van het paradijs zullen niet in hun mond vallen. Hij zal ze laten vechten, rennen, worstelen, zich inspannen. En ze zullen genoeg te doen hebben, wanneer dit alles is gedaan. Hij beproeft hierdoor de oprechtheid van de rechtvaardigen, en onderscheidt ze van schijnheiligen. Want schijnheiligen kunnen zoveel moeilijkheid niet bestrijden. Ze zinken en geven het op. Ze roepen: *Zie, dat kwaad is van den Heere*. Ze rekenen liever op verdoemenis, dan elke dag in zoveel moeilijkheid te zijn. God, in Zijn soevereiniteit, houdt de kroon achter de sluier, dat de arme man vaak aan het strijden is voor wat niet gezien wordt. *Wij aanmerken niet de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet*. Inderdaad, als de zaligheid altijd volledig in hun gezicht was, dan zou de bezitting niet zo moeilijk zijn. Het verkrijgen zou gemakkelijk zijn. Een gezicht van de zaligheid zou vleugels geven aan de ziel, de grootste lafaard bezielen, hem inspireren met een besluit om de grootst mogelijke belemmeringen te overkomen. Maar als u bidt, en roept, en u inspant voor dat wat in de buik van een belofte ligt, en voor dat wat de duivel suggereert dat het allemaal inbeelding is, dat maakt een moeilijke zaak.

2. Overweeg de natuurlijke verdorvenheid van de mens. Er is een algemene verdorvenheid van alle geestvermogens. Duisternis in het verstand, rebellie in de wil, wanorde en vleselijkheid in de lagere geestvermogens. En deze natuurlijke verdorvenheid blijft in de rechtvaardigen. *De Kanaäniet is overgelaten in het land om hen te beproeven.* Er is nog een stekel in het oog, en een doorn in de zijde. Er is nog een bemanning van twee legers in de mens. Er is een inwendige oorlog, een strijd in de borst, een worsteling tussen de oude en de nieuwe mens, dat de weg tot de zaligheid zo moeilijk maakt. Dit voelde *Paulus*, die een van de heiligen van de eerste grootte was, en van de hoogste soort. Hij kreunde, hij rekende zichzelf verachtelijk en ellendig, hij denkt dat de dood zelf welkom zou zijn om hem verlossing te geven.

3. Dit maakt de weg tot de zaligheid moeilijk. De gewapende legioenen van de hel hebben hun raadslagen verenigd, en hun strijdmachten, en hun boosaardigheid, en hun ijver; zodat, als we zo mogen spreken, elke rechtvaardige mens al de duivels moet bestrijden, en ze overwinnen, voordat hij zalig kan worden.

4. Er is een grote hoeveelheid moeilijkheden, die voortkomen uit de wereld. Vier of vijf dingen uit de wereld maken de weg naar de hemel moeilijk. (1.) De voorspoed daarvan. Zoals het dwazen vernielt, zo verstrikt en bevuilt het de rechtvaardigen. Niet alleen een *Jeschurun*, een zichtbare kerk, toen ze vet geworden waren, *slaan ze tegen God, en versmaden de Rotssteen van hun heil.* Maar een *David*, in alle omstandigheden van voorspoed, leunt volledig op zijn gemak op zijn bed, en holt naar zijn overspel. U kent de fabel, wat de wind niet kon doen bij de reiziger, dat deed de uitpuittend hete zon. Het deed hem zijn kleren terzijde leggen. Vele mensen zijn bestand geweest tegen vervolging, die waren gesmolten in volgzzaamheid door een warme zon van voorspoed. En dan, (2.), wat nood aangaat. Zoals het niet gemakkelijk is om nederig te zijn onder voorspoed, zo is het niet gemakkelijk om onderworpen te zijn onder tegenspoed, om zachtmoedig te zijn onder een uitdaging, om gematigd te zijn in onze verlangens, om standvastig en volhardend te zijn onder verzoeking. Het is een grote moeilijkheid om een samengesteld gestel te hebben, dat voldoet aan de voorspoeden en tegenslagen van bedelingen. (3.) Beproevingen maken de weg moeilijk. Ik geef toe dat er sommige perioden en tijden van de kerk zijn, waarin de weg ruiger is. Ik geloof dat niet iedereen het geloof heeft van een apostel, om voorbereid te zijn voor het martelaarschap. Maar ik verschil van hen die denken, dat beproevingen die voorzeggd waren door Christus, beperkt waren tot de vroege kerk. Ik denk dat onze Heere een meer algemene opvatting had, dat iedereen die godzalig is, door beproevingen zal ingaan in het koninkrijk der hemelen. Ik zeg niet dat alleen zij naar de hemel gaan, die zoals deze in *Heb. 11, bespottingen geproefd hebben, en gevangenis, en in stukken gezaagd werden, en gestenigd geworden zijn, en hebben gewandeld in schaapsvellen en in geitenvellen.* Maar ze hebben moeiten en ontbering genoeg. En we hebben heiligen gezien die gebracht waren tot een zeer gevaarlijke doorgang. En dat is één oorzaak van de moeilijkheid van de zaligheid, de rampspoed die uit de wereld is. (4.) Er is een werelds belang. De mens wordt niet gekleed en gewapend geboren. Zijn huis groeit niet voor hem als een gemakkelijke woning, zoals bomen doen voor vrucht. We hebben ons eten niet als de beesten, kant en klaar bereid voor ons. Nee. We moeten vlijt aanwenden. En er is geen vlijt zonder zorg. Er is geen zorg zonder enige liefde voor het ding waarvoor gezorgd wordt. En hoe moeilijk is dit alles, om een groot deel van onze tijd door te brengen met het verdienen van ons dagelijks brood, en toch niet bezorgd te zijn voor enig ding? Niet de wereld lief te hebben, is dat geen moeilijk werk? Te lopen op brandende kolen, en toch niet te verbranden? Pek in onze boezem te nemen, en toch niet bevuild te worden? (5.) Daar is het voorbeeld van de wereld, dat de weg tot de zaligheid moeilijk maakt. De mens is van nature na-aperig en monnikachtig. En we zijn meer geneigd om te gaan door navolging

dan gehoorzaamheid, te doen wat anderen doen, dan te doen wat we zouden moeten doen. Nu, wanneer we ons raam opendoen, dan zien we de hele wereld liggen in zondigheid. Wat treft ons oog, dan afgunst, vuilheid, onmatigheid, onrechtvaardigheid, gierigheid, wellust, trots, enzovoorts? Een voorbeeld is besmettelijk, en we zijn ontvankelijk voor elke infectie. En dat maakt de weg tot de zaligheid moeilijk. Een *Lot in Sodom*, en toch kuis, is een wonder.

5. Er is een vijfde oorzaak van de moeilijkheid, de bedorven genegenheden. Ze geven een grote hoeveelheid moeilijkheid aan de mens. Ze zijn als een onrustige zee na een grote wind. De golven dreunen de ene op de andere. Zo rijzen de hartstochten en bedorven genegenheden de ene tegen de andere, en alle tegen rede en godsdienst. De ziel wordt verstikt en vermoord door hun geluid, en verward door hun wanorde, en gemarteld door hun geweld. Soms stijgt een hartstocht op tot een toppunt. En een andere hartstocht, zoals de duivel, gelast ons om onszelf neer te werpen in wanhoop. Soms schuimen we van afgunst, een tweede keer zwellen we van woede, een derde keer branden we van lust. Is het gemakkelijk om die sterke vijand te weerstaan, om die onstuimige opstandeling te onderwerpen, en om de tirannie te veranderen om onze dienstknecht te zijn? Is dat gemakkelijk werk?

6. De weg zelf geeft heel wat moeilijkheid. 1. De laan. 2. De poort. 3. De weg. Alles is vol van moeilijkheid. (1.) De laan naar de weg. Het is overtuiging, berouw, vernedering. Een werk dat velen voor jaren vastgehouden heeft. Een laan, dat vanaf het begin dat mensen erop kwamen, eer ze kwamen tot de bekering, voor enige jaren aan het werk waren, een zwaar werk. Sommigen die door die laan gegaan zijn, zouden geen tweede reis willen maken om ze universele koningen te maken. En dan, (2.) de poort van de bekering, de dag van het afsluiten. Hoewel er een macht op de ziel is, toch is de zaak zelf moeilijk. De ziel is inderdaad overwonnen, en al de vermogens gevormd tot gehoorzaamheid. En er zijn ontdekkingen van Christus, die de daad van het geloof zeer gemakkelijk maken, en aangenaam, en verrukkend. Maar de zaak zelf is moeilijk, en voor een persoon zonder hulp onmogelijk. En het is een schepping. Wie kunnen zichzelf maken? Het is een wedergeboorte. Wie kunnen leven geven aan hun eigen lichamen? Groot is de moeilijkheid, nauw is de poort. Menig iemand heeft een flauwe poging gedaan, en geprobeerd binnen te komen, maar slaagde niet, en gaf het voor altijd op. Ze brengen vele dagen door voor het afsluiten. Ze weten dat geschreven verbonden het niet zullen doen zonder een dag van kracht. En ze spannen zich in, en spannen zich opnieuw in, en toch zonder resultaat. *Velen zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen.* Dan, (3.) de weg zelf. Het geheel van de weg is moeilijk. Het is alles tegen de neigingen van de natuur. Er is een grote uitgestrektheid van plichten, een enorm grote groep van plichten. En sommige plichten zijn zeer moeilijk om uit te voeren. Het doden van de verdorvenheid, de oefening van de bekering, voortdurende waakzaamheid, voortdurende gevoeligheid. Te gaan en te brullen voor een afzwervende gedachte, meer dan iemand anders zal doen voor moord en overspel. Is dat gemakkelijk, denkt u? En de manier van het te doen zegt het: om de gehele ziel bezig te houden in elk deel van het werk, om alle vermogens uit te laten gaan op God in elk werk.

IV. Nu ga ik door naar de vierde bijzonderheid, om *een onderzoek in te stellen naar de redenen waarom God zo'n moeilijke weg naar de hemel en het geluk heeft uitgeschetst.*

1. Het is een verbazing dat het zo zou moeten zijn, naar welke kant we onze ogen ook wenden. God heeft ons geluk lief, en (zoals *Petrus* zegt) is *niet willende, dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen.* Er is oneindige verdienste en toereikendheid in de dood van Christus. *Hij kan volkomen zalig maken.* Er is een onuitputtelijke voorraadkamer van invloeden bij de Heilige Geest. De grondbeginselen van het evangelie hebben de meeste zekerheid. De grondregels daarvan zijn uitzonderlijk rechtmatig en rechtvaardig. De beloften

ervan zijn groot, dierbaar en uitmuntend. Het loon is een zaligheid van de hoogste graad, die uitgaat boven onze meest verheven opvattingen, en die bedekt is van het geloof en de hoop van de meest gevorderde christen. De verschrikking van de evangeliedreigingen doet ons verbluft staan en brengt ons in verwarring. En toch na dit alles dat het een zaak zou zijn, zo moeilijk en hard, om de zaligheid te bereiken, dat is verbazend en vreemd. Maar zouden we niet meer behoren te zeggen tot onze voldoening, dan *ja, Vader! want alzo is geweest het welbehagen voor U*, dan was het genoeg. Maar de absolute soevereiniteit moet niet naar beneden gehaald worden voor de rechtbank van het schepsel om toezicht op te houden. Maar,

2. Deze geheimzinnige voorzienigheid dient om de goddelijke volmaaktheden te verduidelijken. Zijn wijsheid wordt hier ten toon gespreid. *De Heere weet Zijn volk uit de verzoeking te verlossen*. Zijn getrouwheid blijkt hieruit dat Hij *ze niet zal laten verzocht worden boven hetgeen ze vermogen*. Zijn goedheid schijnt hierin dat Hij *hem wegnam door Zijn harden wind, in den dag des oostenwinds*. Zijn macht, doordat Hij Zijn volk in staat stelt *om een boog van staal te verbreken, en te springen over een muur, en te lopen door een bende*. En daarin dat Hij de kleine vonk levend bewaard in het midden van de oceaan. En daarin dat Hij de brandende braambos bewaart dat het niet verteerd wordt. En daarin dat hij de slingerende ark ondersteunt boven al de golven.

3. De moeilijkheid levert in de zaak een bijdrage aan de eer, het genoegen, en het voordeel van de worstelende en strijdende heiligen. Hoe bevredigend en eervol is het, wanneer de gelovige over de Rode Zee is gevoerd, wanneer hij door de *Jordaan* marcheert, wanneer hij de *Kanaänieten* aanvalt, bevecht, en overwint, en komt tot de bezitting van het beloofde land? Het is aangenaam om onze voet op de nek van onze vijanden te zetten, om de golven neer te slaan zelfs wanneer ze brullen, en dreigen onze graven te zijn; en om de hemel binnen te gaan na een lange en gevaarlijke tocht.

4. De prijs en de waarde van de hemel wordt verhoogd door de moeilijkheid om er te komen. Een gemakkelijke en goedkope aanwinst wordt gewoonlijk veracht en ondergewaardeerd. We achten het meest, wat we verkrijgen met hard werken en arbeid.

5. Doordat we de hemel bereiken met zoveel moeilijkheid, hebben we een zoete overeenkomst met onze gezegende Heere en Hoofd Christus Jezus, Die zwom naar de heerlijkheid in een rivier van Zijn Eigen bloed. Hij uitte sterke roepen met tranen, gekreun en vrezende. Hij stierf onder een zwarte wolk van verlaten. En Zijn laatste ademhaling werd gebruikt in het brullen aan een kruis, *Ps. 22:1. Hij werd geheiligd door lijden*. Een vreemde uitdrukking! Alsof onze Heere moeilijkheden nodig had, en lijden, om Hem een complete en volmaakte Verlosser te maken. Aan Zijn persoonlijke volmaaktheid kwam een toegevoegde volmaaktheid toe, door Zijn uiterst lijden, en omdat Hij alle moeilijkheden overwon.

V. Ik kom nu tot de vijfde zaak en dat is te *bewijzen, dat de moeilijkheid van dat de rechtvaardige de zaligheid bereikt, een zeker bewijs en onbetwist teken is van de ondergang van de slechten*. En wat ik bedoelde in het tweede deel, is een groot bewijs hiervan. Ik kan er niet langs lopen, maar zal u twee of drie bewijsgronden geven.

1. De slechte, de zondaar, en de goddeloze mens, mist alle voordelen waarvan ik sprak. De vijf groepen van voordelen die de rechtvaardige mens heeft voor de verzekering van zijn hemel, die mist de booswicht allemaal. En daarom kan hij niet anders dan vergaan. Hij mist rechtvaardigheid. En er is niet alleen een zedelijke, maar ook een natuurlijke onmogelijkheid, voor een onrechtvaardig mens, om naar de hemel te gaan, ondanks dat er geen besluit van verwerping zou zijn, ondanks dat er geen strafmaatregel en bedreiging van de wet was, en ondanks dat er geen engel zou zijn om de poorten van de hemel te bewaren. Laat de onrechtvaardige zijn vrijheid en keuze hebben, hij zou de hemel verfoeien. De heiligheid van

het huis, en van de God van het huis, en van het werk van het huis, alles is een walging voor hem. Nu, *tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien*. En we kennen geen tussentoestand. Als de zaligheid onmogelijk is, dan moet de ondergang zeker zijn.

2. Niet alleen is hij beroofd van al deze voordelen, en van de rechtvaardigheid zelf. Maar hij heeft tegengestelde eigenschappen, slechtheid en goddeloosheid. Deze houden deze drie in, ongeloof, onbekeerlijkheid en wereldsgezindheid. Nu, ongeloof is een zekere ondergang voor iedereen. Ongeloof veroordeelt de mens, en houdt het oude vonnis onherroepelijk boven zijn hoofd. Ongeloof bindt al de zonden van de mens op hemzelf, en maakt elke zonde dodelijk en vloekwaardig. Ongeloof verwerpt het geneesmiddel, veracht een zaligheid. En daarom moet hij een verdoemenis hebben. En dan wereldsgezindheid. De gehele Schrift vertelt ons dat wereldsgezindheid het directe pad naar de hel is. En daarvan krijgen we soms een zwarte catalogus en rol in de Schrift. En de apostel zegt: *van zulken is het koninkrijk der hemelen niet. En: zij die zo doen, kunnen het eeuwige leven niet beërven. Ze moeten verwoest worden. Ze moeten verdoemd worden. En dan tot uiteindelijke onbekeerlijkheid. Zij die zich niet zoveel voor straffende gerechtigheid uitspreken als anderen, bevestigen toch dat een tweevoudige gerechtigheid wezenlijk voor God is. Één is dat we gerechtigheid de rechtschapenheid van God mogen noemen, daardoor Hij geen onrechtvaardig ding kan doen. De tweede, een gerechtigheid in Hem, waardoor Hij niet anders kan doen dan uiteindelijke onbekeerlijkheid straffen. Zodat de uiteindelijke onbekeerlijkheid de goddelozen zeker verwoest. En dan moeten zondaars noodzakelijk vergaan.*

3. Neem de woorden van de tekst zelf, en overweeg de kracht van het argument, en zie hoe vast het is. Ik vertelde u dat het een citaat is van *Salomo*, Spr. 11:31, volgens de vertaling van de Septuaginta. *Ziet, den rechtvaardige wordt vergolden op de aarde, hoeveel te meer den goddeloze en zondaar!* Wat is dat, *den rechtvaardige wordt vergolden op de aarde?* Is het met een genadige beloning? Nee, nee. Hij zal gestraft worden, hij zal gekastijd worden, hem zullen oordelen opgelegd worden. Ik twijfel niet of *Salomo* spreekt hier door droevige ervaring. Hij wist dat zijn vader twee zonden had die vergolden werden op de aarde, met een aanhoudend zwaard dat bij zijn familie was. Hij wist wat hemzelf bedreigd was wegens afgoderij. En hij kondigt het aan met een *ziet! Ziet, den rechtvaardige wordt vergolden op de aarde, hoeveel te meer den goddeloze en zondaar!* Dat is te zeggen, als God Zijn Eigen volk niet ongestraft laat voorbijgaan, veel minder Zijn vijanden. Wanneer de ongehoorzaamheid van een kind ernstig berispt zal worden, wat zal er dan terecht komen van een verrader? *Hoeveel te meer den goddeloze en zondaar!* Neem maar een voorbeeld of twee. *Mozes*, de geliefde van de hemel, de gunsteling van God, iemand die meer gemeenschap met God had dan welke gewone mens ook. Deze *Mozes* begint, in een kleine vlag van woede, de macht van God te betwijfelen om water voort te brengen uit een rots. De zonde werd nooit vergeven, wat tijdelijke oordelen aangaat, hoewel het hem niet verdoemde. God vergat het nooit. En hoewel het de opmerking van een oude schrijver was, dat deze zonde zo klein gerekend werd door *Mozes*, dat we nooit lezen dat hij het ooit beleden heeft, of gestreden heeft om vergeving ervoor, toch strafte God hem voor die onstuimige woede, en dat ongeloof, dat Hij hem niet wilde toelaten om naar het beloofde te gaan. Dan, ten tweede, kijk naar *David* toen hij het volk telde. U zou denken dat dit een zeer onbetekenende zonde was. Toch, daarvoor bracht God een ontzettende plaag op Zijn volk, velde vele duizenden van hen, en gaf hem zijn keuze uit drie verschrikkelijke oordelen, voor die ene zin van het tellen van het volk. En *Hizkia* deed slechts wat sommigen vrijheid van handelen zouden willen noemen, door zijn schatten te openen voor de ambassadeurs van de koning van *Babylon*. Toch, zegt God, *hebt u zo gedaan? Zie, de dagen komen, dat al wat in uw huis is, en wat uw vaders tot dezen dage toe opgelegd*

*hebben, naar Babel weggevoerd zal worden. Daartoe zullen zij van uw zonen, nemen, dat zij hovelingen zijn in het paleis des konings van Babel. U ziet nu dan hoe streng God is over Zijn Eigen volk. Wat zal Hij dan doen aan openlijke vijanden? Waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?*

Gebruik. Ik kom nu tot wat toepassing.

Het dient, *eerst*, tot informatie. Het laat ons zien, 1. wat onze natuurlijke staat is. We zijn verloren. De zaligheid suggereert dit indirect, en het veronderstelt dit. We zijn verloren door het vonnis van de wet. We zijn van nature verlorene. We zijn oorspronkelijk verloren, onherstelbaar verloren, zonder een redder. Het verlies is vrijwillig. We hebben onszelf vernietigd. We zijn allen *selo de se*. En ons verlies is algemeen. We hebben God en Christus verloren, en de ziel. We hebben verloren alles wat we te verliezen hebben.

2. Het deelt ons mee dat alle gemakkelijke wegen naar de hemel valse wegen zijn, en dat mensen zich veel vergissen omtrent de godsdienst. Want de rechtvaardigen worden nauwelijks zalig. De weg is ongeëvenaard moeilijk. De mensen mogen denken dat godsdienst een gebed of twee is, een traan of twee, en wat kleine uitputting, en weer een lopen achter zondige plezieren. Bedrieg uzelf niet. Nauwelijks een van de honderd die slecht leeft, zal goed sterven. Groot is de noodzakelijkheid van een levendige en krachtige dienst, om hun een hand te lenen, en overeenstemming te geven aan de rechtvaardigen.

*Ten tweede*, het dienst tot waarschuwing. Laten de godzaligen niet ontmoedigd worden door alles wat we hebben gezegd. Hoewel u nauwelijks zalig zullen worden, u zult zalig worden. Wat nauwelijks gedaan wordt, wordt altijd gedaan. En wat bijna gedaan wordt, wordt nooit gedaan. U zult dan zalig worden. Ik herinner me dat *Bacon*, in zijn geschiedenis, zegt van *Henry VII van Engeland*, dat hij een drievoudig recht had op de kroon: door geboorte, door huwelijk, en door overwinning. De gelovige heeft deze, en vele meer. Hij is geboren voor een erfenis. Hij is tot het huwelijk bestemd met de Erfgenaam, met de eeuwige Zoon. En hij overwint zijn vijanden. *Die overwint, Ik zal hem geven te eten van den boom des levens*. En hij heeft een gift gekregen, een schenking van de hemel, van de Vader en oudere Broeder. U moet niet ontmoedigd zijn.

Christus Jezus is de Auteur van de zaligheid, en de Overste Leidsman van de zaligheid. Hij is de Auteur door prijs. Zal Hij de prijs van bloed verliezen? Nee, nee. Hij is de Auteur door macht. God de Vader heeft Hem bekleed met alle autoriteit. En Hij is gekroond om u zaligheid te geven, om u eeuwig leven te geven. En Hij heeft u een glorierijk voorbeeld gegeven in Zijn Eigen Persoon, van de mogelijkheid en zekerheid van het te bereiken. Hij ging die weg Zelf, en maakte de weg effen, maakte een duidelijke weg naar het heiligste van alles. Zo zeker als Christus in de hemel is, gelovigen, zal u de hemel en de zaligheid verkrijgen. Vrees niet. Hij is in staat om zondaars zalig te maken. Hij is in staat om tot het hoogste zalig te maken, in staat om zalig te maken tot de volmaaktheid. Wat de volmaaktheid van God is, weet u dat, of Zijn uiterste? Als er een hel op uw rug was, Hij kan u zalig maken. Hij is in staat om u zalig te maken. Hij wil zalig maken. Twijfel nooit meer aan Christus=liefde. Ik zeg, laat de moeilijkheid u niet ontmoedigen, christenen. Het koninkrijk der hemelen wordt voorgesteld in de Schrift als een versterkte stad, en God wordt ingevoerd als Degene Die het buiten houdt tegen ons. Toch moeten we de belegering niet opheffen, en ook niet al onze pogingen. Nee. Nieuwe moeilijkheden moeten ons aanmoedigen tot nieuwe aanvallen. Het wordt ons toegestaan en bevolen om het te nemen door geweld, om het te nemen door bestorming en kracht. Laat mij u waarschuwen tegen wanhoop van de geest. Ga voort, en God zal de steen weggrollen. Houd geen halt, en deins niet terug, en krimp niet ineen, en val niet terug. Overweeg, 1. hoeveel moeilijkheid er ook in de weg is naar de zaligheid, toch,

vergeleken met andere wegen is het gemakkelijk. Christus= juk is geflankeerd door liefde, niet zoals het juk van *Mozes*, ondraaglijk voor een mens; niemand was in staat het te dragen. De weg naar het leven is gemakkelijker dan de vazallenplicht van Satan, en de slavernij van onze lusten. Vele personen zweten hard in het span van de duivel, en werken harder voor de verdoemenis dan vele uitverkorenen voor de zaligheid. 2. Er is veel om deze moeilijkheid te verzachten. Gelovigen hebben een zaligmakende kennis van het gebod gekregen, en ze ontwaren er een innerlijke goedheid in. Ze hebben kracht die hen ingegeven is. *Ze vermogen alle dingen door Christus, Die hen kracht geeft.* Ze hebben een kopie en afschrift van de wet, ja van de weg, in hun hart. *De gebaande weg is in hun harten*, Ps. 84:5. Zoals er een *zondige weg in ons* kan zijn, waarvoor David bang is, Ps. 139:24, zo kan er een goede weg in ons zijn. 3. Welke moeilijkheid overblijft, wordt overgelaten om een aansporing te zijn tot grotere ijver van ons, om onze inspanningen te verlevendigen, en om meer besluiten in ons te laten ontstaan. We behoren te strijden om in te gaan door de enge poort, omdat die eng is. Volg onze Heere Jezus na, de Aanvoerder van de zaligheid. Christus ondervond grotere moeilijkheid in Zijn weg dan de uitverkorenen. Maar *voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, heeft Hij het kruis verdragen, en schande veracht.* We mogen onze Heere vergelijken met het schip van *Adramyttium*, Hand. 27:2, waarvan in vers 41 wordt gezegd, *het verviel op een plaats, die de zee aan beide zijden had, en bleef onbeweeglijk, maar het achterschip brak van het geweld der baren.* Christus= eeuwige doelstelling en besluit, tot de zaligheid van de uitverkorenen, bleef, zoals het voorstuk van het schip, vastzitten, en bleef onbeweeglijk, hoewel het achterste stuk gebroken werd door twee zeeën. Alles dat Hij leed van hemel, aarde en hel, kon Zijn gezegende opzet niet veranderen, om Zijn volk gelukkig te maken, en om vele zonen tot de heerlijkheid te brengen. De lafheid, ondankbaarheid, en ongeloof van Zijn apostelen en volk, veranderde Zijn genadig voornemen niet. Het bleef stevig en standvastig, zoals een berg van koper. Hoewel het achterste stuk, Zijn menselijke natuur, werd gebeukt door, en gebroken tussen de twee tegengestelde zeeën, van de rechtvaardige en heilige wraak van Zijn Vader, en de woede van de duivel. 4. Overweeg de natuur en uitmuntendheid van de zaligheid. Het is leven, en eeuwig leven. De eeuwigheid is noodzakelijk voor een volmaakte gelukzaligheid. Want, als het niet verzekerd zou zijn aan ons, dan zouden onze verheerlijkte geesten altijd op de pijnbank zijn wegens bezorgdheid en vrees van zo'n groot bezit te verliezen. Deze zaligheid is een koninkrijk. Alle rijkdommen, eer, en plezieren worden hier vergaard. Al de inwoners van het hoger huis zijn koningen. Ze dragen hun gouden scepter in hun handen; hun kroon van leven, van heerlijkheid, van vreugde, van rechtvaardigheid, op hun hoofden; en ze zitten op een troon met Christus, *Openb. 3:21*. Daar is heerlijkheid. Alle volmaaktheden en uitmuntendheden schijnen in hun grootste helderheid, schittering en luister; een voorwerpelijke en onderwerpelijke heerlijkheid, een stoffelijke en intellectuele heerlijkheid, een heerlijkheid van lichaam en ziel. In deze zaligheid is er een helder, intuïtief, allesomvattend, stabiel, passend, omvormend, en hartelijk gezicht van God. In één woord, het is een zaligheid, en een complete ook. Een zaligheid van tranen, vrezes, zonde, Satan, verlating, dood, en hel. Nu, zal dit niet, hoewel het een meest onvolmaakte en lamme beschrijving van de hemel is, vleugels geven aan de vogel, olie aan de wielen, een veelbelovende en toegeeflijke poort naar het schip? *Ten laatste*, overweeg de andere eigenschappen van de weg naar de zaligheid, om de moeilijkheid daarvan er tegen af te wegen. Het is de oude weg naar de hemel. *Adam*, en de aartsvaders, en de profeten, en de apostelen, en martelaars, en al de verheerlijkten, wandelden in deze weg, in dit pad van het leven. En onze Heere heeft het zacht gemaakt, en heeft het begaanbaar gemaakt, doordat Hij er Zelf in gelopen heeft. Hij heeft het geheiligd door Zijn vlees, en heeft het een nieuwe en levende weg gemaakt. Zijn mensheid is een gouden brug over de onoverschrijfbare golf.



Verder, het is een weg die zo omheind is, dat trekkende mensen, hoewel het dwazen zijn, er niet in kunnen dwalen. Het is de weg van vrede, de weg van God, en de weg van alle waarheid; een aangename weg. Vele dingen maken het aangenaam. En om alles op te sommen, dat is de weg naar het koninkrijk.

*Waarschuwing 2.* Vererger de moeilijkheden niet. Hoewel de weg vol is met moeilijkheden, toch, alsof het niet eng en nauw genoeg was, maken velen, door hun dwalingen, onwetendheid, misvattingen en aarzelingen, de weg moeilijker dan God het ooit gemaakt heeft. De *Roomse* kerk legt wrede boetedoeningen op, onnodig vasten, de regelmatige herhaling van bijgelovige vormen, een gewelddadig celibaat, onthouding van de geoorloofde vertroosting van het leven. En velen die geen Papisten zijn, begrenzen en beperken, zonder noodzaak, hun heilige Christelijke vrijheid. Anderen plaatsen goedheid en godsdienst in vele onverschillige handelingen.

Ik sluit af met een paar aanwijzingen. 1. Ontleen kracht aan Christus, Die de Weg is. *Wordt krachtig in den Heere, en in de sterkte Zijner macht.* Zijn macht zal de grootste moeilijkheden gemakkelijk maken, en zal de hoogste berg op gelijke hoogte brengen met een vlakte. Groot is de uitkering van het nieuwe verbond. Neem het, en verrijk het. 2. Ga verder met geschikte evangeliebesluiten. Zoek van God een huidige, positieve, onvoorwaardelijke, welbewuste, vaste, algemene vastberadenheid om stand te houden. *Hebt goede moed, en de Heere zal met u zijn.* De weg zelf zal kracht voor u zijn. U zult kruipen in het eerst, u zult snel lopen, en dan vliegen, en dan opvaren gelijk de arenden, en uiteindelijk gedragen worden in de armen en de boezem van de Middelaar.

*Ten derde.* Een woord van verschrikking voor de goddelozen. Verschrikking voor u. Als de godzaligen moeilijk kunnen komen tot de hemel, wat zult u doen, denkt u? Ik zal de woorden van mijn tekst aan u voorleggen. *Waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?* De rechtvaardigen zullen verschijnen, en een verzoendeksel omcirkelen. Maar *waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?* U zult verschijnen als misdadigers voor de vlamme troon van rechtvaardigheid, verlaten door alle vrienden, niemand die uw eigenaar is. De rechtvaardigen zullen verschijnen in de boezem van Christus. De goddelozen en zondaars tussen Zijn voeten, vertreden door Zijn voeten van koper. De rechtvaardigen zullen verschijnen aan Christus= rechterhand. De rechtvaardigen zullen verschijnen in heerlijkheid in de hemel. De slechtaard, de goddeloze, en de zondaar, in de diepste hel. Daar zal de plaats van uw verschijning zijn.

### **Preek 3. De noodzaak van zelfonderzoek, om waardig deel te nemen aan het Avondmaal**

1 Kor. 11:28. Maar de mens beproeve zichzelf, en ete also.

De eerste preek over deze tekst.

SOMMIGEN zullen denken dat we een beetje te vroeg beginnen met ons voorbereidingswerk. Zal de voorbereidingspreek van *zaterdag* het niet goed genoeg doen, en een uur daarna in onze binnenkamers? Nee, u hebt het mis. Wanneer u, vanaf hetzelfde moment dat u van de Avondmaalstafel komt, uzelf zou beginnen te onderzoeken, tot het volgende jaar dat u er weer heenging, dan zou het ook te weinig zijn. Zal enig wijs mens denken, dat een uur of twee doorgebracht in het onderzoeken van de zaak van al de rechten en blijken van zijn landgoed, genoeg is, wanneer alles ingewikkeld en verward is, en klaar is om betwist te worden? En zult u minder moeite doen voor uw zielen, dan voor een landgoed? We hebben deze acht dingen in de woorden.

1. We hebben een plechtige handeling: onderzoek. Het is het bijzondere voorrecht van een redelijk schepsel. Een beest kan zichzelf niet onderzoeken, en niet beproeven. En het is het werk van de mens in zijn huidige staat. Want een geest buiten het lichaam kent zichzelf, en al zijn omstandigheden, zonder onderzoek.

2. We hebben het voorwerp: de persoon moet zichzelf ondervragen. Het is niet voldoende dat een predikant u onderzoekt. U moet zichzelf onderzoeken. U bent niet verplicht de gesteldheid van uw burenen te onderzoeken, en hoe zij voorbereid staan voor de tafel. Het is zeer eerlijk als u zichzelf onderzoekt. En u hoeft zichzelf niet te kwellen met gewetensbezwaren over het deelnemen aan het Avondmaal met anderen, als u zichzelf slechts onderzoekt. Toen *Judas* het Pascha ontving, waren zij die met hem aanzaten niet te slechter wegens hem. Ze hadden de openbaring van het recht van hun Meester toen Satan binnenkwam door de mond van *Judas*, hoewel ze naast hem zaten. Dit is niet om een willekeurige toelating tot de tafel te bevorderen. God verhoede dat! Want alle onwetende personen kunnen zichzelf niet onderzoeken. En alle aanstootgevende personen zullen, na juist onderzoek, een ongeschiktheid voor deelname vinden.

3. We hebben de catecheet. Het is nog steeds de man zelf. Hij is zowel rechter als jury, dienaar en geleerde. Hij zit neer op bank die gevolmachtigd is door God, en hij roept zichzelf tot verantwoording. Hij zet zichzelf voor zichzelf neer, en onderzoekt zichzelf. *Maar de mens beproeve zichzelf.* Laat ieder mens het doen. Niemand is vrijgesteld van dit werk. De heilige van de eerste grootte, zowel als de wereldsgezinde, hebben nodig zichzelf te onderzoeken.

4. We hebben een adellijk feest in het vooruitzicht. Het is een verheven, koninklijk feest. De voorbereiding van de mens zal niet tevergeefs zijn. Laat hem zijn eetlust scherpen, en aanvallen.

5. Het is niet om het feest te verwaarlozen. Het is om er heen te gaan. Het is om te eten. *De mens beproeve zichzelf, en ete also van het vlees van God.* Dat, met het bloed van God, is goed voedsel voor een stervende wereld. Dat, met *Efraïm*, dat zich gevoed heeft met oostenwind, en, met de verloren zoon die schillen at, of het vergif van de duivel. Maar daar is goed voedsel. En het moet genomen worden: *de mens ete.*

6. We hebben de verbinding tussen de voorbereiding en de deelname. *De mens beproeve zichzelf, en ete also;* dat is, nadat hij beproefd heeft. Er zijn vier soorten van mensen in de zichtbare kerk. (1.) Er zijn sommigen die zowel niet beproeven als niet eten. Dat is, een stel wereldse atheïsten, die, elke keer als er een Avondmaal komt dat gevierd moet worden, of als het doorschemert, weglopen van het dorp alsof de plaag erin was. Ja, ze hebben nooit Avondmaal gehouden heel hun leven door. (2.) Er is een tweede groep, die beproeven, maar niet zullen eten. En dat zijn bedeesde, aarzelende gelovigen. O, ze vinden de dingen zo zeer verkeerd, dat ze denken dat ze het niet durven wagen. (3.) Er zijn sommigen die eten, maar niet zullen beproeven. Dat zijn aanmatigende zondaars, die stuiten op de knobbels van Gods beukelaar. Maar (4.), er is een vierde groep, die naderbij komen tot de tekst. Ze beproeven zowel als eten.

7. We hebben de methode in zijn hoedanigheid voorgesteld. Het wordt niet overgelaten aan onze vrije keuze als een onverschillig ding, hoewel het gematigd geformuleerd wordt door onze apostel: *de mens beproeve zichzelf, en ete also.* Het is een bevel dat een kracht op het geweten draagt. Alsof hij had gezegd: "op uw levensgevaar af, moet u zichzelf beproeven. En nadat u zichzelf onderzocht hebt, en u zichzelf in zekere zin voorbereid vindt, op uw levensgevaar af, blijf niet weg." Er zijn sommige mensen, die geweten maken van

zelfonderzoek, maar denken dat het eten geen tegenwoordige plicht is. Dat wordt bevolen door de apostel in dezelfde adem met de andere. *De mens beproeve zichzelf, en etc.*

8. Daar is de reden van alles. Hij had ze tevoren verteld van hun zonden en gevaar, en wat ze krijgen door onwaardig deel te nemen aan het Avondmaal. En, zegt hij, *de mens beproeve zichzelf*, om heel die verwoesting te voorkomen.

Er zijn twee opmerkingen die ik zal voordragen. De eerste is: *zij die waardig zouden willen deelnemen aan het Avondmaal van de Heere, moeten zichzelf voorbereiden door zelfbeproeving. Ik was mijn handen in onschuld, en dan ga ik rondom Uw altaar.* Het wassen van de handen was een teken van reinheid. En het was ook een inleiding tot het offeren. En door het altaar verstaan sommigen de Messias. "Ik zal eerst reinigen en voorbereiden. En dan zal ik Christus omhelzen in het sacrament, Die beide het altaar en het offer is. *Ik ga rondom Uw altaar.*" Toen Jakob opging om te offeren in Bethel, zei hij: nu, *doet weg de vreemde goden, die in het midden van u zijn, en reinigt u, en verandert uw klederen.* We moeten ons voorbereiden voor dit grote werk door beproeving.

Terwijl ik hierover spreek, zal ik,

1. U de regels laten zien, die de toetsing zijn waardoor u beproefd moet worden.
2. U laten zien wat deze beproeving van onszelf is.
3. U het voorwerp laten zien, wat het in onszelf is dat beproefd moet worden.
4. De noodzaak daarvan laten zien, om u waardig deel te laten nemen.
5. En enige conclusies trekken.

I. Wat het eerste aangaat. *Wat zijn de regels die de toetsing van deze beproeving moeten zijn?*

1. De wet van God. *Tot de wet en tot de getuigenis!* U moet uw kronkelige wegen brengen tot deze rechte regel. U moet de wet niet buigen als was tot uw kronkelig gedrag. U moet alles brengen tot het vierkant van het Woord, die regel, die wet, waardoor u geoordeeld zult worden in de grote dag. U moet uzelf er nu bij beoordelen. Niet bij de besluiten van raden, niet bij de uitspraken van vergaderingen, niet bij de manier van een land, niet bij de gewoonten van een plaats. En het is niet uw eigen fantasie dat de regel moet zijn, waarbij u uw eigen handelingen moet beoordelen. Het is het Woord, die onfeilbare wet, die allesomvattende wet, die geestelijke standaard, die eeuwige gids van uw wegen.

2. Het evangelie is de andere regel, waarbij u zichzelf moet beproeven. Dit is het Woord dat krachtig is, en scherp als een tweesnijdend scherp zwaard, dat verdeelt tussen de beenderen en het merg. Dit is het Woord dat zoekt in de meest innerlijke holten van uw ziel. Dit is het Woord dat een ontdekking maakt van de verborgen dingen van oneerlijkheid. Hierbij zult u ook worden beproefd in de dag van de Heere. En daarom moet u zichzelf er nu bij beproeven.

3. Een derde regel waarbij u beproefd zult worden, is het geweten: die waarnemer, die boezemgod, die onderkoning van de hemel, die God geplaatst heeft in de borst van iedere mens. Hierdoor zult u beproefd worden. *Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken, en laat ons wederkeren tot den Heere. Ik heb mijn wegen bedacht, en heb mijn voeten gekeerd tot Uw getuigenissen.*

II. *Wat is deze beproeving?*

1. Het is een handeling van innerlijke zelfwaarneming, van een mens die zijn ogen inwaarts richt op zichzelf. Dit is het moeilijkste werk in de wereld. Een beest is in staat een directe handeling te doen. Maar een handeling van innerlijke zelfwaarneming vereist de kracht van rede, en scherpzinnigheid van geest. Sommigen hebben gedacht dat de mens een spier in zijn

oog heeft, (dat ontbreekt in beesten), waardoor hij zijn blikken recht omhoog kan werpen. Maar voorzeker, een gelovige heeft een spier, waardoor hij zich inwaarts tot zichzelf keert, tot zijn eigen borst, en zijn hele geweten doorzoekt, en zijn hele hart uit elkaar haalt in stukken. Dit is een handeling van innerlijke zelfwaarneming, en zelfbeproeving.

2. Deze zelfbeproeving is een nabije en bijzondere overweging van onze wegen. Het wordt zo genoemd in de Schrift: *stelt uw hart op uw wegen*. Het woord in het origineel is, *leg uw hart op uw wegen, roep uw gedachten op tot dichtbij de zaak*. Het woord is genomen van de sterrenkunde, van het bekijken van de sterren, hun bewegingen, en posities, en verbindingen. Wat een werk heeft hij te doen! U moet hetzelfde doen. Wanneer u zichzelf beproeft, dan moet er een nabije toewijding van de ziel zijn op elke handeling. *David zegt, ik heb mijn wegen bedacht, en heb mijn voeten gekeerd tot Uw getuigenissen*.

3. Deze zelfbeproeving is een kritisch onderzoek, en een ijverig onderzoek naar wat verborgen is. Sommige handelingen liggen zichtbaar. Een klein ding ontdekt ze. Er zijn andere zeer verborgen, en die een zeer kritisch en onpartijdig onderzoek vereisen. De mens moet zichzelf onderzoeken, zoals de *Joden* deden in hun huizen, naar het verboden zuurdesem. De mens moet de grootste moeiten in de wereld nemen, om door elke hoek van zijn hart te gaan. Hier zou de dief kunnen liggen, hier zou de schijnheilige kunnen zijn, die aan mijn aandacht ontsnapt is, die aan mijn ontdekking ontkomen is, deze veertig of vijftig jaren, ondanks al de voorbereidingspreken die ik gehoord heb, en al de Avondmaalstafels waar ik naar toe gegaan ben. Maar ik zal een nieuw onderzoek instellen, een meer nauwkeurig onderzoek naar de zaak, dan ooit.

### III. *Wat is het in onszelf dat we moeten beproeven? De mens beproeve zichzelf.*

1. Een mens moet zijn eigen staat onderzoeken. Heel de wereld is òf in een staat van genade, òf van natuur. Heel de wereld is òf van de familie van God, òf van de duivel. Heel de wereld is òf een rein, òf een onrein beest. Heel de mensheid is òf onder een verbond der werken, òf onder een verbond der genade. Nu, de mens die beproeft, brengt de vraag thuis, in welke van de staten ben ik? Ben ik een erfgenaam van God, of een slaaf van Satan? Ben ik in de staat waarin ik geboren ben? Of ben ik ontsnapt door het werk van bekering? Dit onderzoek van onze staat, zoals het van uiteindelijk belang is, zo wordt het vergezeld van moeilijkheid. Vandaar dat zoveel woorden van dezelfde betekenis worden gebruikt: *onderzoek uzelf, beproef uzelf, toets uzelf*. U hebt vele wegen om te komen tot de kennis van uw staat, door onderscheiden handelingen van geloof, door de onmiddellijke en middellijke getuigenissen van de Geest, door ijver, enzovoorts.

2. We moeten onze gesteldheid onderzoeken. De gesteldheid verschilt van de staat. De staat is een vast, stabiel, permanent, blijvend ding, onveranderlijk. Maar de gesteldheid verandert als de maan. Wanneer de Zon der gerechtigheid schijnt, dan is het volle ziel. Wanneer de maan afgewend wordt van de zon, dan is er niets anders dan duisternis. Sommigen verwaarlozen een gesteldheid te veel. Ze denken dat hebbelijke genade ze er door zal dragen. Begrijp het niet verkeerd, een godzalige mens kan onwaardig deelnemen aan het Avondmaal, en de tafel van de Heere ontheiligen, als hij een goede gesteldheid mist: als hij niet gevoelig is, als hij niet levendig is, als hij niet geestelijk is, als hij deze en die genade niet oefent. Sommigen opnieuw vertrouwen teveel op een goede gesteldheid. Als ze enige uitbarsting van vrolijkheid op hun geesten hebben, dan denken ze: o, nu zullen ze nooit meer opnieuw een slechte dag hebben. *Gij hadt mijn berg door Uw goedgunstigheid vastgezet*. Ik dacht dat het even vast stond als de berg *Zion*. *Maar toen Gij Uw aangezicht verborgt, werd ik verschrikt*. Het werd snel veranderd, om te zijn als de berg *Sinai*, gewikkeld in wolken, mist en duisternis. Sommigen vertrouwen zoveel op een goede gesteldheid, dat ze in gevaar verkeren om dat hun

rechtvaardigheid te maken. Ze willen niet zonder dat naar een Avondmaalstafel gaan. Ze willen gaan en bidden zonder dat, en luisteren naar het preken zonder dat. Maar ze denken dat het een zonde is om aan het Avondmaal te gaan zonder dat. Het is inderdaad een zonde zich met enige plicht bezig te houden zonder goede gesteldheid. En het is niet minder een zonde, om weg te blijven omdat ze een goede gesteldheid missen. Om weg te blijven, denkt u, is dat de weg om een goede gesteldheid te verkrijgen, om weg te blijven van Christus, en die instellingen die aangewezen zijn om een goede gesteldheid te geven? Hoe het ook zij, u moet uw gesteldheid onderzoeken.

3. We moeten onze zonden onderzoeken. En dat is een onmetelijk terrein. Wie kan het doorreizen? Overweeg uw zonden van onwetendheid, verwaandheid, en gebrek. Als u heel de rest van uw leven zou doorbrengen in het onderzoeken van de zonden van het verleden deel van uw tijd, dan zou het slechts weinig genoeg zijn. Denk na over de dodelijke verzwareningen van het zondigen tegen licht, liefde, en eden, genaden, en opwekkingen. Onderzoek, zeg ik, of u schuldig bent aan aanmatigende zonden, zonden tegen licht. Deze verharden buitengewoon. Onderzoek of u schuldig bent aan het verbreken van eden, in het bijzonder sacramentele eden. Wat een monster is die mens, die de ene dag het brood van God in zijn mond neemt, en de volgende dag een lasterlijke eed uit die mond spuit? De hand die Christus=lichaam ontving op een dag, zal die een schadelijke daad doen de volgende dag? De voeten die u droegen naar de Avondmaalstafel, zullen die u de volgende dag dragen naar de overdadige tafel? Zullen de ogen die gezien hebben op de elementen, binnen enkele dagen zien naar een hoer? Onderzoek die zonde, of u uw sacramentele eden verbroken hebt, of niet, sinds de laatste Avondmaalstafel.

4. U moet uw genaden onderzoeken. Die genaden zijn de evangelische waardigheid. Hiervan weten we van de context, dat die inbegrepen is in het onderzoek van onszelf.

1<sup>e</sup>. Dan moet u uw kennis onderzoeken. Onwetende mensen moeten nier hierheen komen. Zij die nooit hun verloren staat zagen, zij die nooit hun behoefte aan Christus zagen, die niet bekend zijn met de grondstellingen van de godsdienst, en ook geen praktische kennis hebben, een veranderende kennis, en een helder onderscheiden gezicht daarvan. Deze beide moeten niet naar de Avondmaalstafel gaan. U moet uw kennis beproeven. Er zijn velen die naar de Avondmaalstafel lopen, en kennen geen verschil tussen die en een andere tafel. Het zal tegen onze wil zijn als we dit toegeven. Door genade zullen we niemand toelaten, dan zulken die een toereikende hoeveelheid kennis hebben.

2<sup>e</sup>. U moet uw geloof onderzoeken. Geloof is het oog dat op Christus ziet. Geloof is de voet die ons draagt naar Hem, de hand die Hem ontvangt, de mond die Hem neemt, de maag die Hem verteert, als we zo mogen spreken, en Hem verenigt met de ziel zelf. Onderzoek of u ooit een gehele Christus ontvangen hebt, een onverdeelde Christus; of de gehele ziel een gehele Christus omhelsd heeft; of uw geest die Profeet omhelsd heeft, om u te leiden in uw weg; of uw geweten, dat brulde onder de toorn van God, en dat doorstoken was met de puntige, vergiftige pijlen van de Almachtige, kwam tot de voet van het kruis, en daar een bloedende Hogepriester omhelsde, en met het bloed van de besprenging tot bedaren werd gebracht, en tot een diepe vrede. Omhelsde uw wil Christus de Heere? En werd u gekneed en gevormd tot het juk van Christus, de koninklijke wet van vrijheid? Hebt u het geloof dat het hart reinigt? Hebt u geloof dat een hoge waarde toekent aan de Zoon van God? Hebt u geloof dat werkzaam is? Hebt u geloof dat de wereld overwint?

3<sup>e</sup>. Onderzoek uw liefde. Overtreft het alle andere liefde, dat, als u de gehele schepping in de ene schaal legt, en Christus in de andere, Zijn schaal oneindig zwaarder weegt dan de andere? Hebt u Hem lief boven vader en moeder, man, vrouw, en landgoed; en bent u gereed om alles

in de steek te laten, liever dan Christus prijs te geven? Hebt u een algemene liefde, een liefde tot alles dat toebehoort aan Christus? Hebt u een liefde die nog vlamt, dat, op de ene of andere manier, altijd brandt, en nooit uitgeblust wordt? Dan,

4<sup>e</sup>. Onderzoek uw berouw, of het diep is. Treurt u meer over het verlies van de wereld, dan over het verlies van Christus? Treurt u meer over het kwaad van de kwelling, dan over het kwaad van de zonde? Is uw rouw slechts een voorbijgaande *april* regenbui, dat niet blijft? Is uw rouw slechts over de grove zonden, en niet over alle zonden? Onderzoek, beproef uw berouw.

5<sup>e</sup>. Onderzoek uw gehoorzaamheid. Is het nieuw? Komt het voort uit een nieuw beginsel? Is het aangenaam om de Heere te dienen? Is het gebed, het luisteren naar preken, zelfonderzoek, het gaan naar de Avondmaalstafel, uw element? Roept u, o, laat me hier een tabernakel bouwen; ik zou liever één uur gemeenschap met God hebben, dan honderd jaar overvloed van alle voorspoed in de wereld? Beproof uw gehoorzaamheid. Is het niet afgeperst, is het niet een kracht, zoals een mechanische beweging, maar een levende handeling die voortvloeit van een beginsel van leven?

IV. Ik kom tot de vierde zaak om *de noodzaak te bewijzen van dit zelfonderzoek voor het deelnemen aan het Avondmaal van de Heere*. U moet, voordat u deelneemt aan het Avondmaal, uzelf bereiden door zelfbeproeving. *De mens beproeve zichzelf, en ete alzo*.

1. Voorbereiding wordt geëist voor elk werk van God. *Jacob*, toen hij naar *Bethel* ging om te offeren, u ziet wat een voorbereiding hij doet. Voor het geven van de wet op de berg *Sinai* werd de mensen drie dagen van voorbereiding bevolen. En in de morgen van de bestemde dag bazuinde de trompet luid, om ze te roepen tot de grote zaak. Ja, onder de wet werd niet de minste schep, niet de minste schaal, of vuurpan, of vleeshaak, dat behoorde tot het heiligdom, ooit gebruikt, totdat het eerst toeberaid en ingewijd was door heilige olie. En zult u het wagen bij zo'n plechtig ritueel zonder voorbereiding? Zo'n verheven instelling? We mogen het de tempel van de natuur noemen, de tempel van genade, de tempel van heerlijkheid, het verzoendeksel, de troon van het Lam, waar God en zondaren samen een zoete afspraak hebben. Christus waste de voeten van Zijn discipelen voordat Hij ze het Avondmaal gaf. En zult u zichzelf niet wassen, zult u zichzelf niet voorbereiden? Hij zorgde dat een opperzaal gereedgemaakt werd, geveegd en versierd, voor een Avondmaal. En zullen uw harten niet gelijk zijn aan een opperzaal, geestelijk geveegd en voorbereid?

2. Overweeg de noodzaak daarvan, om kennis van uzelf te verkrijgen. U zult onkundig van uzelf blijven, vreemdelingen van uzelf, vreemdelingen thuis, onbekend met uzelf voor altijd, zonder zelfbeproeving. Laat een mens algemene kennis hebben, kennis van de wet, van de geneeskunde, van de filosofie, geschiedenis en politiek, en wat niet; als hij niet bekend is met zichzelf, dan is alles schitterende onwetendheid en schoonschijnende dwaasheid. Een mens moet wijs tot zichzelf zijn, of anders is hij niet werkelijk wijs in de achting van ieder ander. U kunt uw rechten op Christus niet kennen, zonder dit zelfonderzoek. Er is enige overeenkomst tussen zaligmakende en algemene genade. Er zijn twee soorten van heiligen, een heilige door praktijk, en een heilige door belijdenis. Er zijn twee soorten van heiligmaking, gewoon en bijzonder. Er zijn twee soorten droefheid, een droefheid tot het leven, en een die de dood werkt. En er is een dode en levende hoop, en een dood en levend geloof. Er is een fel brandende meteor, die lijkt op een vaste ster. Er is een Bristol steen, die niet iedereen kan onderscheiden van een diamant. Zult u zichzelf ooit kennen, zult u ooit uw recht op Christus kennen, zonder dit zelfonderzoek? Het is moeilijk, zeer moeilijk, om de gewone van de bijzondere genade te onderscheiden. En niets dan zelfbeproeving zal het verschil uitvinden.

3. Dit zelfonderzoek is noodzakelijk voor de kennis van Gods behandeling van uw ziel. U zult niet weten of God Zichzelf vertoont, of dat Hij frons. Zonder dit zult u niet weten of u de hemel of de hel krijgt aan de Avondmaalstafel. Zonder dit zult u niet weten of u naar de verdoemenis gaat, of naar het eeuwige leven. Zonder dit zult u niet weten of u gerechtvaardigd wordt of verdoemd. Is dit geen zaak van groot belang? Is het een kleinigheid of God ons liefheeft, of ons haat? Is dat een zaak van geklets? Overweeg het, u zult niet weten of u een zegening of een vloek verkrijgt, tenzij u zichzelf beproeft.

## **Preek 4. De noodzaak van zelfonderzoek, om waardig deel te nemen aan het Avondmaal**

1 Kor. 11:28. Maar de mens beproeve zichzelf, en ete also.

De tweede preek over deze tekst.

De vroeg Christelijke kerk gaf het Avondmaal aan kleine kinderen. Onze tekst weerlegt die praktijk. Ze moeten eerst zichzelf onderzoeken. Een kind kan dit niet doen. En dan moeten ze eten. *De mens beproeve zichzelf, en ete also.* We hebben gesproken over de noodzaak van de zelfbeproeving, in drie bijzonderheden. Ik ga verder.

4. Dit zelfonderzoek is nodig tot de opwekking van onze genaden. Wat een monstrueus ding zou het zijn, om onze affecties en genaden te hebben op het laagste waterpeil, wanneer er een hoog vloedgetij is van het bloed van Jezus dat naar ons toe stroomt? Wanneer onze harten ooit in een vlam van liefde zijn, dan zou het moeten zijn wanneer we op *Golgotha* zijn. Of wanneer we het stervende gekreun horen van het Lam van God, die juist sterft onder de toorn. Het paaslam moest niet gekookt worden, maar gebraden. En het moest niet ingesmeerd worden met water, maar met wijn en olie, om het temeer in vlam te zetten. U moet komen met uw harten in een vlam. En zelfonderzoek steekt dat sacramenteel vuur aan, dat behoort te branden op ons altaar.

5. Dit zelfonderzoek is noodzakelijk voor reformatie. *Ik heb mijn wegen bedacht*, ik overwoog mijn wegen, *en heb mijn voeten gekeerd tot Uw getuigenissen.* Zelfonderzoek is de portier van reformatie. En als een mens zonder dat reformeert, dan is het toevallig. En de toevalligheid zal blijken niet goed gegrond te zijn, en niet stabiel. Dat is de beste reformatie, en de meest vaste reformatie, dat het natuurlijke voortvloeiende en gevolg is van een kalm, bezadigd onderzoek van onszelf, en van onze wegen. *Ik heb mijn wegen bedacht, en heb mijn voeten gekeerd tot Uw getuigenissen.*

6. Zelfonderzoek voorkomt onwaardige deelname aan het Avondmaal. *Ze zijn schuldig aan het lichaam en bloed des Heeren*, zegt onze apostel. Maar, zegt hij, om het in de toekomst te voorkomen, *laat de mens zichzelf beproeven.* Een mens die tot de tafel van de Heere komt zonder alle voorgaande zelfbeproeving, met een uiterste nalatigheid daarvan, brengt een legioen van duivels met hem mee. En ze verzamelen kracht door zijn deelname aan het Avondmaal. *Judas* was gierig voordat hij tot het pascha kwam, hij was tevoren een verrader in voornemen. Maar hij werd zeventvoudig meer een duivel. Hebt u nooit opgemerkt dat zij, die onwaardig deelgenomen hebben aan het Avondmaal, meer van een hel hadden nadat ze van de Avondmaalstafel kwamen, dan ervoor? Meer goddeloosheid, meer wereldsgezindheid, meer verharding, meer blindheid? Sommigen denken dat het gaan naar de Avondmaalstafel de oude rekening zal aflossen, en zal betalen voor de schuld van het hele jaar, en dan zullen ze opnieuw een nieuwe schuld beginnen. Helaas! Helaas! Sommigen plaatsen de laatste

specificatie bij de grote som, door onwaardig deel te nemen aan het Avondmaal. Wanneer ze komen zonder zelfonderzoek, dan zijn ze gelijk aan de hoer in de *Spreuken*, die offerde, en haar mond afwaste, en zei: *nu ben ik rein*. Ze zijn gelijk aan die dichters, waarover gesproken wordt, die zichzelf besprengden met water, en offerden aan *Mercurius* de god van de diefstal. En dan zenden ze een gebed op: "nu, *Mercurius*, help ons te bedriegen, en te stelen, heel het jaar door." O, kijk er naar, zelfonderzoek voorkomt onwaardig deelnemen aan het Avondmaal. En daarom is dat het meest noodzakelijk.

7. *Ten laatste*. Bijgevolg voorkomt het vele oordelen. *Daarom* (als hij spreekt van onwaardig deelnemen aan het Avondmaal, en van gebrek aan zelfbeproeving) *zijn onder u vele zwakken en zieken, en velen slapen*. We weten niet wat die epidemische ziekten waren in de kerk van *Korinthe*. Maar vele verschrikkelijke katholieke kwalen volgden het onwaardig deelnemen aan het Avondmaal dicht op de hielen. Misschien stonden sommigen ziek van de Avondmaalstafel op, gingen naar huis, en stierven. Ik garandeer u, de beste dokters van de tijd konden de oorzaak niet gissen. De oorzaak moest niet gevonden worden in heel hun lichamelijk systeem. Tijdelijke oordelen, geestelijke oordelen, en eeuwige oordelen, worden voorkomen door zelfbeproeving.

Gebruik. Ik kom nu tot de toepassing.

*Eerst*. Het dient tot weeklacht, wegens het algemene en lusteloze nalaten van dit werk. Och! De onhandigheid van de geest van de mens; de weerzin die hij heeft tegen dit werk. Wat een terugschrikken, wat een terugdeinzen van de geest van dit werk! Menig mens zou veel liever het meest geestdodende werk van de wereld ondergaan, dan een paar minuten neer te zitten, om zijn hart uit elkaar te halen in stukken. Hij zou liever rukken aan de riem van de galeislaaf. Hij zou liever heel de dag achter de ploeg gaan, dan een kwartier neer te zitten om dit werk te doen. Hoeveel wordt het veronachtzaamd! De advocaat zal niet moe worden om de hele dag door het proces van zijn klant in het oog te houden, en door al zijn papieren te kijken. Een beetje goud zal de man bemoedigen om het te doen. De wiskundige (zoals het gemeld wordt van *Descartes*) zal zes weken besteden aan één enkel probleem. En toch zal hij geen tijd besteden aan het doorzoeken van zijn eigen hart. Hoeveel mensen zullen naar huis gaan, en de preek van een predikant berispen, en hem beschuldigen van deze of die afwijkende mening? Maar per slot van rekening is het hun eigen onkunde en afwijkende mening. Hoeveel zullen de handelingen van hun buurman berispen, die niet die van henzelf zullen onderzoeken? Sommigen zien goed buitenshuis, maar wanneer ze thuis komen, zijn ze blind. U hebt werk genoeg thuis, zonder overal rond te reizen voor meer. *Maar de mens beproeve zichzelf, en ete alzo*. De geest van de mens is als een moedig paard, dat niet bestuurd kan worden, maar elk moment opzij springt.

Maar vanwaar komt het dat dit groot en noodzakelijk werk zoveel wordt veronachtzaamd?

1. Er is een overheersende vleeselijkheid in de geesten van de mensheid. Ik spreek door droevige ervaring. Soms op een dag had ik liever elk ding in de wereld gedaan, dan een *zaterdagavond* doorbrengen voor een Avondmaal. De onbekeerde ziel heeft een afschuw van alle geestelijke plichten. En hoe geestelijker de plicht is, des te groter is de haat. De mens zou liever verkiezen om te gaan met wie dan ook in de wereld, dan met zichzelf. Hij vlucht van zichzelf, als van een geest. Hij laat zijn geest zwerven over de gehele schepping, liever dan het te wenden op zichzelf, om over zichzelf na te denken. En hoewel een mens, in een lichamelijke strekking, het meest dichtbij zichzelf is, en er niemand zo dicht bij een mens is dan de mens zelf op deze manier, toch, in een zedelijke strekking is niemand zo ver van een mens, dan de mens zelf. Ze moeten er niet aan denken om neer te zitten in hun binnenkamers, en om zulke vragen aan henzelf te stellen: "wat ben ik? Waar ben ik? Wat doe ik? Waarheen



ga ik? Wat zal mijn toestand zijn in het stervensuur?" Een predikant mag zeggen: ik heb mijn tijd doorgebracht, mijn longen, mijn kracht, in het aansporen van mijn mensen om tijd te nemen, en zichzelf te onderzoeken; en ik kan de overhand niet krijgen.

2. Er is misvatting, die voortvloeit uit zelfliefde, dat dit werk moeilijk maakt. Wat! Praat u tegen mij van mijn staat te onderzoeken? Ik ben inmiddels dertig, veertig jaren in Christus. Het is lang sinds dat ik Christus aannam. Het is zelfliefde dat zelfbedrog maakt. En zelfbedrog is de gemakkelijkste misleiding in de wereld. Onszelf te behagen, een buitensporige mening van onszelf te hebben, is gemakkelijk. We kijken door het verkeerde eind van een verrekijker naar onze burens, en daarom spreken en denken we geringschattend van hen. Maar we kijken door het vergrotende einde naar onszelf. En dan is alles omvangrijk, alles is groot. Het is onverklaarbaar: de mens kan zijn eigen zwakheden niet zien, die allen, die rondom hem zijn, zien. En hij kan niet overreed worden, hij kan niet overtuigd worden.

3. Verwaandheid en zekerheid verhinderen het werk. De zekere mens is niet meer bang voor de hel, dan alsof er geen was. Of als er een is, alsof hij er een verbond mee gesloten had, het nooit onrecht te doen. Hij is aanmatigend, alsof hij zijn bewijzen verzegeld had met Gods duidelijk zegel. Hij is zelfs even zelfverzekerd, alsof hij de kennelijke erfgenaam van de hemel was. Hij is verwaand. En deze verwaandheid en zekerheid maken dat hij het zelfonderzoek verwaarloost.

4. De mens heeft een liefde voor valse vrede. En hij kan het niet verstoord hebben. Zoals een bankroetier zijn al zijn zaken zo, dat hij niet in zijn boeken kan kijken: hij durft niet. Evenzo kan een mens die nauwlettend is over gestolen goederen, geen onpartijdig onderzoek verdragen. Mag ik u vragen, dominee, laat ons alleen met uw doorzoekende preken. U zou ons allen in de hel willen zetten, voorzeker. En als een mens trouw wil zijn, en vrij van zijn bloed, dan behandelt hij hem als *Achab Micha* deed: "weg met die kerel, hij is een lastpost voor mij, ik kan hem niet uitstaan". En zoals *Achab* zei, *ik haat Micha, want hij profeteert over mij niets goeds, maar altijd kwaad*.

*Ten tweede.* Het dient tot aansporing. Laat me u aansporen, met de woorden van de tekst: *de mens beproeve zichzelf*. Wat ook uw weerzin is, wat ook uw moeilijkheden zijn, ze kunnen overkomen worden, ze kunnen overwonnen worden. Neem een besluit, en God zal niet tekort schieten met hulp. Neem een besluit, weerleg alle tegenstand van de hel en van het verderf, dat u enige moeite zult doen voor zelfonderzoek, om u naar Christus te drijven, om te reformeren. Denk er over, wat een uitmuntend ding is deze zelfbeproeving. Het is het beeld zelf van God. Niet dat God Zichzelf kan beproeven. Want Hij heeft een allesomvattende, intuïtieve blik van alles ineens. Beproeving houdt een reeks van opeenvolgende gedachten in, waartoe God niet in staat is. Hij ziet alles met één intuïtieve allesomvattende blik. Toch spreekt de Schrift van Hem als bezig om onze handelingen te beproeven. Het wordt opgemerkt door sommige kritische godgeleerden over *Gen. 1:2*, wanneer we lezen, *naar het beeld van God schiep Hij de mens*, dat het originele woord voor God betekent, een God Die handelt in oordeel: *God schiep den mens naar Zijn beeld*. Dat is, Hij schiep hem met een macht om zichzelf te beproeven, en zichzelf te onderzoeken. Dit is inderdaad een mannelijke handeling. Wanneer de profeet de mensen aanspoort zich te gedragen als mannen, dan vraagt hij *ze hun wegen te onderzoeken*. Ik smeed u in de vrees van de Heere, u die heel uw leven door nooit in uw binnenste keek, dat u een raam zult zoeken om nu geopend te worden, en het licht van God ontvangen dat plotseling flitst op uw ziel, en aan het werk te vallen. Ik zal u een paar motieven geven om dit te benadrukken, en enige aanwijzingen.

1. Overweeg de grote moeilijkheid van het ontdekken van uw zondige zelf. Zonde ligt verborgen. En in het bijzonder ligt schijnheiligheid niet op de oppervlakte, om gevonden te

worden door elke toevallige voorbijganger. Nee, schijnheiligheid is als *Achans* gouden tong, die verborgen was in de grond. Of als de monsters van *Afrika*, die niet gezien worden tenzij naar ze gezocht wordt. Overweeg het. Er kunnen sommige slechte dingen in uw en mijn hart zijn, die al de preken in de wereld nooit hebben ontdekt, en die geen voorzienigheid ooit gevonden heeft. En daarom bid ik u om moeite te doen voor een kritisch onderzoek, een ijverig onpartijdig onderzoek. Zoek als mensen doen naar een dief, als de *Joden* naar zuurdesem. "Welke zuurdesem hier mag zijn", (zeiden ze) "niet ontdekt, na al ons zoeken, laat de vloek daarop zijn, laat het vernietigd worden, laat het ons geen goed doen."

2. Overweeg dat Christus Jezus Zichzelf bereidde om een offerande te zijn. En zult u zichzelf niet voorbereiden voor de herdenking daarvan? Hij heiligde Zichzelf. En als wij mogen spreken, als de Schrift vaak doet, op de manier van de menen, Christus beproefde Zijn kracht. Hij onderzocht Zijn Eigen kracht, om Zichzelf in staat te zien en geschikt om door dat grote werk te gaan. *En Ik heilige Mijzelven voor hen*. Hij zong een lofzang toen hij het Avondmaal gebruikte. Voordat hij ging om een offerande te zijn, ging hij naar de hof, en deed Zijn drievoudig gebed, om Zichzelf ervoor gereed te maken. Zal Christus zoveel doen om zichzelf gereed te maken om een offerande te zijn. En zult u niets doen voor de herdenking van zo'n offerande?

3. Overweeg, God zal u doorzoeken. Hij zal u beproeven. Hij zal u onderzoeken. En daarom, als we met eerbied mogen spreken, wij zouden Hem wat werk moeten besparen. Het is de uitspraak van de apostel: *indien wij onszelven oordeelden, zo zouden wij niet geoordeeld worden*. Hij Die *Jeruzalem doorzoekt met lantarens*, Hij zal door elk stuk gaan, en door elke hoek, en kracht, en vermogen, en kamer van uw ziel. En er is geen korreltje slechtheid, of God zal het ontdekken door Zijn voorzienigheid. Hij zal komen om *Schotland* te beproeven, om uw genaden te beproeven, om uw ervaringen te beproeven, uw openbaringen, uw bezitting. Hij kan een slag brengen, dat u kan onderzoeken tot op het hart, een proef waaraan geen mens zal ontkomen. Hij zal u beproeven door het Woord. Hij zal u beproeven door uw eigen geweten. Hij zal u onderzoeken bij de dood. Hij zal u onderzoeken voor de rechtbank, wanneer u uitgeplozen wordt voor een witte troon. Bereid uzelf, daarom, door een voorgaand zelfonderzoek.

4. Zult u hier doen, wat u in elk ander ding doet. U zult niet aan het vlees beginnen zonder voorbereiding. U zult proberen uw maag er voor te bereiden. U zult geen geneesmiddel nemen zonder enige voorbereiding. En als u gaat om een koorts terug te dringen, dan zult u zich ervoor bereiden, door een weinig bloed uit te halen. En zult u naar de tafel van de Heere gaan zonder enige voorbereiding?

Voor aanwijzing, overweeg, *eerst*. Er zijn zekere tekens die u moet neerleggen voor uzelf, waardoor u beproefd moet worden. Er is heel wat moeilijkheid hier. Sommige mensen denken dat een gebruik van beproeving een van de gemakkelijkste stukken van het preken is. Onderschat het niet. Het is een van de moeilijkste stukken van onze dienst, om de grenzen te bevrijden tussen een onbekeerde mens of schijnheilige, en de godzaligen.

1<sup>e</sup>. De tekens die u neer moet leggen voor uw beproeving, moeten duidelijk en gemakkelijk zijn, (want iedere persoon is niet in staat tot het gebruiken van alle tekens); zoals, het aannemen van Christus, liefde tot de broeders, vreugde in God, schatting van Jezus Christus boven alle dingen, en nederig verlangen naar Zijn tegenwoordigheid, en het treuren om het gemis van Hem. Dit zijn tekens waarbij u, door de hulp van de Geest, zichzelf kunt onderscheiden.

2<sup>e</sup>. De tekens moeten gemeenschappelijk zijn aan al de godzaligen. Er zijn twee soorten van tekens, en de mensen wensen rotsen te mijden. Hier zijn er negatieve tekens, en positieve

tekens. De positieve tekens zijn een bewijs van de goede staat van een mens. Maar ze kunnen onvoldoende zijn, en de staat van een mens goed zijn. Zulke als, hebbelijke voorbereiding voor de dood, een hartstochtelijke vreugde in de wegen van de Heere, enzovoorts. Dit zijn goede tekens. Maar toch hebben sommige begenadigde mensen ze niet. Daarom moeten we beproeven door negatieve tekens. Dat is, door tekens die al de heiligen hebben. En als we die missen, dan hebben we helemaal geen genade.

3<sup>e</sup>. We moeten onszelf beproeven door tekens die geen schijnheilige kan hebben. U moet zichzelf niet beproeven door een kenmerk die gemeenschappelijk is aan u en schijnheiligen, maar door kenmerken die een zekere aanwijzing zijn van de genade van God, en onbetwiste handtekeningen van Zijn gunst. Neem geen onbesmette wandel, enige vloed van genegenheden, het bijwonen van instellingen, het zich verenigen met de godzaligen, enige ijver voor de Heere, het schrijven van een persoonlijk verbond, en enige vreugde die daarop volgt. Ik zeg, neem deze niet voor kenmerken van een begenadigde staat. Want ze kunnen gevonden worden in schijnheiligen.

2. Het onderzoek moet zeer welbewust en plechtig zijn. Neem enige tijd alleen, doe uw deuren op slot, plus uzelf uit in de tegenwoordigheid van die God, Die op een dag u zal onderzoeken, en u oordelen op een andere manier. En probeer te zeggen voor Zijn aangezicht, en betuig Hem, dat u ontdekt wilt worden, dat u er niet van houdt naar de hel te gaan met een leugen in uw rechterhand, dat u liever had dat u nu verteld werd wie u bent, dan wanneer u tot het doodsbed komt, wanneer de dingen niet zo gemakkelijk verbeterd kunnen worden.

3. Wanneer u dit gedaan hebt, roep dan de bijstand en hulp in van de Geest. *Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij, en ken mijn gedachten. En zie, of bij mij een schadelijke weg zij.* Wat is de zaak? Is David niet een wijze en geleerde man, en zal hij niet weten wanneer er een schadelijke weg in hem is? Maar het was geen profane weg waarvan hij spreekt. Want dat is gemakkelijk te weten. Hij had geen diep onderzoek nodig daarvoor. Maar hij noemt schijnheiligheid een schadelijke weg, en hij denkt dat het aan zijn aandacht kan ontsnappen. Daarvoor smeekt hij een alwetende God om hem te doorzoeken, om hem in stukken uit elkaar te halen, en zichzelf te ontdekken. *Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij, en ken mijn gedachten. En zie, of bij mij een schadelijke weg zij.* "U Die mij zal doorzoeken binnen enkele jaren, wanneer ik uitgedroogd zal worden voor Uw rechtbank, o God, doorzoek mij. Nu ben ik tevreden om beproefd te worden, en om bekend te worden wat ik ben." De zon zal veel klein stof in de lucht ontdekken, dat uw kunstmatig licht niet kan. De geest van de mens is de kandelaar van de Heere. Maar die kandelaar moet gesnoten worden, als we zo mogen spreken, en moet schoongemaakt worden door Hem Die tussen de kandelaars zit. Anders zal het nooit branden of helder schijnen. U zult nooit een goede ontdekking maken zonder dat.

4. In uw onderzoek, wees dan niet haastig in het trekken van een conclusie. Een opzettelijke onzekerheid is een stuk nieuwe wijsbegeerte, dat te ver uitgestrekt wordt door de auteur. Hoewel, als het wordt verfijnd en beperkt, dan zou het zijn eigen goede invloed kunnen hebben op de verbetering van de kennis. Inderdaad behoort een mens zover zijn staat te betwijfelen, om er een zeer bijzonder onderzoek naar in te stellen, en zichzelf een kruisverhoor af te nemen. Om niets op goede hoop te nemen, en om niets toe te stemmen dan wat blijkbaar is door het licht van het Woord en de Geest. En het hart van de mens moet niet gauw vertrouwd worden. Wanneer iemand mij eenmaal bedriegt, dan is het zijn fout. Als hij me tweemaal bedriegt, dan zou het iets van mijzelf kunnen zijn. Maar als hij me honderd maal bedriegt, en ik hem blijf vertrouwen, dan ben ik een dwaas. Uw hart heeft u duizendmaal bedrogen, en toch bent u er nooit waakzaam op. Vreemd! Nooit waakzaam! O, overweeg het,

trek geen haastige conclusie. Het hart kan zeggen: "Nu heb ik Hem aangenomen. Gezegend zij God. Alles is goed, alles is in orde. Ik vind goede kentekens." Nee, nee. Beproof, en beproef opnieuw, voordat u tot een conclusie komt. Als u een verkeerde conclusie maakt, en u zich er aan houdt, en het vasthoudt, dan bent u voor altijd verdoemd. En predikanten zullen u niet wakker kunnen krijgen. "O! Ik ben een christen", laten mensen zeggen wat ze willen, zult u uitroepen. Maar denk er aan, hij die zijn eigen hart vertrouwt, is een dwaas. Maar wie wijs wandelt, die zal bevrijd worden van zelfbedrog.

Nu, nadat u de conclusie hebt getrokken gekregen, en een besluit genomen hebt op heldere en vaste vooronderstellingen, kijk dan op tot God om het te zegenen. Als de conclusie dat vreselijk vonnis is, dat u geen genade hebt, dat u vreselijk bent bedrogen, dat u op de weg naar de hel geweest bent, de rechtstreekse naar de verdoemenis, heel uw leven; rust nooit, nooit, totdat God u een werk van genade geeft. En als de conclusie die zoete hemelse stem is, "Ik ben een kind van God. Hij heeft mij goedgegaan. Eens was ik blind, nu zie ik. Eens was ik een hater van God, nu heb ik Hem lief. Eens verwierp ik Christus, nu omhelst mijn ziel Hem", houdt u dan de conclusie vast, en laat geen Satan u elke dag slingeren. *Die ete alzo.*

Voordat ik afsluit, moeten we een woord geven op dit zoete feest, dat bereid is voor de zelfonderzoeker. Er is een feest bereid voor Zijn volk. 1. Er is overvloed op dit feest. Wie ging er ooit hongerig weg van een feest, dan door zijn eigen fout? Er is afwisseling hier, een oneindige afwisseling. Wat wilt u? Wat in de wereld wilt u hebben? Alles is hier. Alles dat goed is. Alles dat geweldig is, en heerlijk, en noodzakelijk, en uitmuntend. Alles is hier. Er is een oneindige afwisseling. En hier zijn zeldzaamheden, die nergens gevonden kunnen worden. Dat is de eerste zaak, die het feest inhoudt.

2. Ik bewijs, dat er een feest zal zijn. Ik zeg niet dat heel de zichtbare kerk, dat heel de gemeente het zal krijgen. Niemand dan Zijn volk heeft eetlust. En God stelt alleen de verlangende ziel tevreden, en vervult de hongerige met goede dingen. *Zalig zijn die hongeren en dorsten; want zij zullen verzadigd worden.* Alles dat goddelijke liefde u kan geven, wordt daar gemaakt. Ik zeg, er zal een feest zijn. Want, 1<sup>e</sup>, Hij staat in een betrekking tot Zijn volk. Hij is hun Herder, en ze moeten geen voedsel tekort komen. Hij is hun Vader. Zal Hij ze een steen geven, of een scorpioen, voor brood en vis? Hij is hun *Jozef*, hun oudere Broeder. En zal Hij Zijn kinderen, of de jongere broers, laten verhongeren? Hij voedde de menigte door een wonder. Hij voedt de zondaars elke dag, ja, de jonge raven die tot Hem roepen. En zal Hij Zijn Eigen bruid laten verhongeren? Zal Hij haar honger laten lijden op de dag van de bruiloft, die roept: "een kruimel, Heere, ik kan het op geen enkele tijd missen, veel minder op de dag van de bruiloft"? Hij voedt zelfs Zijn vijanden. Hij laat hun beker overvloeien. En zal Zijn Eigen huisgezin veronachtzaamd worden? Opnieuw, de nieuwe natuur hunkert er naar, en Hij zal het verzadigen. Opnieuw, ze hebben een grote hoeveelheid werk te doen, een lange reis te gaan, vele vijanden te overwinnen. Ze moeten dan noodzakelijk een feest hebben. Ze zullen het hebben. Opnieuw, hun genaden kwijnen weg, onder een afname, onder een verval. En daarom moeten ze een feest hebben, om ze aan te werven, en te versterken, en te verfrissen.

3. In de derde plaats, wat zijn de eigenschappen van dit feest?

1<sup>e</sup>. Het is passend. Hij werd terecht gebrandmerkt als een dwaas in het evangelie, die meende dat zijn volle schuren goed en gepast voedsel voor een ziel waren. *Ziel! gij hebt vele goederen, die opgelegd zijn voor vele jaren, neem rust.* Wat geeft een immateriële en onsterfelijke ziel om koren? En om koren voor vele jaren? Moet het een hele eeuwigheid vasten na deze vele jaren? U kunt zich evengoed een koffer vol genade voorstellen, als een

ziel vol koren. Maar dit brood, deze beker is passend. *Want Mijn vlees is waarlijk Spijs, en Mijn bloed is waarlijk Drank. De woorden, die Ik spreek, zijn geest en zijn leven.*

2<sup>e</sup>. Dit voedsel is bevredigend. Ze vertellen ons van het festijn van de heksen, dat de duivel een schitterend feest presenteert voor het oog, een welvoorziene tafel, en dat al de gasten goed gevoed schijnen te zijn. En toch, na alles hebben ze niets gegeten. Ze komen uitgehongerd weg. Er is een zich voeden met schillen. En de dwaas roept: geef, geef. Nooit zegt hij, het is genoeg. Maar hier is een verzadiging van een reusachtig, onmetelijk, uitgebreid, en bijna oneindig verlangen van de ziel. *Hij heeft de dorstige verzadigd. Mijn ziel zou als met smeer en vettigheid verzadigd worden, en mijn mond zou roemen met vrolijk zingende lippen. Mijn ziel! keer weder tot uw rust, hij zingt een requiem voor zijn geest; want de HEERE heeft aan u welgedaan.* Daar is het midden. Zoals de trillende naald, wanneer het naar de noordpool wijst, rust het. De mens is  $\emptyset$  bevredigd met het feest, dat hij hartelijk verheugd zou zijn, als de Avondmaalstafel zijn grafsteen werd, en dat de vallei van het gezicht de plaats van zijn dood werd. *Nu, zegt de oude Simeon, laat Gij, Heere! Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord. Want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien.* "Laat mij sterven op de plaats, en sterven met een vleesgeworden God in mijn armen. Laat deze schemerige kaars, deze oude ogen in hun oogkassen zinken. Laat ze nooit meer zien, nu dat ze Uw zaligheid hebben gezien. Laat mij heengaan in vrede, terwijl ik de Prins van vrede omhels."

3<sup>e</sup>. Dit feest is een leven gevend feest. *Adam* at, en hij stierf. Wij eten en we leven voor altijd. Christus zegt: *die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven.* Dit is levend voedsel, voedsel *doende de lippen der slapenden spreken.* Kom en houd dan feest. Uw feesten is even noodzakelijk als uw zelfonderzoek. Als er een vergelijking mag zijn, dan is het ene meer nodig dan het andere. Het ene is het middel, en het andere het doel. Maar beide zijn absoluut noodzakelijk. Zult u zich niet voeden met dat banket, in het beramen waarvan God en Christus een eeuwigheid hebben doorgebracht, dat het uitgedeeld mag worden aan u? En zult u geen eetlust hebben? Zult u met een volle maag komen tot Gods tafel? Dat verhoede God. Kom en voed uzelf, en voed uzelf overvloedig. Overweeg met Wie u neerzit. U zit neer met een Vorst. Overweeg ijverig wat voor u is. Om een feest *van* God te hebben, dat is een uitzonderlijke en uitmuntende zegening. Om een feest *met* God te hebben, is nog beter. Maar om een feest *op* God te hebben, is het beste van alles, om Hem voor het feest te hebben. En zet een mes op de keel van al uw lusten, op al uw afgoden. En probeer een mens te zijn die overgegeven is aan eetlust. O, zoek uitgebreide verlangens! De begerige mens denkt nooit dat hij genoeg heeft, totdat de aarde van het graf zijn mond vult. De ambitieuze mens blijft de heuvel beklimmen. De wellustige man is de plezieren nooit zat, niets zal hem doen walgen. Zoek meer genade, een grotere eetlust. Als u slechts een oppervlakkige eetlust meeneemt, dan bent u in gevaar van de onvergeeflijke zonde. Zij smaakten de krachten van de toekomstige wereld, en vielen weg. U moet zaligmakende genade hebben. U moet een grote eetlust hebben. En u moet uw mond wijd openen, dat God het kan vullen.

## **Preek 5. Het verbond tussen God en Zijn volk, geopend en toegepast**

Twee preken, waarvan de eerste werd gepredikt op een zondag, direct voor het vieren van het Avondmaal. De tweede op de dinsdag daarna.

Aan de eerste preek zijn vier verhandelingen bij het bedienen van tafels toegevoegd.

Jesaja 55:3. Want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden van David, enzovoorts.

De eerste preek over deze tekst.

U komt vandaag, op een meest openbare manier en wijze, en met grote plechtigheid, voor God, engelen en mensen, om het verbond te verzegelen. En opdat u het doen mag met oordeel en begrip, moet ik de natuur daarvan openen, voordat u het onderschrijft. Maar eerst moet ik u dit ene woord van voorzorgsmaatregel geven, dat het honderd tegen één is, dat zij die hier komen verhard in hun zonden, dit verbond vandaag niet werkelijk verzegeld zullen hebben, hoewel ik hen het verbond aanbied. Maar ontwaakte zondaars, en die bezorgd zijn over de zaligheid, zouden misschien overtuigd kunnen worden. We hebben de schriftuurlijke volmacht om dat verbond aan te bieden aan allen die in de zichtbare kerk zijn, en aan deze gemeente die er een deel van is. In de woorden hebben we deze dingen.

1. De manier en methode waarin God nu onderhandelt met de mensheid: het is door een *verbond*. Het woord dat *verbond* betekent, zowel in het *Latijn*, als in het *Grieks en Hebreeuws*, spreekt de hoogst mogelijke verplichting uit, de meest gewijde, de meest onschendbare band, die personen samen verbindt. Het verbond van God is meer dan Zijn voornemen, hoewel dat een onveranderlijk besluit en raad is. Het is meer dan Zijn belofte. Het is Zijn eed, en een plechtigheid eraan toegevoegd. En dat is de verbondsmatige overeenkomst.

2. We hebben de partijen met wie deze overeenkomst is gemaakt. God en gelovigen. De uitwendige bedeling, en bekendmaking, en aanbieding daarvan, wordt gemaakt aan de zichtbare kerk. Maar de persoonlijke toepassing is alleen aan gelovigen. *Ik zal een verbond met u maken*. O mysterie van liefde, die de majesteit als het ware beneden zichzelf brengt! Zal de ceder van *Libanon* een verbond maken met de nutteloze struik, de stekelige doornstruik? Zal Jehovah in een verbond komen met het werk van Zijn handen? Zal de Schoonheid van *Israël* een verbond maken met een geraamte van stof, verbrand door het vergif van de duivel? Zal de Koning een akkoord met Zijn rebellen ondertekenen? Zal Hij het doen? Ja. Hij zal het doen. *Ik zal een eeuwig verbond met u maken*. Een wijze God maakt het met dwazen. Een machtige God gaat een overeenkomst aan met een stel zwakke zondaars. Een heilige God verbindt Zichzelf door een eed met de goddelozen. Zal Ik op de mesthoop schijnen? Zal de Zon der gerechtigheid Zijn vriendelijke invloeden schieten op een stinkende mesthoop? Ja. En Hij zal het veranderen in een tuin van granaatappels, en in een paradijs.

3. We hebben de eigenschappen van het verbond. Er zijn er twee hier in de tekst. Een *eeuwig verbond*, en een *gewis verbond*. Het verbond der werken was kortdurend. Misschien duurde het geen dag. Het was ontworpen door God om de stellage te zijn voor een heerlijker gebouw, namelijk de statige constructie van Zijn nieuwe overeenkomsten die opgericht moesten worden. Dit verbond in onze tekst, dat is altijd durend, niet alleen ten opzichte van de partijen die het verbond aangaan, maar ten opzichte van de verplichting zelf. *Want deze God is onze God eeuwiglijk en altoos*; (wat! twee eeuwigheden); *Hij zal ons geleiden tot den dood toe*. "Hij is mijn God nu. En wanneer ik naar het doodsbed ga, dan zal mijn God met mij gaan. Hij zal de afgrond sluiten met mij, en Hij zal met mij naar de eeuwigheid gaan. *Hij is mijn God over de dood*, zoals het woord betekent, en mijn eeuwige God". *Van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God*. En het is een zekere overeenkomst. Het is zo zeker, dat al de duivels in de hel niet één pin van het goed ontworpen raamwerk kunnen losmaken, of één artikel daarvan kunnen beëindigen. Al onze aandoeningen, al onze dwaasheden, al de verlating, al het zondigen van mannen en vrouwen in het verbond, kunnen niet één deel van de overeenkomst ongeldig maken. Het is gebouwd op een Middelaar, Die God vastgezet heeft als een nagel in een vaste plaats, en op Wie al de uitverkorenen, als vaten van het heiligdom, hangen. Deze Nagel zal niet buigen. Deze Nagel zal niet breken. Deze Nagel zal niet losgaan.

4. We hebben hier de zegening, waarvoor een verbond gesloten wordt. Het is *genade*. Niets dan genade volstaat voor onze zaak. We liggen in een zeer diepe afgrond van ellende. We maken onze eigen ruïne ons spel, terwijl we liggen in de armen van de duivel, en lachen over onze verdorven staat. Wij verstikten in ons eigen gestold bloed, en wij dansten op de mond van de put, en de steile rotswand van de ondergang. Wij waren zwak, wij waren goddeloos, wij waren onwetend van onze omstandigheden, wij waren niet in staat onszelf te helpen, ja, onwillig. En toen vloeide genade in tot onze ontlasting. We hadden onszelf gestoten, en als het ware onszelf gewrongen uit de hand van onze vriendelijke Maker, en onszelf gegooid in de armen van de duivel. Zodat de slang zichzelf wond rondom ons. En dan, juist toen, kwam genade toesnellen om ons te redden. Dan is het liefhebbende genade. Wij mogen zeer terecht Christus inbrengen, Die de woorden spreekt in de taal van *Jeremia*, *O mijn ingewand, mijn ingewand! ik heb barenswée, o wanden mijns harten!* Christus had veel barenswée in het hart wegens een medelijden met onze ellende, toen Hij gepijnigd werd door de pijlen van Gods toorn. "Ik heb barenswée, o wanden Mijns harten. Ik kan het niet aanzien dat de hele stam van *Adam* vergaat. Ik zal Mijn troon verlaten voordat ze vergaan. Ik zal naar een kruis gaan, voordat ze vergaan. Ik zal neerdalen naar een hel, voordat ze vergaan." O, wat een liefdevolle barmhartigheid, en een menigte van liefdevolle barmhartigheden! Er is meer barmhartigheid in het hart van God en Christus, in het sluiten van dit verbond, dan in al de moeders ten opzichte van hun liefste kinderen. Dan is de barmhartigheid *vast*. Niet als de barmhartigheid die gegeven was aan *Saul*, maar als de barmhartigheid die gegeven is aan *David*, die nooit van ons genomen wordt.

5. We hebben de verhouding die Christus heeft ten opzichte van dit verbond. Het verbond wordt hier genoemd *de weldadigheden Davids*. Niet *David* letterlijk, de zoon van *Jesse*, die een type van Christus was, en de vader van Christus. Maar de symbolische *David*. *David*, Die in het volgende vers wordt gegeven om een Getuige te zijn, en Leider, en een Bevelhebber voor de uitverkorenen. Die *David*, op Wie God de Vader het gehele gewicht van de zaligheid van de uitverkorenen legde, *Ps.* 89. Die *David*, Die God verkoos uit het midden van de mensen, als de enige geschikte Persoon om de zaken van de verlossing te besturen. Vaak wordt Christus de naam van *David* gegeven in de Schrift. God maakte het verbond der werken met *Adam*, zonder een middelaar. Er was geen tussenpersoon om zijn hand op beide te leggen. En er was geen behoefte aan zo iemand. Wezenlijke goedheid kan God toelaten om Zichzelf onmiddellijk bekend te maken aan een onschuldig en heilig man. Maar als hij eens schuldig is, dan wordt de loop van de goedheid gestopt. En niet één druppel kan komen, dan door een Middelaar.

6. *Ten laatste*. We hebben in de woorden de Auteur, de enige Auteur en Ontwerper van het verbond. *Ik zal met u maken*. Het wordt nooit gezegd in de hele Bijbel, dat wij het verbond maken. Wij zijn de auteur er niet van. We hadden er helemaal geen hand in. Het was ontworpen in al zijn delen voordat we ooit een bestaan hadden, en het is alleen door Hemzelf bekendgemaakt. En Hij noemt het altijd in de Schrift Zijn verbond. Hij is de enige Auteur ervan. En het woord in het *Hebreeuws* is zeer nadrukkelijk: *Ik zal een verbond met u snijden*. U zult de strekking van deze uitdrukking begrijpen door te kijken naar *Jer.* 34:18. *En Ik zal de mannen overgeven, die Mijn verbond hebben overtreden, die niet bevestigd hebben de woorden des verbonds, dat zij voor Mijn aangezicht gemaakt hadden, met het kalf, dat zij in tweeen hadden gehouwen, en waren tussen zijn stukken doorgedaan*. Toen zij het kalf in tweeen houwden, toen maakte Ik Mijn verbond met hen. Dit was een oude rite in het maken van verbonden, zowel onder de *Joden* als onder de *heidenen*. Ze verdeelden een beest, en legden één helft aan één kant, en een andere helft aan de andere kant. En degenen die een verbond maakten gingen er tussen door, en zeiden: "laat de alwetende, en almachtige, en

heilige God van de waarheid, mij in stukken houwen, als ik deze overeenkomst verbreek, zoals dit kalf is gehouwen, waartussen wij zijn. Zoals dit beest is verdeeld, laat God ons zo verdelen, als wij het verbond verbreken." Ze maakten het verbond wanneer ze het kalf door houwden, en tussen de stukken daarvan doorgingen.

Ik zal u een opmerking geven. *Want Ik zal met u een eeuwig verbond maken*, enz. De opmerking is: *zoals er een verbond is tussen God en Zijn volk, zo is Christus de Middelaar, en God de enige Auteur daarvan. Ik zal een eeuwig verbond met u maken*, enz. De letterlijke David had deze plechtige belofte als een anker om op te vertrouwen toen hij stervend was. Hij nam het heiligdom, en concentreerde zich hier. De man naar Gods hart, wanneer hij tot een doodsbed komt, heeft hij zijn boezem vol van overtuigingen en betwistingen. "Ik ben niet geweest wat ik zou moeten zijn. Mijn gezin en onderdanen zijn niet geweest wat ze zouden moeten zijn. Mijn huis is zo niet geweest met God; *nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en bewaard is.*" Hij had een overzicht van zijn zonden, een vooruitzicht van oordeel en eeuwigheid, en een boezem vol van overtuigingen. Hij zag God vertoornd, en hij snelt naar het verbond. *Hij heeft een eeuwig verbond met mij gemaakt.* En Christus wordt de Middelaar van het verbond genoemd. En de Schrift maakt vaak God de Auteur van het verbond, *Mijn verbond*.

Inn het voordragen van deze leer, zal ik:

1. U de bijnamen geven waarmee de Schrift dit verbond uitdrukt, en sommige van de uitmuntende titels daarvan vermelden.
2. U de strekking en natuur van dit verbond laten zien.
3. De eigenschappen ervan.
4. De barmhartigheden die door het verbond beloofd zijn.
5. De relatie waaronder Christus, deze *David*, staat ten opzichte ervan.
6. Laten zien dat God alleen de Auteur ervan is.
7. Waarom Hij een overeenkomst met de mens aangaat door middel van een verbond.
8. Enige toepassing maken.

I. Voor *de toenamen van deze overeenkomst en transactie*.

1. Het wordt door *Paulus* genoemd, in zijn brief aan de *Galaten*, *de belofte*. Dat is zeer vertroostend. Het verbond der werken was bijna allemaal geboden. Er waren veel geboden voor één belofte. De grote bedoeling van het verbond der werken was gehoorzaamheid. Doe, doe, doe, mens. En de belofte kwam in als een aanmoediging voor het doen. Maar hier is de grote zaak beloften. Ik zal doen, en Ik zal het doen voor u, zegt Jehovah. En God komt onder de andere verplichting, en de andere belofte; een zwerm van beloften. En onze gehoorzaamheid komt in om onze dankbaarheid voor onze barmhartigheden bekend te maken. Dit is zoet. Sommigen zullen zegen: "dominee, u bindt een juk van plichten op mij. U legt een last op mijn rug, waaronder ik niet in staat ben te lopen." Nee. Ik zeg u, mens, wat God ook van u eist, dit verbond belooft het te geven. Hij geeft alles dat Hij eist van u. U zult in staat zijn uit te voeren, in enige mate, wat opgelegd en bevolen wordt.

2. Dit verbond wordt Christus= testament genoemd. *Hij is de Middelaar van een beter testament*. Christus de oudere Broeder staat op het punt te sterven. En in de overdenking van Zijn dood, zegt Hij tot de Vader: "Vader, Ik wil één ding hebben van U voordat Ik sterf, en dan zal Ik met tevredenheid sterven. Ik heb een gezelschap dat U Mij vanouds gegeven hebt. Zorg voor hen. Ik maak Mijn laatste wil. En Ik laat Mijn jongere broeders over aan U, hoewel ik sterf onder Uw fronsen. Ik laat Mijn jongere broeders over aan het licht van het aangezicht



van Mijn Vader, hoewel Ik onder verlating ben, hoewel ik de smarten van de hel lijd." En Hij spreekt tot de Heilige Geest om de Uitvoerder van Hem te zijn. "Ik beveel de uitvoering van Mijn laatste wil aan U. Laat Mijn arme broeders niets missen dat Ik gekocht heb voor hen. Geef ze alles. Voer het uit op de bepaalde tijd, en op de bepaalde manier. Laat ze niets missen van wat Ik voor ze gekocht heb." En Hij wenst dat de Vader de Voogd is over de kinderen. *Ik zal u geen wezen laten*. Het woord in het *Grieks* betekent, *Ik zal u geen wezen laten*. En wezen zijn de meest ellendige van de schepsels. Ze zijn zonder troost en ze zijn vaderloze personen, die niemand hebben om voor ze te handelen. Nu, wat zegt Christus? Ik zal ze een Voogd geven. En Hij beveelt ze aan de Vader. Bewaar ze, Vader, neem de voogdijschap over ze. Het is een zeer vertroostende overweging in het verbond, dat dit het testament van een oudere Broeder is. Ik denk aan Jer. 49. Het hele hoofdstuk is één volledig dreigement, behalve in het midden van het hoofdstuk. Daar is één woord van troost voor *Edom*, vers 11. *Laat uw wezen achter, en Ik zal hen in het leven behouden, en laat uw weduwen op Mij vertrouwen*. "Terwijl Ik u neerhak en neerhouw, *Edom*, wegens uw goddeloosheid, zal Ik zorgen voor uw kinderen, als u ze beveelt aan Mijn zorg." Veel meer zal God zorgen voor de kinderen van Christus, de jongere broeders die overgelaten zijn aan Hem. Wanneer Christus juist aan de laatste zucht is: "nu Vader", zegt Hij dan, "let op ze, want Ik ga juist weg." O! Het is zoet. Er is ook deze vertroosting in, dat gelovigen altijd onder voogdijschap zijn. En in minderjarigheid, als ze minderjarig zijn, en in hun minderjarigheid, welke handeling van dwaasheid ze ook doen in het nadeel van zichzelf, ze worden alle herroepen door de Voogd. De Vader stemde nooit in met deze handelingen van dwaasheid. Alles wordt weer herroepen, ten gunst van de arme minderjarigen.

3. Het wordt een verbond genoemd. Er is een wederzijdse bepaling en teruggave met elkaar. Ik zal het doen, dat u het mag doen. En Ik zal geven, dat u mag geven. Maar hoever dit gaat in dit verbond, zal ik hierna duidelijk maken.

4. Het wordt met een toevoeging het verbond *van het leven* genoemd. Het eerste verbond, door de afloop en gebeurtenis, (hoewel niet in de neiging en natuur van het ding), bleek een verbond van dood te zijn. Het boeide de nek en de hiel die in een verbond waren, en bond ze als gevangenen, om geworpen te worden in de oven. Maar dit is een verbond van leven. Daarin hebben we de zegeningen van een natuurlijk leven. We hebben de vertroosting van een staatkundig leven. We hebben geestelijk leven, dat meer is, en eeuwig leven. *De Heere gebiedt aldaar den zegen en het leven tot in der eeuwigheid*. Een leven op God, een leven in God, een leven tot God, een leven met God. Het is een verbond van leven.

5. Het is een verbond van genade. Genade was het motief dat God aan het werk zette, dat Zijn oneindige wijsheid, Zijn weergalozige liefde, uitbundige goedheid, en almachtige kracht aan het werk zette. Genade en enkele genade is het doeleinde van het verbond. Het was samengesteld om genade te verheerlijken, om een hoge en verheven troon voor genade op te richten. Genade is heel de zegening ervan, genade kocht ze, genade past ze toe, genade bewaart ze, en genade voegt de gevelsteen toe, en volmaakt ze.

II. Ik ga naar het tweede ding, om u een weinig te vertellen van *de strekking en natuur van dit verbond*. En dat in twee dingen. 1. Ik zal u de twee allesomvattende beloften laten zien, die de ziel in het verbond zijn. En het dan, 2. vergelijken met verbonden tussen mensen, en u laten zien dat het ze allen omvat.

1. De ziel van het verbond is God, Die belooft heeft hun God te zijn. *Dit is het verbond, dat Ik met het huis Israëls maken zal na die dagen: Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn*. Vijftien keer in de Bijbel wordt van God gezegd dat Hij hun God is. Jehovah maakt Zijn hele Zelf aan ze over, een hele Drie-eenheid aan ze, een recht op al Zijn

eigenschappen, een recht op alles wat Hij is, een recht op alles wat Hij gekocht heeft. "Ik zal hun God zijn. Het is meer dan dat ik ze zal vergeven. Het is meer dan dat Ik ze de hemel zal geven. Het is meer dan dit alles. Want de armbanden en de ring zijn niet vergelijkbaar met de Bruidegom. Maar Ikzelf zal hun God zijn." O, wat is dat! *En zij zullen Mij tot een volk zijn.* "Ze waren van Mij door schepping. Ze waren van mij door bewaring. Ze waren van mij door algemene voordelen. Ze waren van mij door een uitwendige verbondsmatige verhouding. Maar ze zullen van Mij zijn door een bijzondere toepassing, een persoonlijke toestemming, en door het verbond." *Mijn God.* O, hoe zoet klinkt dat. *Mijn Heere en mijn God.* Dat is het grootste eigendom, en de geweldigste aanspraak die mogelijk is. Als u zou zeggen: mijn licht, mijn leven, mijn kracht, dan is dat groot. Maar *mijn God* is meer dan dat alles. *God, onze God, zal ons zegenen.* Er zijn vele benamingen aan Hem gegeven. Hij wordt genoemd *de Heere der heirscharen.* Hij wordt genoemd *de Heere der heerlijkheid.* Maar *onze Heere* is de zoetste benaming van die alle. *Ik zal hun God zijn.* "Ik heb niets dat Ik achterhoud. Ik maak alles over aan ze."

2. Het bevat de verbonden die onder de mensen zijn. Ik zal kijken op vijf of zes.

1<sup>e</sup>. Er is onder de mensen een verbond van vrede. Wanneer er een heet gloeiende oorlog geweest is, dan maken ze vrede. Er was tussen God en *Adam* een verbond van vriendschap. Ze waren goede vrienden, geen breuk. Maar hier is een verbond van vrede, een verbond van verzoening met de verrader. Het verbond des vredes was tussen de Vader en de Zoon, zodat de verrader het verbeurde welgevallen van God terug kon krijgen. Het is een zeer nadrukkelijk woord. God brengt Zichzelf en Zijn Zoon in, direct op het verbreken van het verbond der werken, en de Drie-eenheid, terwijl ze neerzitten in de krijgsraad. Wat zal gedaan worden met de rebellen, die Mijn gunst hebben verbeurd, en naar de duivel zijn gesneld? En we mogen veronderstellen dat de engelen er rondom stonden, terwijl ze wachtten op de uitslag van die krijgsraad. En het is waarschijnlijk dat ze dachten: nu zal het met deze verraders gaan zoals het ging met onze broeders, de engelen, die vielen. De gevallen engelen waren direct neer gezonden naar de put. Ja, maar, zegt de Schrift, de krijgsraad veranderde in een raad des vredes. En alles waarover van gedachten gewisseld werd tussen de Personen van de Godheid, was, hoe de rebellen tot verzoening te brengen, en tot vrede met God, tot vrede van staat, tot vrede van geest, tot inwendige vrede, tot uitwendige vrede, tot eeuwige vrede. *De raad des vredes zal tussen die Beiden wezen.*

2<sup>e</sup>. Er is onder de mensen een verbond van handel, van commercie. Sommigen naties komen in zulke verbonden, en inderdaad is het soms zeer voordelig. Hier is een verbond van handel. De onbekeerden hebben geen vrijheid om te handelen met de hemel. Ze mogen hun goederen sturen, maar het zijn verboden goederen. Ze zullen niet ontvangen worden in de hemel. Maar gelovigen hebben een verbond voor handel. Want ze hebben een voorraad gekregen nadat ze eens mislukkelingen waren. Hun oudere Broeder heeft ze weer overeind gezet. Hun macht, hun delen, hun talenten, hun gaven, hun genaden zijn een nieuwe voorraad waarmee hun oudere Broeder hen weer overeind gezet heeft. Ze handelen in gebed, ze handelen in het horen, ze handelen in de sacramenten, dat winst in hun ziel mag komen. En zoals Christus hen de voorraad geeft, zo is Hij de Verzekeraar daarvan. Hij verzekert het op Zijn leven. Ze worden toegestaan om rekeningen uit te schrijven op hun Correspondent in de hemel. *En zo wat gij begeren zult in Mijn Naam, dat zal Ik doen.* Wat vindt u van dat verbond? Schrijf rekeningen uit op Christus, en Hij zal ze alle verantwoorden!

3<sup>e</sup>. Er is een huwelijksverbond, een echtelijk verbond tussen man en vrouw. Zo een is er hier. Het contract is geregistreerd in de hemel, in de Bijbel, en de ziel van de bruid. En Hij wacht

totdat de dag van het voltrekken van het contract komt. Hij maakt lang het hof. Hij loopt de lastige en onwillige zondaar lang achterna. Want het is niet de eerste dag waarop Hij het hof maakt, die haar toestemming wint. Dat is een wonderlijk woord: *gij zult vele dagen na mij blijven zitten, en ik ook na u*. Wat, zal God niet de eerste weigering nemen, wanneer Hij ook een aanbieding doet van Zijn liefde? Nee. Als Hij een duizend weigeringen had genomen, dan zouden velen van u naar de hel gegaan zijn. Maar Hij zal vele dagen blijven, en blijft altijd, totdat de toestemming van de uitverkoren is verkregen. En als de dag van de voltrekking van het contract komt, wanneer de toestemming is verkregen, dan zegt Hij: *Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid; ja, Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht, en in goedertierenheid en in barmhartigheden*. Wanneer de dag van het huwelijk ook komt, dan verheugt Hij Zich over haar. *Gelijk de bruidegom vrolijk is over de bruid, also zal uw God over u vrolijk zijn*. Want dan herinnert Hij Zich de oude verkering, de oude liefde. *Ik gedenk der weldadigheid uwer jeugd, der liefde uwer ondertrouw, toen gij Mij nawandeldet in de woestijn*. Het is een vreemd soort herinnering. De Geest van God zegt soms, dat ze een humeurig, murmurierend, chagrijnig, koppig, opstandig, ongelovig volk waren, toen ze in de woestijn waren. En ze waren zover schuldig, dat slechts twee van enkele honderden van duizenden het beloofde land binnengingen. Maar er waren enkele godzaligen onder hen, en God herinnert Zich hen. Er was nooit een dag dat u een traan liet vallen in het zoeken van de Bruidegom, er was nooit een hoffelijke hartstocht van liefde, er was nooit een zoete gestalte die u had, of de Bruidegom heeft het opgeschreven. Hij zal alles Zich herinneren. Ik zal nooit *de weldadigheid uwer jeugd vergeten, der liefde uwer ondertrouw*.

4<sup>e</sup>. Dit verbond bevat een verbond tussen meester en dienstknecht. Hoewel Hij uw Bruidegom is, is Hij uw Meester. *Dewijl Hij uw Heere is, zo buig u voor Hem neder*. U weet dat de *joodse* dienstknecht het, aan het eind van zeven jaren, in zijn keus had zijn meester te verlaten of bij hem te blijven. Wel mens, kom tevoorschijn, wat zegt u? Zult u uw meester verlaten? O, zegt hij, ik heb enige jaren ervaring met hem gehad, en ik kan er niet aan denken om weg te gaan van hem. Kom dan hier, en laat uw oor genageld worden aan zijn post voor altijd. Ik houd van mijn meester. Ik zal nooit van hem weggaan. De gelovige zegt: "Heere, nagel mijn oor, mijn hand, mijn voet; bind elk deel van mij, elk lid van mijn lichaam, en vermogen van mijn ziel, aan de dienst van God, aan de dienst van mijn Bruidegom, aan de dienst van mijn Meester. Maak vast, bind vast met de sterkste koorden, de offers aan de hoornen van het altaar, zodat de duivel en de zonde ze nooit meer los kan maken.

*Ten laatste*. Het bevat een verbond tussen een overwinnaar en een overwonnene. De overwinnaar kan wetten geven aan de overwonnene. U hebt mij op uw genade; u hebt me op uw toewijding, zegt de overwonnene. Maak zulke voorwaarden als u belieft. De overwonnen gelovige zegt: U kunt mij geen te harde voorwaarden voorschrijven. Mijn ziel is gevormd in alle dingen naar Uw goddelijke wil en welbehagen. De overwonnene zegt tot Christus, zoals de mannen van *Israël* zeiden tot *Gideon*: *heers over ons, dewijl gij ons van der Midianieten hand verlost hebt*. Is niet het juk van Christus beter dan het juk van Satan, beter dan het juk van zonde, beter dan het juk van lusten en afgoden, beter dan het juk van de goddeloze mensen? *Heers over ons, dewijl gij ons land verlost hebt*.

III. Ik kom nu tot het derde ding, *de eigenschappen van dit verbond*. Er zijn er twee van in de tekst, en een derde wordt genoemd door *David*. Het is een *eeuwig* verbond, en *bewaard*, en *wel geordineerd*. Een woord over elk.

1. Dit verbond is *eeuwig*. Het is zo oud als God Zelf. Het ontwerp is even oud. En de vervulling ervan zal zijn tot in eeuwigheid. En het kan niet anders zijn. Want het is gefundeerd op de onveranderlijkheid van Gods natuur, en op een overeenkomst tussen de Vader en de Zoon. Totdat de Vader Zijn verplichting ten opzichte van Zijn Zoon verbreekt,

kan Hij nooit Zijn belofte aan ons verbreken. Er is een verbondsmatige onderhandeling. En dit verbond is slechts een afschrift van dat grote origineel en voorbeeld. Dit verbond kan niet anders dan eeuwigdurend zijn. Het is gebouwd op eeuwige liefde. *Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.* De schoolgeleerden merken op dat we passief zijn in de handelingen van de overeenkomst, dat het voorwerp inkomt tot ons, en dat we worden veranderd in de gelijkenis daarvan. En dat in de handelingen van liefde, de wil uitgaat naar het voorwerp, dat de wil reist om het te ontmoeten. "Nu", zegt Hij, "Mijn hart ging lang geleden naar u uit. Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde. Toen u niets was, toen u lag in de buik van de moeder, ja, in de armen van de duivel, had u Mijn hart. En nu zal Ik uw hart uittrekken tot Mij. Ik heb u liefgehad, en met een eeuwige liefde en met goedertierenheid heb Ik u getrokken. Ik zal een verbond met u maken, dat Ik Me nooit zal afwenden van u goed te doen." Nooit Zich afwenden! Dat is vreemd! "U keert zich menige keer af. U bent zo onstabiel als water. U bert wispelturig en veranderlijk. Maar Ik zal Me nooit afwenden. Het verbond zal zijn als de zon in de hemelen, en als de maan, die blijft voor altijd. Ik ben als de zon. Ik ben altijd Dezelfde. Maar de andere partij is als de maan. Zij nemen toe en nemen af. Nauwelijks een streepje licht te zien, verduisterd, en opnieuw aan het schijnen. Maar nog steeds is de maan in de hemelen. En eens in de maand is hij vol. Ze zullen nu en dan helderheid hebben, hoewel ze veranderlijk zijn." In heel het verbond der genade is geen voorbehoud. God heeft niet zoveel als Zichzelf een voorbehoud overgelaten, om opnieuw te veranderen, of om de overeenkomst te veranderen, op onze plichtsverzaking, op onze mislukking, op onze ondankbaarheid. Hij heeft Zichzelf verplicht, en Hij zal nooit veranderen. *Indien Mijn kinderen Mijn wet verlaten, en mijn verbond overtreden, zo zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken.* Dat is alles wat Ik kan doen. Ik kan niet meer doen. *Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen.*

2. Dit verbond is *wel geordineerd*, zo goed als het kon zijn, door Hem Die de God van orde is. Verwarring is onbetamelijk voor Hem. Wanneer Hij een wereld maakt, dan doet Hij het in orde. *Plato* zegt dat Hij handelde als een meetkundige, in het maken van de wereld. Hij deed alles door lijn en regel. En de apocriefen vertellen ons dat Hij elk ding exact maakte in getal, gewicht en maat, en dat Hij elk ding van het heelal samenvoegde, en in zijn juiste plaats zette. En Zijn voorzienigheden zijn vol van orde. Er is geen verkeerde draad in heel het web van de voorzienigheid, deze zesduizend jaar. Hij onderhoudt eveneens orde in Zijn kerk. *Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden.* Want onze God is de God van orde. Als we zo mogen spreken, er is grotere orde, en er zijn grotere afdrucken van Gods wijsheid in het nieuwe verbond, dan in alle andere dingen. Het is een goed geordend verbond. Het verbond der werken was goed geordend in al zijn delen, maar het was minder dan dit verbond. Er is een orde onder de bevelen. Er is een orde onder de beloften, en onder de dreigingen van dit verbond. Elk ding is goed geordend. Alles is goed ontworpen.

3. De laatste eigenschap ervan is de *vastheid* ervan. *Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden van David.* Hoe kan het anders zijn? Want, 1<sup>e</sup>, dit verbond is gemaakt, met de grootste plechtigheid, tussen een trouwe God en een trouwe Getuige, Christus Jezus. Het is een verbazingwekkend woord: *Ik heb eens gezworen bij Mijn heiligheid: Zo Ik aan David liege!* O! Een zoete overeenkomst. God zal niet liegen aan welke persoon ook, veel minder aan Zijn Zoon *David*. Wanneer Hij zelfs belooft aan een vijand, dan zal Hij Zijn woord niet verbreken. Maar wanneer Hij zweert aan Zijn Zoon, en zweert bij Zijn heiligheid: is dat geen goede verzekering? Als u evenveel zielen had als zonden, dan zou u op de zaligheid daarvan mogen vertrouwen met de eed van God aan *David*, *Ik heb Mijn knecht David gezworen*, enzovoorts. Maar voor verdere verzekering, 2<sup>e</sup>, zoals Hij het met plechtigheid maakt, zo maakt Hij het met vreugde. *Jer. 32:40,41. En Ik zal een eeuwig*

*verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun weldoe; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken. Let op wat volgt. En Ik zal Mij over hen verblijden, dat Ik hun weldoe; en Ik zal hen getrouwelijk in dat land planten, met Mijn ganse hart en met Mijn ganse ziel. "Ik zal een verbond met u maken, met Mijn hele hart en ziel. Ik zal Mij verheugen om u goed te doen. Ik zal u zeker goed doen, met Mijn hele hart en met Mijn hele ziel." Kan er iets zijn dat verder gaat dan dat? God wordt ingevoerd als Iemand Die een hart en ziel heeft als de mensen, en Die het geheel daarvan heeft op één ding, en Die Zich verheugt met Zijn gehele hart. Mocht het zo zijn dat we het duizendste deel van het hart hadden dat ze zouden moeten hebben, om deze overeenkomst aan te gaan. God maakt het met heel Zijn hart. Het is daarom een zekere overeenkomst; daar is geen twijfel aan. En dan, 3<sup>e</sup>, het is zeker. Want Hij zorgt voor de uitvoering. *Ik zal Mijn vreze in hun hart geven.* "Ik zal Mijn liefde in hun hart geven, en ze zullen nooit van Mij afwijken. Ik zal ze aan Mij ketenen; Ik zal ze vastbinden, dat al de duivels in de hel ze niet weg zullen nemen." 4<sup>e</sup>. Het is een zeker verbond. Want alle dingen die een overeenkomst onzeker maken, zijn hier afwezig. Drie dingen maken een overeenkomst onzeker. En geen van die kan in dit verbond gevonden worden. (1.) Wanneer mensen vergeetachtig zijn aangaande hun overeenkomst, en niet letten op wat ze door verbond overeengekomen zijn. Maar God wordt ingevoerd als altijd denkend aan Zijn verbond. De overeenkomst is nog in Zijn oog, nog in Zijn gezicht. Wij vergeten, wij overtreden. Maar Hij is altijd oplettend. De dag dat we overeengekomen zijn met Hem is niet alleen in Zijn register, maar het is in Zijn hart, het is in Zijn oog. Hij is altijd oplettend. Zegt God: "Ik kan nooit die plaats vergeten, waar die arme man het eens werd met Mij. Wanneer ze uit de natuur kwamen, wanneer ze Mij bij de hand namen, en zichzelf aan Mij gaven, Ik zal dat nooit, nooit, nooit vergeten." Dan opnieuw, (2.), onrechtvaardigheid. Onrecht zal ervoor zorgen dat iemand zijn overeenkomst verbreekt. Maar God is niet onrechtvaardig om onze arbeid van liefde te vergeten. (3.) Onvermogen om het uit te voeren, zal het ons doen verbreken. Maar Hij, Die dit verbond met ons maakt, is Hij Die hemel en aarde gemaakt heeft. Zodat er geen gebrek aan vermogen is. Zeg niet: de overeenkomst is onveilig. Zeg niet: de overeenkomst is niet goed verzekerd. Het is even zeker als Gods eed het kan maken. *Wel geordineerd in alle dingen, en vast.**

IV. Ik kom tot het vierde ding, *de barmhartigheden die beloofd zijn in dit verbond.* Overweeg hier twee dingen. 1. De eigenschappen daarvan. En, 2, de verschillende soorten daarvan.

1. Overweeg de eigenschappen van deze barmhartigheden, die dit verbond belooft.

1<sup>e</sup>. Deze barmhartigheden zijn voortreffelijke barmhartigheden. Er is meer goedheid te zien in het feit dat God een verbond maakt met ons, dan in het maken van de hele wereld. Er wordt meer goedheid uitgedrukt in het maken van een overeenkomst met één ziel, dan in het maken van miljoenen werelden. Het kostte God geen druppel bloed om de wereld te maken. Hij zou slechts de kosten hebben van een duizend woorden van macht, in het maken van een duizend werelden. Maar Hij kan niet onderhandelen met één zondaar, totdat Zijn Zoon een overvloed van bloed had gestort. Het is voortreffelijke, buitengewone barmhartigheid.

2<sup>e</sup>. Deze barmhartigheid van het verbond is loutere barmhartigheid, onvermengde, zuivere en pure barmhartigheid. Er is niets dan barmhartigheid. Wat zou God verplicht kunnen hebben om af te komen van een vlamme troon van recht, en te vluchten naar een verzoendeksel, en troon van genade, en daar neer te zitten? Om de roede van ijzer weg te gooien, die ons met één slag verpletterd zou hebben, en om de gouden scepter van vrede in Zijn hand te nemen? Wat verplichtte Hem er toe? Wat verplichtte Hem om de wapenrusting van een vijand af te leggen, en de ingewanden van een vader aan te nemen? Barmhartigheid! Niets dan barmhartigheid deed het.

3°. Deze barmhartigheid van het verbond is een onderscheidmakende barmhartigheid. Soms wordt de goedheid van God, hoewel het altijd onderscheiden is, toch willekeurig toegekend aan de hele Personen. Toen God de mens maakte, zegt Hij: *Laat Ons mensen maken. Zo kwam de hele Drie-eenheid in. Maar de Vader zegt niet: Ik zal hem zo maken. De Zoon zegt niet: Ik zal hem zo maken. De Heilige Geest zegt niet: Ik zal hem zo maken. Maar al de Drie stemmen gezamenlijk overeen. Wel, maar om de barmhartigheid van deze drie Verbondmakers te laten zien, heeft elke persoon Zijn Eigen aandeel en werk. Zegt de Vader: Ik zal Mijn liefde verlenen. Zegt de Zoon: Ik zal Mijn bloed verlenen. Zegt de Heilige Geest: Ik zal Mijn genade verlenen. Zodoende is er een onderscheiden barmhartigheid van elke Persoon van de Godheid tentoongesteld in dit verbond. De Drie-eenheid heeft Zich daarmee beziggehouden.*

2. Overweeg de vele soorten van barmhartigheid. Er is vergevende barmhartigheid voor de zondaars. God laat hun zonden uit Zijn geheugen gaan. "Hun ongerechtigheden zal ik nooit meer zien. De duivel mag tegen u komen. Het geweten mag tegen u komen. Goddeloze mensen mogen tegen u komen, en smaadschriften presenteren. Maar ik zal nooit een blik werpen op de smaadschriften." *Al hun ongerechtigheden zal Ik nooit meer zien. Ik zal ze niet meer gedenken. Ik zal ze begraven in de zee. David, toen hij brulde van de pijn van de gebroken beenderen wegens zijn zonden, Ps. 45, vond deze vergevende barmhartigheid een goede en grote zegening.*

Opnieuw, in dit verbond is heiligende barmhartigheid. *Dit is het verbond, dat Ik met het huis Israëls maken zal. Ik zal rein water op u sprengen, en gij zult rein worden. De Papisten hebben een heilig water, dat verontreinigt en bezoedelt, maar dat niet reinigt. Heere, bespreng al de gasten, en doop U met de Heilige Geest, om voor U een heilig volk te maken. David bidt hiervoor: schep mij een rein hart, in het binnenste van mij. Heiligende barmhartigheid overtreft rechtvaardigende barmhartigheid. Heiligheid is een grotere zegening dan vergeving van zonde.*

Er is opnieuw samenlevende barmhartigheid. *Dit is het verbond, zegt Hij, dat Ik met het huis Israëls maken zal: Ik zal Mijn heiligdom onder hen zetten. En het is een zinspeling op de tempel van God in Jeruzalem, waarheen mensen slechts driemaal per jaar kwamen. Helaas! Zullen we slechts drie gezichten van God in het hele jaar zien? Dit is Mijn verbond: Ik zal Mijn heiligdom, Mijn tabernakel in het midden van u zetten. Ik zal altijd dichtbij u zijn. Ieder van hen had een synagoge waarheen ze elke sabbat konden gaan. Maar ze gingen naar de tempel slechts twee of driemaal per jaar, bij plechtige gelegenheden. Kan er meer nabijheid zijn, dan dat Hij Zijn heiligdom in het midden van ons zet? Joh. 1:14. Hij heeft onder ons gewoond. Hij nam onze natuur op Zich, een tabernakel van vlees. En huisde onder ons.*

Opnieuw, hier is verzegelende barmhartigheid. 1. Barmhartigheid is het zegel zelf van het verbond. Daar hebben we datzelfde lichaam onder het oog gebracht, dat ontvangen was van de Heilige Geest. Dat lichaam dat bewoond was, en bewoond wordt door God. Dat lichaam dat verbrijzeld was van hemel en aarde, gebroken door God, door mensen, en door kwade engelen. Dat lichaam dat gescheurd was door de Joden en Romeinen, dat het verbond verzegelt. 2. Het bloed is een ander zegel. We hebben Zijn bloed onder het oog gebracht. Dat bloed dat de hemel tevreden stelt, en de aarde reinigt. Dat bloed dat een roepend geweten stil maakt, en de beschuldigingen van de wet beantwoordt. Dat bloed dat een beschutte plaats is tussen mij en hel en toorn. Dat bloed dat een heiligdom is voor ellendige zelfmoordenaars, een vrijstad, dat ons beschermt tegen de bloedwreker. Dat bloed dat mijn ziel tot bedaren brengt tot een diepe vrede. Dat bloed dat de weg opent tot de hemel, en het rechtstreekse pad

en laan is tot heerlijkheid. We hebben hier dat bloed. Het is verzegelend bloed, verzegelende barmhartigheid.

V. Maar nu kom ik tot het vijfde ding. *Welke verhouding heeft Christus tot dit verbond? Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden van David.*

1. Christus heeft er de verhouding van een Middelaar toe. Hij neemt niet alleen deel aan de naturen van beide partijen (Hij is een Middenpersoon, om zo te zeggen; Hij is Godmens); maar Hij is eveneens Middelaar door ambt. Zijn drievoudige ambten zijn aangewezen geneesmiddelen voor drie droevige kwaden waaronder de mensheid arbeidt. Hij is geroepen tot deze drie ambten. Hij is ingewijd. Hij is gezalft met een overvloedige uitstorting van de Geest. In één woord, er zijn drie of vier dingen noodzakelijk voor een middelaar. En Christus heeft ze alle. 1<sup>e</sup>. Een middelaar tussen twee partijen moet betrokken zijn in beide. Christus is zo Iemand. Hij heeft de Godheid in Zich, en de menselijke natuur. Immanuël, God in onze natuur, God met ons. 2<sup>e</sup>. Een middelaar tussen twee personen moet vertrouwd worden door die beide. Christus werd vertrouwd door God en ons. Anders zou de ene partij Hem niet aangesteld hebben als Middelaar, en de andere partij zou niet hun zielen, en al hun belangen, in Zijn hand gegeven hebben; ze zouden Hem niet vertrouwd hebben. Christus wordt vertrouwd door de Vader, en door de gelovigen. *Ik heb David Mijn Knecht gevonden, zegt Hij, uit het volk. Ik heb hulp gelegd op Iemand Die machtig is te redden.* God de Vader heeft alle belangen van Zijn heerlijkheid in de hand van Christus gegeven. "Ik zal U vertrouwen met alles wat dierbaar is voor mij. Ik vertrouw het geheel van het verbond aan U toe." En de gelovige vertrouwt Hem ook. Als de gelovige evenveel zielen had, als er druppel water in de oceaan zijn, dan zou hij ze alle aan Christus toevertrouwen. *Ik weet, Wien ik geloofd heb, en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is, mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag.* De Vader vertrouwt Hem Zijn belangen toe. De gelovige vertrouwt Hem zijn belangen toe. "Ik zal zorgen voor de belangen van u beide", zegt Hij. En dat brengt mij tot de derde eigenschap. De Middelaar is aangedaan door beide belangen. Hij is ontroerd door beide belangen. "Ik zal zorgen voor de heerlijkheid van Mijn Vader. Ik zal zorgen voor de zaligheid van Mijn jongere broers. Ik zal de ene zowel als de andere niet laten lijden." Hij is diep aangedaan door beide. Dat is de vierde eigenschap van een Middelaar. Hij zegt tot de Vader: "Sta niet op de gestrengheid van de rechtvaardigheid. Laat liever het verbond der werken gaan, en sta een plaatsvervanger toe; sta een vervanger toe. Laat een nieuwe overeenkomst komen, en dat zal de zaak doen." En Hij onderhandelt met ons, vermurwt ons, om ons te brengen tot de voorwaarden. Dat is een bewijs dat Hij een bekwame Middelaar is.

Opnieuw, 2. Hij is Gezant van het verbond. Hij gaat tussen de twee partijen. Hij brengt wederzijds de gedachten van elkaar aan ze over. Hij gaat naar de uitverkoren mens, en vraagt hem: "wat denkt u van Mijn Vader? Voorzeker, Mijn Vader wenst u het goede. Hij heeft u lief. Hij is van plan u te redden." Hij beveelt de Vader bij ze aan. En Hij gaat terug naar de Vader, en beveelt de arme gelovige bij Hem aan, en spreekt goed van hem tot de Vader. En Hij heeft ver gereisd tussen de partijen. Hij kwam niet alleen door water, maar door bloed. Een reis door water is gevaarlijk genoeg maar door een zee van bloed is een nieuw soort reis. Hij is een passende Gezant tussen de twee.

3. Christus is de Getuige van het verbond. *Ziet, Ik heb hem tot een Getuige der volken gegeven.* Hij was Getuige voor alles ervan. Toen God het maakte, was Hij bij Hem. Hij is een getrouwe Getuige, en zal niet bedriegen, en geen misbruik maken van ons. Hij zal getuigen wat Hij zag. Het evangelie zegt: *dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken.* "O!" zegt Christus, de Getuige van het verbond, "Ik kan dat zweren. Ik kan zeggen, dat Ik kwam om te zoeken en

*zalig te maken dat verloren was.* Zij die verloren waren door de natuur, verloren door de persoonlijke verbreking van de wet, en die, maar voor Mij, in dat geval voor eeuwig verloren zou zijn geweest. Ik kan het zeggen: Ik kwam om te verlossen." Het evangelie zegt, dat *Christus gestorven is, en weer opgestaan is.* Hij stierf om Zijn testament te bevestigen. Hij stond op om de zegening daarvan uit te delen. "En", zegt Christus, "Ik ben een Getuige voor dat. Ik kan zeggen: Ik was dood, en nu ben Ik levend, en leef voor eeuwig." Hij is de *getrouwe Getuige.* Het is een zeer zoet en bevestigend woord, Hij is *de Adam, de getrouwe Getuige.* *In Hem zijn alle beloften ja en amen.* Ze zijn alle bevestigd door, en concentreren zich in Hem. Ze zijn altijd dezelfde, want Jezus Christus verandert nooit. Hij is getrouw. Hij is *gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid.* Dezelfde onder de oude bedeling, onder de nieuwe, en Dezelfde in eeuwigheid.

4. Hij is de Borg van het verbond. Hij staat in voor God, dat God heel Zijn deel zal vervullen. Christus zegt tot gelovigen: "zult u Mijn woord daarop nemen? Zult u Mijn eed daarop nemen? Zult u Mijn bloed daarop nemen? Wat de Vader ook heeft beloofd, het zal uitgevoerd worden." En Hij staat Borg voor de Vader voor gelovigen. "Vader, Ik zal de wet genoegdoen in hun plaats en positie. Vader, ze zijn zwak. U kent hun verzoeken. U kent hun vijanden. U kent hun slechte omstandigheden in deze boze wereld. Maar Ik verpand mijn getrouwheid voor gelovigen, dat zij uit zullen voeren wat ze in Mijn kracht beloven te doen. Ik zal er voor instaan." O zoet! Dat Christus de Borg van een beter verbond is gemaakt.

5. Christus is een Knecht voor de beide verbondmakers. Hoewel Hij van nature de Zoon is, is Hij een Knecht door ambt. *Ziet, Mijn Knecht,* zegt God. En inderdaad, Hij dient God in het moeilijkste stuk werk dat ooit ondernomen was. Hij dient als een Middelaar. Om genoegdoening te geven aan het recht, om de wet te beantwoorden, om Satan te overwinnen, om de uitverkorenen thuis te brengen, was een moeilijk stuk werk. Al de engelen in de hemel samengevoegd, zouden niet één korrel van dat werk uitgevoerd kunnen hebben. Hij is de Knecht van de Vader. *Mijn knecht, Dien Ik verkoren heb.* En Hij is de Knecht van de verbond sluitende mens. *De Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden,* dat is om bijgestaan te worden, *maar om te dienen,* om bij te staan. En zie hoe Hij wordt behandeld door Zijn meesters. (Ik moet spreken in de taal van de Schrift, van de afdaling van Christus. Want Hij is een Knecht zowel door ambt als door vrijwillige onderwerping.) Beide Zijn meesters slaan Hem. De Vader slaat Hem. *Het behaagde den Heere Hem te verbrijzelen. De straf, die ons den vrede aanbrengt, was op Hem.* En wij slaan Hem. *Dit is de Erfgenaam. Kom, laat ons Hem doden,* is de taal van de uitverkorenen voordat ze in een verbond komen. "Ik ben gewond", zegt Christus, "Ik ben geheel wonden en verbrijzelingen. Ik kreeg ze in het huis van Mijn vrienden." U ziet wat een behandeling Christus kreeg, toen Hij in de wereld kwam, van alle partijen.

6. *Ten laatste.* Hij is het verbond Zelf. *Ik heb Hem gegeven tot een verbond des volks.* Christus is het Alles van het verbond, wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking, en verlossing.

VI. Ik kom tot het zesde ding, om te laten zien *dat God alleen de Auteur is van dit verbond.* Wij hebben helemaal geen hand in de samenstelling en het maken ervan. We doen er niets aan.

1. Dit is helder en duidelijk. Kijk naar de artikelen, kijk naar de bevelen van het verbond, kijk naar de zegeningen, kijk naar de beloften ervan. Die alle zijn van Gods maaksel. We hebben helemaal niets ervan gemaakt.

2. De voorwaarde van het verbond is van Gods maaksel. En de gelovige zal zichzelf hierdoor niet gekwetst of tekort gedaan voelen. Zal God de overeenstemming maken, of een voorwaarde daarvan, zonder onze toestemming? Ik zeg u, als u aanwezig was geweest bij God



toen de overeenstemming werd opgemaakt, u zou het niet hebben kunnen veranderen, u zou niet één fout gevonden kunnen hebben, u zou er niets aan toegevoegd kunnen hebben, u zou er niets van afgedaan kunnen hebben. U zou gezegd hebben: de voorwaarde van het verbond is voordeling en nuttig, redelijk en rechtvaardig. De gevolmachtigde van het graafschap, als we zo mogen spreken, was aanwezig. Onze oudere Broeder was aanwezig. En in uw naam stemde Hij in met de overeenkomst. Het verbond werd gemaakt met de toestemming van uw gevolmachtigde, en met de toestemming van uw vertegenwoordiger. U bent daarom niet tekort gedaan.

3. De uitvoering ervan zelf is van Hem. Ik bid u, let erop: *Ik zal hun God zijn*. Daar ondertekent Hij voor Zichzelf: "Ik zal Mijn deel uitvoeren". "Maar helaas! Wat zal worden van de andere partij?", zegt de gelovige. "Hoewel ik in een verbond met Hem ben, zal ik het verbreken op het volgende moment." Nee, u zult het niet doen. "Ik zal Mijn trouw erop te pand stellen", zegt God. "Kom, Mijn volk, neem de pen in uw hand. Ik zal u besturen in het schrijven, Ik zal uw hand leiden. Ik zal u vermogen geven om te geloven. Ik al uw zielen uittrekken. En wanneer u het beloofd hebt, dan zal ik maken dat u het uitvoert. *Gij zult Mijn volk zijn*." Zodat het geheel van de overeenstemming van Hem is.

#### VII. *Waarom heeft God een verbond met ons gemaakt? Waarom onderhandelde Hij zo?*

1. Voor de grotere openbaring van Zijn eigenschappen. Nooit scheen de wijsheid, macht en goedheid van God, dan in dit verbond. *De koning Salomo heeft zich een koets gemaakt van het hout van Libanon*. (Godgeleerden noemen deze koets het verbond van verlossing en genade.) Koning *Salomo* maakte het. De bruid kon het niet maken. Helaas! Zij was geen technicus om zo'n koets te maken. Koning *Salomo* zelf was de technicus. Hij maakte de koets. Hij maakte het voor zichzelf. Hij *maakte het voor zichzelf*, zoals het woord betekent, voor zijn eigen heerlijkheid. Hij maakte het van het hout van *Libanon*. De cederen van *Libanon* waren het meest duurzaam en onvergankelijk hout. Dit verbond zal niet vergaan.

2. Zoals Hij onderhandelt door een verbond voor Zijn Eigen heerlijkheid, zo ook voor de eer van Zijn volk. Het is een grotere eer om in een verbond met God te zijn, dan Zijn schepsel te zijn, dan Zijn knecht te zijn. *Welk volk is gelijk aan u, o Israëel, dat de Heere voor uw God heeft? Welgelukzalig, is het volk, wiens God de Heere is*. Het verbond verhoogt ze. U was eens geen volk. Waren we geen mannen en vrouwen? Zult u ons slechter maken dan beesten? *Salomo* zegt, de mieren zelf zijn een volk, de sprinkhanen zijn een volk. Waren wij lager dan zij? Ja. Want u was ontaard beneden de insecten zelf. U was eens geen volk. Maar nu bent u de kinderen van de levende God. Nu bent u bevorderd tot eer. U dat geen volk was, u bent de knechten van God, u bent de vrienden van God, u bent de kinderen van God, u bent de echtgenoot van God, u bent de erfgenaam van God, en mede-erfgenamen met Christus. En bent u niet bevorderd, denkt u? U bent van de Heere, en van Hem voor eeuwig.

3. Hij gaat onder een verbondverhouding met ze, om hun blijdschap te verzekeren. Het verbond der werken kon dat niet verzekeren. Het verbond der werken zei: "Nu, mens, sta op uw eigen benen. Sta, en val als u wenst. *Adam*, Ik heb u kracht gegeven. Doe daarmee wat u wilt." Doet Hij zo met het verbond der genade? Nee. Hij zegt: "Mens, u kunt zevenmaal per dag vallen door zwakheden. Maar Ik zweer u bij Mijn heiligheid, dat ik u weer op zal richten. U zult daar niet liggen. Ik zal u niet alleen een vermogen geven waardoor u kunt staan, maar een vermogen om te volharden, zodat u niet weg kunt vallen." Dat is de overeenkomst. Hij verzekert onze blijdschap aan ons. *Want gelijk als een gordel kleeft aan de lenden eens mans, alzo heb Ik het ganse huis Israëls en het ganse huis van Juda aan Mij doen kleven*. Zal een mens zijn gordel, die vol met goud en geld is, weggooien? "Ik zal maken dat de gordel aan

Mij kleeft, zegt Hij, *het ganse huis Israëls, om Mij te zijn tot een volk, en tot een naam, en tot lof, en tot heerlijkheid.* Om onze blijdschap te verzekeren, komt God in een verbond.

4. Het heeft grote invloed op onze gehoorzaamheid. De gehoorzaamheid die een bondeling geeft is vrolijk. "Ik zal", zegt de mens, "mijzelf onder nieuwe verplichtingen brengen. Ik ondervind dat een nieuwe natuur de uitvoering gemakkelijk kan maken. Zo gauw als ik het verbond maakte, ondervond ik dat de eeuwige deuren openvlogen, en dat Jezus binnenkwam, en dat de Heilige Geest kwam, en al de genaden met Hem. Ik ondervond direct een verandering van natuur. Ik ondervond dat dit mijn element en genoeg was, waartoe ik tevoren werd gedreven en gedwongen." O! De gehoorzaamheid is zoet. *Dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis van Israël maken zal: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven.* Dat is een goed verbond. Dat is een goede overeenkomst.

5. *Ten laatste.* Hij maakt een verbond, opdat hij onder te grotere vertrouwdheid met hen mag komen. Wanneer God beveelt, dan is het een handeling van macht, van heerschappij, en van soevereiniteit. Wanneer Hij belooft, dan is dat de uitgave van goedheid. Maar wanneer Hij in een verbond komt, dan is dat grote neerbuigendheid. *Aan hen die Mij vrezen zal Ik Mijn verbond tonen.* Hier is vertrouwdheid. Wat zegt *Jeremia? Zij zullen den Heere toegevoegd worden.* Toegevoegd worden is een huwelijkswoord. Toen *Lea zes zonen had gebaard, zegt zij: ditmaal zal mijn man mij bijwonen; want ik heb hem zes zonen gebaard.* Het woord in het *Hebreeuws* is: *ditmaal zal mijn man aan mij toegevoegd worden.* Het is een *toevoegen aan de Heere, in een eeuwig verbond, dat nooit vergeten zal worden.* Het is een *toevoegen*, een nauwe verbinding: ze zijn één. De Schepper en het schepsel zijn één. Jehovah en de klomp klei zijn één.

VIII. Nu een woord van *toepassing.* Ik zal u slechts twee gebruiken geven. Één is van troost voor bondelingen, of gelovigen. Niet voor hen die persoonlijke verbonden geschreven hebben, en die ze bij zich leggen in hun koffers, en toch nooit hun verloren staat kenden, nooit een werk van bekering kenden, nooit wisten wat het was om opnieuw geboren te zijn, nooit een verandering gekend hebben of ervaren. Maar voor zulken die Christus door het geloof aangenomen hebben is er een woord van troost. En een woord van aansporing voor allen.

1. Een woord van troost. Zult u het verschil tussen het verbond der werken en het verbond der genade overwegen? Ik zal niet over veel daarvan heengaan. Ik zal het u in één woord zeggen. Het doel van het verbond der genade is om terug te geven. Het doel van het verbond der werken was om te behouden. Nu, het is veel meer om een mens te herstellen tot het leven, dan om het te bewaren. Een mens kan duizend levens bewaren. Maar duizend kunnen niet één leven teruggeven. Het verbond der genade is om terug te geven. God buigt Zichzelf, om een zondaar op te brengen uit de lagere hel, van de buitenwijken van de verdoemenis, die ligt te spelen in de armen van de duivel, die de afleiding van de hel is. Het verbond der werken had een voorwaarde, die, hoewel gemakkelijk voor *Adam*, toch onmogelijk voor ons is. Er werd persoonlijke gehoorzaamheid geëist, volkomen gehoorzaamheid, volkomen in delen en graden, en een eeuwigdurende gehoorzaamheid. Het verbond der genade is, neem slechts aan, krijg slechts de gewisse weldadigheden van *David* te pakken. Omvat slechts *David* in uw armen, en alles is goed. Dat zijn zeer zoete voorwaarden. Het verbond der werken beloofde een hemel. Maar het was veel minder dan deze hemel, die gelovigen nu krijgen. Sommigen discussiëren erover of *Adam* naar de hogere hemel gegaan zou zijn, of zijn erfenis hier zou gekregen hebben, en voor eeuwig op deze aarde geleefd zou hebben. Maar ondanks dat *Adam* volhard zou hebben in een staat van onschuld, hij zou niet zo verhoogd kunnen zijn dan een gelovige nu is. Wat het verbond der werken beloofde, was veel minder dan wat het verbond der genade hier geeft. Zult u mij vertellen, zou *Adam* een bruid van Christus zijn geweest? Zou er een troon van het Lam geweest zijn in heel *Adams* hemel? Zou er een verzoendeksel

geweest zijn? Zou daar het lied van het Lam geweest zijn? Er worden hogere graden van heerlijkheid gegeven aan een gelovige, dan ooit verbeurd waren door *Adam*.

2. Voor uw vertroosting, u die in verbond met God bent: heel de schepping is in verbond met u. Wat zeggen de vrienden van *Job*? "*Job*, u bent in een zeer droevig geval. U bent in verschrikkelijke omstandigheden. Maar het beste geneesmiddel dat we kennen, is om nu uzelf bekend te maken met Hem, en dan zult u in verbond zijn zelfs met de stenen van het veld." Er is geen steen in de straat, geen ster in de hemelen, geen engel boven, en ook geen struik op de aarde, dan die in verbond met u is, om u nooit pijn te doen, maar om u goed te doen. Ze wachten op de opdracht van hun Vader om u veel goed te doen. U zult in verbond zijn met de schepselen, die hun handen ineen zullen slaan om u uit te helpen.

3. Zult u overwegen welk voordeel u hebt in God? Het is een even vreemd woord als in heel de Bijbel: *Beveelt u Mij aangaande uw zonen en het werk van Mijn handen* (Engelse vertaling van Jes. 45:11). We konden deze gedachte van Gods neerbuigendheid niet zonder lastering erop na gehouden hebben, als niet oneindige liefde de Majesteit in zekere zin zo ver beneden Zichzelf gebracht had, dat God ons vraagt Hem te bevelen. *Beveelt u Mij aangaande uw zonen en het werk van Mijn handen*. "Beveelt u Mij aangaande de kerk van *Schotland*. Beveelt u mij aangaande Mijn komen tot deze gemeente, en tot de Avondmaalstafel. Beveelt u Mij aangaande uw eigen gezin." O! Het voordeel dat verbondsmakende personen hebben door de Zoon van God.

4. *Ten laatste*. Tot uw troost, overweeg wat bereid is voor u. Er is een afkondiging tot de engelen: *Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten!* Het zal een moeilijk werk zijn. Ze zijn verspreid in alle delen van de wereld, en hun stof ligt in duizenden hoeken. "Ik wil ze alle samen vergaderd hebben. *Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande!* Ze maakten een verbond met Mij. En op die dag dat ze Mij bij de hand namen, heb Ik gezworen dat Ik en zij elkaar weer zouden ontmoeten. Ondanks dat hun stof naar het stof zou gaan, zal Ik ze weer oprichten. En u zult ze samen vergaderen." Er is een verstrooiing van de godzaligen nu, overal heen, hier een, en daar een. Maar er zal een verzameling van alle bondelingen zijn.

Het *tweede* gebruik is aansporing. Wees dringend verzocht, wees aangespoord, mannen en vrouwen, om dit verbond binnen te gaan. Het is niet genoeg om naar een Avondmaalstafel te gaan. Nee, nee. Ons werk is om u te ontwakken, om u te brengen tot het overwegen dat u van nature onder een verbond der werken bent, en onder de vloek, en onder de brandende verontwaardiging van een verbolgen Godheid. Om te weten dat u veroordeeld bent, en dat niemand in hemel of aarde, dan Christus, u helpen kan. Ik doe deze dag een afkondiging aan deze gemeente. Kom, zet uw naam op Gods verbond. Wat zegt u, jonge mensen? Zult u uw harten aan de Heere geven, dat Satan er nooit meer zo= n bezit van zal nemen? Wat zegt u, zondaars, dronkaards? Zult u uw hart aan Hem geven, zweerder, overspeler? Wat zegt u? Zult u niet zeggen, door genade, dat u nooit, nooit meer een verbond zult maken met hel en dood? Wat zegt u? Welke verontschuldiging kunt u hebben? O, zeggen sommigen, ik heb een juist getrouwde vrouw. O, zeggen anderen, ik heb een handelszaak. O, zegt het derde soort, ik heb een stuk land gekocht. Wat! Zal enig ding onder de hemel u verontschuldigen? Ga weg! Wat! Kunt u te spoedig van de hel vluchten? O heren, niets kan u verontschuldigen voor het wegblijven van Christus. Zult u wegblijven, omdat u denkt dat u niet in een gestalte bent om te komen? Dat is geen excuus. Wereldse mensen, zeg niet, ik kan mijn bekers niet verlaten, ik kan mijn hoeren niet verlaten, ik kan Gods weg niet houden. Ik zeg u, mannen en vrouwen, u moet in verbond komen òf met God, of anders met de duivel. Sommigen maken een verbond met de hel, en met de dood zijn ze in overeenstemming. Dat is, ze hebben niet meer vrees

voor de hel, dan alsof de hel en zij een overeenkomst hadden gemaakt. Niet alleen heksen zijn in verbond met Satan. Al de onbekeerden, allen die onder een verbond der werken zijn, die een verbond gemaakt hebben met lusten, die een verbond gemaakt hebben met afgoden, zij zijn in verbond met dood en hel. Welke uitzondering hebt u? In de Naam van mijn Meester leg ik aan u voor, mannen en vrouwen, ik leg aan uw gewetens voor: welk bezwaar hebt u tegen het verbond? Ik heb u de artikelen verteld. Ik heb u de voorwaarden verteld, de partijen, de eigenschappen. Welk bezwaar hebt u tegen enige van deze alle? Als u er geen hebt, en toch zegt: "ik zal niet ingaan met God, ik wil niets van Hem hebben": zo waar als de Heere leeft, u hebt dit woord gesproken tegen uw eigen leven. Ik roep openlijk toorn uit tegen de mens die weigert. Wat zegt u? Zult u niet zeggen: "Heere, doe mijn hart besluiten. Heere, open deze deur van mijn hart. IJzeren grendels, koperen grendels, barst open. Gezegende van de Heere, kom binnen"? Ik zal u een motief of twee geven.

1. Overweeg dat dit verbond de laatste overeenkomst is die God ooit zal maken met u, of met enig mens. Het eerste verbond der werken mag dan gebroken zijn, en toch kunnen mensen ontkomen. Er is een plank na de schipbreuk. Maar als u deze overeenkomst veronachtzaamt, het verbond der genade; dat is te zeggen, als u weigert om onder het verbond te komen, om het aan te nemen, dan is er geen ander verbond om u te redden. Er is geen andere tussenpersoon. Er is geen ander verzoendeksel. Er is geen ander altaar van genade. Zo waarachtig als God leeft, u zult sterven, als u dit verbond niet aanneemt. Het is de laatste overeenkomst, de laatste plaats van handeling, het laatste toneel, de laatste onderhandeling die God zal maken met zondaars.

2. Overweeg wat een contract het is. Wat zult u krijgen? O, dat God zou maken dat u geloofde. Wat zult u krijgen? Alles is van u. De huidige dingen zijn van u. Toekomstige dingen zijn van u. Het leven is van u. De dood is van u. God is van u. Engelen, dienaars, een Avondmaalstafel, zijn van u. *Zij zijn alle uwe. Doch gij zijt van Christus, en Christus is Gods.*

## **Vier verhandelingen bij het bedienen van tafels**

### ***Verhandeling 1***

U hebt het contract gehoord. En het ligt nu op de tafel. Zult u het onderschrijven? Nu, ik zou graag weten of u deze morgen bezig bent geweest met het sluiten van de overeenkomst. Zou ik getuige geweest zijn van uw morgen oefening, wat zou ik dan zeggen? Ik geloof dat ik zou zeggen van verschillenden, dat ze nooit een gedachte aan het verbond gehad hebben. Ik zou zeggen van anderen, dat ze nooit zichzelf schuldig zagen aan de breuk van het verbond der werken. Ik zou zeggen van een derde soort, dat ze tijd gehad hebben om te ondertekenen, maar niet totdat ze hun eigen testament moeten ondertekenen; niet totdat ze gaan sterven. Ik zou zeggen van een vierde soort, dat ze de pen in hun hand namen, en dat ze merkten dat ze geen kracht hadden om het uit te voeren, en dat ze de pen wegslingerden. Maar ik hoop dat ik kan zeggen van een ander soort, dat ze in verbond met Christus gekomen zijn, en hun toestemming hebben gegeven aan de overeenkomst. En als ze moesten sterven op die plaats, dan kunnen ze zeggen dat ze oprecht waren. O vertrouw het verbond en Christus. Mist u een juiste gesteldheid? Mist u een geneigdheid? Kijk naar het verbond, pleit op het verbond. Onwetendheid van het verbond maakt dat personen zoveel twijfels hebben, en zoveel

bezwaren. Als een mens een recht gezicht ervan had, dan kon hij al deze twijfels beantwoorden. Nu, u die het verbond sluit, of het verbond gesloten hebt, ik geef u het Avondmaal. *De Heere Jezus, in den nacht, in welken Hij verraden werd, nam het brood, enzovoorts.*

Let er nu op hoe dat u onderschrijft. Kijk daar naar. Als uw ondertekening nu niet leesbaar geschreven wordt, dan kan het veel minder duidelijk zijn in de dag van verzoeking, en in de dag van de dood. Let erop dat het hartelijk is. De mens zegt: God verheugt Zich over mij, en sluit een verbond met mij, met heel Zijn hart en ziel. Ik zal me verheugen in Hem, met heel mijn hart en ziel. Let erop dat het ingetogen verbond maken is. Sluit een verbond met Hem voor het kruis, evengoed als voor de kroon, door met Hem te gaan naar *Golgotha* terwijl u in zwijm valt onder het kruis, evengoed als met Hem te rijden naar *Jeruzalem* in triumf. Sluit een verbond met Hem, wanneer de mensen roepen: kruis Hem, evengoed als wanneer ze met "Hosanna" roepen tot de Zoon van *David*. Sluit helemaal een verbond met Hem. Wat is dat? Laat het geheel van u gebracht worden in het verbond, en er door bezet zijn. *Job* bracht zijn ogen onder het verbond. Inderdaad, zegt hij, ik bind ze goed vast. Ik heb een verbond gemaakt met mijn ogen, dat ik niet naar een maagd zal kijken. Maak een verbond met uw ogen, dat ze geen spiegels zullen zijn tot inwendig bederf, dat u nooit meer naar afgoden zult kijken. Maak een verbond met uw mond, om nooit meer te zweren. Maar een verbond met uw handen om nooit meer verkeerde dingen te doen. Maar een verbond met uw voeten, om nooit meer een zwarte weg te lopen. O bindt het geheel van de mens aan de hoornen van het altaar. Om wat te zien kwam u er vandaag aan? Om wat te doen kwam u er aan? Kwam u om de dood van Christus te verkondigen? Kwam u om een uitvoering te zien? Kwam u om de zware, bloedige tragedie te zien, die inwerkte op de ziel van een onschuldige Christus? Wat, zult u dit verbond herdenken? Zult u Zijn dood en lijden niet herdenken? Hoe zullen we die herdenken, zegt u? Ik zal het u zeggen. Herdenk ze eerbiedig. Kom met een heilige beving, met enorme indrukken van de schrikkelijke Majesteit van God. Ik zeg u, heren, te dichter mensen bij Gods altaar zijn, te heviger brandt het vuur van wraak. Als een *Nadab* en *Abihu* dicht bij het altaar kwamen op een wereldse manier, dan zullen ze er voor betalen. Hoe dichter bij Gods altaar, hoe meer de wereldden en oneerbiedigen verteerd zullen worden. Kom met eerbiedigheid. De plaats waar u zit in heilige grond. Deze tafel is een heilige tafel. Eerbiedigheid is heiligheid. Zie de Vader, Die Zijn Eigen Zoon, Die Hem diende, niet spaart. Het is veel voor een man om zijn zoon verbrijzeld te zien, maar om het zelf te doen, en om het met genoeg te doen, dat is verbazend. Het vervult alle geschiedkundigen met verwondering, dat *Brutus* bevel gaf om zijn eigen twee zonen te vellen, omdat ze de tirannen van *Rome* begunstigd hadden. Hij stond op de rechterstoel totdat hij zijn beide zonen geëxecuteerd zag. Of dat kwam van onnatuurlijkheid, of van ambitie om een consul te zijn, of van een heldhaftige rechtschapenheid, en een maatschappelijke geest. God de Vader verkreeg evenveel heerlijkheid en eer door de dood van Christus, als ooit ontering door de zonden van al de uitverkorenen. Zodat Hij blij was met dit offer. *Het behaagde den Heere Hem te verbrijzelen.* Het verbrijzelde dode lichaam van Christus geurde goed in de neus van God. Kijk daarnaar met eerbied. Als God zo met Zijn Zoon deed, Die Hem nooit beledigde, wat zal Hij doen met de verraders? Kijk verder, met een diepe eerbiedigheid, naar Zijn rechtvaardigheid. Rechtvaardigheid wordt tentoongespreid in de grootste mate. Hier gaf de rechtvaardigheid slag op slag aan Christus, wond op wond. En roepen als Christus kon, "Houdt Uw hand terug, Vader, spaar, neem deze beker weg", Hij zou nooit rusten, totdat Hij volle genoegdoening kreeg. "Zult u er niets afdoen?" "Nee, geen duit, Zoon. De beker drukte neer met miljoenen talenten gewicht van toorn, neergedrukt, samen geschud, opgehoopt, en overlopend. U zult

elke druppel daarvan drinken." Heb ontzag voor die rechtvaardigheid. Diep ontzag is uw plicht. Barmhartigheid roept: o spaar een Zoon! Nee, helemaal niet, zegt de rechtvaardigheid. *Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft.* Ga in vrede, en moge de Heere Zelf met u zijn.

## **Verhandeling 2**

MET welke gesteldheden komt u om het verbond te ondertekenen? Komt u met een gebroken hart, en een bevende hand? Zie op Hem, Die u doorstoken hebt, en bedrijf rouw. Zie op Hem, Die u doorstoken hebt, en keer terug. Zie op Hem, Die u doorstoken hebt, en bedrijf rouw, en verbeter. Zal er een hoog vloedgetij zijn van het bloed van Christus; zal er een oceaan van bloed zijn, en niet één vallende traan onder u? Zult u slechts overwegen dat al de striemen, die aan de Zoon van God gegeven werden, allemaal werden gegeven voor u? Ik verzeker u toen de zoon van *Zaleucus* zag dat zijn vader een van zijn ogen uitstak in zijn plaats, dat het hem aangreep. Al de striemen die rechtvaardigheid gaf aan uw oudere Broeder, behoorden op u neergekomen te zijn. Deze vergiftige pijlen moesten u doorstoken hebben. Zult u komen, en even gebroken zijn alsof u elke druppel bloed dat viel, kon tellen, alsof u het steunen zelf van een stervende Christus had gehoord. Zult u komen met een haat tegen de zonde. Haat dat vervloekte ding, dat moordende ding, dat de Heere der heerlijkheid doodde. Uw zonden waren de *Judas* die Hem verraadde, de partij die Hem in hechtenis nam, de *Pilatus* die Hem veroordeelde, de *Romeinen* die Hem kruisigden, de *Joden* die Hem beschuldigden. En als u met haat tegen de zonde komt, met besluiten daartegen, geef ik u de zegels van het verbond.

Wat denkt u van het verbond, gelovigen? Is uw achting ervan toenemend? Zet u er een hoge waarde op? Zou u er uw zaligheid aan toevertrouwen? De bodem is stevig en stabiel, u kunt het helemaal wagen. U staat niet op uw eigen benen. De Middelaar is onder verbintenis en vermaning voor u tot de Vader. O, dat is goed. Is het geen volmaakt verbond? *De Heere is de Rotssteen, Wiens werk volkomen is.* Wanneer God van plan is te werken, Zijn werk is altijd volmaakt. De schepping is volmaakt. Hij maakte geen halve zon, en ook geen halve maan, of een halve ster. Hij maakte een compleet heelal. Zijn werk is volmaakt. Er is een volmaaktheid die meer uitmuntend schijnt in dit verbond, dan in al Zijn werken. Er is een volmaaktheid van uitstekendheid. *In alle volmaaktheid heb ik een einde gezien; maar David heeft één volmaaktheid die hij uitzondert: maar Uw gebod is zeer wijd.* "Ik heb nooit de grenzen van die volmaaktheid kunnen zien. Ik heb onderzocht en opnieuw onderzocht, en ik was verzwolgen in de gedachten daarvan. O, de lengte, o, de breedte, die ik nooit te weten kon komen." Ik zal het u vertellen, heren, er is een volmaaktheid van voorzieningen in dit verbond. Elk ding dat u nodig hebt, is hier. Een volmaaktheid van voorzieningen. Er is een viervoudige algemene clause in één vers: *Ik zeg, zegt hij, dat God machtig is alle genade te doen overvloedig zijn in u; opdat gij in alles te allen tijd, alle genoegzaamheid moogt hebben.* Wat zou u meer willen hebben? Alle genade, alle overvloed, alle dingen, alle genoegzaamheid, altijd alle genoegzaamheid. O! Een volmaakt verbond wat de voorzieningen aangaat. En dan volmaakt wat betreft de compleetheid. Dat is te zeggen, niets kan toegevoegd worden, niets kan er vanaf genomen worden. Deze zesduizend jaren zijn de engelen bezig geweest om erin te zien, en om te onderzoeken om het te kennen, en ze konden er nooit een gebrek in vinden, en zullen het ook niet in eeuwigheid. Een volmaakt verbond, *wel geordineerd in alle dingen, en bewaard; een zekere overeenkomst.* Zie *Eljakim*, (een type van Christus), *Ik zal hem een nagel maken, ingeslagen in een vaste plaats.* Hij vergelijkt een vleesgeworden God met een nagel. De *Romeinen* maakt er veel werk van om een nagel vast te maken in de burcht. Wanneer ze onder enige plaag waren, of duidelijk gevaar van hun vijanden, dan richtten ze een burcht op, en maakten er een nagel in vast. *Ik zal hem een nagel*

*maken, ingeslagen in een vaste plaats.* Deze spijker is vastgenageld, als we zo mogen spreken, door de eeuwige liefde en besluit van God, door de onoverwinnelijke armen van God, die heel de wereld nooit los kan maken, en ook nooit buigen: *een nagel in een vaste plaats.* Al de verbondmakers in *Edinburgh* vandaag, al de verbondmakers in de wereld hebben hun zaligheid hangen op deze Nagel. En het zal nooit zwichten of breken. Het is steviger bevestigd dan de pilaren van hemel en aarde. Het is een zekere Nagel. Moge de Heere Zelf u zegenen.

### **Verhandeling 3**

DIT verbond wordt een heilig verbond genoemd. Zijn Woord is heilig, Zijn werken heilig, Zijn volk heilig. Maar heiligheid, in zijn helderste stralen, schiet hier tevoorschijn. En hoe ongepast zou het zijn dat God in verbond kwam met onheilige zondaars, mensen van wie de harten de zonde niet verstoten? O! Pas op voor het veranderen van het huis van het feestmaal in een galg. Pas op dat u, in plaats van gasten te zijn, niet de Heere der heerlijkheid vermoordt. Hij gedenkt aan Zijn heilig verbond. En wanneer Hij Zijn verbond beëdigt, dan zweert Hij *bij Zijn heiligheid. Ik heb eens gezworen bij Mijn heiligheid: Zo Ik aan David liege!* Dit verbond is een persoonlijk verbond. Ik bedoel niet uw geschreven verbonden in uw koffers, hoewel u nooit een gevoel van zonde had. Het is een daad van geloof, die uitgaat naar het hele ontwerp van de verlossing, een gehele berusting van de ziel in die gezegende overeenkomst. Het is niet het uitwendig maken van het verbond in de doop. Dat zou gedaan kunnen worden zonder een daad van geloof. Ook is het niet een sluiten van het verbond met een zichtbare kerk. *Hij heeft mij een eeuwig verbond gesteld.* Met mij en met u, wanneer we een hartelijke goedkeuring ervan vinden, en een volledig genoegen vinden in het gezegende middel van zaligheid door een stervende Jezus.

Dit verbond is volledig en bevredigend. Het beantwoordt alle twijfelingen, doet alle vrezes weg, en weerstaat alle verzoeken, overwint alle moeilijkheden, onderwerpt alle vijanden, dood al het verderf. Het is een bevredigend verbond. Dit is *David's* alles. *Voorzeker is daarin al mijn heil, en alle lust.* Nu, wilt u volledige bevrediging hebben? Neem de zegels, en Christus met ze, met heel uw hart.

Hebt u geen voorstellen in te sturen, geen verzoeken of smeekbedes te doen aan God, wanneer u aan deze tafel bent? Zult u een smeekbede inleveren voor uw gezin, dat God hun God mag zijn? Zend een voorstel in voor de arme stad van *Edinburgh*, dat God het niet zal verteren wegens hun zondigheid. Zend een voorstel in voor een behoeftige, noodlijdende natie, een verarmde zondige natie. Zend een verzoek in voor alle rangen, in het bijzonder voor personen in de hogere sferen, dat God op hen mag schijnen, en dat zij hun vriendelijke invloeden op ons mogen uitstralen; dat allen, in hun hoedanigheden God mogen eren. Zend een verzoek in voor iedereen van uw arme vrienden. God doet Zijn handen open om verzoeken te ontvangen, en Hij zegt: "Zult u Mijn handen niet vullen? Zult u niet uw verzoeken inzenden? Ik verzeker u, u zult verhoord worden." Schrijf een rekening uit op uw oudere Broeder, en Hij zal het verantwoorden. Hebt u geen kwalen? Hebt u geen klachten over uzelf? Dat is een zoet woord: *en er kwamen blinden en kreupelen tot Hem.* En alle soorten van mensen met kwalen kwamen samenstromen rondom Christus. Het leek alsof de helft van *Judea* een ziekenhuis was. Wel, wel, ze konden nooit meer gunstig gekozen, meer tijdig ziek geweest zijn, en onwel; want de Dokter was in de buurt. Gingen ze lam en blind weg? Nee, nee, er was een verandering: *Hij genas dezelve.* O, dat we dit konden zeggen van de Avondmaalgangers in de *Tolbooth* kerk. Deze man kwam blind, en God zond hem ziende weg. Die vrouw kwam lam, en God zond

haar wandelend weg. Deze persoon kwam met een hard hart, en zo gauw als het bloed van Christus haar aanraakte, werd haar hart versmolten. Deze man kwam met een afgod in zijn boezem, en alle engelen in de hemel konden tevoren niet maken dat hij ervan zou scheiden. En toen hij de beker in zijn hand kreeg, gooide hij de afgod met afkeer weg, en zei: "Ik zal er nooit meer iets mee te doen hebben". Dit is niet alleen voedsel, maar medicijn; een algemeen medicijn; goedgekeurd door de Vader, en met zesduizend jaar ervaring; niet alleen voedsel, maar een geneesmiddel. *David*, nadat hij tot de troon gekomen was, deed een proclamatie uitgaan dat, als er iemand van het huis van *Jonathan* nog levend was, aan wie hij weldadigheid kon betonen, dat ze tot hem mochten komen. En ze vertellen hem: mijnheer, uw proclamatie zal geen groot effect hebben. Er is niemand in leven dan een arme invalide jongen, een *Mefiboseth*. Ja, zegt hij, het zij zo, maar als hij van het huis van *Jonathan* is, invalide of blind, dan zal hij aan mijn tafel zitten. Gelovigen, roep uit: wij zijn een ziekenhuis van zieken, we zijn dwaas, invalide en blind. Ja; maar Christus zegt: "zondig als u bent, dwaas als u bent, invalide als u bent, u zult aan Mijn tafel zitten."

Moge God u helpen om te volbrengen wat u zich verplicht hebt aan de Heere om te doen.

#### **Verhandeling 4**

AVONDMAALSGANGERS, het is uw plicht, voorrecht en belang, om dat verbond met Hem, dat u deze dag ondertekend hebt, te bepleiten en uit te breiden. Bepleit het, houdt het omhoog tot Hem, als u zwakheden hebt, als u onder verlating bent, als de gewapende legioenen van de hel zich opgesteld hebben tegen u. Houdt het verbond omhoog tot God. Breng de armband, het zegel en de staf tevoorschijn, en vraag Hem: aan wie behoren deze dingen? Zeg tot God, wanneer Hij boos is op u, dat u woede verdient; belijd alles; rechtvaardig Zijn werkwijze. Maar vertel Hem eveneens: er is een verbond, Uw hand is erop, en mijn hand is erop. En Heere, U zult uw ondertekening niet ontkennen, Uw eed, en Uw zegel. O! Wat een troostvol leven zouden we kunnen hebben, als we konden pleiten op het verbond in alle omstandigheden.

Ik zou willen dat u uw eigen verplichting toegaf voor de wereld: *deze zal zeggen: Ik ben des Heeren; en gene zal met zijn hand schrijven.*

Het is een zeer zoet woord van de auteur aan de *Hebreeën: God schaamt Zich hunner niet, om hun God genaamd te worden.* Er zijn, en er zijn geweest, vele schandelijke verbonden in de wereld. De *Romeinen* stonden zozeer op hun eer, dat wanneer iemand van hun consuls of generaals een schandelijk verbond maakte, ze de verbondmakers terug stuurden naar de vijand, om ze uit de weg te ruimen, en zeiden dat ze de verplichting niet zouden houden. Zal God een verbond maken met een stel rebellen? Welke eer zal Hij hebben? Zal Hij niet beschaamd zijn? Nee, Hij zal niet beschaamd zijn. Hij zal het toegeven voor allen, in alle plaatsen, in alle tijden, voor heel de schepping. Hij zal toegeven dat Hij een God is Die in verbond is met een handvol arme zondaren. *Hij schaamt Zich niet, om hun God genaamd te worden.* En zult u zich schamen voor Hem, of het verbond?

Blijf standvastig in het verbond. U ondertekent uw dienstverband vandaag. Heel uw wandel hierna is slechts een trouw blijven in Zijn dienst. U hebt de huwelijksovereenkomst ondertekend. God, engelen, mensen, en duivels, zullen zien wat voor verloofden u blijkt te zijn. Zult u kuis zijn? Zult u trouw zijn? Zult u de echtelijke liefde voor Hem behouden? Of zult u mededingers in Zijn bed toelaten, in uw hart en genegenheden? God verhoede! Het wordt gezegd van *Israël, zij waren niet getrouw in Zijn verbond.* Ik vrees buitengewoon dat velen zo zullen doen. Sommigen van u zullen er zich niet goed mee bezig houden. En u kunt het nooit, zult het nooit houden. De Geest van God noemt het aangaan van een verbond:



*komen in de vloek.* Ik zal u twee Schriftplaatsen geven om het te bewijzen, door de twee met elkaar te vergelijken. Kijk naar *Nehemia 9:38*, en hoofdstuk *10:29*. Vergelijk die twee. *Neh. 9:38. En in dit alles maken wij een vast verbond en schrijven het; en onze vorsten, onze Levieten en onze priesteren zullen het verzegelen.* En in *Neh. 10:29*, zie hoe het wordt uitgedrukt. *Die hielden zich aan hun broederen, hun voortreffelijken, en kwamen in den vloek en in den eed, dat zij zouden wandelen in de wet Gods.* Kwamen in een vloek! Helaas, bent u daar? U sprak van zegeningen vandaag, van de zoete eigenschappen van het verbond, om ons te verplichten, en van een Middelaar. En hoe zegt u ons nu, dat we in een vloek komen? Gelovigen zullen de vloek niet oplopen. Maar belijders die het verbond met de hel en de dood niet willen verbreken, die een valse ondertekening maken, en van wie de harten niet oprecht zijn in het verzegelen van het verbond; elke keer dat u de wezenlijke artikelen verbreekt, en afstand doet van God, en zegt: welkom, afgoden, u bent weer welkom thuis, welkom dronken bekers, welkom hoeren, deze paar dagen is onze ziel uitgedroogd door erbarmelijk *Manna*, welkom weer bloedige eed. Ik zeg u, u die zo zijn, u komt in een vloek, een zware vloek. Het is de vloek van het Lam, dat zwaarder is dan de vloek van de Vader. Het verbreken van het verbond der genade brengt een dubbele vloek naar beneden. Kijk er naar. *Jehizkia* zegt tot zijn mensen: *nu hebt gij uw handen den Heere gevuld.* Handen gevuld, gewijd! Niet alleen waren de elementen gewijd, maar al de Avondmaalsgangers waren gewijd. U weet wat wijding is. Het is het inzegenen van een ding tot een heilig gebruik, om alleen, enkel, geheel, eeuwig oor God te zijn, en voor Zijn dienst. U weet hoe *Salomo* de tempel van *Jeruzalem* inwijdde. Zult u slechts bij zichzelf denken: wat zou het zijn als *Salomo*, direct na de inwijding en het profetische gebed, en nadat God zitting had genomen door een heldere wolk van heerlijkheid, gezegd had: "Breng een troep zwijnen in de tempel"? Wat een vervloekt ding zou dit geweest zijn? Een zonde van de grootste kwaadwilligheid en onverklaarbare dwaasheid, en dat brandende verontwaardiging op hemzelf en zijn volk gebracht zou hebben. Ik zeg u, u bent vandaag gewijd, zowel uw ziel als uw lichaam, om een tempel voor God te zijn. Wijding door het lichaam en bloed van God, is duizendmaal meer heilig. En als u die ziel en dat lichaam aan de duivel geeft, opnieuw aan lusten en zonde, dan brengt u een troep zwijnen in; u brengt de hel in de gewijde tempel. Overweeg uw gevaar. U die iets gekregen hebt van God, o, wees dankbaar. Zat u aan de tafel van de Koning, nam Hij u op Zijn koets, en was u toegelaten om te wandelen in de galerijen, en gaf de nardus een reuk, waren alle genaden levendig, en had Christus één hand onder uw hoofd, en omhelsde Hij u met de andere? En kunt u zeggen: laat mij nu heengaan in vrede, en, als het Uw wil is, laat de vallei van het gezicht, laat de Avondmaalstafel mijn grafsteen zijn, ik zou hier kunnen sterven? O, wees dankbaar als het zo is.

## **Preek 5. Het verbond tussen God en Zijn volk, geopend en toegepast**

Jesaja 55:3. *Want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden van David, enzovoorts.*

De tweede preek over deze tekst.

OP sabbatdag onderzocht ik terloops acht dingen, van een leerstuk dat was: *Zoals er een verbond der genade is tussen God en gelovigen, zo is Christus de Middelaar, en God alleen is de Auteur van dat verbond. Want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de*

*gewisse weldadigheden van David.* Als laatste sprak ik een woord van aansporing. En nu ga ik door.

2. Dan dient het tot aansporing. Ik spoor allen van u, die aan de tafel geweest zijn, aan, of u het verbond gemaakt hebt of niet, om Hem nu aan te nemen, en om het verbond te sluiten. Het zou inderdaad een wonder van verrassende barmhartigheid zijn, als een mens vandaag hierheen komt, zonder de kennis van zijn verloren staat, en toch, op het horen van een preek, dadelijk zijn hart open zal doen voor de Zoon van God. Maar we moeten het verbond aanbieden aan een zichtbare kerk, en we hebben Gods bevel ervoor. Wij weten het niet, maar sommigen zullen het aangrijpen. Wees dringend verzocht om er in te komen. *Zij die aan Mijn verbond vasthouden, die zal Ik ook brengen tot Mijn heiligen berg, en Ik zal hen verheugen in Mijn bedehuis.* Als u niet gebracht werd tot deze heilige berg op de zondag, als u niet verheugd werd, geef uzelf dan de schuld. U bent de oorzaak. Het is de fout van uzelf, die niet wilde vasthouden aan het verbond. Ik ben overtuigd, de man of vrouw die weigert te komen in dit verbond, en die weigert uit een overweging van wereldsgezindheid om deel te nemen aan het Avondmaal: zou die nog gedoopt moeten worden, dan zou hij de doop weigeren. En u die weigert in dit verbond te komen, de ondertekening die u gegeven hebt, God zal het rekenen dat u het genomen hebt en afgescheurd, en dat u niet zal toegeven dat Hij uw God zij. Kijk er naar, kom in het verbond.

U kunt op vier manieren in het verbond zijn, en toch naar de hel gaan, behalve als u komt, en het eens wordt, door een gehele berusting van de ziel, in dat heerlijke ontwerp van zaligheid door een Tussenpersoon. Ik zeg, u kunt op vier manieren in het verbond zijn, en toch veroemd worden. U kunt in het verbond zijn vanaf de buik: "*Abraham*, Ik ben een God voor u, en voor uw kinderen." U kunt in het verbond zijn door een openlijke belijdenis. Wanneer de *Israëlieten* in de geheiligde schouwplaats kwamen, genaamd *Sinai*, en vandaar de wet hoorden gegeven worden, en onderwerping eraan beleden, zegt God: "Heden hebt gij den Heere doen zeggen, dat Hij u tot een God zal zijn." En toch zijn velen van hen het nooit eens geworden met Hem. En u kunt in het verbond zijn door een nationale overeenkomst, als wij alleen in *Schotland* zijn. U kunt in verbond zijn door een persoonlijke overeenkomst. Vele mannen en vrouwen hebben hun persoonlijke verbonden geschreven, en hebben die in hun koffers liggen, van wie de zielen nooit in een verbond met Hem kwamen. Daarom let erop. U moet die aangeboden Christus aannemen, en al Zijn beloften aangrijpen, en al Zijn zegeningen. Ik heb op zondag verschillende motieven gegeven. Ik zal er een paar meer aan toevoegen.

1<sup>e</sup>. Overweeg uw staat, mannen en vrouwen, die nooit Gods verbond aangrepen. Dit is een zekere grondregel, dat heel de mensheid onder een verbond der werken is, of een verbond der genade. Er is geen tussenstaat. Zoals er geen tussenstaat is tussen hemel en hel, geen midden tussen verkiezing en verwerping; zoals er geen midden is tussen natuur en genade, zo is er geen tussenstaat tussen het zijn onder een verbond der werken of een verbond der genade. U die het nooit eens werd, en u die weigerde om uw naam vandaag te zetten onder deze gezegende verbondsmatige overeenkomst, onder dit verdrag van genade:

(1.) Denk eraan dat u vreemdelingen bent van het verbond van de belofte, vervreemd van het burgerschap van *Israël*. Het kan een toespeling zijn op het *Romeinse* rijk. Velen waren vrije burgers, en hadden buitengewone onschendbaarheden en voorrechten. *Paulus* laat zich er op een bepaalde manier op voorstaan, dat hij een vrijgeboren *Romein* is. Nu, als u niet in verbond bent, dan hebt u niets te doen met het burgerschap van *Israël*. U bent geen vrije burger. U hebt geen vrijheid om te handelen met de hemel. U bent niet vrij van die maatschappij en gemeente. Al uw tranen, al uw gebeden, al uw Avondmalen zijn smokkelwaar. U kunt niet

verwachten dat de hemel ze zal ontvangen. En al de bezittingen die u gezonden hebt, worden geweigerd. U bent vervreemd van het burgerschap van *Israël*.

(2.) U die niet in het verbond wilt komen, u bent zonder God. In diezelfde plaats als die nu geciteerd is, daar is het woord in het *Grieks: u bent atheïsten*. Wat! Zullen atheïsten heengaan en preken horen, en bidden, en Avondmaal houden? Ja, ze kunnen praktische atheïsten zijn. En zij zijn zo, die weigeren om een verbond met Hem te maken.

(3.) U bent zonder hoop. Dat is een meest verloren staat, een meest wanhopige staat. Hoop is de fontein van elke handeling, de eerste toevlucht en bron van alle goede bewegingen, het grote wiel en *primum mobile* (als we zo mogen spreken) dat alle onderwielen in beweging zet. U bent zonder hoop, als u vreemdelingen bent van dit verbond van belofte.

(4.) U bent onder toorn, een verschrikkelijke toorn, een vernietigende toorn; een onweerstaanbare toorn omdat het gewapend is met almacht; een toorn die nu en dan uitschiet door de sluier. Maar het grootste deel ervan wordt in reserve gehouden, en zal zichtbaar gemaakt worden, niet gesluierd, en zeer snel op u uitgestort, wanneer er een openbaring zal zijn van het rechtvaardige oordeel van God.

(5.) Overweeg dat u onder de vloek bent, een algemene vloek, en vreselijk. Zo verschrikkelijk was het, dat het geluid zelf ervan Gods lieveling en gunsteling *Mozes* verschrikte. Hij hoorde het gerucht ervan op de berg *Sinai*, en hoewel hij beveiligd was tegen de kogels, maakte toch het geluid ervan hem geheel bevreesd en bevend. U allen die niet in dit verbond willen komen, en niet zullen zeggen met uw zielen: "De Heere zal mijn God zijn, en ik zal een van Zijn volk zijn", u bent onder een vloek, en een zware. U bent vervloekt in alle dingen waarbij u betrokken bent. Uw kinderen, uw korven zijn vervloekt.

(6.) U bent onder de meest absolute, ondraaglijke slavernij, in één woord. De apostel *Paulus*, als hij de twee verbonden vergelijkt, zegt van het verbond der werken, dat het *tot dienstbaarheid baart*. Ja, de Heilige Geest Zelf, Die een vrije Geest is, neemt soms de benaming van een *Geest der dienstbaarheid*, omdat Hij gebruik maakt van het verbond der werken, als een sleutel om de mens onder de toorn te besluiten, totdat hij het bloed van God aangrijpt. Een gehele en algemene slavernij, slechter dan dat van de galeislaven, van wie, al is het dat ze heel de dag aan de roeispaan trekken, de geest vrij is; hun ziel en gedachten zijn vrij. Maar u bent onder slavernij zowel van ziel als van lichaam, en onbewust van uw zware kettingen.

*Ten laatste*. Als u niet wilt komen in dit verbond, dan wordt u verplicht om harde voorwaarden te volbrengen, onmogelijke voorwaarden, om het eeuwige leven te bereiken. Dat is een droevige en betreuenswaardige zaak. Maar het is waar. U zult niet in dit verbond komen. U bent verplicht door het verbond der werken tot persoonlijke gehoorzaamheid, volmaakte gehoorzaamheid in delen en graden, en eeuwige gehoorzaamheid. De jonge man kwam tot Christus, in een diepe onwetendheid, en met een absoluut verzuim van het verbond der genade: *goede Meester! wat zal ik doen, opdat ik het eeuwige leven beërve?* Dat ik de hemel mag hebben? Bent u ervoor om het geluk met werken te verdienen? Bent u nog op die weg naar de hemel, man? Is dat de manier, na heel de belijdenis die u gemaakt hebt, na alles wat Mijn voorloper gepredikt heeft, na alles dat Ik Zelf gezegd heb? Bent u op de oude weg van het doen? Is dat de weg die u naar de hemel gaat? Als u in het leven wilt ingaan door de oude weg, onderhoudt dan de geboden. Breek er één van: *vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen*. Zoudt u een engelachtig leven leiden tot het laatste moment, en juist wanneer u uw laatste adem uitblaast zoudt u schuldig zijn aan een verkeerde gedachte, dan zou uw verdoemenis zeker zijn. *Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen*.

Grijp dan een betere overeenkomst aan, dat alle goddelozen, die tot Christus vluchten, rechtvaardig maakt.

2°. Overweeg de eigenschappen van het verbond in de tekst. Er zijn er twee van uitgedrukt, en een derde indirect gesuggereerd. Het is een *eeuwig* verbond, een *vast* verbond, een *vrij* verbond. Het is *barmhartigheid*, *zekere barmhartigheid*. (1.) Het is een eeuwig verbond. Er zijn enkele dingen die kortdurend zijn, van de duur van één dag; zoals *Jona's* wonderboom. Ze groeien op in een nacht, en ze vergaan in een nacht. Sommige dingen hebben een begin, maar geen einde, als de ziel van de mens. Sommige dingen hebben geen begin, maar hebben een einde, de besluiten van God. God Zelf is eeuwig, beide van eeuwigheid tot eeuwigheid. Het verbond der genade, waar we gewag van maken, heeft iets van een overeenkomst met Gods eeuwigheid. Hoewel het noodzakelijk was, omdat het toch een daad van Zijn wil was, was het eeuwig. Het ontwerp was van eeuwigheid, en de voortzetting zal eeuwig zijn. *Van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij onze God. Want deze God is onze God eeuwiglijk en altoos; Hij zal ons geleiden tot den dood toe.* Hij zal ons geleiden, zoals het woord is, *over de dood*. Hij zal de afgrond met ons sluiten. Hij zal door het donkere onbewustzijn gaan met ons, en zorgen dat wij in heerlijkheid aankomen. *Hij zal onze God en onze Gids zijn.* Denkt u niet dat dit een zeer zoet motief is om u aan te sporen om dit verbond in te gaan, dat al uw twijfels, al uw zonden (misbruik niet de genade van God), al uw verlating, al uw verzoeken, al uw falen, al uw noden, u nooit zullen wegwerpen, en ook dit verbond niet van nul en generlei waarde maken? Er is geen herroeping daarvan. En dan, (2.), het is zeker. Hoe kan het anders gaan, want Hij heeft Zichzelf een Schuldenaar gemaakt aan ons. We kunnen geen ding verdienen. Weg met de trotse, schandalige, onzinnige leer van verdienste. Maar God heeft zichzelf een Schuldenaar aan ons gemaakt, door een vrijwillige belofte. Ja Hij heeft aan Zijn Zoon beloofd: *Ik heb eens gezworen bij Mijn heiligheid: Zo Ik aan David liege!* God zal niet liegen tegen enig mens. Hij zal Zijn woord niet verbreken aan enig mens. Hij spreekt de waarheid tot ieder mens. Hij zal Zijn woord houden aan een zondig mens. Maar als Hij zweert aan Zijn Eigen Zoon, had ik evenveel zielen als ik zonden heb, ik zou de zaligheid van die alle wagen op de eed van God aan Zijn Zoon. (3.) Het is een vrij verbond. Het is alles barmhartigheid, een groep van vrije barmhartigheden. Ik kan dit nu niet uitbreiden. Het is een enorm terrein. We zouden spoedig onszelf erin verliezen. Alleen dit zal ik zeggen. Niets wordt hier geëist, dan weg te komen, en vrij alles te nemen. Het is geen verbond der werken. Evangelische bekering en gehoorzaamheid zijn niet de voorwaarden van dit verbond. Weg met zo'n leer. Door geloof hebben we een belang in, en hebben een recht op al de zegeningen. De apostel *Paulus* was niet bekend met de godgeleerdheid van de *Legalisten* en de *Neonomianen*. Hij zegt, wij worden gerechtvaardigd door geloof, zonder de werken der wet. Geloof slechts, hier is het geheel van de overeenkomst. Geloof slechts, en u hebt een recht. Inderdaad, volharding in heiligheid brengt u in het volle bezit. Is dat niet een vrije overeenkomst? In het begin van dit hoofdstuk staat: *O alle gij dorstigen! Komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk!* Had God gezegd: u zult al de wijn van de hemel gesuikerd hebben met Mijn liefde, zoet gemaakt met het bloed van Mijn Zoon, gekruid met al de genaden van Mijn Geest; alleen geef Mij slechts één duit voor alles; dan zouden we alles verloren hebben, en nooit gesmaakt hebben van Zijn lekkernijen. We hadden niets, en daarom maakt Hij het een vrije overeenkomst, dat wij deel mochten hebben aan Zijn goede dingen. *Wie wil, laat hem komen en drinken van de wateren des levens.* Zult u er zich niet mee bezig houden? Zult u niet alles nemen, voor precies niets? O de volmaaktheid van dwaasheid, onverklaarbare goddeloosheid, om zo'n overeenkomst te weigeren!

3<sup>e</sup>. Een ander hoofd van motieven om u aan te sporen om zich met dit verbond bezig te houden. Overweeg de voordelen ervan. Overweeg alles wat is gezegd. Is dat niet een groot voorrecht? (1.) Overweeg dat het de grootste top van waardigheid is waartoe een schepsel kan bevorderd worden, om in verbond met God te zijn. Zelfs de uitwendige bediening daarvan bracht de *Israëlieten* omhoog tot de hemel. *Want wat groot volk is er, o Israë!, hetwelk de goden zo nabij zijn als de Heere, onze God. Wee u, Chorazin! wee u Bethsaida! die tot den hemel toe zijt verhoogd, gij zult tot de hel toe nedergestoten worden.* Maar wanneer er een echte, oprechte, persoonlijke toepassing, dat is eer, de grootst mogelijke eer. Om slechts een knecht te zijn van de grote God, werd door *David* gerekend boven al zijn vorstelijke waardigheid. Zie hoe hij er zich op laat voorstaan. *Och, Heere! zekerlijk ik ben Uw knecht, ik ben Uw knecht, een zoon Uwer dienstmaagd; Gij hebt mijn banden losgemaakt.* Hier is een vergroting, *ik ben Uw knecht, zekerlijk ik ben Uw knecht.* Ja, maar een bondeling is meer dan een knecht, hij is een vriend. Hij is meer dan een vriend, hij is een zoon. Hij is meer dan een zoon, hij is een erfgenaam. Hij is meer dan een erfgenaam, hij is een mede-erfgenaam met Christus. En hij zit op dezelfde troon met Christus. En hij krijgt een viervoudige kroon: een kroon van leven, een kroon van heerlijkheid, een kroon van vreugde, een kroon van rechtvaardigheid. Hij is gewikkeld in koninklijke kleding. Hij krijgt de scepter in zijn hand, en een uitroeping die gemaakt wordt voor hem: *alzo zal men dien man doen, tot wiens eer de Koning een welbehagen heeft!* Zal dit u niet bewegen om met uw naam de overeenkomst te ondertekenen, om Hem aan te nemen, om dit eeuwig verbond aan te grijpen?

Ik kom tot een ander woord van aansporing.

2. Ik zou u willen aansporen om dit verbond te onderzoeken. Krijg de kennis van dit verbond, maak het uw bezigheid. Zoals de wil en eetlust gevoelige neigingen hebben tot goed, de eerste tot een rationeel, de tweede tot een waarneembaar goed, zo heeft de geest een soort van dorst naar waarheid en kennis, en is nooit tevreden met enig geschapen goed of waarheid. Maar hier is, (1.) een bevredigend goed, en een bevredigende kennis en waarheid. Wat zegt een stervende *David*, met zijn laatste ademhaling, van dit verbond? *Hij heeft mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en bewaard is; voorzeker is daarin al mijn heil, en alle lust.* "Ik had even grenzeloze verlangens als anderen, enorm immense verlangens, die niemand dan God kan verzadigen. Geen schepsel kon ze omschrijven of begrenzen. Maar hier doet het verbond het. *Voorzeker is daarin al mijn heil, en alle lust.*" Deze kennis van het verbond is bevredigend, het vervult het verstand. (2.) Het is noodzakelijk. Het is bijna een wonder, om te zien hoe de mensheid zijn tijd besteedt in het zoeken naar de kennis van kleinigheidjes. Hoeveel jaren van de beste en meest brede opleiding brengen ze door in het verkrijgen van de kennis van woorden? Daarna de kennis van de dingen. En daarna de kennis van personen, en van de wereld, en van zaken. En wat denkt u van al die kennis, zonder de kennis van Gods verbond? Het is slechts schitterende onwetendheid, en schoonschijnende dwaasheid. Wat zal het de wiskundige helpen, hoewel hij u kan vertellen van de evenredigheid van hoeveelheden, en verhoudingen van figuren? Wat zal dat doen in een stervensuur, wanneer hij de afgrond overgaat, wanneer hij denkt over de onevenredigheid van de tijd in vergelijking met de eeuwigheid? De gelovige onderzoekt de breedheid van Gods wet. *In alle volmaaktheid heb ik een einde gezien; maar Uw gebod (dat is, het verbond) is zeer wijd.* De afmetingen daarvan vindt hij zijn tijd en onderzoeken waard. Om uw tijd door te brengen met de sterrenkundige, om te kijken naar de verbindingen en tegenstellingen van de planeten, en naar de beweging van de sterren, en hun invloeden, en om niet voorwaarts te stappen, om te overwegen wat boven al de sterren is, tot dit verbond in de hemel, waartoe deze sterren maar een portiek zijn, wat een verkwanseling is dat? De mens zal de natuur

bestuderen, en toch onbekend met genade zijn. De mens zal lezen over lichamelijke, en niets weten van geestelijke gezondheid, van doding van het vlees, en van het reinigen van het hart. De mens zal de geschiedenis kennen, en toch bestudeert hij nooit de Schriftuurlijke geschiedenis, of Christus, en het verbond. Dit is het vullen van de geest, een gouden koffer, met mest en rommel. *Paulus* zegt, *ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd*. "Een verbond der genade, en een Christus Die aan een kruis hangt, dat zal het voldoende, allesomvattende voorwerp van al mijn kennis zijn." Het is noodzakelijk om dit verbond te kennen. Het heeft een drievoudige noodzaak. Het is noodzakelijk door voorschrift: *En gij, mijn zoon Salomo, ken den God uws vaders*. Hier is het voorschrift. Het is noodzakelijk door besluit en belofte: *En het zal geschieden in het laatste der dagen, dat zij Mij, hun God in het verbond, allen zullen kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe*. Het is noodzakelijk als een middel. *En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus*. (3.) Deze kennis is toe-eigenend. Ze weten veel, en alles wat ze weten is van henzelf. Inderdaad, als een mens kon geloven dat hij alles wat hij weet zijn eigendom kon maken, dan kon hij aangename overwegingen hebben over zijn kennis. Een reiziger kan door vele naties gaan, en kijken naar dit en dat aangenaam land, maar met een ander oog dan de eigenaar en heer kan doen. De mens in verbond reist door de goddelijke eigenschappen, en ziet ze, en zegt: "ze zijn alle van mij, alle bezig in het verbond om zichtbaar gemaakt te worden, en aangewend te worden ten goede van mij." *Dit is onze God*: de Drie-eenheid is van ons, Zijn Woord is van ons, Zijn werken zijn van ons. Alles dat Hij is, alles dat Hij heeft, alles dat Zijn Zoon gekocht heeft, alles is van ons. O, dat is een verrukkend woord: *God, onze God, zal ons zegenen*. Onze eigen God zal ons de beste zegeningen van Zijn hart geven. O dat is zoet! Dan opnieuw, (4.), het is een verheugende kennis. Er zijn deze twee of drie dingen die deze kennis vreugdevol maken: de zekerheid ervan, de zeldzaamheid ervan, en de verhevenheid van het voorwerp. Deze alle lopen hier samen. Maar ik zal er niet op blijven staan.

3. Ik zou, in de *derde* plaats, u willen aansporen dit verbond naar voren te brengen.

1<sup>e</sup>. Breng het naar voren tegen alle beschuldigingen. Als de rechtvaardigheid u beschuldigt, en zegt: o, u bent een ellendig schepsel. O, aan welke vormelijkheid bent u schuldig geweest deze afgelopen dagen in het zich bezighouden met plicht. U hebt zich niet bezig gehouden met één plicht, dan met wat beladen as bij de wereld. Weinig leven, weinig genade, zegt de mens; zeker, ik ben schuldig. Maar de Middelaar van het verbond heeft voldaan voor mij, en de rechtvaardigheid kan niets eisen. De wet zegt: ik lig gebroken en bloedend. U hebt mij menige steek gegeven. Wat *Mozes* deed door de intuïtie van de Geest van God, hebt u gedaan door zondigheid. U hebt de tafels van de wet genomen, en ze weggeslingerd, en ze in stukken gebroken. Wat zegt de mens die in het verbond is? O! zegt hij, ik ben niet onder de wet, maar onder genade. Hoewel ik onder de wet ben als een standaard en gids van zeden, en een eeuwige regel van rechtvaardigheid; toch ben ik er niet onder als een verbond der werken. Ik ben onder een verbond der genade. Het geweten beschuldigt, en Satan sluit zich er bij aan, en ze zeggen de mens: mens, u bent een zondaar, en daarom bent u verdoemd. Nee. Dat is ongezonde logica, dat is een slechte gevolgtrekking. Want *er is geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn*. En Satan kan mijn banden niet voortbrengen. Hij brengt de wet. Ja, maar, zegt de bondeling, die band is gescheurd toen mijn oudere Broeder mijn schuld betaalde op het kruis. God de Vader gaf mijn banden over aan Hem, en mijn Broeder nagelde ze aan het kruis, en verscheurde de band met de nagels van Zijn kruis. En elke keer als ik het verbond inwilligde, liet Hij de band neer in mijn geweten, en de aflossing daarbij.

2°. Dan opnieuw, breng het naar voren tot het voorzien in al uw behoeften, en in het bijzonder om u te voorzien van kracht. *Mijn God*, zegt de apostel (dat is, een God in het verbond), *zal al uw gebreken vervullen*, en u bekrachtigen in de Heere.

3°. Breng het verbond naar voren, om u te ondersteunen in het uur van verzoeking. O, maak er dan gebruik van, en in het bijzonder bij de dood. Wanneer een mens de duistere onbewustheid ingaat, in de steek gelaten wordt door alle verwanten, verlaten wordt door vrienden, dan zal elk ding dat nu troostvol voor hem was, hem een eeuwig vaarwel toewensen, en hem vertellen: wij kunnen niet verder met u gaan; wij zullen teruggaan, en nuttig zijn voor anderen; dan draagt dit verbond hem erdoor. U ziet hoe *Paulus* het uitdrukt. "Als u in Christus bent, en als u in verbond met Hem bent, dan is alles van u." Geen mens en ook geen engel kan u het alles vertellen. Ik zal u er enig deel van vertellen, zegt hij. Ik kan u niet de details van het geheel vertellen, maar ik zal u vertellen: *de dood is van u*. O! Is dat een eigendom? Ja, Christus haalt de angel uit de dood weg. Het is slechts een sterke portier om u in te laten in het huis van uw Vader. En ik zal u vertellen, hoewel het een formidabele vijand is, en, in de beste gedaante die het op kan zetten, angstaanjagend genoeg; toch is de verschrikking ervan weggenomen voor een gelovige. De verschrikking ervan was geheel weggenomen voor *Paulus*. Hij triomfeerde en juichte, toen hij heenging om geëxecuteerd te worden door het monster *Nero*. "Laat hem een drankoffer van mij maken, *want ik ben gereed om tot een drankoffer geofferd te worden*." (Het is een toespeling op de drankoffers onder de wet.) "Nu, ik geloof dat de tiran mijn bloed zal uitgieten, zoals de *Joodse* priester deed met het bloed van het drankoffer. *Ik ben gereed*. Want zo gauw mijn hoofd afgehakt is, op gaat de kroon van rechtvaardigheid."

Ik zal u een woord van beproeving geven, zoals ik gedaan heb. Hoe zal ik weten of ik in het verbond ben? Hoe zal ik weten of Hij reeds een verbond met mij gemaakt heeft? Neem een paar algemeen verbreide kenmerken.

1. Weet het door wat voorafgaat aan het verbond. Wat is het voorafgaande werk van een bondeling?

1°. Er is een diep gevoel van de breuk van het verbond der werken, en van de woestijn van zonde, en de vreselijke omstandigheden van een onbekeerde staat. Ik zou kunnen lopen door de zeven bijzonderheden waarover ik in het begin sprak; dat u onder een vloek bent, enzovoorts. En daarna is de mens diep aangedaan door een verwarrende strijd. Het gaat naar de wortels van zijn ziel, en elke gedachte trekt bloed. En niets zal hem geheel afleiden, totdat hij enige uitgang naar buiten krijgt, totdat het verbond der genade hem aangrijpt.

2°. Als u in verbond bent met God en Christus, dan hebt u het verbond verbroken met de hel en de dood. De Schrift spreekt van een stel mensen die zulke verbonden maken. Maar u zult die rechterlijke dommigheid en gerustheid afschudden, waaronder u eens zwoegde. Weinigen zijn bang voor de hel. En hun gerustheid is een zacht kussen waarop zij slapen tot vernietiging.

2. Kijk naar de manier van het maken van het verbond. (1.) Zult u niet een verbond maken met God op dezelfde manier en wijze als Hij een verbond maakt met u? Hij doet het met heel zijn hart en ziel. "Inderdaad, ik zal Hem een antwoord geven. Ik zal een verbond met Hem maken met heel mijn hart en ziel." (2.) Wat de manier daarvan aangaat, het is geheel. Niet alleen een deel van ons hart maakt een verbond, maar het geheel van de mens, elk deel van de mens. *Job* bracht zijn eigen ogen onder dit verbond. *Ik heb een verbond gemaakt met mijn ogen*. Ik zou willen dat de dronkaard een verbond mag maken met zijn handen, om nooit meer

een dronken beker te dragen naar zijn hoofd. Ik zou willen dat anderen een verbond mogen maken met hun voeten, om ze nooit meer op een kwade weg te brengen. De mens maakt een verbond met alle delen van zijn lichaam. (3.) Het is zonder een terughoudendheid. God heeft niets; de mens die het verbond maakt heeft niets. Menige mens maakt een verbond met God. Maar het is op voorwaarde om macht hebben het te herroepen. Ze doen een poging. En als het ze niet bevalt, dan bepleiten ze een vrijheid om er weer vanaf te komen. O, pas op. Er is geen terughoudendheid hier. De mens besluit op het slechtste ervan. En in welke omstandigheden hij ook mag komen, hij zal nooit zijn naam weghalen van het verbond.

3. Zoudt u willen weten of u in verbond bent, ken dan uw gesteldheid. De verbondmakende gesteldheid is een gesteldheid vol van verwondering. En geen wonder, want Hij doet al Zijn heerlijkheid voor hen langsgaan. O! De mens zit neer met *David* in vervoering zelf. Hij zal niet wachten om op zijn knieën te gaan. Hij zit neer voor de Heere, en zegt: *en dit naar de wet der mensen, Heere Heere! En wat zal David nog meer tot U spreken?* Hij is vol van vervoering. Hij is vol van verwondering. *Wat zal ik den Heere vergelden?* De mens die nooit een verbond sloot met God, spreekt in de taal van *Judas*: *wat zult Gij mij geven?* En wat zal God mij geven? Zal Hij mij eten geven? Zal Hij mij kleren geven? Zal Hij me een vrouw en kinderen geven? Zal Hij me een landgoed geven? Maar de bondeling zegt: *Wat zal ik doen? Wat zal ik de Heere vergelden?* En dan is een verbondmakende gesteldheid een gevoelige, rouwende gesteldheid. *Wandelende en wenende zullen zij henengaan. Zij zullen naar Sion vragen.* Helaas, mochten ze zeggen, dit is een ontmoedigend ding, we zullen weer terug gaan. Nee, ze zeggen zoiets niet. Maar, *zij zullen komen en den Heere toegevoegd worden, met een eeuwig verbond, dat niet zal worden vergeten.* Ze nemen de pen in hun hand wanneer hun ogen aan het wenen zijn. Heren, ik zou willen dat we konden zeggen van de Avondmaalgangers van *Edinburgh*, dat ze de Avondmaalsbeker vulden met tranen. Ik houd nooit van een bondeling met droge wangen, als we zo mogen spreken. Een mens die kan neerzitten, en zijn persoonlijke verbond opnieuw en opnieuw schrijven, en nooit een traan laten. De ziel die doorweekt en doordrenkt is in tranen, grijpt Gods verbond aan.

4. Beproof de verbondswandel. En (1.) deze wandel zal in het gezicht van een God zijn Die in verbond staat? *Abram* zei: "wat is Uw wil, Heere?" "Ik ga heen om een verbond met U te maken." "O! Een goede overeenkomst. Wel, wat dan?" *'Ik ben God, de Almachtige.* Ik maak Mijzelf over aan u." "Wat vraagt u van mij, Heere, als de plicht van een bondeling?" *Wandel voor Mijn aangezicht, en zijt oprecht!* "Wandel voor Mijn aangezicht. U moet Mij nog in uw oog houden. U moet Mij voor u hebben als uw grote Voorbeeld, als uw Origineel, Dat u moet nadoen; als uw Rechter aan Wie u rekenschap moet geven; als uw grote Doel." O! Als we het hele jaar door konden wandelen, als we onderzoeken hoe we wandelen wanneer we komen van de Avondmaalstafel, als we wandelden van *Golgotha*, weer terug naar onze eigen huizen in *Jeruzalem*.

(2.) De wandel van een bondeling is oprecht. *Abram, wandel voor Mijn aangezicht, en zijt oprecht!* Het is een beeld genomen van de rechte lijn van een wiskundige, dat de kortste lijn is tussen de twee buitenste punten. *Wandel voor Mijn aangezicht, en zijt oprecht!* "Wees oprecht. Laat uw hart uitschieten in een korte lijn recht omhoog tot God, en ga niet tot Hem en zoek niet het geluk door de lange weg van de schepselen. Ik ben helemaal voldoende zonder het schepsel. Ik kan u zegenen."

(3.) De verbondswandel is een omzichtige wandel. Het woord betekent precies te wandelen, fraai, nauwgezet; te wandelen met de grootste voorzorg. Wandel als *Hizkia*, zoetjes. Nu, God weet welke reizen u deze week zult maken. Misschien begonnen sommigen van u reeds af te



wijken naar kromme wegen, toen het Avondmaalsbrood en wijn nog niet eens goed verteerd waren. Zwerder, houd Avondmaal tegen het zweren. Dronkaard, houd Avondmaal tegen de dronkenschap. Bedrieger, houd Avondmaal tegen onrecht en bedrog. Nalater van plicht, houd Avondmaal tegen zonden van nalatigheid. O, voor een omzichtige wandel! Dat uzelf mag merken, en heel de wereld een getuige mag zijn van de oprechtheid van uw belofte, door uw wandel daarna.

(4.) *Ten laatste.* Deze wandel moet constant zijn. *Ik zal constant heengaan in de mogendheden des Heeren.* Deze wandel is niet, om zo te spreken, uit een bron van automatisme. Het is een beweging, uit een geestelijk leven. Als Christus de bruid aanbeveelt, zegt Hij: *de omdraaiingen uwer heupen zijn als kostelijke ketens.* De omdraaiingen van de heup, dat is, het uitgangspunt van uw beweging. Natuurlijke beweging neemt toe door voortzetting. De bondeling wandelt eerst in Gods weg, en dan snelt hij, en dan vliegt hij, en dan wordt hij gedragen op de vleugels van de arend. De zwakste mens zal gelijk zijn aan *David*, en *David* zal gelijk zijn aan de Engel van de Heere.

## **Preek 6. De weergaloze voortreffelijkheid van Christus**

Lukas 11:31. *Ziet, meer dan Salomo is hier.*

BEWONDERING is de eerstgeboren liefde van de ziel, en, zoals de heilige vaten van het heiligdom, schijnt toegewijd te zijn aan Gods bijzonder gebruik. Een wijs mens zal zich niet verwonderen over onbenulligheden. Hier is een koningin in vervoering van verwondering. Ze verwonderde zich over *Salomo*, totdat er geen geest meer in haar was; over het wijze ontwerp van *Salomo*'s huis, over de huishouding daarvan, en over zijn rijksmiddelen en heerlijkheid. Het veroorzaakte een buitengewoon grote verbazing in haar. Christus zegt de *Joden* dat deze koningin zal opstaan in het oordeel, en ze veroordelen. *Zij is gekomen van het einde der aarde, om te horen de wijsheid van Salomo; en ziet, meer dan Salomo is hier!* "Ik ben tot u gekomen. U bent niet tot Mij gekomen om Mijn wijsheid te zien. Ik ben afgedaald van de troon van Mijn Vader tot de voetstoel. Ik heb de heiligen boven achtergelaten. Ik heb engelen achtergelaten, om te verkeren met zondaars, met een gezelschap van beesten, met mensen die weinig beter zijn dan duivels. U zult niet te verontschuldigen zijn op die dag. *Ziet, meer dan Salomo is hier!*" In dit laatste stuk van het vers, dat onze tekst is, hebben we deze vijf dingen.

1<sup>e</sup>. We hebben een vergelijking ingevoerd tussen twee grote personen, *Salomo*, de grootste koning die ooit in de wereld was, en de Zoon des mensen. Ze waren beide de zonen van *David*. Christus wordt zo genoemd. En engel wordt gezonden uit de hemel naar *Nazaret*, om ze te vertellen dat Hij groot zal zijn, en dat hij *de Zoon des Allerhoogsten* genoemd zal worden, en de kroon zal ervan van Zijn vader *David*.

2<sup>e</sup>. De uitmuntendheid wordt gegeven aan Christus. Christus, de Man van smarten, en *Salomo* de man van alle vreugde, worden samen vergeleken. Christus Die geen kussen voor Zijn hoofd had, en *Salomo* die zilver en goud had als de stenen van de straat. Christus Die een worm gerekend wordt, en geen man, en *Salomo* de voornaamste van de mensen. Toch wordt de uitmuntendheid gegeven aan de Zoon van God. *Meer dan Salomo is hier!* Merk op, in het voorbijgaan, dat deze grootheid is van volmaaktheden.

3<sup>e</sup>. We hebben de Persoon Die Christus aanbeveelt. Het is Hijzelf. Hij spreekt hier. Hij maakt de vergelijking. Hij geeft Zichzelf de voorkeur. Mensen zijn niet waardig Hem aan te bevelen.

Mensen zijn niet in staat, hoewel ze zouden willen. Allen in de hemel, en op de aarde, kunnen het duizendste deel van Zijn roem niet uitspreken. En daarom moet Hij het Zelf doen. *Ik ben de ware Wijnstok. Ik ben een Roos van Saron.* Het is een versiering voor elk schepsel in de hemel of de aarde, om nederig te zijn. Maar het zou een kwaad zijn, een bevlekking van de Godheid, om nederig te zijn. Hij moet grote en roemrijke gedachten van Zichzelf hebben. Voor God om Zijn Eigen heerlijkheid te zoeken, is heerlijkheid.

4<sup>e</sup>. We hebben het grote voorrecht van een ondankbaar geslacht. Ze hebben de grootste Persoon in hemel en aarde onder hen. De wereld, als het op zijn slechtst is, is begenadigd en gezegend met Zijn tegenwoordigheid. *Meer dan Salomo is hier!* Van God wordt gezegd dat Hij onder de mensen is, op vijf manieren. (1.) Door Zijn vleeswording. *Het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond,* heeft onder ons getabernakeld, zoals het woord is. Het is een toespeling op Gods oude inwoning in de tabernakel van Mozes. De menselijke natuur was een tabernakel voor de Godheid. *Ziet, de tabernakel Gods is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen.* (2.) Van Hem wordt gezegd dat Hij onder een volk is, als Hij komt in het gepredikte evangelie. En wanneer Hij Zijn evangelie wegneemt, dan wordt van Hem gezegd dat Hij een volk verlaat en in de steek laat. (3.) Van Hem wordt gezegd dat Hij onder een volk is door Zijn Geest. *Gaat dan henen, onderwijst al de volken. En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld.* (4.) Hij komt tot een volk door Zijn oordelen. Wanneer Hij Zijn discipelen een bevel geeft om door Judea te gaan, dan zegt Hij ze: *gij zult uw reis door de steden Israëls niet geëindigd hebben, of de Zoon des mensen zal gekomen zijn;* dat is, gekomen zijn door hun vernietiging en ondergang. (5.) *Ten laatste.* Van Hem wordt gezegd dat Hij komt in de grote en laatste dag. De eerste drie worden hier bedoeld. Zijn aanwezigheid onder de mensen in Persoon; Zijn aanwezigheid onder hen in het gepredikte evangelie; Zijn aanwezigheid door de invloeden van Zijn Geest.

5<sup>e</sup>. Het vijfde ding in de woorden is een toon van aandacht en bewondering. *Ziet, zegt Hij, meer dan Salomo is hier!* "Werp een blik op Mij. U denkt dat Ik een middelmatige Mens ben. U had grootste ideeën over een Messias. U had verheven verwachtingen. U meende een soort algemene koning gezien te hebben, in alle omstandigheden van een staat. U ziet Hem als de Zoon van een arme dienstmaagd. Ik ben onder u. Ik zeg u dat Ik groot ben, en groter dan iemand ooit was. Bewonderenswaardig wegens grootheid! Zie Mij. Werp een andere blik op Mij. Zo klein als Ik ben, toch ben Ik oneindig verhoogd boven uw beste koningen. *Ziet, meer dan Salomo is hier!*"

Ik zal u slechts één leerstuk geven uit de woorden, en kort zijn. Mijn opmerking is dit.

*Leer. Dat, hoewel Jezus Christus oneindig voortreffelijk is, heerlijk, meer uitmuntend, en groter dan al de grootsten van de wereld, zelfs dan Salomo zelf; toch vereert Hij sommige arme mensen met Zijn genadige aanwezigheid.*

In het spreken hierover zal ik deze zes dingen zeer kort doen.

1. Een vijfvoudige beoordeling geven van Salomo, en de parallel tussen hem en Christus trekken. En ik zal u laten zien dat onze Heere Jezus Christus de uitmuntendheid heeft.
2. Aantonen door enige argumenten, dat Christus meer uitstekend is dan Salomo; dat Hij ongeëvenaard uitmuntend is.
3. Een samenvattende beoordeling geven van Zijn uitmuntendheid.
4. U de redenen geven waarom Christus, de Messias, zo groot moet zijn, zo heerlijk en uitmuntend.

5. Laten zien waarom dat Hij, ondanks al Zijn grootheid en al Zijn uitmuntendheid, Zichzelf vernedert om onder zondaars te wonen. Deze *Salomo* is niet boven op Zijn troon. Hij is op Zijn voetstoel onder zondaars.

6. En ik zal toepassing maken.

I. Ik zal een vijfvoudige beoordeling geven van *Salomo*, en de vergelijking maken tussen *Christus* en hem, in deze opzichten.

1. Overweeg de grootheid van *Salomo*, in de grote namen die hij krijgt.

1<sup>e</sup>. *Salomo* in de tekst, dat *vrede* betekent, komt van een wortel dat *vrede* betekent. *Israël* had vrede in zijn dagen. Hij was de prins van vrede, en genoot diepe kalmte en vrede. *Christus* heeft het voordeel boven hem, hierin. *Christus* wordt genoemd de *Vredevorst*. Niet alleen is Hij een vredelievende Koning. Maar vrede is Zijn onderdaan, en heeft Hem trouw gezworen. Vrede is Zijn schepsel. Hij schiep het. Hij wordt genoemd *de Vrede*. *En Deze zal Vrede zijn; wanneer Assur in ons land zal komen*. Hij wordt genoemd *onze Vrede* door de apostel. Bij Zijn geboorte zongen de engelen *vrede op aarde*. Bij Zijn doop daalde de duif, dat is het symbool van vrede, neer op Hem. Voor Zijn dood maakt Hij Zijn testament, en Hij laat vrede aan Zijn volk. Na Zijn opstanding kwam Hij temidden van hen, en ademt vrede op hen. Hij is de Ontwerper, de Bewaarder, de Bevorderaar en de Volmaker van onze vrede. Vrede met God, vrede met heiligen, vrede met de schepping, vrede met ons eigen geweten, is de vrucht van de koop van *Christus*. Hij is inderdaad een *Salomo*, oneindig boven de koning in de tekst.

2<sup>e</sup>. Hij wordt genoemd *Jedid-jah, Geliefde van de Heere*. Dat was de naam die God Zelf aan *Salomo* gaf. Onze Heere heeft het overwicht over hem hier. De originele, de wezenlijke, de eerste liefde van God, werd direct beëindigd op *Christus Zijn Zoon*; en slechts door een weerkaatsing op ons, die rebellen zijn. *Hij heeft ons begenadigd heeft in den Geliefde. Salomo* werd nooit *de geliefde* genoemd. *Christus* is de Zoon van Zijn liefde. Twee keer met een hoorbare stem van de hemel, werd *Christus* genoemd en uitgeroepen als *Gods geliefde Zoon*.

3<sup>e</sup>. Hij krijgt een naam, (het schijnt dat hij het had van zijn moeder *Bathseba*), *Lemuel, Spr. 31:1*. Zowel *Joodse* als *Christelijke* uitleggers maken het een van zijn eigennamen. Het betekent één van God. *Salomo* was een offer van God. Hij was gegeven aan *David* en *Bathseba*, als een pand van Gods verzoening met hen na hun bekering wegens hun overspel. Hij was gegeven aan de mensen van *Israël*, als een uitmuntende prins, en verkozen boven zijn oudere broeder *Adonia*. *Christus Jezus* heeft het overwicht over hem ook hierin. Hij is de Gave van God, de originele Gave van God. *God Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?* Verkrijg *Christus*, en u krijgt alle zegeningen. Ze zijn alle op Zijn rug. Ze vormen Zijn gevolg. Als u *Christus* verkrijgt, krijgt u een allesomvattende Gave. Hij is Alles in allen. Hij is een passende Gave, gevormd en voldoende voor de mens. Hij is onze Wijsheid, en Rechtvaardigheid, en Heiligmaking, en Verlossing. Hij is een zekere en een onveranderlijke Gave. *De genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwelijk*. Als God Zijn Zoon aan u geeft, zal Hij Hem nooit meer terugnemen. Hij zal moit de gave intrekken. En dan is Hij de onuitsprekelijke Gave. *Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave*. Laat mensen en engelen zeggen wat ze willen, laat ze de hoogste en meest verheven aanbeveling hebben van Hem, laat een brandend vuur van liefde hun hoogste loftuitingen van Hem benadrukken; dit alles komt oneindig tekort aan Zijn waarde. Hij is de onuitsprekelijke Gave. Deze vijfduizend jaren, en

meer, is Hij aanbevolen. Engelen begonnen Hem aan te bevelen, profeten en apostelen bevelen Hem aan; en ze hebben precies niets gezegd tot aan deze dag.

2. Neem een tweede gezicht van *Salomo* in zijn eer, en waardigheid.

1<sup>e</sup>. Overweeg zijn reputatie. De reputatie van *Salomo* reikte tot de uiterste einden van de aarde. *De koningin van het Zuiden is gekomen van de einden der aarde, om te horen de wijsheid van Salomo.* Onze Heere heeft het overwicht hier. Christus was beroemd vele eeuwen voordat Hijzelf of *Salomo* geboren waren. Christus was beroemd bij Zijn geboorte. De sterren in het firmament, en de engelen huldigden de lof van de reputatie van Christus. Hij was beroemd in Zijn leven, in het bijzonder toen hij Zijn openbare dienst aanving. Hij was beroemd in Zijn dood, in Zijn opstanding, en hemelvaart. O de reputatie van de Zoon van God! Het reikte veel verder dan de einden van de aarde: tot aan de hemel.

2<sup>e</sup>. *Salomo* was vereerd met een dubbele verschijning van God. Eens bij *Gibeon*, en een andere keer na het voltooiën van Gods huis. Christus heeft het overwicht hier. Het is niet één of twee openbaringen, het is een hele eeuwigheid van openbaringen waarmee Christus werd vereerd. De Zoon lag in de boezem van de Vader. De boezem van God is de zitplaats van raad en genegenheid. Christus weet alles dat is, en alles dat ooit in het hart van God was. Hij heeft een voortdurende, eeuwige, ononderbroken openbaring van de wil van God. *Salomo* werd vereerd om een van de meest verheven luisterrijke bouwwerken, dat ooit in de wereld geweest is, te bouwen, een tempel voor God. God woonde in een stoffelijk huis, met een stoffelijke luister, dat de *Joden* de *Shechinah* noemen, als de helderheid van de zon, alsof de zon de tempel had gevuld. Onze Heere had een tempel gebouwd die oneindig boven dat was. Ja, de menselijke natuur van Christus overtreft al de engelen in de hemel, neem ze alle samen. De tweede tempel was veel minder dan de eerste, zowel in rijkdom van materialen, als in de kunst en afmetingen, en het ontbreken van het heilige vuur en de ark, enzovoorts. Toch is het gezegd, de heerlijkheid van de tweede tempel zal groter zijn dan de heerlijkheid van de eerste tempel van *Salomo*. Want de Wens van alle naties zal er toe komen. *Salomo* had een overtreffende heerlijkheid, boven alle koningen in de wereld. Er was niemand gelijk aan hem in rijkdom, wijsheid en inkomen; alles was groot. Maar helaas! wat is al deze heerlijkheid in vergelijking met die van onze Heere? Één engel in zijn blinkende kleding zou de wereld kunnen verwarren. De laagste engel die op Christus wacht, heeft meer heerlijkheid dan die natuurlijke zon in de hemelen. Een engel slechts in zijn werkkleding, in zijn ruwe kleding, werd genomen voor een God, door de zeer wijze en voorzichtige godgeleerde, door *Johannes*. Hij viel neer om hem te aanbidden. Al de engelen in de hemel zijn niet dan duisternis en zwartheid voor onze Heere. Hij is groter dan zij.

3. Neem een *derde* gezicht van *Salomo* in zijn grootse eigenschappen, en zijn morele begaafdheden. Hij was uitmuntend wegens wijsheid. *Salomo* had een grote menigte van natuurlijke wijsheid. Zijn stervende vader beval hem aan als een wijze man, wanneer hij hem zijn laatste raad geeft. Hij had ook veel extra wijsheid, toen hij het zocht van God. Hij is een grote natuurkenner, een grote staatsman. De wereld bestaat uit dwazen voor *Salomo*, en *Salomo* is een dwaas vergeleken met onze Heere. *Al de schatten der wijsheid en der kennis zijn in Hem verborgen.* Hij is wezenlijke Wijsheid. Hij is de persoonlijke Wijsheid van de Vader. *De volheid der Godheid woont in Hem.* Hij is gezalfd door de Heilige Geest. Een overvloedige wijsheid is uitgegoten in Zijn ziel. Alle anderen genaden, alle andere eigenschappen die *Salomo* miste, of in een kleine mate had, zijn in Christus. Welke

rechtvaardigheid is in onze Heere? Zijn *rechtvaardigheid is als grote bergen*. Hij deed nooit de slechtste van de mensen kwaad. Wat een gematigdheid, hoewel Hij een vraat en wijnzuiper werd genoemd. Wat een wijsheid. Al de tactiek van Zijn vijanden kon Hem nooit omsingelen, of Hem verstrikken. En wat een vastberadenheid en moed had Hij, toen Hij de zee van de toorn van Zijn Vader inging. Met welke heerlijke beslissingen. Wat een liefde tot God. Wat een ijver voor Zijn huis, belang en werk. Wat een verontwaardiging over een bedorven dienst. Wat een medelijden met Zijn arme volk. Wat een zachtmoedigheid tegenover Zijn vijanden. Wat een hoogachting van de wet van Zijn Vader. Wat een hoogachting van de wet van *Mozes*, ja, van de burgerlijke machten. Al de handelingen van Zijn leven waren de samenvatting van vroomheid. Ze waren een zichtbare lezing van de meest verfijnde, meest verheven, en pure godsdienst die mogelijk was. Hij was de Heilige vanaf de wieg tot het graf. Hij werd verzocht door Satan om te lasteren, ja, om Zijn Eigen Godheid te verloochenen, ja, tot zelfmoord. Maar de prins der wereld had niets aan Hem. Hij werd verzocht om aan het kruis te ontkomen. Maar nooit werd bedrog in Zijn mond gevonden, nee, niet de kleinste schaduw van verdorvenheid of zonde.

4. Neem een *vierde* gezicht van *Salomo*. Hij was een groot profeet. Hij stelde drie edele boeken van godgeleerdheid samen, de *Spreuken*, (een boek van de grootste wijsheid, en natuurlijk beleid, en de beste instructies in de wereld), de *Prediker*, en het *Hooglied*. Maar wat was hij? Hij was onderdoctor van de school. Hij was slechts Christus' discipel. Hij zat aan Christus' voeten, en leerde Zijn lessen, en hij herhaalde het weer voor de wereld. Onze Heere is de grote Profeet. Hij was het Die de openbaringen maakte en aan Zijn volk en kerk gaf. *Salomo* was een grote koning. Ik bid u, zie wat een koning hij was, 1 *Koningen* 10. Wat een beschrijving van hem is hier. De Geest van God schijnt een beschrijving van zijn grootsheid te bedoelen. Maar wat was hij; zet hem op zijn troon van het puurste ivoor, overtrokken met het beste goud, en al zijn bedienden rondom hem. Wat is hij vergeleken met onze Heere, van Wie de troon geplaatst is in ontoegankelijk licht? Wat is koning *Salomo* die op zijn troon zit? Wat versierd stof, met een weinig praalvertoning rondom hem. Maar hoe groot is onze Heere? De kleine grasspriet, zegt Christus, heeft meer heerlijkheid dan *Salomo* ooit had. Het gras heeft natuurlijk schoonheid, waarmee God het gekleurd heeft boven al de kunstmatige heerlijkheid van *Salomo's* gewaden.

5. *Salomo* werd afvallig van God. Zo'n goede man, zo'n grote man, zo'n heerlijke man, zo'n wijze man, zo geëerd door God, zo bevoorrecht door de Heere, iemand die de Heere zoveel dienst gedaan had, dat hij zich zou afkeren tot de dienst van afgoden, en om andere goden te dienen, en om God te vergeten, Die tweemaal was verschenen aan hem! O *Morgenster*, gij zoon des dageraads, hoe zijt gij gevallen! O, de veranderlijkheid van het schepsel! O, de ontoereikendheid van genade om zichzelf te bewaren! O, de zwakheid van de heiligen, als ze verzocht worden door Satan, en verlaten door God, en vertrouwen op hun eigen kracht! O, de wortel van bitterheid die erin is, die opspringt tot verschrikkelijke rebellie! Velen zeggen, hij stierf onboetvaardig. Maar we kunnen het tegengestelde aantonen. Ik geef toe dat de vergelijking hier het meest van alle hapert. Want de menselijke natuur van onze Heere, door een nauwe verbinding met Zijn Godheid, had zo'n volheid van genade, dat het niet mogelijk was dat Hij kon zondigen. Zijn leven, Zijn natuur, Zijn handelingen, waren een precieze overeenkomst met de Goddelijke wil. Dit is het eerste ding waarover ik van plan was te spreken.

II. Het tweede ding is, *u enkele argumenten te geven om de grootheid en uitmuntendheid van onze Heere te bewijzen*. Overweeg deze twee of drie.

1. Overweeg Zijn koninklijke afkomst. Hij wordt Gods Zoon genoemd, Zijn Eigen Zoon, Zijn enige Zoon, Zijn eniggeboren Zoon, een oneindig almachtige God. Wat is *Salomo* de zoon van *David*: *David*, een arme herder?

2. Overweeg de eigenschappen van Zijn grootheid, de eigenschappen van Zijn uitmuntendheid. En u zult zien dat Hij groter is, en meer uitmuntend dan *Salomo*. Zijn oorspronkelijke uitmuntendheid is wezenlijk voor Hemzelf, niet ontleend aan een ander. Het is effectief. *Salomo*, in al zijn heerlijkheid, kon geen schoonheid leggen op één grasspriet, op één korreltje zand. De heerlijkheid van Christus is effectief. Het maakt anderen als Hemzelf. *Die was volmaakt door Mijn heerlijkheid, die Ik op u gelegd had*. De heerlijkheid van *Salomo* was bevuilt. De luister van zijn kroon, de heerlijkheid van zijn troon, was uiterst bevuilt. Maar die van onze Heere is onbevuilt. *Salomo's* heerlijkheid was verdwijnend. Waar is de kroon van *Salomo* nu? Waar is zijn troon nu? Waar is zijn heerlijkheid? In het stof. Zijn kroon is van zijn hoofd gevallen, en zijn hoofd is van zijn lichaam gevallen, en het is veranderd in stof. Er is geen beschrijving meer van hem. Onze Heere zit nog op Zijn troon, met Zijn heerlijkheid even fris als op de dag toen Hij naar de hemel voer. De bruid van Christus zal nooit wenen, en zeggen dat haar man oud geworden is, of vergrijsd. Zijn uitmuntendheid is nog in de bloei, en in kracht. *Zijn haarlokken zijn gekruld, zwart als een raaf*; niet als van een vergrijsde oude man.

III. Maar, in de *derde* plaats, zie *een samenvattende beoordeling van Zijn grootheid*. Hij heeft een drievoudige grootheid en uitmuntendheid. Christus heeft: 1. Een absolute uitmuntendheid. 2. Een relatieve uitmuntendheid. 3. Een vergelijkende uitmuntendheid.

1. Dan heeft Hij een absolute uitmuntendheid, een innerlijke uitmuntendheid. Hij is het Afschijnsel van de heerlijkheid van Zijn Vader, en het uitgedrukte Beeld van Zijn Zelfstandigheid. Hij is samengesteld, als ik zo mag spreken, uit twee naturen. Er is niets gelijk daaraan in hemel of aarde.

2. Overweeg Zijn relatieve uitmuntendheid. Hij is uitmuntend in al de relaties waarin Hij staat ten opzichte van Zijn volk. Hij is de beste van de meesters. Hij is de beste Vriend. Hij is een Vriend Die dichter aankleeft dan een broeder. Hij is de beste Man die we ooit bij de hand namen. Hij is de beste Verlosser, de enige Verlosser. Hij is de beste Voorspraak, wanneer het arme schepsel uit het lichaam gaat, en onderzocht wordt voor een rechtbank. Het grootste rechterlijk onderzoek kan een schepsel ondergaan, en een onderzoek dat een schepsel naar de laagste delen van de hel zou laten zinken, als Jezus Christus, de grote Rechter, niet de bank zou verlaten, om zo te zeggen, en naar de balie zou komen, en in plaats van de mens te veroordelen, niet zou instaan voor hem. Hij is de Ziel van de mens. *David* noemt Hem *zijn Ziel*. De apostel *Petrus* citeert het met betrekking tot Christus, *Ps. 16:10. Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten*. Dat is, "U zult Christus niet laten liggen verrotten in een graf." Christus is de ziel van een gelovige. De ziel mag uw lichaam verlaten, maar Christus zal nooit uw ziel verlaten.

3. Hij heeft een vergelijkende uitmuntendheid. Ik bid u, vergader alles in de hemel, haal al de schoonheid van de schepping bij elkaar, de meesterstukken van Gods handwerk, laat alle wijze mensen verschijnen, de geleerden, de staatsmannen, en alle goede mensen, laat ze een gemeente vormen: wat een grootheid en heerlijkheid zou daar zijn? Maar zodra onze *Salomo* verschijnt, dan vluchten ze, en zinken, en verdwijnen voor altijd. De hemelen zelf kunnen

Zijn aantrekkelijkheid niet verdragen, en de helderheid van Zijn heerlijkheid. God de Vader heeft Hem Zijn Plaatsvervanger en Onderkoning gemaakt, om te regeren over engelen, mensen en duivels. De Mens Christus is verheven. Hij bevindt Zich naast God Zelf. *De Heere heeft tot mijn Heere gesproken: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank Uwer voeten. Ze zullen worden vertrapt door de voeten van koper, maar Hij zal blijven staan aan Zijn rechterhand.*

IV. Dan wat het vierde ding aangaat. *Wat is de noodzakelijkheid dat onze Messias zo groot zal zijn, zo zeer glorieus en uitmuntend?* Ik zal u drie redenen geven.

1. Het is voor de heerlijkheid van God. God de Vader is in Zichzelf, en in Zijn Eigen natuur, onzichtbaar. Hij is van plan zichzelf zichtbaar te maken aan Zijn volk. Zijn wijsheid, en macht, en goedheid, zijn zichtbaar in een stoffelijke wereld. Maar de liefde en vrije genade van God zijn zichtbaar in de Mens Christus Jezus. Ze schijnen alle in Hem. Hebt u Hem ooit gezien? Als *Filippus* zegt, *toon ons de Vader*, dan antwoordt Hij: "hebt u Mij nooit gezien? Ik ben drie en een half jaar met u geweest, en hebt u nooit een gezicht van Mij gekregen?" *Die Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien.* Christus is de Spiegel waar al de heerlijkheid van God schijnt.

2. Onze Heere moet zo groot en zo uitmuntend zijn, om Hem geschikt te maken voor het besturen van het grote werk van bemiddeling. Geen mindere persoon dan Hij, en geen mindere grootheid dan Hij, is toereikend voor verlossing. God zegt, Ik heb hulp gelegd op Iemand Die machtig is te redden. Ik heb Hem verkozen uit het volk. Ik wierp een blik op het enorme getal van mogelijke schepselen, dat oneindig is; op al de schepselen die Mijn macht maken kon, dat oneindig is; en onder die alle kon Ik niet iemand vinden die geschikt is voor het werk van de verlossing. Mijn Zoon moet vlees worden, en Zijn menselijke natuur moet uitgerust worden met alle uitmuntendheid. De Heere verklaart Hem geschikt dat Hij Zich van het werk van de verlossing kwijt.

3. Hij moet zo groot en zo uitmuntend zijn, voor de sterke vertroosting van Zijn volk. Tot wat een vrezende, wat een twijfelende, wat een verbijsterende, wat een zorgende, kruisende, verliezende, verlatende, verzoekende, uiterste worden zij gedreven? En niets kan hen helpen, dan de grootheid van Christus. Geen ander dan Hij.

V. Het vijfde ding is, dat, *zo groot en uitmuntend als Hij is, Hij zegent zondaars met Zijn aanwezigheid. Meer dan Salomo is hier.* De mensen zouden gedacht hebben, na zo'n beschrijving van Zijn grootheid, dat Hij Zichzelf niet zou laten vinden onder zondaars. We zullen Hem vinden boven op Zijn troon, en al Zijn engelen rondom Hem. Hij is hier, zegt Hij. *Waarom vereert Hij mensen met Zijn aanwezigheid?* Ik zal u kort twee of drie redenen geven.

1. Het is Zijn grote zorg voor Zijn volk. Hij zal geen gevolmachtigde vertrouwen. Hij zal in het midden van ons zijn. Onder het Oude Testament loopt de belofte zo: *Ik zal onder u zijn.* En in het Nieuwe Testament loopt de belofte: *Ik zal in u wonen.* "Ik zal niet alleen wonen in Mijn hoge en heilige plaats, maar Ik zal in Mijn volk wonen. Er is geen hoek, er is geen vermogen van hun ziel, dan niet gevuld is met Mijn aanwezigheid." Heel *Jeruzalem* is de troon van de Heere.

2. Onze omstandigheden roepen om niets minder dan Zijn Eigen aanwezigheid. Breng al de profeten naar deze gemeente, breng al de apostelen, zodat wij konden zeggen: *Mozes* is hier, en *Elia* is hier, en *David* is hier; en dat er geen hoek in dit huis was, waar u geen profeet had zitten, of een apostel had zitten: ze zullen onze dienst niet doen. Breng al de engelen uit de

hemel, laat ze tot deze gemeente komen: *Gabriël*, en heel de rest van hen: het zal onze zaak niet doen. De sterren maken geen dag. Onze omstandigheden roepen om *Salomo*, om Zijn Eigen aanwezigheid. *Meer dan Salomo is hier*.

3. Zijn genadige aanwezigheid is gegeven, omdat Hij daarvoor een verbond gemaakt heeft. Vijfmaal heeft Hij beloofd in de Schrift: *Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten*. En Ik maak er een verbond voor, Ik verpand Mijn trouw erop. Als wij tienmaal dwaas waren op een dag, en tienmaal gebroken en onbeziel in een dag, dan zullen we nooit Zijn aanwezigheid missen. *Asaf* noemt zichzelf *een beest*. *Toch*, zegt hij, *zal Ik dan geduriglijk bij U zijn*. Toen ik een beest was, was Christus aan mijn rechterhand, en hield me terug van te veranderen van een beest in een duivel.

4. *Ten laatste*. Hij verleent Zijn genadige aanwezigheid onder een volk, dat de goddelozen onder hen niet te verontschuldigen mogen zijn. Het zal ze verteld worden, zegt God: *Zij zullen weten in de grote dag, dat een profeet in het midden van hen geweest is*. De gemeente van de Tolbooth kerk zal weten dat Christus onder hen geweest was bij deze en die Avondmaalsbediening. Als het niet was om ze te bekeren, en ze te heiligen, dan was het om ze te straffen, en ze te laten haasten naar hun verdoemenis. Ze zullen weten dat er een profeet onder hen was. Ze zullen weten dat Christus onder hen was. Als Ik niet onder u kom, zegt Christus, dan had u geen zonde. Maar nu hebt u geen dekmantel voor uw zonde. Is de dekmantel weggegaan, laat de zonde ook weggaan.

Ik kom nu tot het maken van enige *toepassing*.

Mijn eerste gebruik zal zijn tot *informatie* en *instructie*.

1. We zien wat het grote en geweldige werk is van predikanten. Onze belangrijkste bezigheid is om de buitengewone grootheid en alles overtreffende uitmuntendheid van Christus uit te bazuinen. Er is geen onderwerp die een predikant kan behandelen, zo noodzakelijk, zo nuttig, zo voordeling, zo uitmuntend, als dat van Jezus Christus. Alle andere dingen zijn slechts de randen en bijkomstigheden van de godsdienst. Hij is het Wezen en het Edele daarvan. Alle preken moeten leiden tot, en verenigen in Christus, als de lijnen in een cirkel in het centrum. *Paulus* was een man die bekend was met gewijde en wereldse geleerdheid. Hij kende de systemen van de *Griekse* wijsgeren. En hij was geen vreemdeling van de heidense poëten, want hij citeert ze. Hij had evenzo de *Joodse* ritens en ceremoniën gestudeerd, waarvoor hij eens een ongeëvenaarde en heftige ijver had. Maar, na alles, besloot hij om niets te weten en te waarderen, dan Christus op Zijn laagst, Hem gekruisigd.

2. Het informeert ons over de grootheid van Gods liefde, in het geven van zo'n groot en uitmuntend Persoon voor de uitverkoren wereld. En het instrueert ons eveneens aangaande Zijn wijsheid in de keuze van zo'n passende Persoon voor de verlossing van de mensheid. De Vader zocht Christus uit, en roemde in de uitvinding. Christus, zoals Hij God was, was van Zichzelf wezenlijk uitmuntend. En zoals Hij Mens was, had Hij een uitmuntendheid die aan Hem overgebracht was.

3. Het laat ons zien aan Wie alle dingen hun uitmuntendheid te danken hebben. Instellingen zijn uitmuntend, want ze zijn het huis en de kleding van Christus, *Ps. 84:1; Ps. 45:8*. Heiligen zijn uitnemenden op aarde, door Zijn uitmuntendheden en schoonheid die op hen gezet zijn. Ja, de hemel zelf is slechts uitmuntend, omdat Christus daar is, omdat het de troon van het Lam is. De empirische hemel zou duisternis zijn, als niet het Lam het Licht daarvan was. De gehele schoonheid van de schepping vormt slechts de slonzige stralen van de heerlijke Zonder gerechtigheid, hier en daar verstrooid. *Ps. 8:1, Hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde!*



4. Het voorziet ons van een test van de ware godsdienst. Alle schema's die Christus niet in het middelpunt plaatsen, moeten verworpen worden. Die godsdienst kan niet uitmuntend zijn, die ons van Christus neemt, of enig ding vooruit plaatst om een rivaal met Hem te zijn, en dat onze wegwerpelijke kleden vermengt met Zijn voortreffelijke klederen. Het doel van het komen van de tweede *Adam* naar de wereld, was niet om de jas van de oude *Adam* aaneen te hechten of te verbeteren, maar om ons een geheel nieuwe te geven, van Zijn Eigen maaksel, en van geverfd scharlaken met Zijn Eigen bloed.

5. Hoe betreuenswaardig is de staat en toestand van zulken die niet geïnteresseerd zijn in deze voortreffelijke Persoon. Die geen deel, en geen erfenis hebben in onze *Salomo*, de Zoon van *Jesse*. Zij die Christus hebben, hebben alles. En zij die Hem missen, hebben niets. Christus is Alles in allen. Hij is Alles in gelovigen; hun Alles in rechtvaardigmaking, hun Alles in heiligmaking, hun Alles in vertroosting, hun Alles in heerlijkmaking.

6. *Ten laatste*. Het informeert ons over de dwaasheid van allen die goddeloos enig ander ding de voorkeur geven boven Christus. Hoe velen geven meer om een afgod of een lust, dan om Christus. Die een juk ossen, of een nieuwe koop, schatten boven Christus, en tonen meer respect voor *een Barabbas* dan voor Hem?

Mijn tweede gebruik is van *aansporing*. En hier zal ik u een groep van plichten laten zien, waartoe de grootheid, en voortreffelijkheid, en genadige aanwezigheid van onze *Salomo* u verplicht. En ik zal het doen in een paar woorden.

Beveel deze Uitmuntende aan uw eigen harten aan, en aan anderen. Heb Hem lief boven alle dingen. Kies Hem als een bevredigend deel. Huw met Hem als de Beste van de mannen. Vrees, want de Heere is hier, en de plaats is vreselijk. Woon de instellingen bij, want onze *Salomo* is hier. Hoe heb ik medelijden met kwaadwilligen en wereldse personen, en alle anderen die niet willen komen waar Christus is. *Meer dan Salomo is hier*; toch, zij die Hem het meeste nodig hebben, zijn hier niet. Bid Hem terug naar *Schotland*, want Hij is hier niet zoals Hij hier geweest is. We hebben lang gewandeld in een avondschemering. Geef Hem geen rust, en neem geen rust voor uzelf, totdat u kunt zeggen tot uw eigen ziel, en tot alle vermogens daarvan: Hij is hier. Zeg tot Hem: Heere, als U hier was geweest, deze instelling, deze plicht, dan was mijn hart niet dood geweest. *Gaat uit, en aanschouwt den koning Salomo*. En wees eveneens geadviseerd, dat het evenzo uw belang is, plicht, en voorrecht, om Hem vast te houden als Hij hier is, en Hem niet te laten gaan. Houd Hem vast in de armen van liefde en geloof. Ja, werp een vloed van tranen uit, waarover Hij niet kan gaan. Laat Hem niet gaan, totdat U hem tot uw gezinnen brengt, naar deze zondige stad, naar deze zondige natie. Dank Hem ook voor het bezoeken van u, en gebruik Zijn genadige aanwezigheid. Hijs uw zeilen omhoog wanneer een gunstige wind, een inschikkelijke gelukkige storm waait. En bid dat het lang mag blijven in, en waaien uit de goede hoek. Wij bidden dat het zo mag zijn, dat we niet altijd aan het rukken zijn aan de roeispanten van niet geholpen pogingen, met weinig of geen resultaat. Is onze Heere hier? Bewonder dan Zijn afdaling. Het was het wonder van *Salomo*, dat God de hemels wilde buigen, en Zijn woning op aarde nemen. *Maar waarlijk, zou God op de aarde wonen?* 1 Koningen 7:27. Toch is dit gesproken van een lagere graad van aanwezigheid dan deze van mijn tekst. Maakte een voorbijgaand gezicht van de moeder van onze *Salomo* zo'n grote verwondering in *Elizabeth*; en zal de constante en blijvende inwoning van onze *Salomo* Zelf het niet doen? Zal een God, Die oneindig wijzer is dan *Salomo*, gemeenzaam met dwazen omgaan? Zal licht wonen met duisternis? Een soevereine

Geest met ons, die wonen in huizen van klei? Zal inderdaad een heilige God, Die de hemelen niet puur in Zijn blik rekent, samenwonen met geraamten van stof, verbrand door zonde en verderf? Een wonder! En boven een wonder! In het kort, als onze *Salomo* hier is, dan is het goed voor ons om hier te zijn. Want waar Hij is, daar is alles wat goed is, alles wat groot is, en alles wat heerlijk is. Zijn genadige aanwezigheid heeft altijd een oneindige nasleep van zegeningen die het bijwonen. De zegeningen van de hogere en lagere bronnen, de zegeningen van de eeuwige heuvelen, komen met Hem mee. Zijn aanwezigheid maakt deze instelling een geestelijke maaltijd, ja het voorgerecht van heerlijkheid. Het verandert de aarde in de hemel, en maakt elke plicht de voorstad van heerlijkheid, en de laan tot het leven.

## Preek 8. De plicht en het voordeel van geloven in Christus

Een voorbereidingspreek voor het vieren van het Avondmaal van de Heere.

Johannes 7:37. *Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.* Johannes 5:40. *En gij wilt tot Mij niet komen, enzovoorts.*

WE hebben een van de zoetste aanbiedingen die Christus ooit gemaakt heeft, en die ingeluid wordt met een grote plechtigheid. Het aanbod wordt gemaakt, niet op een gewone dag, maar op een feestdag, en de grootste dag van het feest. Niet op de gewone manier van de geleerden van de *Joodse* leer, die zaten, als ze onderwezen. Jezus Christus staat, om een betoog te houden over Zijn grote gereedheid om uit te delen wat Hij aan te bieden had. Hij spreekt niet op Zijn gewone manier. Hij roept op de laatste dag, de grote dag. Hij staat, Hij roept, en Hij doet de aanbieding. En wat is de aanbieding? *Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.* En het droevige antwoord dat, zoals we mogen veronderstellen, velen van hen aan Hem gaven, is de andere tekst die we gelezen hebben. *En gij wilt tot Mij niet komen.* "U mag preken, U mag roepen, Heere, U mag staan en roepen. Maar wij zullen niet komen. We willen niets van U hebben.

In de woorden hebben we:

1. De plicht die rust op de *toehoorders.* *Kom tot Mij.* Ik denk dat de stem zelf zou moeten bekoren. Het klinkt als die in *Hoogl. 4:8.* *Bij Mij van den Libanon af, o bruid! kom bij Mij van den Libanon af; zie van den top van Amana, enzovoorts.*
2. We hebben de personen die *toegelaten* worden te komen, die gereed zijn te komen, die op een bepaalde manier geneigd zijn te komen, en die hier geroepen worden, en uitgenodigd te komen. Het is dorstig volk. *Zo iemand dorst, die kome tot Mij.*
3. We hebben de *aanmoedigingen.* Hij zal *drinken* hebben; geen goud of zilver hebben, want een dorstig mens kan daardoor niet verzadigd worden. *Lysimachus* gaf zijn hele koninkrijk voor één dronk water, en hij voelde zichzelf zeer verfrist, en zijn leven daardoor bewaard. "Ik zal u geven wat u nodig hebt, als u komt." *Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.*
4. We hebben het *onthaal* dat het aanbod van Christus krijgt van de meesten van hen. *En gij wilt tot Mij niet komen.*

1. Wat het *eerste* aangaat, de plicht die er is: *kom tot Mij.* Hierbij wordt bedoeld het geloven in Christus. *Die tot Mij komt, zal geenszins hongeren, en die in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten,* Joh. 6:35. Ze worden in de Schrift voor één en dezelfde genomen. *Komt herwaarts*

*tot Mij, allen die vermoeid zijt; dat is: geloof in Mij. Tot Welken komende, als tot een levenden Steen; dat is, het geloven in Christus. Er zijn zeer veel verkeerde ideeën geweest over geloof. De kerk van Rome verlaagt de waarde ervan, door het een enkel historische toestemming van de waarheid te maken. Ze maken het geen beter geloof, dan wat de verdoemden en de duivels hebben. Onze waarde hervormers, die wegsnelen van die fout, vielen in een andere, maar niet zo gevaarlijk. Zij maakten geloof de verzekering en overtuiging van de vergeving van onze zonde. De Antinomianen maken geloof de verzekering van ons eeuwig leven, van de verkiezende liefde van God. De Socinianen verwarren het met nieuwe gehoorzaamheid. Onze kerk maakt geloof hoofdzakelijk een daad van de wil, een werk van het hart dat uitgaat op een aangeboden Jezus Christus. Kom tot Mij, zegt Hij.*

2. We hebben hier de personen die uitgenodigd worden. *Iedereen die dorstig is.* U zult dadelijk horen dat de roep is tot de hele zichtbare kerk. Er is geen begrenzing van het aanbod hier tot een dorstig volk. Ik zal u vertellen wie de dorstigen zijn. Ze zijn mensen die verschroeid zijn, en die hun verlangens verzadigd zouden willen hebben. Verschroeid door de toorn van God. Verschrikt door de donders van de berg *Sinai*, waarvan de bliksems suizen door de vleugels zelf van hun zielen. Verschroeid door de vurige verzoeken en kwellingen. Verschroeid door verderf. Ze zijn verbrand. Ze staan op het punt te sterven. Ze snakken naar een teug. Dit zijn dorstige mensen, die bevrediging en verkoeling wensen van Christus.

3. We hebben de aanmoediging: ze zullen *drinken* hebben. Er is in Christus een rivier die verblijdt, die de stad van God schoonmaakt. Nu, zij die komen en dorsten, zij zullen drinken uit die rivier, die helder stroomt van onder de troon van God. Zij zullen deelhebben aan al de zegeningen van de verkiezing, van heel de koop van de verlossing, van al de vruchten van de Geest. Zij zullen drinken, en opnieuw drinken, een beker van het water van vertroosting, neergedrukt, goed geschud, overladen, en overlopend. En ze zullen nooit meer dorsten. Ze dronken tevoren de modderige stroom. En te meer ze dronken, te meer hun dorst toenam en groter werd. Hun dorst nam toe, en ze roepen: geef meer, vul opnieuw. En ze wisten niet waar ze aan toe waren wegens het drinken van die vervloekte modderpoel. Maar, zegt Christus, "Ik zal u de fontein geven, de nooit ontbrekende bron om van te drinken. Zo iemand dorst, die kome tot Mij."

4. We hebben het onthaal dat Christus krijgt. De mensen zijn onwillig: *gij wilt tot Mij niet komen.* Velen onder enige oefening zijn zich bewust van hun eigen onmacht en onvermogen, dat ze niet kunnen komen tot Christus. Maar totdat de mensen grondig overtuigd zijn, zullen ze nooit zien dat zij zelf onwillig zijn om te komen tot Christus. O! zeggen ze, we zouden Hem altijd willen hebben, we zouden Hem graag willen hebben. U hebt het mis. Want het gebrek ligt in de wil. De wil van de mens is het laatste fort, het laatste kasteel dat het uthoudt tegen Christus. Het gemoed wordt overwonnen door verlichting en overtuiging, en het geweten door opwekkingen, en de genegenheden door een warme beweging en aanraking. Maar de wil verdedigt zich tot het laatste tegen Hem: *gij wilt tot Mij niet komen.*

Verschillende vragen over de tekst zou ik u hier moeten geven, voordat ik tot de leer kom. Maar ik zal er doorheen lopen in één woord.

1. Waarom maakt Christus hier, en elders, geloof tot de enige voorwaarde van het verbond der genade? Hij zegt niet, "zo iemand dorst, laat hem Mij liefhebben, laat hem berouw hebben, laat hem nieuwe gehoorzaamheid oefenen, en dan zal hij een dronk krijgen." Maar, "laat hem

komen, laat hem ontvangen, laat hem geloven, en hij zal drinken." 1<sup>e</sup>. Inderdaad is er iets van een gepastheid, zelfs in de genade van het geloof zelf. Maar het verplicht God niet om die te kiezen, voor al de andere genaden, om de voorwaarde te zijn. Er is een gepastheid in. Het geloof is het oog dat Christus ontdekt; de voet die ons tot Christus brengt. Het geloof is de hand die Hem neemt, de mond die Hem ontvangt, en, als we met eerbied mogen spreken, de maag die het lichaam van onze Heere vermengt en verteert tot geestelijke voeding. Er is een bemiddeling in het geloof, dat niet gevonden kan worden in enige andere genade. 2<sup>e</sup>. Hij maakt het geloof de voorwaarde van het verbond, en niets anders, omdat geloof God alle heerlijkheid geeft. Het richt een hoge troon op voor Christus. Geloof doet al de genaden, zoals de vierentwintig ouderlingen, hun kronen neerwerpen voor de troon van het Lam, en zeggen: waardig, waardig, waardig is Hij. Het zegt, en doet al zijn metgezellen zeggen: *niet aan ons*. "Niet aan mijn gaven, en ook niet aan mij kennis, niet aan mijn ijver, niet aan mijn vrije wil; maar aan vrije, vrije genade is alle lof." En daarom is het passend en zeer geschikt dat Hij dat alleen de voorwaarde maakt. Zij verdraaien het evangelie, die werken de voorwaarden van het verbond der genade maken, en de twee verbonden verwarren, en Gods grote doelstelling dwarsbomen, om het schepsel geheel vanaf zichzelf te nemen, en het te leggen op een Middelaar: *die kome tot Mij*.

2. Een andere vraag over de tekst is: waarom zegt onze Heere, *zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke*? Waarom zegt Hij niet: "zo iemand dorst, laat hem gaan naar de rivier, en drinken, laat hem gaan naar de wateren?" Mensen moeten eerst naar Christus=Persoon gaan, voordat ze iets goeds kunnen krijgen van Zijn ambten. Mensen moeten een rechtstreeks verzoek richten aan de Persoon van de Middelaar, voordat ze Zijn koop kunnen verwerven. Vergeving is zoet, aanneming zoet, genade zoet, de hemel zoet; maar Christus is zoeter. En hoewel ze Christus en Zijn voordelen niet scheiden, onderscheiden ze die. En het is een hoerachtig hart dat de ring beter liefheeft dan de bruidegom, het gouden horloge beter dan de man die het gegeven heeft. We moeten eerst komen tot de Persoon van de Middelaar, en een direct verzoek richten tot Hem. En als we Hem hebben, hebben we met Hem alle dingen. *Die kome tot Mij en drinke*.

3. Er is deze vraag, tot verdere toelichting. Worden er geen uitgenodigd te komen, dan dorstig volk? Het is een grote misvatting in velen, wanneer de aanbidding van het evangelie een afdaling maakt tot een eigenschap in de persoon, dat ze dat een beperking van het aanbod maken. Zoals dat in *Matth. 11:28: Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijn, en Ik zal u rust geven*. O! zeggen ze, het enige volk dat hier uitgenodigd wordt zijn de vermoeiden en belasten. Het is een zeer grote misvatting. Heel de zichtbare kerk wordt uitgenodigd. De mensen in *Matth. 22*, die helemaal geen trek hadden in het huwelijksfeest, na de huwelijksdrank, die daarna werden vernietigd wegens het niet komen, werden uitgenodigd, evengoed als anderen. En als niemand dan dorstige mensen werden uitgenodigd, dan zou er in hen, die niet dorstig zijn, omdat ze niet uitgenodigd worden, geen zonde zijn in hun veronachtzamen van Christus. Hun bezwaren, hun ongelooft, zouden verontschuldigd kunnen worden. Ze zouden goed kunnen zeggen: niemand heeft ons geroepen; niemand heeft ons gehoord; niemand heeft ons verplicht. Als mensen niet worden geroepen om tot Christus te komen, dan zijn ze niet verplicht te komen. En als alleen dorstige mensen werden geroepen, dan zouden alle anderen niet geroepen worden. En zo zouden ze niet verplicht worden om Christus aan te nemen. Maar sommigen zullen zeggen: waarom is dan de oproep zo vaak gedaan aan zulken, en niet aan anderen? Waarom is er een afdaling? Ik antwoord: hoewel er geen beperking is, toch worden een afdaling gemaakt om deze redenen. 1<sup>e</sup>. Als de roeping in

het algemeen tot hem moest komen, dan zou de dorstige persoon hebben gezegd: "Zeker, ik ben van de roep uitgesloten. Zeker, ik ben niet van dezen, die kunnen komen, of welkom kunnen zijn. Zo=ñ verbrande stok als ik, zo=ñ vuurbrand, en half verteerd en verschroeid door Gods toorn, en een hel in mij, kan niets doen. Zeker, Hij vraagt mij niet te komen." Ja, zegt hij, zelfs de dorstige mag komen, de treurige, de vermoede persoon, de verlangende persoon. Zodat het een vertroosting is, en om de tegenwerping van de arme geslingerde schepselen te voorkomen. 2°. Er is een afdaling op de dorstige, en anderen, dat zij mogen komen, omdat inderdaad geen andere komen zal. Hoewel allen zouden moeten, zal geen andere komen. *Die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van node*. Als ik allen zou uitnodigen, (zoals ik besluit allen uit te nodigen, en iedereen van u. Als er heksen, tovenaars, atheïsten onder u zouden zijn, ben ik toch besloten u allen uit te nodigen om tot Christus te komen), toch zullen niemand dan dorstige personen gehoorzamen.

De opmerking die ik van plan ben voort te zetten is deze.

Leer. *Hoewel het de plicht van allen in de zichtbare kerk is om te komen tot, en te geloven in Christus, zijn toch velen onwillig. Echter, allen die dorstig zijn, zullen zeker drinken*. Dit alles hebben we in de gelezen teksten.

In het voortzetten van dit leerstuk, zullen we de drie takken van de tekst overwegen. En,

I. Laten zien dat het de plicht van allen is te komen tot Christus.

II. Bewijzen dat, hoewel het een plicht is die ligt op allen, om te komen tot Christus, toch velen onwillig zijn. En,

III. Dat, hoewel velen onwillig zijn, toch zulken die dorsten, komen mogen en drinken.

IV. Het leerstuk toepassen.

I. Het eerste ding dat voorgesteld is, is om te tonen dat *het de plicht van allen is te komen tot Christus*. Overweeg de volgende dingen als een bewijs hiervan.

1. Overweeg wat u bent, en wat Christus is. En dan zult u zien dat het een plicht is die op u rust. Wat ben ik? zegt u. Ik zal u zeggen wat u bent. U bent gevangenen van Satan. U bent kinderen van de hel. U bent erfgenamen van de toorn. U bent onder de macht en tirannie van de slechtste vijand in de wereld. En Christus is een sterke Verlosser. U bent een samenraapsel van dwaasheid en vuilheid, een mengsel van waanzinnigheid en goddeloosheid, een samenstelling van zonde en leed. U bent het meest ellendig. U bent naast duivels, het slechtste stuk van de schepping van God. En u bent verloren, verloren door natuur, verloren door de uitspraak van de wet, onder de meest ondraaglijke wraak van een vertoornde God. En Christus is een sterke Zaligmaker, in staat om te redden, gewillig om te redden, klaar om te redden. En is het dan niet uw plicht tot Hem te komen?

2. Het kan niet anders dan een plicht zijn tot Hem te komen, want het is slechts een antwoord dat u geeft op Zijn komen tot u. Is Hij niet tot u gekomen in een gepredikte evangelie? Is Hij niet tot u gekomen in voorzienigheden? Elke uitdeling is een wagen waarin Hij tot u komt. Is Hij niet tot u gekomen in het sacrament? Is Hij niet gekomen in het vlees, toen Hij vloog van die warme boezem van God, waar Hij een gehele eeuwigheid had gelegen, naar de buik van een vrouw, en daarvandaan naar een wereld vol narigheid, en vandaar naar een kruis, van het kruis weer terug naar de troon door een omgekeerde beweging? Is Hij tot u gekomen, en zult u Hem geen antwoord geven, en tot Hem gaan?

3. Het kan niet anders dan onze plicht zijn om in Hem te geloven, om tot Hem te komen. Want dit is de tegenhanger van alles wat God en Christus bezig zijn geweest te doen aangaande ons, van alle eeuwigheid. Ons komen tot Christus beantwoordt het verbond der verlossing. Het is een kopie van die grote overeenkomst. Het is een afschrift van dat gezegende ontwerp. Het beantwoordt Zijn bedoeling met het komen naar de wereld. Het is de tegenhanger van alles, en de hartelijke berusting van de ziel in alles.

4. Alle dingen zijn ontworpen en voorbestemd om u tot Christus te brengen. De Schrift zegt: *deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus*. Waarom hoort u de prediking? Het is om te maken dat u komt. Waarom zijn er geboden? Waarom zijn er beloften? Waarom zijn er dreigingen? Waarom zijn er openbaringen? Alles is om u naar Christus te drijven, en om u te drijven van uzelf, naar de boezem van de Hogepriester. En tenzij u komt, zijn alle middelen van weinig nut. Ze zijn van geen nut; ze zijn van slecht nut. Het Avondmaal zelf zal uw dood zijn, als u niet komt tot Christus. Als u tot een Avondmaalstafel komt, en niet tot Christus komt, dan kan het zijn dat u komt om vergif te drinken, en uw dood daarmee krijgt. Alles is tevergeefs, alles is verloren. De pen van de schriftgeleerde is tevergeefs. Bidden, prediken, alles is tevergeefs.

II. Nu, wat het tweede ding aangaat, *dat, hoewel het een plicht is die rust op allen, om tot Christus te komen, zijn velen toch onwillig*. *Gij wilt tot Mij niet komen*, zegt Hij. Vreemd! Dat zulke waanzinnigheid ooit opgeschreven zou worden. Ik heb deze dwaasheid van de wereld, deze onwilligheid om te komen tot Christus, vaak vergeleken met de dwaze razernij van een wanhopige schurk, van een onverbeterlijke verrader tegen de regering, die de ondergang van alles in de zin had. Hij wordt naar het schavot gebracht. Hij staat op de ladder. Het touw is om zijn nek, het doekje is op zijn gezicht. En dan wordt de oudste zoon van de koning gestuurd met vergeving van zijn vader. "Houd uw hand, executeur, laat het paneel niet overgaan, hier is de vrijwaring van mijn vader." Inderdaad. Maar de man haat zozeer de koning en zijn zoon, dan hij roept: "Gooi mij over. Ik wil geen van zijn vrijwaringen hebben." *Gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben*. "De wereld is geruïneerd, de wereld is vernietigd. Ik bied Mijn vergeving aan. Ik zend Mijn Eigen Zoon daarmee." We willen er niets van hebben. We willen liever sterven dan het op die manier te hebben.

Nu, als bewijs van deze onwilligheid om tot Christus te komen, overweeg,

1. Het zwarte beeld dat de Schrift tekent van zondaars in hun natuurlijke staat. Wat is hun beeld? Ten eerste, de vader van alle zondaars wordt weergegeven als een algemene ijdelheid. *Immers is een ieder mens, hoe vast hij staat, enkel ijdelheid*. Het woord in het origineel leest: *alle Adam is alle ijdelheid*. De hele stam van Adam, en elke tak van hem, elk stuk van hem. Hij verloor zijn kracht, hij verbeurde zijn macht; en een zwakke mens krijgt een zwakke wereld. De Schrift tekent ons als zonder kracht. We kunnen niets van onszelf doen. Had God tot de stam van Adam gezegd: "Ik zal u de hemel geven voor één goede gedachte", dan zouden we daarvoor tekort gekomen zijn. Want we kunnen dit niet beheersen. *Wij waren zonder kracht*. Dat is één lijn en streek van het schilderij. Ja, maar er zijn zwartere lijnen achter. We zijn iet alleen zonder kracht. Maar we hebben een ingewortelde, vaste haat tegen Christus, uit gewoonte. Dit is een overtreffende mate van kwaadaardigheid en slechtheid. *De burgers haatten hem, en zonden hem gezanten na, zeggende: Wij willen niet, dat deze over*

*ons koning zij.* Laat de duivel over ons regeren, laat lusten over ons regeren, laat de wereld over ons regeren, laat tirannen over ons regeren; laat alles het doen behalve Christus. *Wij willen niet, dat Deze over ons Koning zij.* Dat is een andere zwarte lijn van het schilderij, een uiterste haat tegen, en afkeer van de Heere Jezus. Maar dan, om dat zwarte karakter af te maken, gaat het naar zo= n dapperheid van haat en rebellie tegen Hem, dat, Hij mag doen wat Hij wil, als Hij slechts krachtdadige genade terughoudt, dan blijven ze nog weerstaan. Ze verachten Zijn aanbiedingen. Ze weerstaan Zijn Geest. Ze verdedigen hun zonde, ze gaan er prat op. Ze ontkrachten Zijn uitnodigingen. En als Hij alles gedaan heeft, behalve hen krachtdadige genade te geven, dan is Hij precies waar Hij was: zij willen niet tot Hem komen. Christus predikt drie en een half jaar. Hij bevestigt Zijn leer met wonderen. Hij verzegelt het met Zijn bloed. Toch bekeert Hij er zeer weinig. Ik geloof dat *Petrus* er meer bekeerde onder één preek, dan dat we grond kunnen hebben om te denken uit de Bijbel, dat onze Heere er bekeerde gedurende de hele tijd van Zijn vernedering. Niet dat *Petrus* enige uitmuntendheid, voortreffelijkheid, of talent had boven zijn Meester. Het zou lastering zijn dat te denken. Zonder de medewerking van de Heere zou *Petrus* niet één persoon bekeren. Maar de genade van Christus was niet ten toon gespreid in krachtdadigheid tot aan Zijn hemelvaart. Er was geen overvloedige uitstorting van de Geest Die gepaard ging aan het Woord, totdat onze Heere verheerlijkt was. Daarom neemt Hij een klacht op, nadat Hij heel Zijn tijd gepredikt had, en nu op het punt stond om te sterven, aangaande de voorspoed van Zijn dienst: *Ik heb te vergeefs gearbeid, Ik heb Mijn kracht onnuttelijk en ijdelijk toegebracht.* De profeet *Jesaja* voert Hem in, terwijl Hij klaagt over het ontbreken van succes. Toch, zegt Hij, *Mijn werkloon is bij Mijn God.* "Hoewel ze niet hebben geloofd, zal Ik toch een grote en heerlijke hemel krijgen." De onwilligheid die u ziet, is duidelijk.

2. Dat mensen onwillig zijn om tot Christus te komen, is duidelijk hieruit: God de Vader neemt al de roem van het gewillig maken van mensen, voor Zichzelf. Zevenmaal in één adem neemt Hij de roem ervan voor Zichzelf. *Ezech. 36:25,26,27.* Zevenmaal zegt Hij, *Ik zal het doen. Dan zal Ik rein water op u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinigheden en van al uw drekgoden zal Ik u reinigen. En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwen geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vleses hart geven. En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u.* Hij zal de wil van de mens veranderen, en het bedwingen, en het aan Zichzelf onderwerpen. En niemand dan Hij kan het doen. Al de cherubs in de hemel, al de serafs in heerlijkheid, laat ze al hun adviezen samenvoegen, al hun krachten samen; ze kunnen niet één van uw willen buigen om te maken dat u tot Christus komt. Het is een scheppende macht. *Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft.* Het is een kracht die de wereld maakte, die u gewillig moet maken.

3. De onwilligheid van zondaren om tot Christus te komen, blijkt hierin. In de meest voordelig, en gunstig, en voorspoedig mogelijke omstandigheden, is er geen overwinning bij hen. Niets kan gedaan worden. God smeekt u; wij smeken u in de plaats van Christus om verzoend te worden. Nee, nee. Smeekbeden zullen niets doen bij ons. Hij begint ze lastig te vallen. *Ik sta aan de deur, en Ik klop.* U zult lang staan eer wij U opendoen. Heere, U mag kloppen door Uw dienaars, en kloppen door sacramenten; maar wij zullen een vergrendelde deur houden tussen U en ons. Hij onderhoudt ze er over. *O Jeruzalem! zult gij niet rein worden? Hoe lang nog na dezen?* Nooit, nooit, Heere, wensen we dat, of besluiten we dat. We waren onrein geboren, en we leven zo, en we willen zo sterven. *Jeruzalem, Jeruzalem! hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, en gijlieden hebt niet gewild.*

Een droevig gezegde: *hebt niet gewild*. Daar de onwilligheid. En na alles, Hij klaagt: dat zal het niet doen. *Wie heeft onze prediking geloofd?* De onwilligheid is zo duidelijk dat, hoewel Christus Zelf uit de hemel zou komen om te prediken, toch zou het hun onwilligheid niet overwinnen. Als een heilige of een engel van de hemel zou komen, met al zijn helder schijnende kleren, en ons zou vertellen van de heerlijkheid die daar is, dan zouden de onbekeerden hem geen geloof geven. Hoewel een duivel uit de hel zou komen, met al zijn ratelende kettingen van duisternis rondom hem, en ons bekend zou maken met wat de verdoemde zonen van *Adam*, en de afvallige geesten, nu lijden, dan zouden ze niet geloven in Christus. Niets zal de wil van de onbekeerden buigen. Geen middelen, geen omstandigheden zullen het doen. Hij schijnt, maar toch zal dat hen niet verzachten. Hij frons en dreigt, maar alles is tevergeefs, zonder effect. In welke omstandigheden ze ook zijn, de onwilligheid blijft. Als de mens in uitwendige voorspoed is, dan slaat hij, met *Jeschurun*, achteruit, en groeit meer onwillig. Als hij onder kwelling is, dan is hij als *Achaz*: *ja, ter tijd, als men hem benauwde, zo maakte hij des overtredens tegen den Heere nog meer; dit was de koning Achaz*. Zal zijn geweten, die afgevaardigde van God in de boezem, tot hem spreken, en hem zeggen: "O! ellendeling, u bent losgeslagen en geruïneerd?", dan versmoort hij het, en beveelt stilte. "Vrede, niet meer van die praat." Zo blijft nog steeds de onwilligheid.

III. Ik kom tot het *derde* ding, dat is: *hoewel velen onwillig zijn, mogen toch zij die dorsten, komen en drinken*. Ze worden toegestaan te drinken, en ze zullen drinken. Hier zal ik deze drie dingen doen.

1. U laten zien wat deze dorst is.
2. Wat de drank is die ze zullen krijgen.
3. Dat ze toegestaan worden te drinken.

1. Ik zal laten zien wat deze dorst is.

1<sup>e</sup>. Deze dorst is een sterke pijn van de ziel, met gebrek aan iets, en dat iets voelt. "O! ik mis veel", zegt de ziel. Er is een pijn van gevoel, door gebrek aan iets; sterke pijn. Er zijn niet veel gevoelens pijnlijker dan die van dorst. Toen *Simson* zijn vijanden had overwonnen, begon hij te schreeuwen: *nu, wat baat het mij, dat ik mijn vijanden overwonnen heb, als ik moet sterven van dorst?* Christus Zelf rekt het een stuk van Zijn lijden. Het was onder Zijn laatste woorden: *Mij dorst*. Er is ook een gevoel van iets. *Job* 6:4. *Want de pijlen des Almachtigen zijn in mij, welke vurig venijn mijn geest uitdrinkt; de verschrikkingen Gods rusten zich tegen mij*. Een pijl die afgeschoten is door een mens of een engel, kan de dood met zich meebrengen. Één engel, met zijn pijlen, doodde in één nacht honderd vijftientig duizend *Assyriërs*. Maar dit is niets, vergeleken met de pijlen van de Almachtige. Pijlen vervaardigd, gemaakt, en gescherpt door oneindige wijsheid, en gedipt in vergif door getergde rechtvaardigheid, en de vurige verontwaardiging van de hemel, en geworpen en gezonden vanaf de boog, gespannen door een almachtige arm; door die arm die de globe van de hemel en aarde met meer gemak kan bewegen, dan wij een beetje klein stof kunnen wegblazen. Deze pijlen drinken bloed, niet alleen van het hart en het dierlijke leven, maar van de onsterfelijke ziel en de geest. Ze kunnen zelfs hun vitale delen aantasten. Maar dit, zegt *Job*, maakt slechts de helft van mijn droevige en ellendige toestand uit. Want, naast deze pijlen, *rusten de verschrikkingen Gods zich tegen mij*. Verschrikkingen omringden, omsingelden en omcirkelden hem. Ging hij naar zijn binnenkamer, of naar de kerk, naar bed of tafel? Verschrikkingen houden hem altijd gezelschap. *Zijn schutters hebben mij omringd; Hebreuws*: "hebben mij omsingeld; en ze zullen mij gauw innemen door een stormloop."



2<sup>e</sup>. Het zijn sterke verlangens naar een voorziening in deze behoeften, en verzadiging van hun sterke eetlust. *Hoe lang, Heere, zult Gij mij steeds vergeten?* "Voor mij is elk moment een jaar, en een uur een eeuw, totdat God komt." *Mijn ziel wacht op den Heere, meer dan de wachters op den morgen; de wachters op den morgen.* Het was een zoete toespeling op de *Arabische* koopman, die reisde door die woeste huilende wildernis, waar er een groot gebrek aan bronnen was, en waar de rovers de man elke nacht omcirkelden; dat maakte dat hij verlangde naar het aanbreken van de dag, voor zijn veiligheid. Of het is een toespeling op de arme zeeman, onder groot gevaar, en in de duisternis van de nacht. *Paulus* zegt: *zij wierpen vier ankers van het achterschip uit, en wensten, dat het dag werd.* "We keken verlangend uit naar het nieuwgeboren licht van een naderende dag." Of het zou kunnen zien op de gewoonte van de priesters onder de wet, die verplicht waren om de hele nacht bij de tabernakel aanwezig te zijn, en hun kandelaars brandend te houden tot de zon rees; zij wachtten op de dag. Of het is een toespeling op de schildwacht, op een gevaarlijke post, die uitzielt naar de dag. Nu, zegt *David*, "Ik verlang meer naar God dan enige van deze. *Mijn ziel wacht op den Heere, meer dan de wachters op den morgen.* Een zieke man op een doodsbed overwoog nooit meer, en verlangde meer naar het nieuw geboren licht, dan mijn ziel God." Het is een sterk verlangen.

3<sup>e</sup>. Het is een voortdurend verlangen. Dorst zal uw geheugen helpen: er is geen vergeten aan, en ook niet van het ding waarnaar we dorsten. Drinken, dat is de taal van de ziel. Breng al het goud van *Ofir* naar een dorstige man; helaas! het zal hem niets doen. En breng hem al de eer in de wereld: het zal niet verzadigen. Er is een constant, onverzadigbaar verlangen naar drinken. *Met mijn ziel heb ik U begeerd in den nacht, ook zal ik met mijn geest, die in het binnenste van mij is, U vroeg zoeken.* "Nacht en dag zal ik verlangen, totdat God mijn verlangen vervult."

2. Maar wat het *tweede* ding in dit derde deel aangaat: wat is deze drank die Christus u belooft? *Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.* 1<sup>e</sup>. God de Vader wordt hier ingesloten en verstaan. Hij wordt vergeleken, en Hij vergelijkt Zichzelf met een fontein van levende wateren. En Hij beveelt hemel en aarde om verbaasd te zijn over de oneerbiedige keuze, en dwaze voorkeur voor de modderige vergaarbak, boven Hem, de Fontein. *Jer. 2:12, ontzet u hierover, gij hemelen, en zijt verschrikt, wordt zeer woest.* Laat heel de hemel, al de gevestigde sterren, laat zelfs de engelen verbaasd zijn. Wat is er aan de hand, Heere, dat de gehele schepping gedagvaard wordt om zich te verbazen? Het is over de verdwaasdheid van de mensen. *Ze hebben twee boosheden gedaan: ze hebben zichzelf bakken uit gehouwen, gebroken bakken, die geen water houden; en Mij, den Springader des levenden waters, hebben zij verlaten.* God is de Fontein Zelf, waaruit u mag drinken. 2<sup>e</sup>. Jezus Christus is de Fontein. *Te dien dage zal er een Fontein geopend zijn voor het huis Davids.* Toen Zijn zijde doorstoken werd, toen de eeuwige Rots der eeuwen, Christus, werd geslagen met het zwaard van het recht, waar de wond gemaakt was, eruit kwam het water dat de zonen van de mensen moest verversen. Zegt de arme man, "ik adem, ik hijg, ik versmacht, ik snak, ik sterf, totdat ik mijn mond leg tegen de wond van de Rots, en drink van die Fontein, Die Hij geopend heeft." Waar de Rots geslagen werd, daar stroomde de eeuwige fontein uit. 3<sup>e</sup>. De Heilige Geest wordt ook vergeleken met water in dit hoofdstuk, vers 38 en 39. *Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien.* Dit zei Hij van de Heilige Geest, Die aan hen gegeven zou worden. Zodat u al de zegeningen van een Drie-eenheid krijgt. Wat de Vader u heeft gegeven, wat de Zoon heeft gekocht voor u, en wat

de Heilige Geest aan u zal toepassen, dat is voor drinken. En u mag een goede teug nemen. God geve dat u allen dronken naar huis mag gaan deze avond met de Geest van God, vervuld met de Geest. O, het zou een gezegende Avondmaalstijd zijn! Het wordt genoemd *het water des levens*; water vanwege zijn noodzaak. De Vader maakte het water het begin van alle schepselen in de wereld. U ziet dat het nodig is voor de ontwikkeling van groenten. Zonder water zou niets groeien. Wat maakte *Egypte* zo vruchtbaar? De overstroming van de *Nijl*. Wat maakt een ziel als een gewaterde hof, een veld dat de Heere gezegend heeft? Een teug van dit water, waarvan ik spreek. En het is *water des levens*. Menige mens heeft de dood in de beker gevonden. Hij heeft zijn eigen vergif gedronken. Ja, maar hier is wijn, *doende de lippen der slapenden spreken*.

3. Maar ik kom tot het *derde* ding in dit derde deel van de leer: om te laten zien dat zij, die dorstig zijn, toegestaan worden te drinken. Ze zullen een dronk krijgen. 1<sup>e</sup>. Het is zeker dat ze zullen. Waarom? Deze dorst wordt opgewekt in ze door de Geest van God. Nu, zal de Geest ooit dit hartstochtelijke, vurige, felle verlangen in ze scheppen, alleen om ze uit te hongeren, alleen om ze te kwellen? Nee. Hij Die de mond en de buik gegeven heeft, zal het eten ook geven. Heeft Hij u dorst gegeven? Hij zal u niet laten omkomen; denk dat niet. Zal de Geest van God verlangens in u opwekken, en zullen die nooit verzadigd worden? Nee, nee. *Zalig zijn die hongeren en dorsten; want zij zullen verzadigd worden*. Het zou een heel moeilijk ding zijn, ja, het zou zijn om onwaardige opvattingen te vormen van God, om te denken dat Hij Zijn volk zal kwellen met een overvloedig verlangen, en ze nooit verzadigen. *Hij heeft de dorstige ziel verzadigd, en de hongerige ziel met goed vervuld*. Ze hongerden, ze dorstten, hun harten vielen in zwijm in ze. Toen riepen ze tot de Heere, en Hij hoorde ze. 2<sup>e</sup>. Het dorstige volk zal drinken hebben. O Avondmaalgangers! Kwam u vandaag met dorst? Is het begonnen? Ik zeg u, in de Naam van mijn Meester, u zult een dronk hebben, ofwel hier of elders, ofwel nu of op een andere tijd. Overweeg de relatie die er is tussen arme dorstige mensen en Christus. Hij is hun Vader, en zij zijn kinderen van Hem. *En wat vader onder u, dien de zoon om brood bidt, zal hem een steen geven, of ook om een vis, zal hem voor een vis een slang geven? Of zo hij ook om een ei zou bidden, zal hij hem een schorpioen geven? Indien dan gij, die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader geven? Zal iemand van u, de slechtste van u, zo onnatuurlijk zijn, zo onmenselijk, zo barbaars wreed, dat als uw lieve kind, en zieke kind, zei, "O! Ik heb pijn"; zou u ze nog meer kwellen? Als uw kind thuis kwam al roepend: "O! ik sterf van de honger", zult u hem een stuk aarde geven, of een steen, en zeggen, "kauw je rond daarop, eet goed, mijn kind"? Zal enig mens zijn kind zo bespotten? Zelfs de slechtste van u zal dit niet doen. Veel minder behoort u te zo te denken van God uw hemelse Vader. Hebt u dorst, mens, een kwellende dorst (inderdaad, het is een soort van hemelse kwelling), naar Hem? God is uw Vader. Hij zal u geen steen geven. Hij zal u geen vergif geven in plaats van eten en drinken. Ik meende u een andere reden te geven. Maar ik kom tot*

De toepassing.

I. Het dient tot *weeklacht*.

1. We mogen rouwen om die onwilligheid die in ons allen is. Menig mens is gewillig om te komen om een preek te horen, die niet gewillig is om tot Christus te komen. Menig mens komt, en krijgt een teken, en gaat naar de Avondmaalstafel, die niet wil komen tot Christus, en drinken. Er is onwilligheid, hooghartige onwilligheid. *Ik wilde, maar u wilde niet*. Er is een algemene onwilligheid. Er is niets in Jezus Christus, dan waarvan ze een afkeer hebben. O!

dat is een vernederende gedachte, die Christus, Die voorgehouden wordt als alle begeerlijkheden, *Hoogl. 5:16. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk.* In het origineel: *alle begeerlijkheden.* Alles van Christus is alle begeerlijkheden. En de *Chaldeeuwse* parafrase heeft het: *Hij is helemaal samengesteld van liefde en genoegens.* En toch, dat alle begeerlijkheden en alle genoegens geheel verfoeid worden. Er is een algemene onwilligheid om tot Hem te komen, om te komen tot Zijn Persoon, om Zijn regering te erkennen. Ze zullen Hem niet laten regeren. Er is een afkeer van Zijn juk. Het is ondraaglijk zwaar voor velen. Ik geloof zeker, dat de onbekeerde man liever het grootste geestdodende werk van een *Turkse* slaaf zou ondergaan, dan het juk van Christus op te nemen, zich bezig te houden met de uitvoering van heilige plichten, of het kruis van Christus. O, wat een afkeer ervan! Deze onwilligheid moet betreurd worden, om tot een Avondmaalstafel te komen, en toch niet tot Christus te komen. Helaas! Helaas! We hebben het niet nodig om de oorzaken ervan te onderzoeken. U hebt ze vaak gehoord. 1<sup>e</sup>. Een diepe overvloedige onkunde van Christus, is de oorzaak van onwilligheid. Wat zegt onze Heere tot de vrouw van *Samaria*? *Indien gij de gave Gods kent, en Wie Hij is, Die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem hebben begeerd, en Hij zoude u levend water gegeven hebben.* Wat maakte haar zo onwillig om Christus te erkennen? Wat maakte haar zo afkerig om tot Christus te komen, om een teug van dit water te krijgen? Zij kende Hem niet. *Indien gij Mij kende, zo zoudt gij van Hem levend water hebben begeerd.* 2<sup>e</sup>. De verwaandheid van de mensen. "Wat praat u me van komen? Het is al lang geleden sinds ik kwam." En toch kwamen ze nooit. "Wat praat u me van komen? Het is vroeg genoeg om tot Hem te komen, als Hij tot mij komt door de dood, en door het oordeel en de eeuwigheid. Ik zal tijd genoeg hebben om tot Hem te komen, wanneer Hij de bazuin blaast in mijn oren." *Ziet, de bruidegom komt, gaat uit hem tegemoet!* Zo kijkt de verwaandheid ofwel achterom of naar voren. 3<sup>e</sup>. Ontmoediging houdt mensen van Christus, maakt ze onwillig. Er is een zinken van de geest, een wanhopigheid die ze niet kunnen overkomen. Er staat een berg in de weg, een leeuw in de straat, totdat de macht van God overwint. Zegt de man en vrouw: "ik geloof dat, hoewel ik zou komen, ik niet welkom zou zijn. Ik kan niet denken dat ik welkom zou zijn." En dit houdt enige mensen van Christus.

Het *laatste* ding in dit gebruik van weeklacht, is om het kwaad van deze onwilligheid om te komen, te overwegen. O, wat mocht hier gezegd worden! Ik zal u slechts twee of drie gedachten geven. 1<sup>e</sup>. Het is de volmaaktheid van dwaasheid. U bent dorstig, daar is het water, en toch wilt u er niet toe komen. U bent arm, daar zijn de onnaspeurbare rijkdommen van Christus, en toch wilt u niet één penning nemen, terwijl u alles mag hebben. U bent ziek, en daar roept de Dokter: "omwille van Mijn vader, omwille van Mijzelf, omwille van uw ziel, neem Mijn pleister, dat u niet zou sterven." En toch wilt u liever sterven in uw wonden. O, wat een dwaasheid! O, wat een waanzinnigheid! U bent blind. En u loopt bovenaan steile afgronden. U wordt belaagd door duizend vijanden. En Christus zegt: "mens, neem Mijn ogenzalf dat uw gevaar zal ontdekken." "Nee. Zelfs als ik in een put zou vallen, zelfs als ik zou vallen in de boezem van de duivel, ik zal het niet doen." De mens wil niets van Hem hebben. 2<sup>e</sup>. Het is een meest tergend ding. Ik weet geen hogere zonde in de wereld. Ik zou (zoals godgeleerden doen) de zonde van onwilligheid om tot Christus te komen, kunnen vergelijken, met elke zonde die ooit was gepleegd, behalve de onvergeeflijke zonde; en ik zou u kunnen laten zien dat deze onwilligheid groter is dan enige daarvan. Toen *Adam* een wereld vermoordde, toen *Sodom* een hel uit de hemel op zichzelf bracht, toen een oude wereld stierf in een waterzucht, toen de *Joden* de Heere der heerlijkheid vermoordden, als de heksen een verbond sluiten met de duivel, zijn ze niet schuldig aan een grotere zonde dan deze, van een directe onwilligheid om tot Christus te komen. *Want wederspanning is een zonde der*

*toverij*. En er is geen weerspanning, dan die tegen Gods grootste gebod: *dit is Zijn gebod, dat wij geloven in den Naam van Zijn Zoon*. Christus zegt ons ronduit, dat *Sodom* en *Gomorra* onschuldigen zijn, vergeleken met *Chorazin* en *Bethsaïda*, die onwillig waren om te komen tot Christus. *Sodom* en *Gomorra*, op wie God en Christus (*de Heere regende van de Heere*) de hel uit de hemel zonden, en ze levend roosterde, en ze van één vuur stuurden naar een slechtere, wegens hun onnatuurlijke onreinheid, zullen een zachtere hel hebben dan *Chorazin* en *Bethsaïda*, die niet tot Christus wilden komen. *Het zal den lande van Sodom en Gomorra verdragelijker zijn in den dag des oordeels*. Er zijn vele mensen die preken horen, die op een dag zullen zeggen: "Ik wilde bij God dat ik een zoon van een *Mohammedaan* was geweest; ik wilde dat ik een dochter van een *heiden* was geweest, die nooit van Christus hoorde; ik wilde dat ik nooit een preek had gehoord; vervloekt zij de dag toen ik naar een Avondmaal ging." Onwilligheid is de grootste zonde waaraan u schuldig kunt zijn, behalve die tegen de Heilige Geest.

II. Ik kom tot het laatste gebruik, een gebruik van *aansporing*, om u te nodigen tot Hem te komen. Ik roep iedereen van u op om te komen tot Christus. *Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke*. De oproep die ik u geef, om te komen, is echt, hij is niet denkbeeldig. De roep die u hebt om tot Christus te komen, is even echt (hoewel hij oneindig minder is dan de weg van verlossing), alsof Christus Zelf in mijn plaats stond, en u riep om te komen. *Wij bidden van Christus=wege: laat u met God verzoenen*. Ik zeg u, heren, *de Meester is daar, en Hij roept u*. Het is een duidelijke roeping. Hij roept om te komen uit de duisternis tot het licht, vanuit de zonde naar het geluk, van Satan tot de levende God, van de hel naar de hemel, van uw eigen tot Zijn meest volmaakte rechtvaardigheid. Hij roept u om te komen vanuit een volheid van onwetendheid, tot een volheid van verlichting; vanuit een volheid van verderf, tot een volheid van heiligmaking; vanuit een volheid van smart en droefheid, tot een volheid van vreugde. Een duidelijke roeping, zeg ik u, dat het is. En het is een bijzondere roep. Ik roep u even bijzonder alsof ik iedereen van u zou roepen met naam en toenaam. *Zo enige man dorst, zo enige vrouw dorst, die kome en drinke*. Als u niet geroepen zoudt zijn, dan zoudt u niet komen, dan kon u niet komen, dan was u niet verplicht te komen. Maar Hij roept u. En ik, in de Naam van God, roep al de dorstigen, allen die gepijnigd worden door verlangens, en ze niet verzadigd kunnen krijgen. Als iemand dorstig is, laat Hem komen tot Mij, de Meester, en ze zullen een slok krijgen, zoals ze nooit tevoren gehad hebben. O! het zal goed smaken. Heren, het is het voorspel zelf van een slok van het water van het leven boven. Het is hetzelfde water dat de aartsvaders drinken, dat de apostelen drinken, dat de profeten drinken, dat de vroege martelaars drinken, en dat onze waardige voorvaders drinken. Het is hetzelfde water van het leven, hoewel u niet zo'n grote slok krijgt. Ik nodig de dorstigen uit. In Gods Naam, kom, en leg uw mond aan het doorstoken hart van Christus, en neem een volle teug van zegening. Ik nodig alle verdorde zielen uit. Misschien zult u zeggen: ik ben niet dorstig. Ik ben er zeker van dat u verdord bent. Menig verdord hoofd, die geen goede gedachten van God kan hebben; menig verdord hart, dat God niet lief kan hebben; menige verdorde hand, die niet kan handelen of werken voor God; menige verdorde voet, die niet kan gaan in de wegen van de Heere, zijn hier. Wat een gezegende belofte is dat: *Ik zal water gieten op de dorstigen!* Helaas! maar, zegt dezelfde mens, ik ben niet dorstig. Ja, maar, zegt de Geest van God in dezelfde adem: *Ik zal stromen gieten op het droge*. Ik ben er zeker van dat u droge grond bent, man en vrouw. Kom, in Zijn Naam, en wees welkom. Ik nodig u te komen tot Christus, allen die vermoeid zijn, en zwoegen met de wet. De wet is een goede wegwijzer, maar een slechte echtgenoot, een ongemakkelijke echtgenoot. U loopt de ronde van plichten, u doet de rondreis van de werken, en komt nooit tot bevrediging, tot geen rust van het geweten; maar u verkeert

nog in grote onzekerheid. Ik nodig u uit, in Gods grote Naam, om te komen tot Christus, en u zult een teug hebben; en u zult nooit meer zo opnieuw dorsten. Ik nodig hier al de afvalligen, u die menige vuile stap van God af gedaan hebt, die afgevallen bent van uw gesteldheid, van uw beginselen, van uw bezitting, van uw praktijk. Keer terug, o afvallige kinderen, want God is met u getrouwd. Keer terug, keer terug, keer terug, keer terug, en Hij zal uw afkeringen genezen. Hij zal u zo genezen, dat u nooit toestemming zult krijgen om weer af te wijken. Bent u gevallen van uw eerste liefde, van uw eerste ijver, van uw vreugde in Hem? Hebt u het gedaan, afvallige ziel? Hoewel u gehoereerd hebt met vele liefhebbers, keer toch terug tot mijn Heere. Ik nodig alle mensen met een gebroken hart uit om tot Christus te komen. Zeggen sommige mensen, "ik geloof dat al de engelen in de hemel geen vertroosting kunnen geven. Ik heb zo=n vloed van leed. De smart heeft zo=n plaats ingenomen, zo=n diepe wortel in mijn hart, dat ik geloof dat al de engelen mij niet meer zouden kunnen vertroosten, dan het witte van een muur een heldere middag kunnen maken." Maar ik zeg u, mens, als u tot mijn Meester wilt komen, in Gods Naam, ik beloof u vertroosting. *Gelovende*, (dat is, komend), hebben wij *een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde*. Een universele vorst heeft niet het duizendste deel van de vreugde die u zult vinden opspringen in uw ziel op uw komen tot Christus: *onuitsprekelijke vreugde*. Wat bent u, wat hebt u gedaan, man en vrouw? Als u gelijk was aan een gevelesde duivel, als u toch komt tot Christus, dan zult u een dronk krijgen. *Zo wie wil, die kome*. Ik zal u enkele motieven geven, en een paar aanwijzingen, en dan afsluiten.

1. Om u te overreden te komen tot Christus, om u te overreden mijn Meester aan te nemen, overweeg daartoe de noodzakelijkheid van het komen. Het is noodzakelijk, 1<sup>e</sup>, voor uw vereniging met Hem. Dit is de verenigende genade: *tot Welken komende, als tot een levenden Steen, zo wordt gij ook zelve gebouwd*. Geloof maakt een bovenbouw van levende stenen, door cement verbonden met, en verenigd met een levende steen, de fundamentsteen. Nu, u bent verenigd met uw lusten. En ik geloof dat er hier enige mensen zijn, die liever hadden dat hun ziel en lichaam gescheiden zouden worden, dan hun ziel en lusten. Sommigen zeggen: "ik kan niet leven zonder mijn lusten. Ze zijn mijn rijkdommen. Ze zijn mijn geluk. Ze zijn mijn alles." Ja, maar wanneer u tot Christus komt, dan zult u van ze gescheiden worden. En wat tevoren uw god was, daarop zult u dan zien als uw hel. Ik zeg u, zonder te komen tot Christus, is er geen vereniging. 2<sup>e</sup>. Het komen is noodzakelijk voor de gemeenschap. Zonder dat kunt u geen deel hebben aan één zaligmakende zegening. Wij worden gerechtvaardigd door geloof, *Rom. 5:1*. Wij worden aangenomen door geloof, *Joh. 1:12*. Wij worden geheiligd door geloof, *Hand. 26:18*. Wij worden verzoend door geloof, *Rom. 5:10*. En door geloof staan wij, *Rom. 11:20*. En door geloof worden wij zalig gemaakt. Geloof, dat is, het komen, is de moeder van vele kinderen, en de wemelende buik van al uw zegeningen. Het is noodzakelijk voor uw gemeenschap met Hem. U kunt gemeenschap hebben met zichtbare heiligen. Maar u zult nooit gemeenschap met God hebben, zonder te komen tot Christus. U kunt naar de Avondmaalstafel hier gaan, maar u zult nooit gaan naar het eeuwige banket boven. 3<sup>e</sup>. Het is nodig voor uw aanneming. *Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen*. O!, zegt de mens, zal mijn prediken Hem niet behagen? Nee. Zal mijn horen Hem niet behagen? Nee. Zal mijn treuren Hem niet behagen? Nee. Zal niet mijn halve nacht opzitten, terwijl ik roep om genade, het doen? Zal mijn gang naar een Avondmaalstafel het niet doen? Nee. Zal mijn geven van alles aan de armen, en mijn lichaam om verbrand te worden voor Hem? Zal dat het niet doen? Nee, nee. *Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen*. U verliest niet alleen uw ziel, maar al uw werk aan de koop. 4<sup>e</sup>. Uw komen tot Christus is nodig voor de toegang. Er is dit verschil, zoals ik het opvat, tussen komen en toegang. Het komen kijkt meer naar wat ons werk is, en de toegang kijkt naar het voorrecht dat Hij ons geeft, als Hij de deur

opengooit, en ons uitnodigt voorwaarts te komen. *Wie zal klimmen op den berg des Heeren?* Zoudt u morgen toegang willen hebben? Zoudt u deze avond toegang willen hebben? Kom tot Christus. Laat heel uw hart Hem ontvangen, Die komt. Rust op Hem te hebben, dat is het komen. Het eens te worden met Hem in al Zijn ambten, dat is het komen. Laat elke daad van het geloof uitgaan. Kijk naar Hem, luister naar Zijn stem, en neem deel aan alles dat Hij heeft te geven.

2. Ik zou u een ander motief hebben gegeven, van de Persoon Die u nodigt te komen. Wat zijn de voortreffelijkheden van de Heere Jezus? Ik zou u Zijn absolute uitmuntendheid verteld hebben, Zijn relatieve uitmuntendheid, Zijn vergelijkende uitmuntendheid. Ik zal u dit alleen in één woord vertellen, als een motief. Al de volheid van de Godheid is in Hem. De volheid van de Geest is in Hem. De Vader Zelf is in Hem. De genade en waarheid van God is in Christus. Wat zou u willen hebben, dan wat in Hem is? O! mijn hart is gebroken, om te denken over het atheïsme van mijzelf en van de wereld, dat, met *Herodes* en zijn mannen van oorlog, deze Christus waardeloos achten. Om Christus=Naam, kom, en neem de hemel.

3. Overweeg dat, als u komt, u een dronk zult krijgen. Dit is het motief zelf in mijn tekst. Ik zou hierover kunnen uitweiden. Maar ik zal het u in zoveel woorden geven. Het water dat u zult krijgen is geneeskrachtig. Hebt u enige ziekten, mannen en vrouwen? "God weet het", zegt de man, "ik ben als *Lazarus*. Ik ben overgroeid met zweren, ongezond van het hoofd tot de voeten. Ik kan nauwelijks één daarvan genezen krijgen door vele Avondmaalsbedieningen." Ik zeg u, als u een teug van dit water wilt nemen, als u wilt komen tot Christus, en drinken, dan zult u genezen worden. "Maar ik ben zwart als de hel. Ik ben als een duivel, zo zwart als de duivel me kan maken." Ik zeg u, als u een dronk van dit water neemt, zal het u reinigen. "Ik ben ontmoedigd. Ik heb lasten. Ik heb noden op mijn geest. Ik kan ze niet afgeworpen krijgen. Ik kom bedrukt tot de Avondmaalsbediening, ik ga bedrukt weg; ik ga bedrukt van huis, en ik kom bedrukt weer thuis." Kom tot Hem. En u zult een verversende dronk krijgen, die zal maken dat u uw verdriet vergeet.

Ik zal u een aanwijzing of twee geven.

*Eerst.* Zoudt u tot Christus willen komen?

1. In Zijn Naam, ik verlang dat u zich bewust mag zijn van uw machteloosheid. *Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader hem trekke.* Het is een zoet woord, hoewel het een droevige uitdrukking is van onze zwakheid. *Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke.* De Vader heeft een dubbel werk. Hij zendt Christus tot de mens, en zegt: "daar is de beste Gave Die Ik heb. Ik heb geen andere Zoon. En er is geen andere Messias. Uw ellende is groot, maar er is een toereikende Zaligmaker. Daar is een Geneesmiddel voor elk geval waarin de hel u ooit kon zetten. Wilt u Mijn Zoon nemen?" En diezelfde God, de Vader, brengt de zondaar tot Christus, en brengt Christus tot de zondaar. *Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke.* Nu, wees u bewust van dit, dat al de middelen in de wereld u niet één stap tot Christus kunnen brengen. Zoudt u zeven jaar ondergedompeld zijn in de hel, en er dan weer uitkomen, dan zoudt u niet één stap voorwaarts maken tot Christus. Als ze u zouden opnemen naar de hemel, om die heerlijkheid te zien die daar is, en de nadrukkelijke zangen daar te horen, dan zoudt u niet komen.

2. Zoek de trekking van de Vader. De gelovige kan niet vooruitgaan of zich bewegen naar Christus, zelfs als hij in Christus zou zijn, zonder trekking. Veel minder kan de ongelovige dat. Wat zegt de bruid? *Trek mij, wij zullen U nalopen!* "De Koning moet mij in Zijn kamer brengen, in het wijnhuis." Zelfs de gelovige die reeds gekomen is, kan niet verder gaan zonder nieuwe trekkingen, zonder een nieuwe teug van almacht. Veel minder kunt u het. Zoek de trekking dan. Als u deze roep hoort, zeg: "Heere, trek met de koorden van een mens. U Die opgeheven was van de aarde, om alle mensen achter U te trekken, trek mij, trek mij."

3. Om uw verlangens naar deze trekking te vergroten, overweeg daartoe de ellende voordat u komt. Uw ellende is groot. *Mark. 16:16, die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.* Het is een droevige uitdrukking. Hij zegt niet: hij zal ellendig zijn, hij zal sterven, hij zal een bedelaar zijn, hij zal verdriet hebben. Maar: *hij zal verdoemd worden.* Het is de vervolmaking van de ellende. Overweeg dat uw ellende onherstelbaar is, als u niet tot Christus wilt komen. Er is geen engel in de hemel die u kan redden. Wie kan u verlossen, als de liefde zelf uw vijand is, als de genade zelf verbolgen is, als de Advocaat Christus tegen u pleit? Als de troon van genade veranderd is in een vlamme troon van gerechtigheid, dan is de zaak wanhopig. Er is geen ander verbond der genade om u te verlossen. Er is geen nieuwe plank na de schipbreuk. Er is geen andere Christus om u te redden. Zodat uw ellende onherstelbaar is. Al de engelen in de hemel zullen u niet uit de hel houden.

*Ten tweede.* Overweeg hoe u komt. Want het komen moet gekenmerkt worden.

1. Dit komen moet hartelijk zijn. *Want met het hart gelooft men.* In een wijsgerige zin gelooft de geest, door toestemming te geven aan een voorstelling. Maar in de godgeleerdheid is het het hart, dat gelooft. De wil wordt het eens met een niet samengesteld voorwerp, wat goed, een groot goed, een overtreffend goed. *Met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid.* U hebt de duivel menige dag heel uw hart gegeven. U hebt menige dag uw hart gegeven aan lusten, aan de wereld, aan vrouw en kinderen. En zult u Christus enig ding minder geven dan u hen gegeven hebt? *Ik zoek U met mijn gehele hart.*

2. Dit komen moet in alle opzichten zijn. U moet niet tot Hem komen voor het brood. U moet niet tot Hem komen alleen voor vergeving. Ja, u moet niet tot Hem komen alleen voor genade en voor de hemel. U moet tot Hem komen omwille van Hemzelf. U moet komen tot Hem voor Zijn Eigen persoonlijke waarde en voortreffelijkheid. Niet alleen voor wat Hij voor u is, maar voor wat Hij in Zichzelf is. U moet zowel het kruis als de kroon nemen. U moet Hem nemen als Hij naar *Golgotha* gaat, evengoed als wanneer Hij rijdt naar *Jeruzalem* in triomf. Wanneer het gepeupel roept: *kruis Hem*, evengoed als wanneer ze roepen: *Hosanna de Zoon van David*. Het moet een komen zijn in alle opzichten. Welkom Christus, en welkom Zijn wet, welkom de overtuiging, welkom Zijn volk, welkom Zijn bestuur, en welkom Zijn kruis en lijden. U moet heel Christus nemen, en niets van Hem delen.

3. Het moet een overtuigd komen zijn. U moet komen met een heilige vrijmoedigheid, dat God u aanneming en ontvangst zal geven. Kom niet twijfelend. Kom niet bevend. Ik herinner me wat de keizer *Augustus*, die grote universele vorst, zei, toen een arme man bevend tot hem kwam met zijn petitie: "Neemt u mij voor een olifant, die u zal verslinden? Kom met vertrouwen tot mij." Christus wil hebben dat arme zondaars, dorstige zondaars, met een

heilige vrijmoedigheid tot de troon der genade komen. Want zoals God een troon heeft in de hemel, omcirkeld met alle ontzettende majesteit, die onze hoogste en meest diepe eerbied verwekt, zo heeft Hij een troon der genade beneden, en nodigt ons uit te naderen.

4. Uw komen moet plechtig zijn. *Zie, wij komen tot U, want Gij zijt de Heere, onze God! Wat is dat? Wij zouden willen dat al de engelen instrumenten namen, dat wij komen tot U. Zie het, cherub; zie het, seraf; laat de sterren toekijken, laat de grassprietten toekijken, laat elk ding getuige zijn, dat wij komen tot Hem. Kom plechtig. Te belister, te beter. Uw verzekering zal te groter zijn, en uw vrede eveneens in uw stervensuur.*

*Ten derde.* U moet komen onder enige relaties.

1. U moet komen zoals een knecht terugkomt bij zijn meester, van wie hij weggevoerd is. U weet wat de lompe *Nabal* zegt tot *David*: er zijn vele knechten die weggevoerd zijn van hun meesters. Heel de stam van *Adam* heeft Gods wetten achter hun rug geworpen, terwijl ze zeggen: wij zullen Hem niet meer dienen. Als een knecht weer terugkomt, dan roept hij uit: "o mijn lieve meester, o mijn goede meester, nagel mijn oor, mijn hand, mijn hart, mijn voet, aan uw post, dat ik u voor altijd mag dienen." Kom terug als een knecht tot zijn meester, en neem Zijn juk op, en wikkel het rond uw nek.

2. U moet komen tot Hem, als een zoon tot een vader. De verloren zoon, toen hij er over dacht weer terug te komen, zegt tot zichzelf: "Hoe dwaas ben ik geweest? Ik dacht dat ik niet ver genoeg van het huis van mijn vader weg kon lopen. Ik liep, en ik liep, totdat ik naar een ver land ging, waar mijn vader niet eens van mij kon horen, waar ik mezelf mocht verleiden met wijn en vrouwen, waar ik de hele zwaai en neiging van al mijn lusten mocht volgen." Maar hij begint te geven om zijn vader, en denkt erover om weer terug te keren. U moet weer teruggaan naar uw vader. God weet in hoe een ver land sommigen van u zijn geweest, sinds u uit de buik van uw moeder kwam. Sommigen zijn geweest in het land van onreinheid; sommigen in het land van dronkenschap sommigen in het land van zweren, sommigen in het land van het sabbat schenden, sommigen in het land van het veronachtzamen van huisgodsdienstoefening en privé godsdienstoefening. U bent in een ver land geweest. Kom terug zoals kinderen tot een vader.

3. *Ten laatste.* U moet terugkomen, als een hoerachtige vrouw teruggaat naar haar man, nadat zij gehoereerd heeft. *Gij nu hebt met veel boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de Heere.* Kom terug, kom terug. God heeft het contract niet verscheurd. Hij heeft Zijn ondertekening niet weggenomen, hoewel u die van u hebt weggenomen. O! kom terug, en zeg: Nu, andere heren, andere mannen, andere liefhebbers, hebben mijn hart gehad. Maar door de genade van een eeuwige God, zullen ze het niet meer hebben. *Bekeert u tot Mij, want Ik heb u getrouwd, spreekt de Heere.*



## Preek 9. De buitengewone voortreffelijkheid van de liefde van God

Een preek, gepredikt direct voor het vieren van het Avondmaal van de Heere.

Psalm 36:7,8. *Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God! Zij worden dronken van de vettigheid Uws huizes; en Gij drenkt hen uit de beek Uwer wellusten.*

IN de vorige verzen vergroot *David* vele van de Goddelijke eigenschappen. En hier verheerlijkt hij Zijn liefde boven die alle. *God Zelf is liefde*. We zouden beschaamd moeten zijn om zwaarmoedige indrukken, en vreesachtige ideeën te hebben van een lieflijke en een liefhebbende God. De psalmist is in een vervoering wanneer hij gewag maakt van Zijn goedertierenheid.

1. U hebt het ding dat aangeprezen wordt: *goedertierenheid*. Elke volmaaktheid van God is prijzenswaardig. Maar dit heeft een specialiteit in zich, om het hart van zondaars te smelten. *Uw liefde*, en *Uw goedheid*; die zijn samen getrouwd: *Uw goedertierenheid*.

2. Daar wordt de buitengewone waardij van ze uitgedrukt, op een zeer pathetische manier. Hij stelt niet simpel, en zegt: *Uw barmhartigheid is dierbaar*. Maar op een manier van bewondering, op een manier van vervoering, en omdat de zaak onuitsprekelijk is, roept hij uit: *hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God!* Door Zijn *goedertierenheid* wordt verstaan Zijn liefde van welwillendheid, en eeuwige goede wil. Door Zijn *goedertierenheid* wordt ook bedoeld Zijn liefde van weldadigheid, in het goedgevoelen van ons in de tijd. In Zijn liefde, en in Zijn medelijden kocht Hij ons los. Zijn goedertierenheid houdt eveneens in, en bevat Zijn ingenomenheid met en vreugde in Zijn volk. Hoe voortreffelijk is het! Dit drukt de achting en de waardering uit, die hij ervoor heeft. "Ik kan niet zeggen wat ervan te denken. Ik kan niet vertellen wat ervan te spreken. Ik zal naar Hemzelf gaan, en de vraag stellen: *hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o Heere?*" Het is niet simpel Zijn liefde, zoals dat in Zijn hart zit, maar Zijn liefde tentoongespreid; Zijn liefde laten doorschemeren, Zijn liefde ontdekt aan Zijn volk. *Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o Heere!*

In het tweede deel van mijn tekst (die ik vrees dat ik niet zal bereiken), hebben we deze drie dingen.

1. Een liefdesfeest. Zal Hij ons liefhebben, en ons laten verhongeren? Zal Hij vriendelijkheid hebben voor ons, en ons toelaten uit te hongeren? Nee. Er is gezorgd voor een huis, en er is voorraad in het huis. Er is brood genoeg in het huis van onze Vader. Er is een huis: *Uw huis*. God is overal, en Zijn heerlijkheid is in de hemel, Zijn vinger in de hel, Zijn macht straft de goddelozen; maar Zijn genadige zetel is bij Zijn volk, bij Zijn kerk. En daarom worden zij Zijn huis genoemd, en hebben ze deze voorraad, het beste van het beste, het beste van de

voorraad. Daar is vettigheid, en rivieren van genoegens; tarwe, het fijnste van de tarwe; wijnen, verfijnde wijnen, de beste dingen die Gods liefde kan verschaffen. Rivieren, overvloed; geen riviertjes, en stromen die droog zullen lopen in de tijd van onze behoefte, maar grote overvloed, grote rijkdom. In hele rivieren, en rivieren van Uw genoegens hebt U voorzien voor hen die dorstig zijn, voor mensen die troosteloos zijn, gekweld, gebroken, bedroefd, geoeffend, die al hun beenderen ontwricht hebben. Zij zullen gebracht worden tot de rivieren van genoegens, en drinken, en overvloedig drinken.

2. We hebben hier hun werkelijke voeding. Ze komen om te eten en te drinken, en worden verzadigd, en overvloedig verzadigd. Al de oostenwind waarmee ze zich vroeger voedden, al de schillen, al het vergif van de duivel waarvan ze leefden, konden nooit hun honger stillen, en ook niet hun dorst verzadigen.

3. We hebben de weg en manier hoe ze hiertoe komen. Ze zijn doeltreffend bepaald. *Gij drinkt hen.* Als we zo mogen spreken, het is bijna zo'n groot werk van macht, en zo'n groot werk van liefde, te maken dat Zijn volk zich voedt, en om het feest voor ze te bereiden. O, wat een belemmeringen, wat een tegenwerpen, wat een moeilijkheden, wat een ontmoedigingen, wat een zwakheid, wat een twijfelingen, en vrezes, moet God bedwingen en overwinnen, eer Hij maakt dat een heilige slechts één kruimel of één druppel in zijn mond neemt! *Gij drinkt hen uit de beek Uwer wellusten.* U zult het feest aan hen ontdekken. U zult maken dat ze er verliefd op worden. U zult er een trek naar ontsteken. U zult hun hand openen, hun mond, en ze ertoe brengen zich ermee te voeden. *Gij drinkt hen uit de beek Uwer wellusten.*

Ik begin met het eerste. *Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God!* En mijn opmerking is deze.

*Leer. Zoals de liefde van God, in het bijzonder wanneer het openbaar gemaakt is, van een buitengewone voortreffelijkheid is, zo hebben al de heilige een hoge achting daarvan. Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God! Uw goedertierenheid is beter dan levens; dan al de levens van eerbewijzen, van genoegens, en van rijkdommen, waarop ik aanspraak kan maken. Mijn scepter is machtig, mijn kroon stralend, mijn troon heerlijk, mijn onderdanen talrijk, mijn grondgebied enorm, en mijn schatten vol. En toch, één glimp van Gods liefde is oneindig boven die; beter dan levens.*

In het voortzetten van dit onderwerp, zou ik,

I. U de voortreffelijkheid willen tonen van deze goedertierenheid. En 1. in zijn eigenschappen.  
2. In zijn effecten. En 3. in zijn verwijderen van de tegenwerpen waarmee het te maken kan krijgen.

II. Een woord willen spreken over de openbaring van Zijn vriendelijkheid en liefde. En,

III. Een woord willen spreken over de achting van de gelovige daarvan.

IV. Een toepassing willen maken.

I. Ik zou u *de voortreffelijkheid van deze goedertierenheid* willen tonen.

*Eerst.* De voortreffelijkheid ervan blijkt in zijn eigenschappen.

1. Deze goedertierenheid is immens onmetelijk. Het hart van God is oneindig, en elke hoek van dat hart is gevuld met liefde tot de zondaar. God beveelt ons Hem lief te hebben met heel ons hart, en zal Hij ons liefhebben met iets minder? In Hem is licht, en helemaal geen duisternis. Ik mag toevoegen, in Hem is liefde, en helemaal geen haat. Wanneer de zon schijnt, dan is er niet de minste wolk van ongenoegen. Wanneer de Heere glimlacht, is er niet het kleinste teken van boosheid. Hij geeft vreugde, en voegt er geen verdriet aan toe.

2. Het is van lange duur. De voortreffelijkheid van een ding blijkt in de eeuwigheid ervan. Sommige dingen zouden onuitsprekelijk meer dierbaar zijn, als ze niet broos en voorbijgaand waren. Hier is liefde zo oud als God Zelf. Ik heb u liefgehad, niet alleen gisteren, niet toen uw vader werd geboren, niet toen heel de wereld werd gemaakt. Niet alleen miljoenen eeuwen daarvoor, maar sinds Ik ooit God was, heb Ik u liefgehad. Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde. En het is van een eeuwige duur. Inderdaad, als Gods liefde slechts voor een dag zou schijnen, dan zouden we er een zoete dag van hebben, een vrolijke dag, een dag van blijdschap. Maar o, wat zou de rest van ons leven zijn! Als de zon ondergegaan zou zijn, en uit onze horizon ging, dan zou een eeuwige nacht van afschuwelijke duisternis volgen. Maar Zijn liefde is meer waar voor onze ziel, dan de ziel is voor het lichaam. De ziel, ondanks al zijn liefde tot het lichaam, al zijn innige verbondenheid, zal het lichaam verlaten, en moet het lichaam verlaten. Maar de liefde van God zal de ziel nooit verlaten. Het zal met ons gaan naar een ziekbed. Het zal met ons over de afgrond gaan. Het zal met ons naar een rechtbank gaan, het zal met ons naar de eeuwigheid gaan. Het is een eeuwige liefde.

3. Het is onveranderlijk. Hij is niet alleen onveranderlijk in Zijn natuur, in Zijn Personen, in Zijn volmaaktheden. Maar Hij is onveranderlijk in Zijn voornemen van liefde: *Ik verander niet.* Bij Hem *is geen verandering, of schaduw van omkering.* Het is een uitdrukking die genomen is van de zon, wanneer die komt tot de keerkring, weer omdraait, en ons achterlaat in een duistere winter, nadat hij ons een aangename zomer heeft gegeven. Maar bij Gods liefde is *geen verandering.* Bij hem is er *geen schaduw van omkering.* Onze gesteldheid zal drie of viermaal veranderen aan de Avondmaalstafel, maar Zijn liefde is altijd dezelfde. Inderdaad loopt het niet altijd boven de grond. Soms zal de liefde van God, zoals sommige rivieren, een poos onder de grond lopen, en weer oprijzen. Maar de loop en de bedding worden nog voortgezet. Zo loopt de liefde van God soms onopgemerkt. De mens kan het niet onderscheiden. Hij roept: zeker, Hij is mijn Vijand, zeker, Hij heeft vergeten genadig te zijn. Ja, maar de liefde loopt nog steeds in een voortgezette en ononderbroken loop.

4. De voortreffelijkheid van Zijn liefde blijkt uit de vrijheid daarvan. Zijn liefde is geen betaling, maar een genadige verlening. God liefde is niet een schuld, maar een gift. De vrijheid van Zijn liefde blijkt uit deze drie dingen.

1<sup>e</sup>. In de aanleiding van Zijn liefde. De goedheid van een persoon zal maken dat hij geliefd wordt. Maar wat waren wij toen Hij ons eerst bezocht? Wij lagen in bloed en wonden, verstikt

in ons eigen gestold bloed, terwijl we in de armen van de duivel lagen. En toen was het een tijd van liefde. Zoals iemand zegt: "Hij geeft Zijn liefde aan walgelijke wormen, vervuilde slangen, verbannen rebellen, veroordeelde boosdoeners, tot slaven gemaakte ellendelingen." Het is liefde tot hen die onder de slavernij van zonde zijn, de tirannie van Satan, de slavernij van de wet, het rijk van de dood. Het is liefde tot zulken, en is dat niet een vrije liefde?

2<sup>e</sup>. Overeenkomst van natuur of van aard zal liefde verwerven. Personen hebben hen lief, die als henzelf zijn, ofwel goed of slecht. Maar waren wij als Hem? Helaas! Was er iets in ons gelijk aan Hem? Hij is licht, en wij waren uiterste duisternis, wij woonden op de grenzen en gebieden van de hel. Hij is leven, en wij waren dood. Hij is een soevereine Geest, en wij waren vleeselijk. Hij is heilig, en wij waren slecht. Zoals iemand zegt: "Evengoed mogen muizen of ratten voorgeven koningen en prinses te zijn, als zulke slechtaards als wij zijn, zo verschillend van God, konden voorgeven geliefd te worden door God."

3<sup>e</sup>. Liefde zal liefde ontsteken. Er is een geheime aantrekkelijkheid in liefde, dat maakt dat een persoon hem liefheeft, door wie hij geliefd wordt. Maar hadden wij ooit liefde tot Hem? Waren wij niet vreemdelingen, waren wij niet vijanden, waren we niet haters van Hem? En terwijl wij Hem staken tot aan het hart, klopte Zijn vriendelijk hart van liefde tot ons. Daar blijkt de vrijheid van liefde.

*Ten tweede.* Overweeg de voortreffelijkheid van deze liefde in zijn gevolgen. Wie kan ze tellen? Niet één cherub in de hemel kan de gevolgen tellen. Ik zal enige zeer weinige uitkiezen.

1. Het eerste gevolg van de liefde, waardoor de buitengewone voortreffelijkheid ervan blijkt, is een verbond van verlossing. Een overeenkomst tussen de Vader en de Zoon, tussen de Prins en de Priester op de troon. En in de overeenkomst eiste Hij dat de verrader losgekocht zou worden, en zijn geluk teruggewonnen. En dat hij niet alleen een vergeven rebel zou zijn, maar een minister van de staat, en een aandeel aan Zijn troon zou krijgen. Het verbond der verlossing was hiervoor tussen de Twee.

2. Het tweede gevolg is het verbond der genade, dat een kopie en afschrift is van het verbond der verlossing. De voortreffelijkheid van de liefde van God blijkt in het verbond der genade, in deze vier of vijf bijzonderheden.

1<sup>e</sup>. De voortreffelijkheid ervan blijkt in de overeenkomst zelf. Dat een God schriftelijk zou overeenkomen, of onder een akkoord zou komen met Zijn schepselen, met het werk van Zijn hand. Hij Die ons zou hebben kunnen bevelen als een Soeverein, onder de hoogste pijnen, met het meest verschrikkelijke getuigenis, komt, en maakt een redelijke wederzijdse overeenkomst met ons.

2<sup>e</sup>. De voortreffelijkheid van Zijn liefde blijkt in de eigenschappen van het verbond. Het is eeuwig. *Adams* verbond bleef niet intact. Deze zal aanhouden door de eeuwigheid. De zondaar mag verlaten worden, hij mag verderfelikheden hebben die opporren, hij mag duizend tekortkomingen hebben. Maar de overeenkomst is even stevig als de eed van God het

kan maken, als het zweren bij Zichzelf het kan maken. *En het is in alles wel geordineerd en bewaard.*

3<sup>e</sup>. De liefde van God in het verbond blijkt in de beloften ervan. *Dan zal Ik rein water op u sprengen, en gij zult rein worden. Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlezen hart geven. Van al uw drekgoden zal Ik u reinigen. Ik zal u tot een God zijn, en gij zult Mij tot een volk zijn.* Daar is de originele belofte, de fundamentele belofte, de allesomvattende belofte. Daar is de belofte die de ziel van het verbond is: *Ik zal u tot een God zijn.* Voor de God van de hemel, de God van vliegen en beesten te zijn. Voor Hem om ons Eigendom te worden, de Personen van de Godheid van ons, Zijn eigenschappen van ons, Zijn besluiten van ons. Het is meer voor Hem om onze God te zijn, en ons Eigendom, dan als we hemel en aarde tot ons eigendom hadden. *Ik zal uw God zijn.* O, de voortreffelijkheid van Zijn liefde!

4<sup>e</sup>. De voortreffelijkheid ervan blijkt uit de weg die hij met zondaars gaat, om ze te brengen binnen de band van het verbond. De liefde van God blijkt hierin. Hij dwingt niet door geweld, door kracht van wapens. Hij zendt niet gewapende legioenen van engelen, die roepen dat ze ons zullen neervellen, en ons naar de put zullen sturen, als we niet een overeenstemming aangaan met Hem. Nee. Wat is het wapen waarmee Hij ons bestrijdt? Op welke manier onderwerpt Hij ons? Hij zegt ons wat wij zijn, en wat Hij is. Hij ontdekt onze ellende, en Hij ontdekt Zijn volheid. En zo dingt Hij naar de gunst. Er wordt gebruik gemaakt van zachtaardige methoden. Hij maakt ons het hof, en biedt ons vermaak. Hij trekt ons met mensenzelen, en met touwen van liefde. De wet stuurt soms een luid protest achter de mens aan, en dondert vloeken achter hem. Maar dat zou ons nooit drijven, als er geen goedertierenheid was die ons trok. *Luistert naar Mij, Mijn volk! en Mijn lieden, neigt naar Mij het oor! Zoals iemand opmerkt, dit zijn versmeltende uitdrukkingen van tere liefde, Mijn volk, Mijn lieden. Wij bidden van Christus=wege: laat u met God verzoenen.* Het is (zoals een geleerde man zegt) God Die het ambt van een smekeling op Zich neemt, en Die handelt als het ware als de persoon van een misdadiger. Het zou geen groot wonder zijn om een boosdoener te zien kruipen op zijn knieën in jute kleren, en het smeekschrift in zijn hand, en die de koning smeekt om met hem verzoend te zijn. Maar voor de koning om dat te doen voor hem, o, wat is dat! En, zoals diezelfde geleerde persoon zegt, God brengt Zichzelf hier in, als op Zijn knieën, met wringende handen, met bedroefde ogen, Die smeekt, Die dringend verzoekt, Die Zijn arme rebel betuigt om de Rechter niet weer terug te dwingen op Zijn troon van gerechtigheid; maar nu dat Hij op een verzoendeksel is, Hem aan te nemen, en verzoend te worden. *Wij bidden u van Christus=wege.*

3. De voortreffelijkheid van Zijn liefde blijkt in dit gevolg, in de grote schenking van Zijn Zoon aan de wereld. *Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft.* Overweeg de voortreffelijkheid van Zijn liefde in deze drie of vier dingen. 1<sup>e</sup>. In de Gave zelf. 2<sup>e</sup>. In de eigenschap van de Gave. 3<sup>e</sup>. In het doeleinde waartoe Hij was gegeven. 4<sup>e</sup>. In de manier waarop Hij werd gegeven. En daar blijkt deze grote buitengewone liefde. *Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft.*

1<sup>e</sup>. Overweeg de voortreffelijkheid van Zijn liefde in de Gave zelf. Hij gaf niet een schepsel. Hij gaf niet een vijand. Hij gaf niet een vriend alleen. Hij gaf niet een knecht. Maar Hij gaf een Zoon. Hij gaf niet een zoon door schepping, of een zoon door aanneming, of een zoon

door wedergeboorte. Maar Hij gaf Zijn eniggeboren Zoon. Hij had slechts één Zoon in de hemel, en Hij scheidde van Hem. *Abraham* is ongelukkig bedroefd om een *Izak* te geven; die niet op één dag genoemd behoort te worden met de Zoon van God. Maar hier werd Zijn Zoon, Zijn Eniggeborene, Die een hele eeuwigheid in Zijn boezem is geweest, de zitplaats van raad en genegenheid, waar er een oneindige eeuwige vreugde was in Hun wederzijds bezig van elkaar, gegeven.

2°. Wat de schenking aangaat, Zijn liefde blijkt in de eigenschap van de Gave. Hij is een oorspronkelijke Gave. Hij Die ons Christus geeft, zal ons alle dingen schenken. Ik sta verbaasd dat een gelovige, die denkt dat hij Christus gekregen heeft van de Vader, zou twifelen aan het verkrijgen van enig ding. Hij geeft u een kroon, en zal Hij u een kruimel weigeren? Hij heeft u een grotere zegening gegeven, en zal Hij u de kleinere weigeren? Ik zeg u, Zijn liefde, die Christus u heeft gegeven, zal u alle dingen geven. Christus is de oorspronkelijke Zegening, de eerste Schakel van de gouden keten, de Bron en Fontein van zegeningen. Verkrijg Hem, en alle dingen zullen met Hem komen. Hij is een allesomvattende zegening. Hij is licht, Hij is leven, Hij is kracht, Hij is vreugde voor ons. Hij is wijsheid, Hij is rechtvaardigheid, heiligmaking, en verlossing. Hij is brood voor de uitgehongerden, Hij is kleding voor de naakten, Hij is kracht voor de zwakken. Hij is een zeer zekere zegening. Niemand zal deze Gave verliezen. Deze Gave van God is zonder berouw. We mogen veel doen om Hem te tergen; maar Hij voorzag dat alles, voordat Hij van Zijn Zoon een Gave maakte. En Hij zal Zijn voornemen niet veranderen. Hij is een vrije Gift. Hij kon niet verdiend worden door ons. Zoveel werelden van engelen en mensen, als er druppels in de oceaan zijn, zouden niet één blik van Christus verdiend kunnen hebben. Hij kon niet verdiend worden. Wat zou gegeven kunnen worden voor Hem? En wij zouden de Vader niet gedwongen kunnen hebben om Hem te geven. *Jakob* mocht inderdaad beroofd zijn geweest van zijn kinderen, maar de God van de hemel kan dat niet. Wij hadden geen gedachten over Hem; wij hadden geen verlangen naar Hem. Het zou lastering geweest zijn, te verlangen dat God Zijn Zoon voor ons zou geven, tenzij God Zijn voornemen geopenbaard had. In het vrije van de Gave blijkt de voortreffelijkheid van de liefde.

3°. De voortreffelijkheid van Zijn liefde in het geven van Zijn Zoon, blijkt in het doeleinde waarvoor Hij is gegeven. Hij is gegeven om de uiterst mogelijke foltering te lijden, dat bijna het hart van een engel mocht breken bij slechts de gedachte daaraan. Hij lijdt in Zijn naturen, Hij lijdt in Zijn ambten, Hij lijdt in Zijn zintuigen. Hij lijdt van de hemel, van de aarde, en van de hel. God de Vader slaat Hem neer, en de duivel hangt Hem op, en beledigt Hem. God verbrijzelt Hem, en mensen doorsteken en bespotten Hem. Zijn Godheid werd verduistert, Zijn mensheid verscheurd. Hij kreeg een lichaam met de bedoeling het af te leggen, en Zich uit te kleden, met al de omstandigheden van gestrengheid en schande. Hij was hiertoe gegeven. O, wat een folteringen leed Hij! De universele natuur kromp op een bepaalde manier ineen met ontzetting, en stond op ruïnes, en schokte. Het universele gestel was bijna uit zijn hengsels gelicht. Heel de natuur was in een wroeging, als het ware. De zon wilde niet gekroond worden met stralen, maar was als een schemerige dunne kaars, verzonken in zijn voet, toen zijn Maker gekroond werd met doornen. Hij was gegeven om te lijden. Hij was gegeven om een Borg te zijn, om al onze schulden te betalen. De wijze man, *Spr.* 6:1,2, verbiedt ons om handen toe te klappen voor een vreemde. *Verstrik uzelf niet. Wees geen borg voor uw naaste.* Maar Hij gaf Zijn hand, en was Borg voor een vijand, en de slechtste van de vijanden. Hij was gegeven om een Borg te zijn, niet alleen voor ons, maar voor de Vader. Inderdaad, als Hij geen God was, dan zou Hij tekort schieten in Zijn waarschuwing. Ik kan het

zeggen, zonder beschuldiging van de Zoon van God, als Hij niet was wat Hij is, de Zoon van God, en God, dan zou Hij nooit een geschikte Borg geweest kunnen zijn. Hij was Borg voor ons, dat wij de Heere zouden dienen, dat wij Zijn weg zouden houden, dat wij de hel zouden overwinnen, dat wij moeilijkheden zouden overkomen. Hij zou nooit een goede Borg geweest kunnen zijn voor zondaars die zoveel moesten doen, als Hij niet geweest was wat Hij is. Hij is Borg voor God. Wat is de noodzaak daarvan? God heeft er geen nodig. Hij is Borg voor beide. Niet dat God er een nodig heeft; maar de vervloekte rebel denkt dat God aan hemzelf gelijk is, klaar om de overeenkomst elke dag te breken. Daarom moet Hij een Borg zijn, om een Pand voor ons te zijn, om ons geloof te bevestigen, om ons te versterken, dat alles wat God beloofd heeft, daadwerkelijk verleend zal worden. Hij is ook gegeven om een Hersteller van de breuk te zijn. De liefde van God blijkt hierin. De pilaren van hemel en aarde waren uit hun evenwicht gebracht; de fundamenten van de wereld waren uitgeput en omver gevallen. En Hij herstelt de breuk. Hij legt de fundamenten in Zijn Eigen bloed, en richt de bovenbouw op door Zijn macht, en cementeert elke steen met Zijn liefde. Hij is de Hersteller van de breuk, om in te wonen. Er was geen hol voor een zondaar om in te wonen, en er was geen huis voor ons, behalve de laagste put en kerker. Maar Christus herstelt een paleis, een betere hemel dan *Adam* verspeelde. Wij wonen in een huis met Hemzelf, en krijgen een aandeel aan de troon met Hem. Wij hebben een herenhuis in de heldere regionen van het eeuwig licht, en gelukzaligheid boven, in plaats van een kamer in de hel met duivels.

4<sup>e</sup>. De voortreffelijkheid van Zijn liefde in het geven van Zijn Zoon, blijkt uit de manier waarop de Vader Zijn Zoon geeft. Ik zal u hier slechts twee dingen zeggen. Hij gaf Hem tijdig, en Hij gaf Hem vrolijk. (1.) Hij gaf Hem tijdig. Wanneer ook de rebel het verdoemelijke misdrijf had gepleegd, dan deed rechtvaardigheid zijn bewapening aan, en gordde zichzelf met zijn glinsterend zwaard. En toen de hand van God Zijn boog spande, en Zijn pijl trok, die ondergedompeld was in eeuwige toorn, en rechtvaardigheid riep, "o, vervloekte ellendeling, leg uw hoofd hier neer, en laat het zwaard het afhakken", toen, in plaats van te veroordelen, sprak God de verrader vrij. De vrijspraak is eerder dan de veroordeling. U zult het helder vinden in *Gen. 3*. Voordat Hij een woord van veroordeling spreekt tot de overlopers, spreekt Hij ze vrij, en veroordeelt de slang. *Het zaad van de vrouw zal de kop van de slang vermorzelen*. O, hoe tijdig was dit! Had Christus niet direct na de val bemiddeld, juist toen het misdrijf was gepleegd; als de Zoon van God niet direct was gezonden, en direct tussenbeide kwam, dan zou de mensheid naar de hel gegaan zijn met de duivels, en broers van hen geweest zijn. Zoals ze meededen met een samenzwering met dat stel wezens, tegen hun rechtmatige Heere en Soeverein, zo zouden ze deel gehad moeten hebben aan de straf en verdoemenis met hen. We hebben een Schriftplaats in *Mark. 9:49*. Ik zal u de uitlegging van een grote godgeleerde daarover geven. Kijk naar vers 47, waar Hij spreekt van de hel, en in vers 48 van het helse vuur, *waar hun worm niet sterft, en het vuur niet uitgeblust wordt*. En in vers 49, *want een ieder zal met vuur gezouten worden*. Een vreemde uitdrukking! *Een ieder zal met vuur gezouten worden*; dat is, iedereen van het verdoemde ras van *Adam* zal de toorn van God krijgen, om hun zielen en lichamen te verharderen, om in staat te zijn de vlammen van de put te doorstaan, en niet verteerd te worden, en nog te liggen bakken. Ze zullen gezouten worden door de verdoemenis. Iedereen van hen zal gezouten worden met het vuur van Gods toorn. Het is een verschrikkelijke uitdrukking. Hoe tijdig was dan het geven van Zijn Zoon! Wat een grote liefde blijkt hier! Toen de engelen naar beneden tuimelden, vliegt de Zoon van God niet naar beneden achter hen, door hun natuur aan te nemen. Er was geen Godengel Die ze verlostte. *Hij neemt de natuur van de engelen niet aan*, en zei ook niet tot hen: "nu, arme ellendige geesten, u hebt uw zielen

geruïneerd, maar Ik zal u redden. Nu, *Beëlzebub*, nu *Lucifer*, nu deze en die duivel, Ik zal u verlossen van de put." Er was niet zo'n boodschap tot hen. Maar toen de overloper *Adam* zondigde, loopt de Zoon in tussen hem en een beledigde Wetgever; en zegt: "Nu, Heere, daar is Mijn hand. Al de straffen die zij verdienen, zal Ik lijden." De Vader gaf Hem tijdig. En, (2.) Hij gaf hem vrolijk. En Hij kwam even opgewekt: *Zie, Ik kom*. De Vader verheugt Zich in de uitvinding. Hier is Mijn *David*; *Ik heb Hem gevonden*. En de Zoon verheugt Zich: *Zie, ik kom; in de rol des boeks is van mij geschreven*; of, zoals het *Hebreeuws* betekent, *in het begin van het boek*; wat ik neem voor *Gen. 3:15*. *Het zaad van de vrouw zal den kop van de slang vermorzelen*; waar de grote belofte van Christus wordt gedaan. Dat is het derde gevolg. De voortreffelijkheid van de liefde blijkt in de schenking van Christus.

4. De voortreffelijkheid van de liefde blijkt in de resulterende gevolgen. Christus is de grote, maar er zijn enkele aanhangsels die volgen. Zoals,

1<sup>e</sup>. De liefde van God blijkt in onze wedergeboorte. *Het was een tijd van liefde, toen Ik tot u zeide, in uw bloed: Leef!* De *Joden* concludeerden logisch dat Christus een grote liefde voor *Lazarus* had, omdat Hij over hem weende toen hij in het graf lag. Dit is het kortste vers in heel de Bijbel: *Jesus weende*. En de *Joden* riepen uit, *Ziet, hoe lief Hij hem had!* Inderdaad een zeer natuurlijk gevolg. Maar Hij weent niet alleen over hem, maar Hij brengt hem weer tot leven; Hij spreekt woorden van macht; Hij doet de grafsteen in duizend stukken springen, en Hij opent het graf. Hij opent de doodskist, en beveelt hem te leven. Een belangrijke aanwijzing en aanbeveling van de voortreffelijkheid van de liefde van God!

2<sup>e</sup>. De voortreffelijkheid van deze liefde blijkt in onze rechtvaardigmaking. Wij zien dit uitdrukkelijk. *Loof den Heere, Die al uw ongerechtigheid vergeeft*. En wat volgt? *Die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheden*. God werpt de zonde uit Zijn Eigen geheugen, en zegt: *Ik zal het geenszins meer gedenken*. Al uw veertig, vijftig jaar zonde, zal zijn als een oude gedachte uit mijn geheugen. Ik zal de rekening doorkrassen en vernietigen. Ik heb niets tegen u te zeggen, mens. Als God dit tot u zegt, man, tot u, vrouw: Ik heb niets om u mee te beschuldigen; uw Borg heeft uw zaken gedaan; Ik kan niets tegen u zeggen; als u bevrijd bent van de bevreesdheid van uw eigen schuld, van de foltering van uw ontwaakt geweten, van de slavernij van de wet, en van de beledigingen van een verwijtende duivel; als uw zonde doorgestreept is, en de vergeving doorschemert, dan wordt er een kroon van goedertierenheid gezet op uw hoofd. *Alzo zal men dien man doen, tot wiens eer de koning een welbehagen heeft!* Hij verzegelt Zijn vergeving met een kus.

3<sup>e</sup>. Een ander gevolg, dat de voortreffelijkheid van de liefde bewijst, is onze aanneming. *Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft*, (hij wilde hebben dat heel de hemel erover verbaasd is; hij wilde hebben dat heel de aarde er verbaasd over is), *namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden!* Wij die slaven waren van de duivel, wij die erfgenamen waren van de hel, dat wij niet alleen dienstknechten van God genoemd zouden worden, vrienden van God, gunstelingen van God, maar zonen van God! O, wat een wonder van liefde! Het werd gezien als onnavolgbare liefde in de dochter van *Farao*, om het blootliggende kind van een *Israëlitische* slaaf te nemen, en hem een aangenomen zoon te maken. Maar wat is dit voor God, om van de slaven van de duivel zonen te maken? De verloren zoon, die terugkeerde naar zijn verstand, en naar zijn kinderlijke gehoorzaamheid, waagde niet om weer een zoon te zijn. Zijn hoogste verwachting was een gehuurde knecht te



zijn. *Maak mij als een van uw huurlingen.* Nee, nee; Ik zal u zelfs de oude zoon maken, voor al uw zonde. Ik zal u een kind van het huis maken.

4<sup>e</sup>. De voortreffelijkheid van de liefde blijkt in onze toegang tot de troon. Het is grote vriendelijkheid in God, een seraf of cherub rondom de troon te zetten. Maar om een vervloekte ellendeling te planten, een overloper, zo zwart als de hel hem kon maken, om hem rondom de troon te zetten, en hem samen te voegen in dezelfde bediening met de helderste cherub; o, wat een liefde!

5<sup>e</sup>. De vorstelijke kroon is een gevolg van Zijn liefde. *Hij heeft Zijn Eigen schapen lief, en geeft ze het eeuwige leven. De Heere gebiedt aldaar den zegen en het leven tot in der eeuwigheid.* Wat! Gebood Hij daar tevoren geen zegening? Kregen ze heel hun leven geen zegening van Hem? Kregen ze geen zegening van Hem toen ze werden wedergeboren? Ja. Kregen ze geen zegening toen ze werden aangenomen, toen ze toegang hadden? Ja; ze werden gezegend. Maar dit is de afsluitende zegening: *Voorzeker zal Ik u zegenende zegenen.* En er is een merkbare vreugde, een inwendig merkbare vreugde. Zoals er uitwendig merkbare zegeningen zijn, zo is er een zegening in een zegening. Er is een zegening gewikkeld in een enige zegening, in het einde. En dit is het zetten van de kroon op ons hoofd. *Zegenende, zal Ik u zegenen.* O, wat een uitroep zal de hemel geven, als zo'n ellendeling, en zo'n ellendeling, de kroon op zijn hoofd gezet krijgt, door Gods Eigen hand!

*Ten derde.* Ik kom tot het volgende ding, waarin de voortreffelijkheid van Zijn liefde blijkt. En dat is, dat het de tegenwerpingen en hindernissen wegruimt, die in zijn weg liggen. Ik zal ze slechts noemen.

1. De voortreffelijkheid van de liefde van God blijkt in het verwijderen van alle hindernissen, in het te boven komen van alle moeilijkheden. De meeste van de eigenschappen van God schijnen de stroom van liefde te versmoren. Rechtvaardigheid zegt: Ik wil een volledige genoegdoening hebben. De heiligheid van God roept uit: Ik verafschuw zonde, en de zondaar wegens de zonde. De goedheid van God zegt: Ik ben geneigd mijzelf mee te delen aan goede schepselen, die het beeld van God hebben. Maar deze verachtelijke zwarte duivels, deze bedorven ellendelingen, hoe zal Mijn liefde zich uiten op hen? Al de eigenschappen schijnen de stroom van liefde te verstikken. Ja, maar de liefde beantwoordt elk van hen, en de gezegende liefde breekt door alle.

2. De zaak en de toestand waarin de zondaar was, was een grote belemmering. Maar liefde breekt er doorheen. De zondaar was een dienstknecht en slaaf. Wat maakt dat uit? Een dienstknecht kan vrijgemaakt worden. En hoewel hij in boeien is, wat maakt dat uit? Een losprijs kan betaald worden, en boeien kunnen afgekapt worden. Ja, maar de man was een schuldenaar, en had geen duit. Laat het zo zijn; iemand anders kan zijn schuld betalen. Maar hij werd in de gevangenis gehouden. Wel, de gevangenis kan geopend worden. Maar de zondaar is ziek; maar hij kan genezen worden. Ach, maar hij is dood, dood in zonden en misdaden. Maar Christus kan leven geven. Wat een hindernissen, wat een belemmeringen voor de uitgang van de liefde werden gevonden in de zondaars zelf! Maar toch breekt de liefde door die alle.

3. De strafmaatregel van de wet was een hindernis. *Ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven. Stervende zult gij sterven;* als het ware een dubbele dood, en een dubbele bedreiging. En God spreekt bijna gebiedend. O, wat een belemmeringen!

II. Maar ik kom tot het *tweede* ding, te *spreken van Zijn liefde zoals het openbaar gemaakt wordt*. Het is niet eenvoudig liefde in het hart van God, want dat zou onze zaak niet doen. Het zou ons niet kunnen bevoordelen, als er geen bekendmaking van was. Het is de liefde die doorstraalt, het is de liefde die bekend gemaakt wordt, die Hij aanbeveelt. *Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God!* Ik zal hier deze twee dingen doen. 1. U wat laten zien (want we kunnen er niet op blijven staan, het is een uitgebreid onderwerp) van de natuur van de openbaarmaking van deze liefde. 2. U wat beweringen daarover geven.

*Eerst*. De natuur van de openbaarmaking van deze liefde.

1. Als God Zijn goedertierenheid laat blijken aan een gelovige, dan laat Hij de gelovige zien dat de liefde van God al de andere eigenschappen aan het werk zet. Hij laat hem de liefde van God zien, die de oneindige wijsheid aan het werk zet om ons herstel te ontwerpen, de goedheid om dat uit te werken, de almacht van God om moeilijkheden te overwinnen. Hij laat hem de goedertierenheid van God zien, als de grote bron, het eerste aandrijf wiel van al de handelingen van God.

2. De openbaarmaking van de liefde. Het heeft in zich een mededeling van het helderste licht. *In Uw licht zien wij het licht*. Wij zullen leven hebben, en leven in overvloed, een vloed van vreugde. *Een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde*.

3. In de openbaarmaking van de liefde, is er een spreken tot de ziel Gods Geest spreekt vriendelijk, welwillend, teer, verrukkelijk. Even echt spreekt het, alsof ze een hoorbare stem vanuit de hemel hoorden: *zeer gewenste man, zeer gewenste vrouw*. De belofte is vol van vertroosting. De borsten van de beloften druipen veel vettigheid; en God glimlacht, en neemt de zondaar in Zijn armen. Er is een vriendelijk spreken.

4. Al de kwaden van de ziel worden in enige mate verwijderd. Het verderf wordt zwak gemaakt, en de genade sterk; twijfels worden weggestuurd, vrezende weg, klachten weg. Niets heeft plaats dan een triomferen in de hoge plaatsen.

*Ten tweede*. Neem wat beweringen aangaande de openbaarmaking van de liefde, en de aanduidingen daarvan.

1. Er zijn verschillende soorten van aanduidingen van de liefde. Er is een persoonlijke aanduiding van liefde, als God Zijn liefde uitsprekt in de binnenkamer. Er is een gemeentelijke aanduiding van liefde, als Hij wandelt temidden van de kandelaren, en preken krachtig maakt, sacramenten krachtig, en voorzienigheden krachtig. Er zijn nationale openbaarmakingen, als Hij medelijden heeft met een land, in een burgerlijke en politieke hoedanigheid, in een evangelische hoedanigheid; als Hij rechters en regeerders geeft naar Zijn hart, en rechters door het land heen plant, en op ze schijnt, en instellingen zegent, voorzienigheden zegent, handel zegent, tot onze geesten komt, en komt tot elk ding waar we

betrokken bij zijn. Er zijn nationale bekendmakingen. En opnieuw, wat de soorten van openbaarmakingen aangaat, die zijn soms hoog, en soms laag. De openbaarmakingen van liefde die hoog zijn, zijn buitengewoon; ze worden niet elke dag gegeven. Ze zijn als de lekkernijen, niet de dagelijkse uitkering, niet de gewone maaltijden voor kinderen. Als u in twee of drie weken een buitengewone openbaarmaking krijgt, dan bent u kinderen aan wie heel veel toegegeven wordt; zeker, u bent grote gunstelingen. *Jakob* werd verrast door deze openbaarmaking, en de zegening van God, toen hij wegging van huis, van het huis van zijn vader, met de profetische zegening van zijn vader. *Gewisselijk is de Heere aan deze plaats, en ik heb het niet geweten!* Ik dacht dat ik vrede had, ik dacht dat ik iets van Zijn aanwezigheid had, toen ik mijn hoofd neerlegde op een steen tot een kussen, en de aarde tot een bed had, en de lucht tot een dekkleed, en de hemelen tot mijn dak. Ik meende niet dat God mij zou verrassen met zo'n openbaarmaking. O! dat God *Schotland* wilde verrassen, en *Edinburgh*, en de *Tolbooth* gemeente, met Zijn genadige ontdekkingen. Er zijn opnieuw voorbijgaande openbaarmakingen van liefde, en blijvende. En ik zal u verzekeren, ik ken vandaag geen heilige in *Schotland* die kan spreken van blijvende bekendmakingen. Wie kan zeggen als die achtenswaardige man: "houdt uw hand op, of vergroot uw vat"? Wat zou u denken van het houden van de openbaarmaking van God op uw ziel, vanaf het laatste jaar dat u van de tafel kwam, tot deze dag dat u weer terug gaat? Dat zou een blijvende openbaarmaking zijn; dat zou de voorstad van heerlijkheid zijn, en eerder een hemel dan aarde. Maar ik wens dat we een openbaarmaking hadden gedurende een Avondmaalsdag, ja, voor een uur, of voor de tijd dat we aan de tafel van de Heere zitten. We zouden het een goede beloning van ons prediken vinden, en van onze moeiten. Korte voorbijgaande openbaringen; de godzaligen verwachten zelden meer. De mens krijgt slechts zoveel als houdt in zijn leven.

2. Een *tweede* voorstelling aangaande de openbaarmakingen van de liefde. Er zijn zekere bijzondere vaste perioden wanneer Hij ze geeft. Ik zal slechts één aanroeren, de periode van de bekering. *Gaat uit, en aanschouwt, gij, dochteren van Sion! den koning Salomo, met de kroon, waarmede Hem Zijn moeder kroonde op den dag Zijner bruiloft, en op den dag der vreugde Zijns harten.* *Salomo* kreeg, door de benoeming van zijn vader, en door het aanhouden van zijn moeder *Bathseba*, de koninklijke kroon op zijn hoofd gezet. Hij blijkt slechts een dwaas, beklagenswaardig stuk praalvertoning. Maar werp een blik op Christus, zegt hij, de grote *Salomo*, met de kroon waarmee gelovigen Hem kronen. En voeg de dag van Zijn kroning samen met Zijn huwelijksdag, en dat zal een grote dag maken. Een bruidegom ziet er het beste uit op zijn huwelijksdag, als hij diezelfde dag gekroond wordt. Als hij zowel zijn bruid als zijn kroon ontvangt op dezelfde dag, wat een sfeer van majesteit is bij hem! We mogen zeggen dat Christus even verheugd was over de omhelzing, als over de kroning. Hij rekende evenveel voor Zijn bruid als voor Zijn kroon.

III. Ik kom tot het *derde* ding, en noem het slechts. *De achting en waardering van de gelovigen van Zijn goedertierenheid: Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God!* Ik geef het u in zoveel woorden.

1. De gelovige geeft de voorkeur aan de bekendmakingen van Zijn liefde, boven alle andere dingen. *Paulus* zegt, *ik acht ook alle dingen schade en drek te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere.* Hij was onderwezen en opgeleid in menselijke geleerdheid op de universiteit van *Tarsus*, de metropool van *Cilicie*. Hij had de *heidense* poëten gelezen, (hij citeert ze), en was opgebracht aan de voeten van een geleerde professor

van de *Joden*. Hij was van een onbevleete omgang vanaf de wieg, en een ijverige *Farizeeër*. Toch roept hij uit: *Ik heb al die dingen schade gerekend, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen*. O, de achting die een gelovige van Christus heeft! Leg al de engelen van de hemel in één schaal; één vinger van Christus zou zwaarder zijn dan die alle. *Gij zijt veel schoner dan de mensen, ja dan de mensenkinderen. Gij zijt doorluchtiger en heerlijker dan de roofbergen. Als een appelboom onder de bomen des wouds, zo is mijn Liefste onder de zonen*, onder engelen en mensen. Zij zijn slechts onvruchtbare bomen, en mijn Heere alleen heeft vrucht. *Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tien duizend. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk; in het Hebreeuws is het, alle begeerlijkheden*.

2. De achting die ze hebben van de bekendmaking van Zijn goedertierenheid, blijkt uit het grote en ongeëvenaarde verdriet dat hun harten vervuld als gevolg van Zijn afwezigheid. Ze roepen met *Rachel*, "ik wil niet vertroost wezen, mijn kinderen zijn niet." Zij *wilde niet vertroost wezen, omdat zij niet zijn!* Het is zo met de gelovige. Is Christus weg? O, u hoeft dat niet meer te zeggen. Ik wil niet vertroost zijn, omdat Hij niet met mij is.

3. Wat een hartstochtelijke verlangens om Hem te hebben! *Och, of ik wist, dat ik Hem vinden zou, ik zou tot Zijn stoel komen*. Als ik die dominee wist, die mij zou vertellen waar Hij is; als ik die preek wist waar ik Hem zou vinden; als ik die Avondmaalstafel wist, als ik die verborgen plicht wist, als ik die voorzienigheid wist waar ik Hem kon vinden, ik zou daarheen gaan. *Och, of ik wist, waar ik Hem vinden zou! Ik ga zwart daarheen, niet van de zon; opstaande schreeuw ik in de gemeente*. Vreemd! *Job* was een heel wijs man, in grote achting gehouden; hij was een grote vorst; sommigen noemen hem een koning. En toch, als gevolg van de verlating, en de verbergingen van Gods liefde, kon hij zichzelf nauwelijks weerhouden van een dwaas te zijn, of een idioot: "ik riep uit in het midden van de gemeente; ik kon het niet helpen."

4. *Ten laatste*. Hun waardering van de bekendmaking blijkt hierin. Telkens als God schijnt, is alles goed. *Mijn ziel! keer weder tot uw rust*. Er was geen engel in de hemel die mijn stemming kon veranderen. Ik had evenveel smart juist nu, als al de engelen in de hemel konden verzachten. Al de vertroosting van engelen en predikanten kon mij niet meer vreugde geven, dan het witte van een muur een heldere dag kon maken te middernacht. Maar nu is Hij gekomen, nu is de sluier aan de kant geworpen, nu beveelt Hij me op Hem te zien; en Hij glimlachte tot me, en gaf me een kus. *Hij kusse mij met de kussen Zijns monds*. En dan: *Mijn ziel! keer weder tot uw rust*. Ik zal nu doorgaan tot

#### De toepassing

Dit zal ik beperken tot een gebruik van *aansporing*, terwijl ik alle andere gebruiken van tafel veeg. En ik heb een grote hoeveelheid dingen om u toe aan te sporen.

1. Ik spoor u aan om te denken aan deze liefde, en die te overwegen. *Uw goedertierenheid is beter dan het leven*. Wat zegt de bruid ervan? *Uw Naam is een olie, die uitgestort wordt; daarom hebben U de maagden lief. De Koning heeft mij gebracht in Zijn binnenkameren; wij zullen ons verheugen en in U verblijden; wij zullen Uw uitnemende liefde vermelden, meer dan den wijn*. Overpeins de liefde van God. Deze dag is de juiste dag. Deze liefde zal uw plicht bezielen. *Ik zal mij nederbuigen naar het paleis Uwer heiligheid, om Uw*

*goedertierenheid*. Dit is inderdaad het werk van de dag. Deze liefde zal u geduld geven onder de grootste kwellings. De mens zal zeggen: dit is gekomen uit liefde. Liefde deed me nooit pijn. Liefde kan niemand pijnigen. Laat het mij breken, mijn reputatie ruïneren; laat het mijn landgoed van me nemen, mijn man van mij, mijn vrouw van me, mijn kinderen van me; ik zal geduld hebben. Want liefde heeft het gedaan. En liefde kan mij geen onrecht doen. Deze liefde zal al het werk vandaag zoet maken. De gedachtenis van Zijn liefde zal alle stukken van het werk zoet maken. Het zal olie voor de wielen zijn, vleugels voor de vogel, wind voor de zeilen. Wij zullen beter preken, u zult beter horen. Wij zullen beter uitdelen, u zult beter ontvangen. O, de gedachtenis van deze liefde zal heel het werk beïnvloeden. En dan zal het u zeer teer maken. De mens die verzocht wordt tot een slecht ding, zal zeggen: *Zal ik dit den Heere vergelden?* Is dit het antwoord dat ik aan liefde geef? Is dit alles wat ik doe, voor wat Hij aan mij gedaan heeft? Dat is het eerste woord van aansporing.

2. Het *tweede* woord is: bewonder deze liefde. Ik zal u dit slechts in een woord vertellen. Bewonder Hem, Die liefheeft, en hoe Hij liefheeft, en overweeg wie geliefd worden: *immers is een ieder mens, hoe vast hij staat, enkel ijdelheid*. Dat is het karakter en de beschrijving van de mens. Geen zondige mens, geen bedorven mens, maar de mens in zijn beste toestand; de mens in het paradijs, de onschuldige mens, de mens in de armen van Gods gunst. Hij is ijdel, hij is ijdel, hij is enkel ijdelheid. Wat is de mens dan nadat hij veranderd is in een verrader? En toch verlicht de liefde hem. Zal de Koning van *Israël* een vlieg achtervolgen, niet om hem te vernietigen, maar om hem in Zijn boezem te nemen? O, bewonder deze liefde!

3. Zult u liefde geven voor liefde? Zal Zijn goedertierenheid zo voortreffelijk zijn, en zult u geen liefde hebben? Zal het hart van God helemaal één vlam zijn, en zal uw hart koel zijn, en dood, en koud als ijs? God verhoede! Heb Hem lief, heb Hem lief met de liefde van omhelzingen. Heb Hem lief zoals een broeder een ander liefheeft. *Och, dat Gij mij als een Broeder waart, zuigende de borsten mijner moeder! dat ik U op de straat vond, ik zou U kussen, ook zouden zij mij niet verachten*. Heb Hem lief met een algemene liefde. Heb Zijn Persoon lief, heb Zijn ambten lief, heb Zijn kerk lief, heb Zijn regering lief, heb Zijn volk lief, heb Zijn instellingen lief. O, heb elk ding in Christus Jezus lief. Heb Hem lief met een onuitblusselijke liefde; zodat al de duivels in de hel, en al het bederf van uw hart, en al de kwellende voorzienigheden, en al de verlatingen, de kool niet zullen uitblussen, en uw liefde niet zullen uitdoven. Heb Hem lief met een overtreffende liefde. Heb niets anders lief boven Hem. Heb niets zo goed lief als Hem. Heb niets lief dan Hem. Heb Hem lief boven alles. En als u iets liefhebt, heb het lief omwille van Hem. Heb Hem lief met een aanwassende liefde. Dit was Zijn manier van liefhebben. Zijn liefde luchtte zich eerst in het paradijs, bij de eerste afkondiging van het evangelie. Dan mogen we zeggen, dat het gedurende vierduizend jaar onder de grond liep. En in de volheid van de tijd brak het uit in een oceaan. Toen Hij naar de wereld kwam, breekt een stortvloed van het helderste licht, en van de grootste liefde, in op de mensheid. Laat uw liefde groeien. Laat het niet zijn als een afnemend tij, maar als een vloed, een hoge springvloed, dat zichzelf uitgiet in de onmetelijke oceaan van oneindige liefde. Avondmaalgangers, zult u naar een Avondmaaltafel gaan, en geen vonk van liefde in uw harten? Moge de serafijnachtige vonk van liefde in ons ontsteken, die al de duivels in de hel nooit uit zullen blussen, dat we ermee naar een Avondmaaltafel mogen gaan, dat we mogen gaan om ermee gevoed te worden, en ermee te preken, en ermee te bidden. Ik zal u zeggen, om u aan te sporen liefde terug te geven voor liefde, u zult de overwegende invloed van het hart van Christus krijgen. *Gij hebt Mij het hart genomen, Mijn zuster, o bruid! gij hebt Mij het hart genomen, met een van uw ogen, met een keten van uw hals*. Wat is dat, *een van uw ogen?*

De bruid had enige halve flauwe blikken van liefde. En Christus zag het, en het nam Zijn hart weg. Het woord in het *Hebreeuws* is: *u hebt Mij ge-hart, u bent weggesneld met Mijn hart*. Denk niet dat God u niet lief zal hebben, omdat u niet helemaal in een vlam bent. Hebt u slechts een halve blik? Hebt u slechts een blik van achting? Een blik van verlangen? Een blik van vreugde? God zal er mee vervoerd zijn. Het hart van Christus zal er door geboeid worden. Zoudt u Zijn vaste verblijf, Zijn vaste woonplaats en woning bij u willen hebben? *Zo iemand Mij liefheeft, Mijn Vader zal hem liefhebben, en Ik zal hem liefhebben*. Wat denkt u van de liefde van twee Personen van de Godheid, als de opbrengst van uw liefde? U zult de bekendmakingen van de liefde van welwillendheid hebben, en van de liefde van liefdadigheid en voldaanheid. Laten we Hem een blik van liefde geven, en ik verklaar in Zijn Naam, uw hart zal een woonplaats zijn voor de Personen van de Godheid: *Wij zullen tot hem komen, en zullen woning bij hem maken*.

4. Verkrijg liefde, want ik verzeker u dat het de pilaren van de wereld zijn. Weet u wat de wereld bewaart van vernietigd te worden? U weet dat de oude wereld stierf aan een waterzucht, dat het overstroomd werd? Waarom? De lusten van het volk brandden. Ze hadden in hun lusten geleefd, en God verdrong ze. Nu, de wereld zal een tweede keer sterven aan een koorts. Waarom? De liefde van het volk werd oud, en de liefhebbers van Christus worden hier en daar op de aarde geplaatst, als zoveel gastheren van de veiligheid van de wereld. Het is voor hen, dat de wereld niet verbrand is. Zo gauw deze gastheren weggenomen worden, de liefhebbers van God weggenomen worden, dan zal het vuur van God neerkomen van de troon, en deze wereld verstoken. Zoudt u gastheren willen zijn, zoudt u bewaarders willen zijn van de mensheid, heb Hem lief, heb Hem lief.

5. Is de goedertierenheid van de Heere zo voortreffelijk, en de openbaarmaking ervan zo wenselijk? Vertrouwt uzelf er dan in, schep er behagen in, verheug u erover dat God op u ziet. Als Hij maakt dat uw aangezicht schijnt met de stralen van Zijn liefde, kunt u dan streng kijken? Als Hij u in Zijn omhelzingen neemt, en Zijn linkerhand onder uw hoofd is, en Zijn rechterhand u omhelst, kunt u dan vol droefheid zijn? Als Hij het licht van Zijn liefde op u ontsteekt, zult u dan uw hoofd krommen als een bies? Wat een misdadige smart is het voor een heilige, om zo treurig te zijn alsof hij te doen had met een vijand, en niet met een liefhebbende God? Is het niet een liefhebbende God, met Wie u te doen hebt? Hebt u te doen met vloeken? Nee; het is met een God, van Wie het hart vol van liefde is, en Zijn mond vol zegening. Geen verdriet hier, doe het ver weg, en omwille van God, verheug u. U zult me vertellen: o, ik kan het niet doen; het zijn slechts woorden, en woorden zijn slechts wind; want ik word geslingerd en gekweld, ik word geplaagd, en ik heb de schitteringen van Zijn aangezicht niet. Ik wilde alleen in een woord tot u zeggen, dat het precies de beschrijving is van het volk van God: *gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste*. Denkt u dat uw worstelingen en uw lasten Zijn goedertierenheid zullen onderbreken? Telt Hij niet al de slagen die Satan u geeft? Onder de wet zei Hij welke slagen de slaaf zou krijgen, en dat hij niet meer zou krijgen. En zal Hij onverschillig zijn over al uw slingeringen? Er is niet één verzoeking waarmee de duivel u aanvalt, of Christus schrijft het op in Zijn boek. Zoveel verzoeken kreeg deze arme gelovige eer hij deze morgen van zijn huis kwam, zoveel in de kerk, zoveel bedroefde harten, zoveel twijfelingen, zoveel vrezes. Ik zal ze alle opschrijven, en dan zal ik maken dat Mijn liefde door die alle heen breekt. Ja maar, zegt u opnieuw, als ik zeker was dat Hij mij liefhad, dan zou ik me verheugen. Maar zal ik Hem liefhebben, als ik niet weet of Hij mij liefheeft? Ik wilde alleen dit tot u zeggen: durft u te zeggen in Zijn gezicht, dat u Hem zo veel liefhebt, dat u geen afstand van Hem zou doen voor de wereld? U

kunt niets anders doen dan rondhangen bij Zijn hand. U kunt niet naar een andere deur gaan voor opluchting. U hebt Hem zo veel lief, dat u zichzelf werpt, en uw last, zelfs al zou het een hel zijn, op uw rug; u werpt alles op Hem. Ik zeg u, u moet niet, en zou niet moeten twijfelen aan Zijn liefde. Maar verder, hoewel u niet kunt zeggen: *Hij heeft me liefgehad, en Zichzelf voor mij gegeven*; toch bent u oneindig verplicht om Hem lief te hebben. Uw liefde is een eerbetoon dat aan Hem verschuldigd is, om vele redenen.

6. Ik kom nu tot een zesde aansporing. Is deze goedertierenheid zo voortreffelijk? Loof het, en beveel het dan aan. *Want Uw goedertierenheid is beter dan het leven; mijn lippen zouden U prijzen*. Deze goedertierenheid, zoals het woont in het hart van God, is onzichtbaar. Maar de gevolgen en uitdrukkingen zijn zichtbaar. En daarom moet u zichzelf niet tevreden stellen met een stil offeren aan liefde in uw hart; maar u moet het uitdrukken door woorden: *mijn lippen zullen U prijzen*. En de psalmist roept heel de schepping op om zich te verenigen met, en om hem te helpen in het werk van het loven: "loof Hem, hagel; loof Hem, sneeuw; loof Hem, wind. Het werk van lof is ondraaglijk voor mij. Het gewicht daarvan staat op het punt mij te verpletteren. Heel hemel en aarde moet mij helpen."

7. Het laatste woord van aansporing is, een ruim assortiment te maken van deze liefde. Zult u deze liefde aannemen? Hier wordt een liefde van weldadigheid, een liefde van voldaanheid u aangeboden. Niet alleen de werken en zegeningen van Zijn handen, niet alleen de vriendelijke woorden uit Zijn mond; maar ik bied u de liefde zelf van Zijn hart aan. O heren, wat denkt u? Zult u trappen naar zo'n goedheid? Is het mogelijk voor een mens om zo laag te zijn, om het hart van Christus te steken, als het klopt tot hem van liefde? Kunt u zulke ellendelingen zijn? Ik hoop dat u niet zo dwaas zult zijn, om door uw minachting te doen wat u kunt, om de troon van genade in stukken te houwen, als de bloedende Hogepriester erop zit, met de gouden scepter en de vrijstelling in Zijn hand, en in Zijn aangezicht glimlacht, en met liefde in Zijn hart. Neem Zijn liefde aan. Ik zeg u, de hemel heeft u lief, gelovigen. Neem de liefde aan, en grijp het aan. Hier is besturende liefde, hier is beschermende liefde, hier is corrigerende liefde, hier is voorzienende liefde. Wat zoudt u willen hebben? Liefde zal alles doen. Ik zal u een paar motieven geven om deze liefde aan te nemen.

1<sup>e</sup>. Het tonen van deze liefde is het grote doel van God in al Zijn werken. Waarom maakte Hij een wereld? Precies om een steiger te zijn voor deze liefde. Waarom vestigde Hij een troon op de berg *Sinai*, een schouwburg van verschrikking? Het was precies om deze liefde aan te bevelen. Waarom breekt Hij in op u met een wetswerk, verschrikkelijke overtuigingen, verschrikkelijke wroeging? Waarom laat Hij Satan los? Waarom laat hij het verderf los? Waarom is dit alles? Zelfs dit is, in het uiteinde en gevolg, om Zijn liefde tot u te tonen. Hij brengt u door het vuur en het water, tot een rijk land.

2<sup>e</sup>. Dit is het doel van al de delen van de wereld. De geboden ademen liefde; en de belofte, ja, zelfs de dreigingen vloeien voort uit Gods liefde tot een heilige. Hun stem is: blijf uit mijn weg, of anders zal ik u neervellen. De dreigingen zelf ademen liefde.

3. Overweeg hoe deze liefde uitgedrukt wordt in een sacrament, in een Avondmaal. U mag zien op Christus, Die tot u spreekt vanaf die tafel: O! zie hoe Ik u liefgehad heb. Kijk naar Mijn handen, kijk naar Mijn hoofd, kijk naar Mijn voeten, kijk naar Mijn doorstoken zijde, kijk naar Mijn gewonde lichaam, kijk naar Mijn bedroefde ziel, nooit had een ziel zoveel

smart. Kijk wat de slachters hebben gedaan, kijk wat de duivels hebben gedaan, kijk wat de *Romeinen* hebben gedaan, kijk wat de *Joden* hebben gedaan. Kijk, en zie hoe Zijn vrienden zich gedroegen: ze hebben Hem allen verlaten. We vinden dat Zijn moeder Hem niet als haar eigendom erkende. Ze stond aan de voet van het kruis, en nooit een woord in haar hoofd, en nooit riep ze tot de slachters en de *Romeinen*: o, vervloekte verraders, u vermoordt mijn Zoon. Hij is de Zoon van God, evengoed als mijn Zoon. Nee, nooit een woord, zij hield zich koest. En inderdaad bleef ze stil op die tijd, want het was een boze tijd. Hoe laag was Hij gebracht? Hij Die de Heere van heerlijkheid was, werd gerekend als een worm, en geen man. Hij Die omgeven is met ontzettende majesteit, was omhangen met smart. Neem Zijn liefde aan. Het bracht Hem heel laag, het bracht Zijn majesteit beneden zichzelf.

4<sup>e</sup>. Overweeg de voortreffelijkheid van de openbaarmaking. Dit zal u verleiden het aan te nemen. Wat is de voortreffelijkheid daarvan? Ik zal het u in vijf of zes woorden geven.

(1.) De openbaringen van deze liefde zijn noodzakelijk. Beter de zon uit de hemelen te missen, beter dagelijks brood te missen, beter zelfs uw leven te missen, dan de openbaringen van Zijn liefde. *Uw goedertierenheid is beter dan het leven*. Alsof hij gezegd had: "als God tot mij zou zeggen, *David*, wilt u het leven missen, of Mijn liefde missen? Heere, ik heb geen keus. Ik weet wat ik moet doen, laat het leven gaan, en laat de liefde van mijn God blijven." *Uw goedertierenheid is beter dan het leven*.

(2.) De openbaring van Zijn liefde is nuttig. Het zal u veranderen in Zijn gelijkenis, en het zal u beïnvloeden. *Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op den weg?* Alsof zij hadden gezegd: "wij hadden deze paar afgelopen dagen zeer droevige harten. We wisten niet wat het branden van het hart was, behalve van smart, en nauwe vrees, en ongelooft. Maar we hebben een heilig vuur in onze borsten gevoeld, onze harten die in ons brandden, terwijl Hij met ons sprak langs de weg." De openbaring zal een vlam van het altaar naar beneden brengen, die geen duivel in de hel in staat is uit te blussen.

(3.) Streef de openbaringen van Zijn liefde na, want ze zijn luisterrijk. *Mozes* krijgt een glans, een openbaring van liefde. En als hij beneden komt, scheen zijn gezicht als de zon, en was zo schitterend, dat het hen verwarde en verblindde. Ze waren niet in staat erop te zien. Hij was gedwongen een sluier te nemen. Menig droevig gezicht, menig verdrietig gezicht zal gebracht worden tot schijnen, als God Zichzelf openbaart.

(4.) Ze zijn bevredigend. *Filippus* zegt tot Christus: *toon ons den Vader, en het is ons genoeg*. Niets zal uw smart stillen, en uw verlangens verzadigen, dan dit. Wat God geeft door een schepsel, dat is door een terugkaatsing, het is slechts een stroom die komt van de fontein. Maar de openbaringen van Zijn liefde komen van de springbron zelf. Hoe zoet is het!

(5.) *Ten laatste*. Het is onderscheidend. *Wat is het, dat Gij Uzelven aan ons zult openbaren*, zegt *Judas*, niet de *Iskariot*, en niet aan de wereld? Moge de Heere Zelf u overreden het te zoeken.

## **Drie verhandelingen bij het bedienen van tafels**

### ***Verhandeling 1***



IK vermoed dat sommigen hier de woorden van de instelling voor hen verklaard willen hebben. Volg mij dan een stukje. *In den nacht, in welken Hij verraden werd, nam Hij het brood.*

*In de nacht.* Duisternis paste dit zwarte verraad het best. Want zo'n hels ontwerp was beschaamd, en bloosde het licht te zien. En deze omstandigheid van tijd leverde een bijdrage aan de ontzetting van het lijden van Christus. In *Hos. 4* vertelt God hen, tot een verzwaring van de oordelen die op de profeten zouden vallen, dat *ze zullen vallen bij nacht*. Hier valt de grote Profeet bij nacht. Wij zijn geboren in duisternis, liggen in duisternis, wandelen in duisternis, doen de werken van de duisternis, hebben duisternis lief. En, in onze goddeloosheid en dwaasheid, geven wij er de voorkeur aan boven het helderste licht. Ja, geen wonder, want we zijn de duisternis zelf. En om ons te straffen met een overeenkomst en evenredigheid met onze zonde, worden we, als genade het niet verhoedt, geworpen in uiterste duisternis. Goddelijke rechtvaardigheid oordeelde het daarom nodig om een natuurlijke duisternis een ingrediënt van het lijden van Christus te maken. Maar de grootste duisternis viel op Zijn geest. Voor iemand in uiterste kwelling is de helderste en meest plezierige dag duisternis. Voor een stervend mens schijnt de middagzon gekleed te zijn in zwart, en draagt rouwkleding.

Een meest verschrikkelijke duisternis greep de heilige ziel van Christus aan, *in den nacht, in welken Hij verraden werd*. Dit verraad heeft geen parallel, en ook kunnen de dodelijke omstandigheden ervan zich niet meten met enige andere doortraptheid. Het was niet onbekend aan onze Heere. Want Hij liet de verrader zien dat zijn samenzwering (met welke geheimhouding het ook gepleegd was) aan Hem bekend was. En, alsof *Judas* traag geweest was om het tot uitvoer te brengen, stimuleert Hij hem ertoe: *wat gij doet, doe het haastelijk*. Deze omstandigheid bazuïnt de grote gewilligheid van Christus uit om te sterven. Want hoewel het verraad niet doorgezet kon worden, om aan Zijn aandacht te ontsnappen, toch zal Hij het niet verhinderen, en het ook niet afraden, en ook zal Hij er niet van wegvluichten. Ja, Hij bracht al Zijn dagen in de wereld door, in vurige verlangens en begeerten naar die nacht, die een eeuwigdurende dag inluidde.

*Hij nam het brood.* U weet allen de grote overeenkomst tussen brood en het lichaam van Christus. En dat uit kracht daarvan brood een gepast teken was van Zijn lichaam. Ik zal u hier slechts deze ene gedachte geven, dat het lichaam van onze Heere, als het gezien en ontvangen wordt door geloof, even echt de ziel versterkt om te handelen en te lijden, als natuurlijk brood het lichaam van de mens doet. En de vreugdevolle verzekering van ons belang in het lijden van Christus, geeft een extra kracht.

*En als Hij gedankt had.* Dit was zowel een lofprijzing aan de Vader voor het werk van de verlossing, als ook Zijn zegenen van het brood en wijn, de elementen, en het inwijden ervan tot een heilig gebruik.

*Hij brak het* (hiervan namaals), *en zeide: Neemt, eet.* Christus, met al Zijn volheid, zal voor u niet nuttig zijn, zonder uw bijzondere toepassing en ontvangst door geloof. *Dat is Mijn lichaam.* Het brood is niet Zijn lichaam door *transsubstantiatie*. Terwijl ik de drie uitleggingen voorbijga, die gegeven worden door de papisten, versta ik erdoor, de vernietiging van het brood en de wijn, en de lichamelijke en vleselijke tegenwoordigheid van Christus in

hun plaats. Dat belachelijke idee (dat gedurende zeven of acht eeuwen onbekend was aan de kerk) is zo strijdig met onze zinnen, met onze rede, met elke gezonde filosofie, met de natuur van een lichaam, en de toevallige omstandigheden van een lichaam; zo strijdig met de natuur van een sacrament, en met de omstandigheden van de eerste bediening van het Avondmaal; en het is zo vernietigend voor de drie grote artikelen van ons geloof, namelijk de waarheid en eenheid van Zijn menselijke natuur, en met Zijn opvaren naar de hemel, om daarin opgenomen te zijn tot de laatste dag, en onverenigbaar met Zijn komen op de laatste dag, (want zij laten Hem elke dag komen); en het is zo belast met zo'n sleep van absurde en lasterlijke gevolgtrekkingen, dat het bijna misplaatst was op enige tijd, veel meer op onze huidige gelegenheid, tijd te verliezen in de weerlegging daarvan. Het brood is niet het lichaam van Christus door *consubstantiatie*. Hierdoor verstaan de *Lutheranen* dat in het brood, onder het brood, en bij het brood, precies datzelfde lichaam letterlijk en werkelijk is, zoals het in de hemel is. Dit is niet overeenkomstig met de waarheid van de mensheid van Christus. En, zoals het verklaard wordt door de opstokers ervan, is het onlogisch. En toch schiet het zeer tekort in vergelijking met de grofheid van de dwaling van de *Roomse* kerk. En (dat onze overweging verdient), de *Lutheranen* denken niet, dat enige Goddelijke verering gegeven moet worden aan, en gericht tot de plaats van de elementen, waar ze zich wijsmaken dat het lichaam van Christus aanwezig is. En dit is ook niet de hele betekenis van *dit is Mijn lichaam*, dat het brood een teken en vertegenwoordiging is van Mijn lichaam. De elementen zijn een afbeelding van Christus, dat getekend is door Hemzelf, getekend toen Hij er bleek uitzag door de toorn van God. En daarom maken ze geen grote verschijning. Maar ze zijn meer dan een loutere afbeelding en vertegenwoordiging. Ze zijn (zoals het gezegd wordt van een oudtestamenteel sacrament), *een zegel der rechtvaardigheid des geloofs*. Ze verzegelen, en bevestigen aan een gelovige zijn recht en titel tot alles dat Christus is, of gekocht heeft.

*Mijn lichaam.* Het lichaam van Christus, gewond en ziek, was voortreffelijker dan al de *Levitische* offeranden. Het is het lichaam van God, een lichaam dat voorbereid is, en gegeven om het onderwerp en de locatie te zijn van uiterste pijnen, onmiddellijk en wonderlijk gevormd door de Heilige Geest, en persoonlijk verenigd met de Godheid, en daarom van meer waarde en prijs dan het hele gebied van de heldere geesten boven.

*Mijn gebroken lichaam.* Verbrijzeld, gestampt als in een mortier, door Zijn Vader, door duivels, en door mensen. Het hart van de Vader werd gebroken door onze overspelige harten en wegen. De wet was gebroken in duizend stukken, en lag bloedend aan onze voeten. De constructie van de schepping was gebroken, en bijna ontbonden. En de uitverkorenen hebben vele gebroken harten gehad, (de genade van God heeft de natuurlijke, verworven, en rechterlijke hardheid van hun harten overwonnen). Nu, zegt Christus, om het hart van Mijn Vader te helen, *enz.* Ik ben weltevreden dat Mijn lichaam verscheurd en gebroken zal worden; *gebroken voor u*, voor de uitverkorenen, voor de schapen.

*Doet dat tot Mijn gedachtenis.* Onderhoudt een hartelijke, en eerbiedige, en praktische, en nederige, constante en plechtige gedachtenis aan Mij. Ik heb aan u achtergelaten wat Ik had. Want Ik heb geen wereldlijke eer en rijkdommen om aan u te geven. *Zilver en goud heb Ik niet, maar hetgeen Ik heb, dat geef Ik u.* Ik geef u Mijzelf. Ik geef u Mijn lichaam. En Ik verwacht dat u uw beste Vriend niet zult vergeten, Die u gedacht toen Hij aan het sterven was.

*Desgelijks nam Hij ook den drinkbeker, na het eten des Avondmaals.* Christus en Zijn discipelen hadden die nacht drie verschillende maaltijden. De eerste was een gewoon avondmaal, waaraan *Judas* deelnam. Daarna werd het paaslam ingebracht. En het oudtestamentische sacrament, dat een ontmoeting had met het Lam van God, werd eervol afgeschaft, en had een einde met uitzicht. En in de plaats daarvan stelt onze Heere deze avondmaaltijd in, dit Avondmaal, dat voortgezet moet worden tot Zijn tweede komst. Het werd een *Avondmaal* genoemd, wegens de tijd van de instelling ervan, en zijn eerste bediening, *de nacht*. Omdat dit slechts een omstandigheid is die passend is bij de huidige staat en gelegenheid van Christus, verplicht het ons niet om deze instelling precies op die tijd te vieren, niet meer dan het te doen in een opperzaal. Het wordt *het Avondmaal des Heeren* genoemd. Dat is, een avondmaal vastgesteld voor Christus, en voor de gedachtenis van Christus. Want waar men ook leest in het Nieuwe Testament van de Heere, het wordt altijd bedoeld van Christus. En het originele woord voor Heere, *Yehovah*, voldoet aan Jehovah, Gods onmededeelbare Naam in het Oude Testament. Dit is geen zwak thema voor de Godheid van Christus, in het bijzonder als we deze overweging toevoegen, dat, zoals de oude bedeling zijn *Shechinah* had, een wonderlijke, stoffelijke, zichtbare, buitengewone pracht, schittering, licht, en glorie, dat zijn vaste woning en permanent verblijf had in de tempel van *Salomo*, waardoor God de ambtsbekleding van Zijn Eigen huis begon; zo moet de nieuwe en betere bedeling een *Shechinah* hebben, oneindig voortreffelijker dan de eerste, dat niets anders kan zijn dan de Godheid Die lichamelijke de menselijke natuur van Christus bewoont, en onze Immanuël Die onder ons woont, en Zijn heerlijkheid geopenbaard. *Een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader, en heeft onder ons gewoond, Joh. 1:14.* En Zijn ingaan in de tweede tempel, maakte *de heerlijkheid van dit laatste huis groter, dan van het eerste, Hagg. 2:10.*

*Christus nam den drinkbeker na het eten des Avondmaals.* Toen onze eerste ouders de verboden vrucht aten, kregen ze geen drinken erbij. Het was een vervloekt banket, en ze hadden de duivel die hen gezelschap hield. Hier is *de beker van zegening*. Al de zegeningen van de verkiezing, al de zegeningen van de verlossing, al de zegeningen die we wensten, alles wat we wilden, al de zegeningen die God van plan was, gekocht had, beloofd had, en ervoor in het verbond gekomen was, worden uitgestort in deze beker. Zodat de gelovige kan zeggen: *mijn beker is overvloeiende*. Maar onze Heere moest een paar uur later een beker drinken van een ander vocht, ja, van de Goddelijke toorn. Al de vloeken die de uitverkoren verschuldigd waren te ondergaan, werden gedaan en gewrongen in de beker van Christus, die Zijn heilige menselijke natuur vervulden met verbazing en ontzetting. Avondmaalgangers, drink niet meer van de modderpoel van de duivel, drink niet meer van het modderige water van de schepselenvergaarbak, dat, als zomerbeekjes, snel droog zal lopen. En als ze door zouden lopen, zal het uw dorst alleen maar ontvlammen en vergroten. Maar deze beker van verlossing kan en zal de onmetelijk reusachtige, uitgebreide, en bijna oneindige verlangens van de ziel verzadigen. Ja, de wijn hier *doet de lippen der slapenden spreken*, en zal in u zijn een *fontein van water, springende tot in het eeuwige leven*.

*Deze drinkbeker is het Nieuwe Testament in Mijn bloed.* Hier is een duidelijk sacramentele spreekwijze, naast de gewone spreekwijze, van de houder voor het ding dat gehouden wordt; de beker voor de wijn in de beker. Zoals het oude verbond met de *Joden* was verzegeld en bevestigd door bloed, zo moet de nieuwe bedeling bekrachtigd worden door bloed, door het bloed van Christus. Hij verzegelt Zijn Eigen Testament als Hij sterft, met Zijn Eigen bloed.

*Doet dat, en, drinkt allen daaruit, tot Mijn gedachtenis.* Misschien wist de apostel toen niet, waarom hij de uitdrukking varieerde en veranderde, en zei: *drinkt allen daaruit*; en niet zei: *eet allen daarvan*. Maar de heiligschennis van Rome, in het beroven van christenen van de beker, en in het uitspreken van een vloek tegen allen die het Avondmaal houden van de gelovige *sub utraque specie*, op beide manieren, nodig maken **B** ik zeg, de paapse heiligschennis toont aan dat onze Heere, Die allen beval te drinken, sprak uit een Geest van profetie. Ja, het is zeker dat Hij, omdat Hij God is, de roof en goddeloosheid van Rome voorzag, en daarom Zijn volk beval om zich dicht te houden aan de zuiverheid van de instelling. Hoe leden christenen, en in het bijzonder de *Boheemsens*, voor het handhaven van de sacramentele beker? Ze kozen om liever hun leven te laten gaan dan de beker. En in waarheid, op deze manier waren ze wijs. Want ons leven in één voortgezet toneel, één ononderbroken reeks van lijden en droefheden. Maar deze beker is vul van rivieren van genoegens, en is de voorbode van het water van het leven, dat helder en zoet stroomt van onder de troon van het Lam.

*Want zo dikwijls als gij dit brood zult eten, en dezen drinkbeker zult drinken, zo verkondigt den dood des Heeren, totdat Hij komt.* God en dood zijn verst verwijderde uitersten. Toch moet de Heere van het leven sterven. Wat! Was het niet genoeg voor God om vlees te worden? Om armoede te lijden, schaamte, schande, versmaadheden? Nee. Niets dan dood en bloed kunnen een betaling maken. *Zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving.* Zijn dood was een machtige aantrekking: *en Ik, zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken.* Een effectieve trekking, passend bij God. Want alle loden gewichten van de hel hingen op ons. En om de waarheid van Zijn dood bekend te maken, werd Hij begraven. Zouden niet (zegt een heilig en geleerd man) de doden zich alle verwonderen? Allen die in het stof waren, konden zeggen: o, Leven van de wereld, wat doet U hier onder ons? De wormen en het klei konden zeggen: o Schepper, kunt U zo dicht bij ons liggen?

*Verkondigt Zijn dood.* Wij schamen ons niet, zoals de *Roomse* gezanten, voor het kruis van Christus. We verklaren deze dag, door ons komen tot deze tabel, en kondigen af tot de hele wereld, dat onze Verlosser stierf, en de slechtste en meest verachtelijke dood van de doden. Wij erkennen, tegen de *heidense* wereld, en de *Joodse* wereld, dat een gekruisigde Man onze Heere en Zaligmaker is. Wij dragen ons getuigenis tegen *Socinianen*, omdat zij ontkennen dat de dood van Christus een voldoening was, een prijs, een straf voor onze zonden, omdat ze ontkennen dat Hij stierf in onze plaats en positie. Wij protesteren tegen Rome, wegens de veelvoudige mishandeling die ze de dood van Christus aandoen. Wij zullen Zijn dood verkondigen, totdat Hij Zichzelf vertoont in de wolken. Wij zullen van deze tafel gaan naar Zijn troon; van de herdenking van Zijn vernedering, om Hem te ontmoeten in alle omstandigheden van majesteit.

*Zo dikwijls als gij dit brood zult eten, enzovoorts.* Wij houden te zelden Avondmaal. Herhaaldelijk Avondmaal is een onmisbare plicht. Wij behoorden een gewoonlijke voorbereiding te hebben om de Heere te ontmoeten, Die bloedend is op een Avondmaaltafel, en om Hem te ontmoeten als Hij komt tot het oordeel.

## **Verhandeling 2**

DIT sacrament is het meest verheven van al de Goddelijke instellingen en voorschriften. Overweeg goed wat u doet. Want het gevolg van uw gedrag is een grote zegening of een grote vloek, leven of dood, zaligheid of verdoemenis. En in waarheid, als iemand van de

Avondmaalgangers deze dag ongestraft ontsnapt, dan zal het een wonder van lankmoedigheid zijn. Het wordt opgemerkt als een wonder, dat de ouderlingen van *Israël* aten en dronken voor de Heere. Toch legde Hij niet Zijn hand op ze om ze te vernietigen. Maar als u God vindt, of Hem ziet, of Hem hoort, of van Zijn zoetheid smaakt, dan is het een goedheid, zoveel boven onze verwondering, als tegenovergesteld aan onze verdienste. De tafel van het hoger huis, waar *Abraham, Izak* en *Jakob* zitten en feesten met het Lam, en deze tafel waaraan u zit, zijn beide één. De heiligen boven hebben datzelfde voedsel met ons, de Boom des Levens, Brood des Levens en Water des Levens. Alleen zitten zij aan het hogere einde, en voeden zich beter. Wij zitten aan de voet van de tafel, en nemen deel door tekens, en met slechte eetlusten.

Ik zal u bekendmaken, wie deze dag zal deelnemen aan dit feest. Allen die Hem dienen in oprechtheid: *Mijn dienstknechten zullen gevoed worden*. Allen die hongerig zijn: *Hij heeft de dorstige ziel verzadigd, en de hongerige ziel met goed vervuld*. Allen die hun harten hebben geopend voor Christus, *Openb. 3:20*. Allen die, na grote worsteling, enige overwinning over hun geestelijke vijanden hebben gekregen: *die overwint, Ik zal hem geven te eten van het manna, dat verborgen is*. Allen die naar behoren vernederd en zachtmoedig zijn, onder een diep gevoel van hun verlating, en die God rechtvaardigen in al Zijn wegen tot hen: *de zachtmoedigen zullen eten en verzadigd worden*. Allen die hun huwelijksliefde aan Christus hebben gegeven. De vrienden en de bruid willen en zullen overvloedig eten en drinken. Allen die, vermoeid van hun afval en afdwalen van het huis van hun Vader, naar huis terugkeren, die zullen het gemeste kalf hebben. Allen die Zijn kinderen zijn. De kinderen van *Koz* en *Barzillai* werden gerekend als onreinen, en aan hen werd het heilig brood verboden, omdat ze hun geslachtsregister verloren hadden. U zult het nieuwtestamentische pascha hebben, u zult het evangelische toonbrood hebben, het christelijke manna, dat gemalen en gekneusd werd tussen de toorn van de Vader en onze zonden. U zult het brood hebben dat beneden kwam uit de hemel. U zult drinken van het bloed van de beste druif, en van het bloed van de wijnstok, doorstoken door de gerechtigheid van God.

Deze heilige instelling is een helder vergrootglas, waarin u de oneindige liefde van God kunt zien, en van Christus, en de waarde van de hemel. Want de Vader heeft het niet overgewaardeerd, en ook heeft de Zoon niet te laag geboden. U kunt de dierbaarheid zien en de voortreffelijkheid van de ziel. Want een wijze God zal Zijn bloed niet vergieten voor een ding van geen waarde, en ook Zijn leven niet geven voor een kleinigheidje. U kunt meer van de Goddelijke volmaaktheden gewaarworden in deze kruimel brood, en druppel wijn, dan in het grote boek van de schepping. Hier zult u eveneens het grote kwaad van de zonde zien, meer dan in het kristallen glas van de wet, meer dan in het rode glas van het vuur dat *Sodom* verbrandde, meer dan in het verdrinken van de oude wereld. Ik zeg, meer dan in de gesmolten spiegel van de zondvloed. Hierin viel slechts een kleine druppel, en enige greintjes van wraak. Maar hier werd een hele oceaan en zondvloed uitgestort op Christus. Ja, het grote kwaad van zonde blijkt niet zoveel in de verdoemenis van heel de verdorven wereld van duivels en mensen, als in het straffen van Zijn Eigen onschuldige Zoon. Een slapend zwaard, en een in de schede, kan zondaars naar de hel zenden. Maar het zwaard was gepolijst, flikkerend, en getrokken, dat Christus, onze Offerande neerverde. Kijk dan in deze spiegel, *en zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt*. In sommige *heidense* kerken hadden ze spiegels waarin ze de afbeelding van hun god zagen. Werp een hartelijke, gelovige, vernederende, veranderende blik op Hem; Die, hoewel Hij de middelste Persoon is van de Drie-eenheid, hangt tussen hemel en aarde, tussen twee misdadigers, alsof Hij de Grootste van de drie was, de voornaamste Crimineel.

### Verhandeling 3

Christus kan vergeleken worden met de boom van *Nebucadnezar*. *Zijn hoogte was groot. De boom werd groot en sterk; en zijn hoogte reikte aan den hemel. Zijn loof was schoon, en zijn vruchten vele, en er was spijs aan dezelve voor allen; en alle vlees werd daarvan gevoed.* Inderdaad, maar een heilige kwam af uit de hemel, en riep met kracht: *houwt dien boom af; doch laat den stam met zijn wortelen in de aarde.* Onze Heere is een Boom, een Wijnstok, geplant door de onmiddellijke hand van de Vader, de Tuinier. Hij is de Boom van het leven, Die elke maand twaalf soorten vrucht voortbrengt. Ja, de bladeren van de Boom zijn geneeskrachtig, een vorstelijke pleister, en breed genoeg tot genezing van de volken. Toch houwt God de Boom neer. Maar Het schoot weer wortel in het graf, (de wortel ervan spreidde zich uit en maakte zich daar vast), en Het staat weer op en groeit weer, en springt omhoog en rijst omhoog tot de hemel, en draagt al de uitverkorenen omhoog op Zijn takken. Hij is de eeuwige Rots der eeuwen, Die, als de gerechtigheid Het slaat, levende wateren uitzendt en uitstort; verversend, verkoelend, genezend, verzachtend, versterkend, reinigend, vertroostend, en vruchtbaar water.

Hij is een Heiland, een Bloedverwant, Die, als de naaste Relatie, een Goël, een recht heeft om ons te verlossen. Hij verlost ons door een onafhankelijke vrijlating. Want Hij wist dat wij geen losgeld hadden. Hij verlost ons door macht, en handhaaft onze vrijheid. En door een sterke hand kapt Hij onze boeien af, en maakt onze banden los. Hij koopt ons vrij door een prijs; *niet door zilver of goud, maar door Zijn Eigen dierbaar bloed.* En Hij koopt ons vrij door Zijn Persoon te wisselen voor de onze. Hij was de ware en wettelijke ? ? ? ? ? ? ? ? . Hij verlost ons van de schuld van de zonde door rechtvaardigmaking, van de overheersing ervan in de wedergeboorte, van de besmetting ervan door heiligmaking, en van het wezen en de eigenheid zelf van de zonde in onze verheerlijking. De prijs van de loskoping wordt afgekondigd, en de reusachtig geweldige sommen worden vandaag in uw gezicht geteld. Wat denkt u, mensen? Heeft het rode geld van de Middelaar niet een vrolijk getinkel bij zich? U zult zeker zeggen, dat het alles harmonieus klinkt, alles melodieus in het oor van de gelovige, en in Gods oor. Hier ziet u de Vader volledig tevredengesteld en betaald, en Die uw banden, met Zijn bewijs van kwijtschelding, overgeeft in de handen van onze Borg. Hier ziet u een stervende Christus, met drie doodsgrepen. Hij grijpt de heerlijkheid van Zijn Vader zeer vast, en Zijn Eigen kroon, en onze zaligheid, en sterft met deze in Zijn hand. Werp een blik op de bekende eigenschappen van Zijn dood. Het was pijnlijk. De dood van ieder mens is pijnlijk. Geen mens verdwijnt van het toneel, hoewel het door een natuurlijke dood is, al spelend en lachend. Als *Asa* sterft, dan roept hij: O, mijn voeten! Als *David* sterft, klaagt hij: O, mijn koude lichaam! Het kind van de *Sunamietische*: Ach, mijn gepijnigd hoofd! Maar Christus lijdt meer pijn dan enig mens, wegens de gewelddadigheid van Zijn dood. Sommige godgeleerden merken op, van *Joh. 19:34*, dat vijf doden ineens bij Hem binnendrongen, en de meest gevoelige delen van Zijn lichaam aangrepen. Het wordt eveneens opgemerkt, dat Christus, door de aard en natuur van Zijn lichaam, en Zijn matigheid, een groter gevoel van pijn had dan ieder ander mens. Toch weigerde Hij een matigend drankje. Verder, Zijn dood ging gepaard met alle omstandigheden van schaamte. Hoewel Hij de Heere der heerlijkheid was, toch werd Hij een worm gerekend, en geen man, met kracht uit het register van de mensheid gezet, en over één kam geschoren met de meest verachtelijke insecten. Hij werd naakt opgehangen in het gezicht van vele honderden of duizenden, die op die tijd tot het

paasfeest kwamen. Hij stierf een vervloekte dood. Hij was door God toegewijd aan de dood. De gezegende Zoon van Zijn liefde werd een vloek voor ons gemaakt. Ja, Hij nam de vloek, (waarvan het loutere noemen maakte dat de Liefeling van de hemel schokte en beefde), niet alleen af van de uitverkorenen, maar af van de schepping, die vervloekt was omwille van ons. Verder, Zijn dood treuzelde. Hij leed vele doden in één. Elk moment van Zijn kruisiging had een hel in zich, een oceaan van wraak in zich, dat maakte dat het Lam van God brulde, *Ps. 22:1*. Zijn dood was zonder dwang, en niet geforceerd; hoewel al de levenden, van de cherub tot de worm, het leven vast aangrijpen. Hij leed door de kwaadwilligheid en haat van hen, die van Zijn Eigen vlees en bloed waren. Hij kwam via een lange reis tot die van Zijn Eigen, die, in plaats van Hem een vriendelijk welkom te geven, en een gastvrij onthaal, en een ontvangst, Hem in hechtenis namen, en Hem overleverden. En zij die kort tevoren Hosannahs schreeuwden, roepen nu: *kruis Hem*. Elke omstandigheid van Zijn dood wekt uw grootste verwondering op. Hoewel Hij vele vijanden had, werd Hij toch verraden en in hechtenis genomen door het zwarte verraad van een van Zijn Eigen discipelen. En eerst werd Hij onschuldig verklaard en geoordeeld door *Pilatus* Zijn rechter, en dan door hem tot de dood veroordeeld. Het is ook vreemd dat een gekruisigde zo eervol begraven is; gekruisigd, en toch Zijn beenderen niet gebroken, de gewoonlijke metgezel van die soort van dood.

## **Preek 10. Christus de Verzoening**

### ***Een voorbereidingspreek, voor de viering van het Avondmaal van de Heere.***

*Rom. 3:25. Welken God voorgesteld heeft tot een verzoening, door het geloof in Zijn bloed.*

ZONDER de formaliteit van een voorwoord, hebben we in de woorden vier dingen.

1. Jezus Christus wordt voorgehouden als een grote *Verzoening*. Het woord in het origineel is de benaming waarbij de Zeventig het verzoendeksel noemden. Alsof onze apostel gezegd had: "Christus is het Verzoendeksel gemaakt voor de nieuwtestamentische kerk, een beter Verzoendeksel dan dat van de *Joden*". Hij wordt daarmee vergeleken, omdat het verzoendeksel het heilige deel was van het heiligste van alles. De mens Christus is dat heilige Ding. De menselijke natuur gevuld met alle genade, is de tempel van God, bestemd voor de meest heilige gebruiken mogelijk. Het verzoendeksel was Gods zetel van de staat, de troon waarop Hij zag. *O Gij, Die tussen de cherubim zit*, dat is, Gij Die zit op het verzoendeksel, (de uitgestrekte vleugels van de cherubim maakten een zetel voor Jehovah), *verschijn blinkende*. Deze Christus Jezus is de plaats van de afspraak, waar God en zondaars elkaar zullen ontmoeten. In Christus wordt God gehoord, gezien, en gevoeld. In Christus wordt Hij gevonden. In Christus gaan we om met de Heere. Vanaf dat Verzoendeksel spreekt Hij tot Zijn volk van vrede, verklaart Zichzelf gunstig, en welwillend, en te verzoenen.

2. We hebben in de woorden de grote Auteur van dit werk, de belangrijkste handelende Persoon. Het is God de Vader. *Welken God voorgesteld heeft. Voorgesteld heeft*. Het woord betekent *gesteld*, en wordt in andere plaatsen vertaald door *voorverordineerd*. Mensen staan klaar om nauwlettend te zijn op God de Vader. Men denkt dat Christus een zachtmoedige Zaligmaker is, Die klaar staat om pardon te schenken en te vergeven. Maar de Vader is de

boze beledigde Partij, en Die nauwelijks door enig middel overwonnen kan worden om te vergeven. Dit is een groot onrecht God aangedaan. Want de eerste beweging van het grote werk begon in Zijn borst. Hij is de *primum movens*. Het begin is oorspronkelijk vanuit Hem. Hij deed het eerste voorstel, het eerste aanbod aan de Zoon, met een grote blijdschap van het hart. En het werd ontvangen door de Zoon met dezelfde verrukking van het hart. *De raad des vredes was tussen die Beiden.*

3. We hebben het grote middel van deze verzoening. Het is *Zijn bloed*; het bloed van Christus. Niet het bloed van een beest, niet het bloed van een misdadiger, niet het bloed van een mens alleen, niet het bloed van een vleesgeworden engel. Het is het bloed van Christus. Niet elk lijden van Zijn mensheid. Het is niets minder dan Zijn bloed, en rivieren daarvan. God de Vader spaarde Hem niet. Hij maakte een grote wond, een grote jaap, een groot gat in de menselijke natuur, en rivieren van Zijn bloed gutsten er uit.

4. We hebben het grote middel dat deze verzoening omvat aan onze kant. Het instrument is het *geloof*. *Welken God voorgesteld heeft tot een verzoening, door het geloof in Zijn bloed.* Niet dat geloof Christus tot een Verzoening maakt; het was dat tevoren. Maar geloof grijpt Hem aan, het omvat en ontvangt Hem. Geloof is de voet die ons tot Christus draagt. Geloof is de hand die Hem neemt. Geloof is de mond die leeft op Hem. Geloof is de buik die de Zoon van God verteert. Geloof is het oor dat Hem hoort. Geloof is het oog dat Hem ziet. Geloof ontvangt Hem. Geloof rust op Hem, en het eigent Hem ons toe. Soms is het hele Woord van God het voorwerp van geloof, soms de trouw en oprechtheid van God, soms de barmhartigheid van God, soms de Persoon van de Middelaar, soms Zijn hele ambten. Maar het juiste formele voorwerp van het rechtvaardigend geloof is Zijn bloed.

De opmerking die ik van plan ben voort te zetten, is deze.

*Leer. Zoals Christus het grote Middel is, zo is God de Vader de grote Auteur van de verzoening en het herstel van de mens.* God de Vader stelt Hem voor. En wanneer Hij is voorgesteld, dan is Hij een Verzoening door Zijn bloed. Al de delen en graden, al de typen en omlijstingen, al de gevolgen en consequenties van dit grote werk, zijn geheel ten gevolge van God de Vader. Hij is het Hoofd Die het besluit ontwierp, en Christus is de Hand Die het uitvoerde. Ja, de voorstelling, de afkondiging, de uitvinding, het ontwerp, en de werkelijke voltooiing, is van God de Vader.

In het spreken over deze leer, zal ik,

I. De natuur van dit grote werk, deze verzoening, een beetje openen.

II. U laten zien dat Christus door Zijn bloed het grote Middel daarvan is.

III. Erover spreken dat God de Vader een voornaamste Auteur en handelende Persoon daarin is. En,

IV. Een toepassing maken.

I. *Wat is deze verzoening?* Het houdt deze vier dingen in.

1. De verzoening zegt dat de hoogste Magistraat van de hemel, de soevereine Heere, de almachtige Wetgever, oneindig vertoornd is op de wereld. Hij komt naar beneden uit de hemel in grote woede, geheel omgeven met vlammen, met donders in Zijn mond, oordelen in



Zijn hand, toorn in Zijn geest. Hij is boos op de wereld, zeer boos wegens het beledigen van Hem, wegens het vertrappen van Zijn wetten, het schenden van Zijn autoriteit, wegens al het onrecht dat ze gedaan hebben. Hij is buitengewoon vertoorn, buitengewoon geërgerd.

2. Deze verzoening spreekt een plechtige en onherroepelijke wet uit van de hemel, dat de rebel niet ongestraft zal blijven. De rechtvaardigheid van God, de getrouwheid van God, roepen om wraak. De heiligheid van God, de wet van God, het geweten van de zondaar, en de orde van de regering van de wereld, en evenzo de inwendige verdienste en het kwaad van de zonde, roepen om straf, om wraak, een veelvoudige wraakneming, om uitgestort te worden op het hoofd van de opstandige ellendelingen.

3. Deze verzoening houdt dit in, dat het de soevereine Magistraat behaagt om een verwisseling van de straf te maken, een overzetting van de schuld, van de overtreders naar een borg. God de Vader legt de zonde van ons allen op Zijn Zoon Christus Jezus. En Hem wordt niet tekort gedaan, Hij is niet benadeeld, Hij geeft Zijn volle toestemming. Christus zegt tot de uitverkorenen, wat *Rebekka* zei tot haar zoon *Jakob*: *uw vloek zij op mij, mijn zoon!* De zware vloek van de Vader, die bedreigd was tegen ons, en klaar stond om op ons te vallen, valt op de Zoon van God, met Zijn Eigen toestemming. Onze Hogepriester zei oordeelkundig, wijs, welbewust, en opzettelijk, wat de *Joodse* hogepriester onwetend zei: *het is ons nut is, dat één mens sterft voor het volk, en het gehele volk niet verloren gaat.* Inderdaad, zegt Christus, het is nuttig, zeer nuttig, dat Ik sterf. Ik zal de beker opnemen, waarin de miljoenen talenten toorn zijn. Ik zal het drinken, en leegmaken. Ik zal niet één druppel overlaten voor de uitverkorenen. Één druppel zou hen vernietigen. Ik zal niets overlaten dan de reuk, om ze te laten weten wat Ik geleden heb.

4. Deze verzoening drukt een werkelijke verzoening uit. Niet alleen is God te verzoenen, maar werkelijk verzoend met de uitverkorenen. Een verzoening is het weer goedgunstig maken van de rechter, een herkrijgen van verspeelde gunst en vriendelijkheid. Eens waren wij in gunst en vriendschap, en God verklaarde dat de wereld goed was, en de mens zeer goed. Nu is de vriendschap verloren. En vijandschap komt in de plaats daarvan. De heiligheid van de natuur van God maakt Hem onze Vijand. En de goddeloosheid van onze natuur maakt ons Zijn vijand. De vijandschap is evenredig groot met de vriendschap die wij eens hadden. Door de verzoening wordt al de vijandschap weggedaan, en de vriendschap weer teruggegeven. Het oude belang in, en de vertrouwdheid, en gemeenschap met de hemel wordt teruggewonnen en teruggebracht. Dit is de verzoening.

II. Wat het *tweede* ding aangaat, *dat het grote Middel Christus is door Zijn bloed.* Met het bloed wordt het hele lijden van Christus bedoeld. Een deel is genomen voor het geheel, omdat het storten van Zijn bloed de volmaking van al Zijn tegenslagen was, en het meest aanzienlijke deel van het lijden. Overweeg in Zijn lijden deze drie beweringen.

1. De grootheid van Zijn lijden. Niemand wist ooit wat Hij leed, dan Hijzelf, Die het voelde. Het voorstellingsvermogen, het geheiligde begrip van een gelovige, hoe hoog verheven en omhoog gebracht ook, kan nooit denken over de hoogte, de diepte, de breedte en de lengte van wat de Zoon van God leed. Hij leed van de hemel, leed van de aarde, leed van de hel, leed in Zijn Persoon, in Zijn natuur, in Zijn ambten, in elk ding dat in Hem is. En dat wat het meest de klacht van de Middelaar benadrukte, dat wat een wonderbaarlijk gewicht toevoegde, en

ondraaglijke gewicht aan de last van de Zoon, was de toorn van Zijn Vader. Zij achtten Hem, dat Hij geplaagd, van God geslagen was. *Het behaagde den Heere Hem te verbrijzelen.* Het behaagde de Heere Hem in een mortier te stampen. God de Vader, de machtige God, bracht Hem in smart. Hij omgaf, Hij omcirkelde, Hij omsingelde de ziel van Christus met alle mogelijk pijnen en smarten. Hij schoot de scherpe vergiftigde pijlen van Zijn toorn neer, tot op de inwendige delen van de ziel van Christus. Hij bedolf Zijn Eigen Zoon door de ene golf van wraak na de andere. Hij vulde Zijn ziel met de levendige begrippen vooraf van die hevige kwellingen die Hij gauw moest doorstaan. Dit vergrootte Zijn verbazing en Zijn verwondering op het meeste. *Wat zal Ik zeggen?* Jehovah, de God van de geesten van alle vlees, Die de weg in het hart van de mens weet, maakte een grote verkeersweg, een grote houw, een groot gat in de ziel van Christus, en goot daar al Zijn toorn in. En dit deed Hem uitroepen: *Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe.* "Mijn ziel is bedroefd, geheel bedroefd, en bedroefd tot de dood. Deze droefheid zal Mijn dood zijn. Het zal Mij nooit verlaten totdat het Mij doodt. *Mijn hart is gesmolten in het midden Mijns ingewands.*" En als gesmolten was, nam Hij de gehele afdruk van de hemel op. Hij roept, Hij bidt, Hij bidt opnieuw, Hij bidt voor de derde keer; toch moet Hij sterven, Hij zal sterven, Hij moet lijden.

2. Overweeg Zijn gewilligheid om Zijn bloed uit te storten. Als een schaap voor de scheerder, als een schaap voor de slachter, deed Hij Zijn mond niet open. Onze Heere Jezus Christus heeft een bruidegomgeest. Hij verheugde Zich om die menselijke loopbaan te lopen, van de buik van Zijn moeder tot het kruis. Hij ondernam het gewillig in het verbond der verlossing, Hij kwam gewillig naar de wereld in de volheid van de tijd. En in het uur van het lijden was Hij gericht op de zaak. Hij gaat naar de hof, zoals vanouds de man die geofferd had, zijn offer naar de deur van de tabernakel bracht. Christus brengt als het ware, door te komen naar de poort van de hof, Zijn offer naar de deur van de tabernakel. Hoewel Judas zijn hebzuchtigheid had, en de hoop van beloning, tot een aansporing voor zijn verraad, was hij toch mat, en moet hij gestimuleerd worden tot zijn werk: *Judas*, doe het haastig. Hij stimuleerde de partij die Hem in hechtenis nam, Hij vertelde ze tweemaal: *Ik ben de mens.* De engels wachtten, klaar op een oproep om Hem te helpen. En Hij stelt ze vrij om zich te verroeren van hun posten. Wij zouden deze mensen kunnen vernietigen, wij zouden de *Romeinse* soldaten kunnen vernietigen, en al de mensen van *Jeruzalem*. Nee, zegt Christus, blijf op uw posten. Niet één van u zal zich bewegen om Mij te redden, om Mijn uitvoering te verhinderen. Ik zal sterven. De teerhartige vrouwen zouden graag tranen hebben gestort over Hem. Nee; u moet helemaal niet wenen over Mij. O, de gewilligheid van onze Offerande! Hij snelt naar het altaar, en Hij bindt Zichzelf met de koorden van liefde aan de hoornen ervan.

3. Overweeg de aanvaardbaarheid van deze Offerande. Dit lijden was zo aanvaardbaar, dat het eerste ontwerp daarvan aangenaam was voor God. God de Vader had een verrukkende vreugde in hun eerste ontwerp. Hij verheugde Zich in de Zoon, op het vooruitzicht zelf van dit lijden. *Spr. 8:23, Ik ben van eeuwigheid af gezalfd geweest.* Hij verheugde Zich in het voorbestemde offer, toen Hij uit de hemel kwam op Zijn werk. Was Zijn vreugde erin, toen Hij weer terug ging? Wat een grootse verrukking gaf het! Zijn teruggaan naar de hemel naar Zijn Vader, was een onbetwiste betoging, een volle overtuiging van Zijn betrouwbaarheid in het uitvoeren van Zijn werk. Want Hij was niet teruggedaan naar Zijn Vader, en had ook hemel nooit weer gezien, als Hij niet betrouwbaar was geweest. Ontvangt en verwelkomt de Vader Hem? Als er vreugde in de hemel is op de terugkeer van een zondaar, wat een vreugde is er dan bij de terugkeer van de Zoon, Die zo= n voortreffelijke dienst had gedaan voor de regering van de hemel! *Op Zijn hoofd zet God een kroon van fijn goud, Ps. 21:3.* Het wordt

bedoeld van Christus. Hij krijgt meer dan een drievoudige kroon op Zijn hoofd, als Hij weer naar huis gaat. God de Vader zet Hem op de troon. En Hij zwerft een grote eed: *Ik heb eens gezworen bij Mijn heiligheid: Zo Ik aan David liege! Zijn zaad zal in der eeuwigheid zijn, en Zijn troon zal voor Mij zijn gelijk de zon.*

III. Het *derde* ding is, te tonen, *dat God de Vader de grote Auteur van alles is: Welken God voorgesteld heeft.* Onder dit opschrift zal ik deze drie dingen kort doen.

1. Bewijzen, dat God de Vader de grote Auteur is.
2. Tonen wat dit voorstellen inhoudt.
3. Meer in het bijzonder tonen wat het toedoen van de Vader in de zaak hier wordt genoemd: voorbeschikking, een voornemen, een voorstellen.

*Eerst.* Tot een bewijs van dit deel van de leer, dat God de Vader de grote Auteur is, de belangrijkste handelende Persoon, overweeg:

1. Dat niemand anders ooit gedacht kon hebben aan deze grote zaak. De wereld kon ons nooit een lezing hebben gegeven over deze vrije genade. Het grote boek, het grote handschrift van de natuur, heeft nooit één regel over Jezus Christus, en Zijn aanneming van de menselijke natuur. De mens kon er nooit aan gedacht hebben. De engelachtige natuur kon nooit gedacht hebben aan deze schijnbare tegenstrijdigheid, dat de zondaar gespaard zal worden, en de zonde gestraft zal worden, en dat God zou lijden.
2. Als God de Vader niet de Ontwerper was geweest, dan kon en mocht Hij het geweigerd hebben, en alles dat Christus geleden had verworpen hebben. Het is waarheid, de voldoening van Christus, Zijn offerande, was van oneindige verdienste, van oneindige waarde. Als u de waarde en de grootheid van Zijn lijden, en van de Lijder, en de verhouding die Hij had tot de Vader; toch, zonder dat de Vader Hem daartoe geroepen had, en dat Hij Hem toestond het te doen, was God de Vader niet verplicht het aan te nemen. Hij kon de schuld afgedwongen hebben van de overtreder. Om een aanvaardbare voldoening te maken, moet God de Vader de eerste Ontwerper zijn. Hij was de Schuldeiser, Hij was de benadeelde Partij. En zonde is niet enkel een schuld; het is een halsmisdaad. Daarom moet er een aanvaardbaar lijden zijn, met de toestemming van de Wetgever.
3. God de Vader laat Zich regelmatig voorstaan op het ontwerp. *Ziet, Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Denwelken Mijn ziel een welbehagen heeft!* Mijn ziel heeft geen welbehagen in enig mens in de wereld, dan alleen in zoverre als hij verwant is met Christus. Ik heb meer rust voor Mijn ziel van die Man Christus, dan van al de legioenen van engelen. Ik heb melding gemaakt van Hem, zegt God, vanaf de buik van Zijn moeder. Hij sprak nooit van een andere persoon, of van een ander onderwerp, behalve van de Zoon, en van Zijn lijden.

De lezer kan het tweede deel van de werken van *Charnock* raadplegen, waar hij handelt over dat God de Auteur is van de verzoening; waaruit ik enkele bijzonderheden van deze preek geleend heb.

*Ten tweede.* Wat is dit voorstellen, dat toegeschreven wordt aan de Vader? Overweeg het, 1. in de vele manieren waarop Christus voorgesteld wordt. 2. Het doel waartoe Hij wordt voorgesteld.

1. Laten we de manieren overwegen waarop Christus wordt voorgesteld.

1<sup>e</sup>. Hij wordt voorgesteld door het besluit van de verkiezing. God de Vader stelt Hem voor als het Hoofd en de Vertegenwoordiger van heel de verkoren wereld. Hij is de Eerste in het besluit. En zij zijn gekozen in Hem. Hij is verkozen om het Hoofd te zijn, de enige Hoeksteen, de Kracht, Versiering, en het essentiële Cement en Verbinding van het nieuwe en luisterrijke gebouw. Alle anderen zijn maar alleen kleine levende schilfertjes, gebouwd op, en gelegd op Hem, Die in Zijn Eigen Persoon het hele gewicht van de gezegende en goed gevestigde constructie ondersteunt.

2<sup>e</sup>. Hij wordt voorgesteld in het verbond der verlossing. Hij was voorbeschikt in die overeenkomst, toen de Vader en de Zoon de handen samen sloegen.

3<sup>e</sup>. Hij werd voorgesteld onder de typen, de Godsspraken, de profetieën, de beloften, en de voorzeggingen in het Oude Testament. Elk beest dat geslacht werd, was een glas waarin Christus gezien moest worden, Zijn bloed gezien moest worden, *Golgotha* gezien moest worden. *Golgotha* was afgeschilderd in het bloed van elk beest.

4<sup>e</sup>. Hij wordt voorgesteld in het evangelie. En Hij wordt aan u voorgesteld, geheel voorgehouden, vrij voorgehouden, vaak voorgehouden, en vroeg en tijdig voorgehouden. Juist toen het vonnis van het oordeel uitgesproken zou worden, het vonnis van de dood over het gevallen ras van *Adam*; in plaats van het vonnis van de dood, tevoorschijn komt het vonnis van vrijspraak. *Het zaad van de vrouw zal de kop van de slang vermorzelen.* Hij wordt u voorgehouden in het sacrament. Zie Hem. Kom, werp vandaag een blik op Hem.

2. Waartoe wordt Hij voorgesteld?

1<sup>e</sup>. Hij wordt voorgesteld om aanschouwd te worden. *Gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden.* Hij nam de slang naar buiten naar het open veld. En omdat, misschien, de slang niet voldoende zichtbaar zou zijn, zet hij het juist daar op een hoge paal. Zoals *Mozes* de slang in de woestijn voorstelde, zo wordt Christus voorgesteld. Die slangen die de *Joden* staken, waren van het slechtste soort. Hun vergif ontstak het bloed, deed de huid opzwellen, verminkte, misvormde, en beroofde ze van de menselijke vorm. En de slang wordt voorgesteld tot een remedie. De *Jood* met de omfloerste blik, met de helft van een oog, kan een blik op hem werpen, en hij wordt direct genezen. Hij wordt voorgesteld op de paal van het kruis. En al het zieke volk, gestoken door de zonde, gestoken door de oude slang, gestoken door verzoeking, gestoken door dagelijkse smart, kan een blik op Hem werpen. *Hoogl. 3:11, gaat uit, en aanschouwt den koning Salomo,*

*met de kroon, waarmede Zijn moeder Hem kroonde.* Hij wordt voorgesteld als een Koning op kroningsdag, met al de klederen van de hemel op Hem. Heel de garderobe van God werd geopend voor Christus, om Hem het koninklijke kleed te geven voor Zijn kroningsheerlijkheid, en huwelijksheerlijkheid. Gaat uit, en aanschouw deze Statige, deze koninklijke Bruidegom.

2<sup>e</sup>. Hij wordt voorgesteld om vernietigd te worden, en geveld. *De Messias zal uitgeroeid worden.* De hemel zal niet rusten, de aarde zal niet rusten, de hel zal niet rusten, totdat het meest volmaakte Schepsel Dat God ooit maakte, of maken zal, totdat het beste Schepsel, het Meesterstuk van Gods werk, vernietigd is. *Hij zal uitgeroeid worden.* Hij wordt voorgesteld, Hij is voorverordineerd, als het Paaslam dat apart gezet werd om op de vierde dag geofferd te worden. Ik verzeker u, de *Joden* zouden een andere kijk hebben op het paaslam. O, arm beest! U moet binnen een paar dagen sterven voor onze zonden. Elke blik op het paaslam was als een voorbereidingspreek. Christus wordt voorgesteld als het Paaslam. Hij wordt voorgehouden als de zondebok, waarvan de godgeleerden denken dat het tuimelde over een rots, en zijn nek brak. Hij wordt voorgesteld om vernietigd te worden, en een Offerande gemaakt te worden. God had slechts één Zoon in heel de wereld, en Hij moet een Offerande gemaakt worden.

3<sup>e</sup>. Hij wordt voorgesteld om omhelsd te worden, om ontvangen te worden. Denk niet dat een gekruisigde Christus voorgelegd en voorgesteld wordt alleen om uw verbeelding te vullen, om u te vermaken, en uw gedachten af te leiden. Nee, nee. Christus hangt aan een kruis, en kreunt tot de dood, en strekt Zijn armen uit, en rivieren van bloed gutsen uit Zijn doorstoken lichaam, met als bedoeling mensen naar het kruis te trekken om Hem te nemen. Neem Hem in uw armen, omvat Hem, grijp Hem aan, scheid nooit meer van Hem. Dit is de grote opzet waarvoor Hij voorgesteld wordt. Neem Hem in het sacrament. De mens die naar de Avondmaalstafel gaat, wat doet hij? Hij gaat naar de berg, genaamd *Hoofdschedelplaats*, en Hij neemt een stervende Christus in zijn armen, om Hem naar huis te dragen, naar zijn vrouw, naar zijn kinderen, en om Hem te brengen in de stad waar hij leeft, en tot de natie. En Christus is de beste Gast die mensen ooit hadden.

*Ten derde.* Het *derde* ding in dit deel van de leer, is het belangrijkste toedoen van de Vader Zelf. Wat is het bijzondere toedoen; welke hand heeft God de Vader in dit grote werk van het voorstellen van Christus? *Welken God voorgesteld heeft.*

1. God de Vader verkoos en verkoor Hem werkelijk. Al de omstandigheden van de geboorte van Christus, van Zijn dood, van Zijn hemelvaart, van Zijn verheerlijking, en van Zijn regeren, die alle zijn ten gevolge van een vaste eeuwige wet van de hemel. God de Vader verkoos Hem. Er was veel meer van God in de verkiezing van die ene Mens, dan in de verkiezing van al de engelen in de hemel.

2. God roept Zijn Zoon tot het werk. We vinden dit regelmatig in de Schrift. Ik zal er niet op blijven staan. Alleen zal ik dit zeggen. Hij roept Christus tot het grootste werk dat ooit gedaan was. Hij roept Hem om Zijn eer terug te winnen, die verloren was, om de Goddelijke deugden terug te brengen tot hun oude luister. God de Vader riep Christus om Hem al de eer terug te brengen, die de zonde van Hem genomen had. Christus, in gehoorzaamheid aan het bevel van Zijn Vader, maakt dat al de deugden van God voortbreken met een ongewone, verrassende,

extra luister. Als wanneer de zon, op zijn plaats van ondergang, voorkomt als een rode en bloedige bol, dan kijken we er de volgende naar uit dat hij vergezeld zal worden, en versierd door een buitengewone helderheid. Zo ging de glorierijke Zon der gerechtigheid, na een lange en grote (ik had bijna gezegd, een gehele) verduistering, naar beneden, geheel bedekt met bloed, en rood onderging. Maar Hij rees snel op, en met Hem de Goddelijke volmaaktheden, oneindig helderder dan ooit. Hij maakt een helderder dag dan *Adam* ooit zou genoten hebben, als hij nooit gezondigd had. De engelen in de hemel eerden God de Vader nooit zoveel, door hun volharding in heiligheid, als onze Hogepriester deed, door onder te gaan in bloed, en te sterven voor ons.

3. God de Vader heeft Zijn toedoen in het werk. Hij stelt Hem voor door opdracht. Hij vertrouwdde het werk Hem toe. De Zoon zal niet op het werk komen zonder opdracht. Hij krijgt een opdracht onder het duidelijke zegel van de hemel. *Hij is het Afschijnsel Zijner heerlijkheid.* Hij krijgt het persoonlijke zegel van de verkiezing. Hij krijgt het duidelijke zegel van de wonderen, om getuigenis te geven aan de waarheid van Zijn opdracht. Die waren als de geloofsbrieven voor Zijn opdracht.

4. God de Vader zond Hem eigenlijk, en stelt Hem eigenlijk voor aan de wereld. Nu, hier is Mijn eeuwig voornemen en vindingrijkheid, hier is een zaak, zegt God, waarop Ik een hele eeuwigheid doorbracht. En u mag zeker zijn dat het hart van God kan denken aan grote dingen in een hele eeuwigheid. De beperkte, bekrompen, en oppervlakkige geest van een mens, door veertig of vijftig jaar te studeren, zal op grote uitvindingen stuiten. Maar de ziel van God, om al Zijn gedachten een hele eeuwigheid te door te brengen, o, wat zal de opbrengst zijn! Hier is het, zegt Hij, een Christus Die Ik voorstel. Ik zend Hem tot u. Hier verschijnt Hij uit Mijn boezem. Als u een even grote achting voor Hem hebt, als God heeft, dan zal elke ziel van u Hem eren. Hij zendt Hem werkelijk. Niet als een meerdere, iemand beneden hem zendt. Niet als een koning een hoveling zendt om een vertegenwoordiger te zijn. Nee. Hij is Gods Gelijke, voor eeuwig tezamen bestaand. Hij zendt Hem ook niet zoals de boom zijn takken uitzendt, door een natuurlijk gevolg. Want het hele werk van verlossing, en de keuze van Christus om dat te voltooien, was een eminente handeling van de meest alles overtreffende en absolute soevereiniteit, en de grootste vrijheid van genade mogelijk. Ook zond God Christus niet door raad en besturing, zoals, bijvoorbeeld, dokters door een consult hun patiënten naar een plaats sturen, of ze aanraden iets te doen. De wijsheid van Christus heeft geen advies nodig. Maar deze zending van Christus is door gezamenlijke toestemming van twee Personen, gelijk in waardigheid, macht, en heerlijkheid. *De raad des vredes zal tussen die Beiden wezen.*

5. God legt eigenlijk heel de straf op Hem, die duivels en mensen toegebracht hebben, als instrumenten in Zijn hand, om rechtvaardigheid uit te voeren. God de Vader was de belangrijkste Auteur. Het ontwaakte zwaard van Jehovah wondde het diepst, en maakte de grootste jaap in Zijn ziel. *Het behaagde den Heere Hem te verbrijzelen.* Als we zo mogen spreken, Hij was een geurige Offerande, dat de neusgaten van God verblijdde en Zijn ziel ververste. God neemt alle schuld van de uitverkorenen af, en telt het op. En Hij beschuldigt Christus met de *summa totalis*. Zoon, U zult elke duit betalen; er is geen vermindering. God de Vader neemt al de overtredingen van een uitverkoren wereld af, en bindt ze op Christus. Zoals *Abraham* het hout nam, en het op de rug van zijn zoon *Izak* bond, die zichzelf moest verbranden. God neemt de zonden af van een uitverkoren wereld, en bindt ze op de rug van

Christus, en zegt: nu, draag ze totdat ze U doden. Alles dat schepselen ooit konden hebben gedaan aan de Zoon van God, zou nooit één kreun van Hem afgedwongen hebben.

6. *Ten laatste.* God neemt alles aan. Welke reden had God om het bloed van stieren aan te nemen, dan alleen omdat ze schaduwen van het lijden van Christus waren? Hij wordt nu aangeboden in het evangelie, en voorgesteld in het sacrament. Dit maakt een aangename tijd. *Ziet, nu is het de welaangename tijd, ziet, nu is het de dag der zaligheid!* Wanneer Christus brult op een kruis, dan is de Vader tevreden om te zeggen: rechtvaardigheid, u zult uitvliegen tegen de uitverkoren wereld. Ze mogen de boze stem van een getergde Wetgever horen, het angstaanjagende geluid van de berg *Sinai*, als het gerommel van een verre donder, dat hen niet kan verwoesten. God mag hen bedreigen met de hel, maar zal de bedreiging nooit uitvoeren. Ze mogen verschrikt worden met de Geest der dienstbaarheid, maar zullen niet verteerd worden door de vloek. Want Christus droeg het geheel van de vloek voor hen. Het recht van de Vader is bevredigd. God is zo goed tevreden gesteld, dat Hij het aanneemt. En, als een teken van Zijn tevredenheid met wat Christus heeft gedaan, zendt Hij Zijn Geest naar gelovigen, en geeft ze ook vergeving. Hij maakt een verbond met hen. Hij geeft ze de overwinning over de hel, en in het einde geeft Hij ze de hemel.

IV. Ik zal nu verder gaan om wat praktische ontwikkelingen te maken. Die zal ik behandelen in een kort woord van aansporing.

1. Bewonder de liefde van God. Iemand zegt: "Heere Jezus, U had mij beter lief dan U Zichzelf liefhad. Want U hebt Zichzelf voor mij gegeven." Was er ooit een mens in de wereld zo onbeschaamd, om te komen tot een vriend, en te zeggen: "o, sterf voor mij; o, leg uw hoofd op het blok, en laat mij ontkomen"? *Christus heeft ons liefgehad, en heeft Zichzelven voor ons overgegeven tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekenden reuk.* De wereld stonk, de bedorven geur van de zonde maakte de aarde nauwelijks te bewonen voor een gelovige. Christus maakt alles goed door een offerande van een welriekende reuk. Het is grotere liefde in de Vader, het is grotere liefde in Christus om ons zaligheid aan te bieden door een verzoening, dan dat de Heere, door Zijn absoluut voorrecht, de overvloed van Zijn macht, en de grootheid van Zijn soevereiniteit, een vrijstelling had uitgevaardigd van de troon, zonder enige ophef meer. Meer liefde blijkt uit deze nieuwe en levende weg.

2. Kom, en neem deze verzoening aan. God de Vader heeft Hem voorgesteld. De arme dienaars stellen Hem deze dag voor. Omwille van Christus, neem Hem aan. Kom; Hij zweert dat u welkom zult zijn. Kom en neem Hem aan. Dit is het geloof in Zijn bloed. Ontvang Hem in het sacrament. Zult u komen? Hij komt tot u in Zijn Woord. Hij komt tot u door Zijn vleeswording. Hij komt tot u door Zijn Geest. Kom, en ontmoet Hem. En denk eraan, Christus Jezus Die u uitnodigt te komen, zal binnenkort op een andere manier komen. Ik verzeker u, de Koning zal komen. En dan zal er helemaal geen genade zijn voor de rebellen; dan zullen er geen glimlachen in Zijn gezicht zijn; er zal geen vriendelijkheid in Zijn hart zijn; er zullen geen zegeningen in Zijn hand zijn; er zal geen zoet woord in Zijn mond zijn voor ongelovige rebellen. Hij zal komen in vlammend vuur. *De Koning komt, ziet, de Bruidegom komt!* Hij komt tot u in het sacrament. Maar binnenkort zal Hij tot u komen door de dood. Zoals u Hem deze dag aan de Avondmaalstafel gastvrij ontvangt, zo zal Hij u ontvangen op een doodsbéd. Omwille van Christus, kom tot Hem. Ik bid u, wat zoudt u willen hebben? Is er hier geen wijsheid? Zijn er geen rijkdommen hier, eerbewijzen hier, genoegens hier? Is er hier geen

profijt? Is er hier geen vrede? Wat in heel de wereld houdt behoeftige zondaars terug van Christus? Wat is er in de wereld, wat is er in het schepsel, maar wat is meer uitmuntend, alles overtreffend, en voortreffelijk in de Zoon van God? Ik bid u, kom. Er is geen geestelijk vermogen dat u hebt, dat Hij niet bevredigen zal. Wat denkt u van de verrukkende stem van Christus? Het is de muziek zelf van de hemel. Als u de engel *Gabriël* hoorde spreken, als u een cherub hoorde spreken, of een seraf, hoe verrukt zoudt u zijn geweest? U hele ziel zou in een vervoering zijn. Maar als u de Zoon van God hoorde spreken, als u de stem van de Leeuw uit *Judah* stam hoorde in *Ps. 22*, dan zouden uw harten bovenmate vervoerd zijn. Het is de beste melodie van de hemel. En dat is het ding dat u vandaag hoort. Als de bruid gastvrij ontvangen wordt door onze Heere, is ze in verrukking. Zij spreekt halve zinnen: *de stem mijns Liefsten!* Wat een onjuiste taal is dat? Het hart van de bruid juichte doen Hij tot haar begon te spreken. Zij zag de Koning in Zijn schoonheid. Zij rook Zijn klederen als mirre, aloë, en kassie, uit de elpenbenen paleizen. Ze smaakte Zijn zoetheid. O heren, u die op waardeloos spul hebt geleefd, die op de oostenwind hebt geleefd, op het vergif van de duivel, o, kom, en voedt u, en leef voor altijd. Het vlammeende zwaard, dat de boom des levens bewaakte, is weggenomen. De engelen die onze toegang verhinderden, zijn weggestuurd. Hier is de Boom des levens. Het is neergezet, Het groeit, en Het wordt neergeveld in de *Tolbooth* kerk; de Boom des levens, met al de zegeningen daarvan, met al de vruchten daarvan. O, laten we lopen, en nemen, en eten, en voor altijd leven. Ik zal slechts deze twee hoofden van motieven toevoegen.

1<sup>e</sup>. Overweeg wat het werk is waartoe ik u roep. Het is het omhelzen van Christus; wat het geheel van het verbond is. Het verbond der genade komt heel laag in zijn aanbiedingen, zo laag als God het kan maken, om met eerbied te spreken: *mens, wilt gij gezond worden?* De mens was achtendertig jaar verlamd, aan wie Christus die vraag stelde. Iemand zou gedacht kunnen hebben dat het een vreemde soort van uitdrukking was. Het is omdat het vergif en de ziekten meer geacht worden, en meer geëerd en vergroot, dan het geneesmiddel. Mens, wilt u gerechtvaardigd worden, aangenomen, geheiligd? Wilt u verzoend worden en zalig gemaakt? Wilt u voor altijd in de gunst komen? Wilt u alles hebben wat God te geven heeft? Neem dan Zijn Zoon, grijp Hem aan. Laat iedere ziel van u zeggen: ik zal Hem hebben, en ik zal Hem hebben.

2<sup>e</sup>. Overweeg de grote gevolgen van deze verzoening door het bloed van Christus. Overweeg de natuur ervan. Het is vertederend bloed. Al waren uw harten zo hard als een rots, het warme bloed van onze Zondebok kan het smelten. Wat, is uw hart dood? Hier is verlevendigd bloed. Is er hier enig hart dat zo zwart is als de hel zelf? Hier is het reinigende bloed. Is uw hart zwaar? Zegt de mens: alles wat u kunt zeggen, kan nooit dit hart van mij opbeuren; mij hart is als een berg van lood, als de hel wegens de zwaarte; wat zal ik doen? *En Ik, zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn*, (zegt Christus, als Hij spreekt van Zijn vergoten bloed, en als Hij spreekt over de verzoening); (wat zult U doen zoete Jezus?), *dan zal Ik een aanzienlijk gezelschap tot Mij trekken*. O, dood hart, zo zwaar als de hel, Christus kan u oprichten, en u verlevendigen. O, kom. O, grijp dat bloed aan. Dan is er de algenoegzaamheid daarvan. Al waren u zonden gelijk aan het zand van de kust van de zee in getal, als de druppels van de oceaan wegens menigte; als uw zonden gelijk waren aan de bergen die omhoog torenen tot de hemel, kom tot dit bloed; kom tot deze verzoening. God zweert bij Zijn Eigen leven, u zult een volle vrijstelling krijgen. Wat wilt u zeggen, oude vergrijsde zondaar, geworteld in goddeloosheid, gewend aan een vervuild leven, verzonken in wellust, ondergedompeld in verrotting? Mens, die het Goddelijke geduld bijna doodop gemaakt heeft,



mens, die de Geest van God vermoeid heeft, en bijna alle overtuigingen verdronken heeft; mens, die steeds weer teruggevallen is; als u zult komen en Hem omhelzen, en Hem aangrijpen, ik zeg u in Zijn Naam, u zult een vergeving hebben.

## **Preek 11. Het stervend gedrag van Christus aan het kruis**

***Een preek, uitgesproken direct voor de viering van het Avondmaal van de Heere.***

Mark. 15:34. *Jezus riep met een grote stem, zeggende: Mijn God, Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten?*

Luk. 23:46. *Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.*

Joh. 19:30. *Hij zeide: Het is volbracht! En het hoofd buigende, gaf Hij den geest.*

IN de eerste van de gelezen verzen, hebt u vier dingen.

1. De tijd van dat Christus uitriep: *ter negender ure*. Dat is, om drie uur in de middag. Hij gaf twee grote uitroepen. *Mattheüs* en *Markus* zeggen ons: Hij riep, en Hij riep een tweede keer met een grote stem. Het lijden van onze Heere was als de wateren van het heiligdom in het gezicht van *Ezechiël*. Ze namen steeds toe, totdat ze een grote watervloed werden. Ze werden zo hoog, zo groot, dat Hij het niet langer kon houden: *Hij riep ter negender ure*.

2. Wij geven de zaak van de klacht van Christus. Hier hebben wij,

1<sup>e</sup>. De benaming die Hij geeft aan de moeilijkheid waaronder Hij verkeert: *God heeft Mij verlaten*. Hij zegt niet: Hij heeft Mij gepijnigd, Hij heeft Mij overgegeven aan de verrader, aan *Pilatus*, aan de hogepriester, aan de *Romeinse* soldaten. Maar: God Zelf heeft Mij verlaten.

2<sup>e</sup>. Wij hebben de verergering van Zijn moeilijkheid. Hij is *Mijn God*, Die Mij verlaten heeft. Zijn moeder was aan de voet van het kruis, en zij had Hem verlaten, in zoverre als zij Hem niet erkende als een Zoon, en haar verhouding tot Hem toe durfde te geven. Toch klaagt Hij daar niet over. Het is de verlating van Mijn Vader, Die tevoren nooit afkeurend stond tegenover Mij. Ik lag een hele eeuwigheid in Zijn boezem. Hij had Mij lief, Hij verheugde Zich van eeuwigheid in Mij; Hij vertelde Mij driemaal met een hoorbare stem vanuit de hemel, dat Hij een welbehagen in Mij had. En is het einde van dit alles een tragedie, en om verlaten te worden?

3. Wij hebben de manier van de klacht van Christus. Deze is tweevoudig.

1<sup>e</sup>. Op de manier van een vraag. Waarom hebt U het gedaan? Het houdt deze twee dingen in.

(1.) Een heilige verbazing. Wat betekent dit, dat de Vader Zijn Zoon verlaat? Ik denk niet vaak te zien dat de Schepper Zijn schepselen verlaat. Zij mogen het verdienen. Een meester verlaat zijn knecht, vrienden verlaten elkaar, God verlaat een zondige ziel. Maar God Die Mij verlaat, en Mijn God Die dat doet; wat betekent dat? Wat kan daar in zijn? Waarom is het zo?

(2.) *Waarom hebt Gij Mij verlaten?* De vraag houdt in, dat de slag ondraaglijk was. Hij zegt niet: waarom wordt Ik gekweld in Mijn lichaam? En: waarom wordt Ik te schande gemaakt in Mij reputatie? Nee, dat is de zaak niet. En: waarom zijn Mijn discipelen weggelopen van Mij? Ik gaf ze gisteravond nog het paasfeest en het Avondmaal. En daar is het gevolg ervan; ze keren Mij allen de rug toe, en snellen weg van hun stervende Meester. Hij klaagt daar niet over. Maar: *Waarom hebt Gij Mij verlaten?*

2<sup>e</sup>. Wat de manier van de klacht aangaat, Hij stelt het niet voor op de manier van een vraag, maar roept het uit met een grote stem. De mensen zouden gedacht kunnen hebben, dat na het lijden van zo'n nacht, en van gegooid te worden als een bal van hand tot hand, gegeseld, gekroond met doornen, op elke manier gebeukt, en gekweld, dat Zijn kracht en geest opgedroogd en uitgeput zouden zijn. Maar Zijn verlating is zo groot, dat, welke kracht Hij ook nog had die overgebleven was, Hij die besteedt, en Zijn laatste adem, aan het uitroepen: *waarom hebt Gij Mij verlaten?* Sommigen zouden gedacht kunnen hebben, dat voorzichtigheid de Heere der heerlijkheid verplicht zou hebben om Zijn klacht te fluisteren in de oren van de Vader, en ze de wereldse vijanden niet hebben laten horen. Want ze verstonden het *Syrisch*, de taal waarin deze klacht geuit werd. Maar laat ze van Mij maken, laat ze van Mij denken wat ze willen, Ik moet uitroepen met een hoorbare stem: *Ik ben verlaten door God*. Hij kon die immense hoeveelheid van grenzeloze smart, die Hij in Zijn ziel voelde, niet verbergen.

In het verhandelen over dit vers, zal ik tonen,

I. Wat deze verlating en dit in de steek laten, niet was.

II. Wat het wel was.

III. De eigenschappen ervan.

IV. De redenen ervan geven. Het is bijna onverklaarbaar, dat de Beste van de vaders de Beste van de zonen zou verlaten. En,

V. Enige uitbreiding maken.

I. Het eerste ding dat voorgesteld is, is te tonen *wat deze verlating en dit in de steek laten niet was*.

1. Dat Zijn Vader Hem verliet, was niet een scheiding van de twee naturen. Het was niet een afscheiden van de Godheid van de mensheid. Hoewel Zijn ziel Zijn lichaam verliet, verliet de Godheid geen van die beide.

2. Deze verlating was niet een weghalen van bewarende genade. *Ps. 16*, neergepend door *David* als een type van Christus, begint met: *bewaar mij, o God! want ik betrouw op U*. Hij werd ondersteund. Er was een eeuwige arm onder Hem, anders was Hij gezonken. En ook kon de hulp van de versterkende engel het niet voorkomen hebben.

3. Deze verlating was niet ten opzichte van eigen heiligheid. Christus was nog steeds heilig. Hij had evenveel genade nu, dan ooit. En als de genade van de Middelaar vatbaar was voor toename, dat Hij meer werkelijke genade op één moment kon hebben dan op een andere, dan mogen we oordelen dat dit een hoog vloedgetijde van genade bij Hem was. We zien het duidelijk in Zijn uitdrukking, *Mijn God, Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten?* zoals *Flavel* opmerkt. Geloof neemt het eerste woord; geloof spreekt eerder dan het gevoel. Het gevoel zegt: Ik ben verlaten. Het geloof zegt: toch is Hij Mijn God. Het geloof heeft twee woorden, voor één woord van het gevoel. Hij zegt eenmaal: *Ik ben verlaten*. Maar Hij noemt Zijn Vader tweemaal *Zijn God*. En geloof doet het positief. De andere is op de manier van een vraag, alsof er half twijfel over was: *waarom hebt U het gedaan?* Maar positief, Hij is *Mijn God*. Geloof ankert daar. Het woord voor *God*, zowel in het *Hebreeuws* als in het *Syrisch*, betekent *mijn Sterkte*. O, Ik ben nu inderdaad een zwakke Man. Ik wordt op alle manieren geslingerd. Ik bezwijk, Ik zak ineen onder dit gewicht van toorn. Maar Ik houd Me vast aan een Sterke, en Mijn Sterke. Hij was niet verlaten wat inwendige genade aanging.

4. Er was geen wederzijdse verlating. Hoewel de Vader Hem verliet, wilde Hij de Vader niet verlaten. Hij kleeft aan Hem, Hij bepleit een belang, als de Vader Hem neerslaat met het toegeruste zwaard van Goddelijke rechtvaardigheid. Hoewel Hij Zijn kracht gebruikt om Mij te vellen, Hij is, en zal Mijn kracht zijn.

II. *Wat is deze verlating waarover Christus klaagt?*

1. Het was een wrekende verlating. Er is een verlating en verbergings van Zijn volk, voor hun kastijding, of om zonde te voorkomen. Maar de verlating van Christus was loutere toorn, niets dan toorn. God *heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard*. Hagar verlaat haar zoon *Ismaël*; maar het was niet in toorn. Het was in grote smart en medelijden. De ingewanden van een moeder konden een kind niet zien sterven van dorst. Daarom ging ze van hem weg. Maar God de Vader verliet Zijn Zoon in woede en toorn. En Hij mocht Hem graag zien sterven. *Doch het behaagde den Heere Hem te verbrijzelen*.

2. Deze verlating was een wegnemen van licht, vertroosting, en vreugde van Hem. Er was geen licht. Zoals het gezegd wordt van *Abraham*, over toen de zon naar beneden ging, dat duisternis en schrik op hem viel; zo ging de zon naar beneden, niet alleen de natuurlijke zon, maar de grote God, de luisterrijke Fontein en het Vat van licht, Die *Licht* genoemd wordt; ja, Hij ging naar beneden. En grote duisternis en verschrikking greep de ziel van Christus aan; de duisternis zelf van de hel. Want alle godgeleerden concluderen dat hij de pijnen van de hel leed. Er was een schrik en dikke duisternis op de ziel van Christus. En Zijn kracht wordt uitgeput. Hij Die de constructie van de hemelen en de aarde ondersteunt, Hij Die Zijn volk versterkt, Hij Die Zijn vijanden overwint, Hij Die heldhaftig handelt; Hij was zo uitgeput, Hij was zo zwak, dat een man Hem moest helpen Zijn kruis te dragen. Hij stond op het punt er onder te bezwijken en te verzinken. Zijn kracht was verdroogd als een potscherf. Zo vertelt Hij het ons Zelf, *Ps. 22:15*. En verder, Zijn vreugde was weggegaan, Hij had geen vreugde. Hij was een Man van smarten gedurende heel Zijn leven; maar een Man van extreme smarten bij Zijn dood. Hij had meer smart deze twee dagen voor Zijn sterven, dan al de heiligen ooit in de wereld hadden; ja, dan Hij Zelf ooit had voor die tijd. Zulke smart, dat de blik van ver, en het vooruitzicht ervan Hem in een verbazing wierp. *Joh. 12:27, nu is Mijn ziel ontroerd; en wat zal Ik zeggen?* Het is in het *Grieks: Mijn ziel wordt omringd door smarten*. Naar welke kant Ik ook kijk, kijk Ik omhoog, kijk Ik naar beneden, kijk Ik rondom Mij, kijk Ik naar voren, kijk Ik naar binnen, smart ontmoet Mij van alle kanten.

3. *Ten laatste*. Deze verlating was dat Zijn Vader het geheel van Zijn toorn op Hem uitgoot. God de Vader verzamelde al de hellen die heel de uitverkoren wereld geleden zou hebben tot in alle eeuwigheid, en deed die in grote flessen, zo wijd als de hemel, en vol van toorn, neergedrukt, door elkaar geschud, opgehoopt, en overlopend. En Hij deed die in de hand van de Middelaar, en zwoer bij Zijn heiligheid, dat Hij elke druppel daarvan zou drinken. God perste de gal uit, en de alsem, en wilde Hem niet laten stoppen totdat elke druppel opgedronken was. En dit was de verlating.

### III. Overweeg de eigenschappen van deze verlating.

1. Het was alles omvattend. Niet alleen gevoelige verlating, maar echte; niet alleen door manier van optreden, maar geestelijk. Zo'n verlating, dat, zoals God Zichzelf van Hem verbergde, zo fronste elke voorzienigheid op Hem, elk ding was zwart, behalve een engel die Hem vertroostte. Wij zien niemand in hemel en aarde die Zijn kant kiest. De Vader is tegen Hem: *zwaard! ontwaak tegen Mijn Herder*. Toen de hel op *Sodom* brandde, werd het geslagen door een slapend zwaard. Maar als Christus wordt geslagen, is het met een ontwaakt zwaard.

2. Het was een doelbewuste verlating. God had twaalf legioenen van engelen op één roep. Ze stonden klaar om hun Heere te redden van de hand van de Romeinen. Maar Hij wilde geen bevel geven aan enige van hen. Laat Hem daar sterven. Het was een droevig tijdsgewricht, een droevige tijd. Toen Hij Zijn Vader het meest nodig had, verliet Hij Hem. Toen alle vertroosting Hem in de steek had gelaten, toen vrienden Hem hadden verlaten, toen Hij in de handen van Zijn vijanden was, toen Hij in de handen van de dood was, toen Hij juist de haven binnenkwam, na lang slingeren, en nadat vele golven over Hem heen waren gegaan, juist in de haven is Hij gebroken. En God verlaat Hem daar. *Jefta* zegt, "o mijn dochter, u hebt mij deze dag vernederd, u hebt mij neergebogen; ik kan er niet aan denken u geofferd te zien." Maar God de Vader was gewillig om Zijn Zoon geofferd te zien.

3. Het was ondraaglijk. Deze verlating kon Hij niet dragen. De ziel, de geest van Christus had meer moed, meer geduld, meer genade, dan al de engelen en heiligen samen genomen. En toch klaagt Hij evenveel als de zwakste martelaar gedaan zou kunnen hebben, *Ps. 22:2: waarom zijt Gij verre van de woorden Mijns brullens?* Het is een beeldspraak van een leeuw die verwond wordt totdat hij brult.

4. *Ten laatste.* Deze verlating was vernietigend. Het verliet Hem nooit totdat het Hem doodde. Ik geloof dat de verlating van Christus Zijn dood verhaastte. Sommigen zouden een dag aan het kruis gehangen hebben, en Christus hangt slechts enkele uren. *Pilatus* verwonderde zich dat Hij al dood was. De ellendige *heiden* wist niet dat de toorn van God Hem gedood had. *Gij legt Mij in het stof des doods.*

IV. Het vierde ding is, *de redenen hiervan te geven.*

1. De Middelaar stond in de plaats van mensen, die eeuwige scheiding van God verdienden. Hij stond in de plaats van zondaren, die verdienden nooit, nooit het aangezicht van God te zien. En daarom, zoals Hij hun Plaatsvervanger was, en Beschermmer, en Vertegenwoordiger, verliet de Vader Hem.

2. Hij verliet Hem, om verlating aan Zijn volk te heiligen. Zoals zonde het grootste zedelijke kwaad is in de ogen van heiligen, zo is verlating het grootste natuurlijke kwaad. Hij sterft om de ene weg te nemen, en Hij wordt verlaten om de andere weg te nemen. Het was om te voorkomen dat zij voor eeuwig verlaten zouden zijn, dat ze voor altijd het aangezicht van God zouden missen. Toen *Paulus* afscheid nam van de *Efeziërs*, breekt hij hun harten, als hij ze vertelt: *gij zult mijn aangezicht niet meer zien.* God zou gezegd hebben tot de uitverkorenen: als Christus niet verlaten was geweest, dan zult u Mijn aangezicht niet meer zien. Maar om dit te voorkomen, werd Hij verlaten.

Gebruik. Deze leer laat ons de natuur van de zonde zien. Zonde is een sluier, een bedekking, een scheidingswand, een onbegaanbare kloof tussen God en ons. Zonde maakte dat God de engelen verliet. Zonde maakte dat God *Adam* verliet. Zonde maakt dat God het hele geslacht van de mensheid verlaat. Zonde maakt dat God de goddelozen en de verdoemden voor altijd verlaat. Zonde maakt een zedelijke afscheiding van God. En wij maken het onze keus Hem te verlaten. Wij zijn eigenzinnige, opzettelijke, ongeremde verlaters. Wij bevelen Hem weg te gaan van ons. En Hij zet onze keus om in een straf.

Het tweede deel van mijn tekst is dat van *Lukas: Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest*. Zo verlaten als Hij was, Hij vertrouwt Zijn geest aan Zijn Vader toe.

Hier zal ik u laten zien,

I. Wat dit opdragen van Zijn geest was.

II. Welke bemoediging Christus had om het te doen, hoewel de Vader Zich op die tijd verbergde en Hem verliet.

III. Tot welk doel Hij Zijn geest aanbeval. En,

IV. Een kleine uitbreiding maken.

I. Het eerste ding is, te tonen *was het was dat Christus Zijn geest beval aan de Vader*.

1. Een stervende Christus, Die Zijn geest aan Zijn Vader beveelt, betoogt, dat Christus Jezus een zeer heldere blik had, en een onderscheiden vooruitzicht van de verandering die Zijn geest moest ondergaan. Ik ben juist nu op het punt van ondergang van Mijn leven. Mijn geest is op het punt van scheiding. Het staat op de grens. Er zal binnenkort een verandering zijn. Hij is daarbij betrokken.

2. Hij had een echte zorg voor Zijn ziel. Hij zegt niet: Ik beveel U een verbrijzeld lichaam; als Ik weg ben, laat dan niet de *Joden*, en de *Romeinse* soldaten, een gebroken lichaam verminken en beledigen. Nee. Laten ze het van de hand doen zoals ze willen. Maar, Vader, U moet zorgen voor Mijn geest. U moet zorgen voor de ziel in Mij.

3. Het betoogt dit, dat God het Centrum van de geesten is, waar ze moeten rusten. De ziel van de mens is als een naald die aangeraakt is met de magneet. Het beweegt op duizend manieren, totdat het naar de noordpool wijst. En daar rust het. *Mijn ziel! keer weder tot uw rust*.

4. Dit aanbevelen van Zijn geest was een daad van geloof. *Ik vertrouw op U*. Vertrouwen, en toch gekruisigd! Vertrouwen, en toch verlaten! Ja. Ik zal vertrouwen, zelfs wanneer Hij Mij doodt. Hier sterft Hij met een daad van geloof. *In Uw handen beveel Ik Mijn geest*.

II. *Welke bemoediging had Hij om Zijn geest te bevelen aan God Die Hem doodde, Die Hem verliet?* Er waren een grote hoeveelheid bemoedigingen.

1. God was een trouwe Schepper. *Zo dan ook die lijden naar den wil van God, dat zij hun zielen Hem, als den getrouwen Schepper, bevelen met weldoen*. God is zo=n Bewaarplaats, dat niemand die Hem vertrouwt, teleurgesteld zal worden. Hij bedreigt *Edom*; en in het midden van de bedreigingen, zegt Hij: *Laat uw wezen achter, en Ik zal hen in het leven behouden, en laat uw weduwen op Mij vertrouwen*. "*Edom, Ik vel u neer. Maar juist als Ik zo aan het doen ben, zeg slechts: zorg voor mijn arme vrouw en kinderen. Ik zal het doen, man. Ik zal uw wezen in het leven behouden*", enzovoorts. Nu, mocht Christus Zijn geest niet toevertrouwen aan zo=n trouwe Schepper? Ja, een Schepper van de menselijke natuur van Christus, in een meer buitengewone weg dan de Schepper van enig mens op aarde; want Hij was wonderlijk geschapen.

2. Christus had goede redenen om Zijn geest te bevelen aan God. Want het was een gebroken geest; en God heelt gebroken geesten, en verbindt hun wonden. De geest van Christus was doorstoken met tienduizend smarten. Al de pijlen van God waren op Hem geschoten. Geen daarvan weken, als het ware, van Hem af. Die geest die geheel verbrijzeld was, en helemaal verbroken, vol van smart en verschrikking; die geest mag bevolen worden aan God, want God zal er voor zorgen.

3. Het was de geest die niets dan heiligheid in zich had, niets dan onschuld. Hij mocht hem goed aan Hem bevelen.

4. Het was de geest van Zijn Eigen Zoon. Een Zoon in verbond met Hem, een Zoon Die Hem nooit beledigde, de Zoon van Zijn liefde, de Zoon van Zijn boezem. Mocht Hij dan zijn geest niet bevelen aan Hem?

### III. *Waarom beval een stervende Christus Zijn geest aan de Vader?*

1. Dat Hij het mocht helen na duizend wonden. Het was een werk waardig voor God, om zulke wijde en diepe wonden te verbinden.

2. Hij beveelt het aan, dat Hij het mocht verheerlijken na veel lijden. Hij wist wat een overtreffende roem voor Hem bereid was; een hoge eer, dat het de veruit meer uitmuntende en het eeuwige gewicht van heerlijkheid, dat bewaard wordt voor de minste van de heiligen, oneindig overtreft. Hij verwachtte onmiddellijk een troon te bestijgen, en (met de luidste *hallelujas*, de meest nadrukkelijke lofprijzingen van al de engelen en heiligen) door de Vader in het midden daarvan geplaatst te worden; als de uitdrukking van de uiterste grootheid, en van de meest absolute majesteit, die verleend kon worden. *Filip. 2:8,9: Hij is gehoorzaam geworden tot den dood, ja, den dood des kruises. Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd.* In het origineel, *Hij overhoogde Hem*; niet boven Zijn verdiensten, maar boven Zijn medegenoten, en eveneens boven al Zijn vijanden. Hij was geboren, leefde, en stierf in alle omstandigheden van ellende. *Hij was een Man van smarten, en verzocht in krankheid.* Zijn eerste ademhaling was onder beesten; en Zijn stervende ademhaling onder misdadigers, en erger dan beesten. En nu maakt Hij Zich klaar voor Zijn rijke en overvloedige beloning. Heel de hemel is slechts één hele troon. Maar in het midden van die troon, daar is een andere troon van groter licht en heerlijkheid, opgericht voor een geslacht Lam, *Openb. 5:6.* Op het midden van deze andere schitterendste troon moest een gekruisigde Christus neerzitten. U, in het vreugdevolle en vervoerende vooruitzicht hiervan, beveelt Hij Zijn geest aan Zijn Vader, dat, na het lijden van duizend smarten, Hij ontvangen mocht worden in heerlijkheid.

3. Hij beveelt het aan, dat God het enkele uren zou bewaren in het paradijs, en het met heerlijkheid teruggeven in een verheerlijkt lichaam.

4. Hij beveelt het aan, dat Hij met mocht overgeven als een offer aan de Vader. Ik zie dat niets U zal behagen, dan Mijn dood. En Mijn ziel moet geofferd worden. Ik zie dat het zo moet zijn. En het zal zo zijn. En Ik reik U dat offer uit van de meest verbrijzelde geest die de schepping ooit zag.

Gebruik. 1. Deze leer laat ons zien waarom de dood van de gelovige zo aangenaam is. Waarom? Christus heeft de weg gemakkelijk gemaakt. U moet begrijpen, toen Christus Zijn geest beval aan de Vader, deed Hij het niet simpel als een enkele persoon, maar als een Vertegenwoordiger. Dat Hij Zijn geest beval aan de Vader, was alsof Hij al de zielen van al de uitverkorenen had genomen, en die in één bundel gebonden had, en gezegd had: Vader, Ik beveel deze aan U. Uw geest, mijn geest, zijn geest, als we uitverkoren zijn, werden allen in de hand van de Vader gelegd door een stervende Christus. De dood van Christus haalt de angel uit die van ons.

2. Het laat ons de verschrikkelijke dood van de goddelozen zien. Wat is de hoop van de schijnheilige als hij zijn geest uitblaast? Helaas! Aan wie zal hij zijn geest bevelen? Aan wie zal de goddeloze mens zijn geest bevelen? Zal hij zijn ziel toevertrouwen aan de handen van Hem, Die hij zijn grootste Vijand gemaakt heeft? O, de dood van de goddelozen! Ik zal u zeggen wat het is. Het is dat de hele schepping onder hen wegzinkt, en dat ze daarnaar grijpen, en dat het ze ontbreekt, en dat ze rondkijken, en toch geen hulp kunnen vinden. De mens wordt eruit gegooid; hij moet niet in een lichaam leven; hij moet niet in een stad leven; hij moet niet in de wereld leven. En er is geen haven in een andere wereld voor hem, behalve dat het is in een kamer in de hel. O, aan wie zal hij zichzelf bevelen?

Maar ik kom tot het derde ding. *En Hij zeide: Het is volbracht!* Dit zijn de laatste woorden die de Zoon van God ooit op aarde sprak, in de dagen van Zijn vernedering.

In het verhandelen van dit onderwerp, zal ik tonen,

- I. Welk werk volbracht was.
- II. Welk soort van volbrenging het was, of wat de eigenschappen daarvan zijn.
- III. Bewijzen dat het werk voltooid is door Christus.
- IV. Tonen vanwaar het is dat Christus dat grote werk voltooide.
- V. Toepassing maken.

I. Het eerste ding is, te tonen *welk werk volbracht was*. Hij vertelt u niet, maar zegt: *het is volbracht*. Een korte, maar een allesomvattende en gezegende zin.

1. Al de wettelijke typen, al de wettelijke ceremoniën waren volbracht. De persoonlijke typen, de echte typen, voor vijftienhonderd jaar. Ze kregen nu hun volle vervulling, en de duistere, mistige vorm wordt ontmanteld, en de bloem onder het blad verschijnt. De bouwsteiger wordt verwijderd, als de roemrijke constructie opgericht wordt.

2. *Het is volbracht*. Dat is, de gehele wet is voltooid door Hem. De ceremoniële wet, de rechterlijke wet, de zedelijke wet, die zijn volledig volbracht door Christus. Ik moet en zal alle gerechtigheid vervullen. Ik betaal het laatste stukje. De dreigingen, de sancties, het straffende stuk, zijn vervuld door Mij. Ik heb alles gedaan wat de wet kon eisen. Ik heb alles geleden wat de wet kon dreigen. De wet kan niet één duit van de uitverkorenen verzoeken. Ik heb al hun schulden betaald in goed rood goud aan de Vader.



3. *Het is volbracht.* Dat is, het werk van de verlossing is volbracht. Dat werk dat ik bedong met de Vader vanaf alle eeuwigheid, in die verbondsmatige overeenkomst, in dat eeuwige verdrag; alles wat Ik Hem beloofde, heb Ik volbracht. Ik kreeg Mijn opdracht en voorschrift. Ik zal Mijn opdracht uitnemen, en het precies nu in de hemel tevoorschijn brengen. Ik zal het omhoog dragen tot Mijn Vader, en al de engelen getuigen laten zijn, dat ik elk voorschrift in de opdracht gehouden heb, en elk artikel van Mijn akkoord gehouden heb.

4. Hij volbracht het werk van de zaligheid van de mens zover, dat Hij de uitwerking ervan verzekert. Wij moeten bouwen, maar Hij verplicht Zich ons werk te voltooien. Door Zijn dood beveiligd en vestigt Hij het fundament, richt Hij de bovenbouw op, en plaatst Hij de gevelsteen van onze zaligheid. Ik heb met veel moeilijkheid gewerkt, zegt de gelovige, maar mijn Meester moet het volbrengen. Hij overwint, en ik deel de roof uit. Hij verwondt de vijand, en ik triomfeer.

5. Er was een einde gemaakt aan de overtreding. O gezegende volbrenging! De ongerechtigheid is op een einde, het koninkrijk van Satan is verwoest, het rijk van de hel is vernietigd, en de slang is verslagen.

## II. *Wat zijn de eigenschappen daarvan?*

1. Het was noodzakelijk.

1<sup>e</sup>. Ten opzichte van de raad van de Vader, Die besloot het werk te laten voltooien.

2<sup>e</sup>. Ten opzichte van het akkoord en de belofte van de Zoon. En deze volbrenging was noodzakelijk,

3<sup>e</sup>. Ten opzichte van ons. Als God het werk slechts begonnen was, was Christus dat begonnen, was Hij een tijdje daarmee doorgedaan, en had Hij het onafgemaakt achtergelaten, dan zou het geval precies hetzelfde zijn, alsof er nooit een Christus geweest was, of dat Hij niets gedaan had.

2. Het volbrengen van dit werk was het moeilijkste ding in de wereld. De Vader volbracht het werk van de schepping met zes woorden. Sommige godgeleerden zeggen dat Hij elke dag slechts een moment werkte, zes minuten in zes dagen. *Hij sprak, en het werd gedaan.* Hij sprak een wereld in aanzijn. Wij mogen zeggen, zonder een onbetamelijkheid, dat Zijn almachtig bevel al de schepselen het werk van Zijn mond maakte. De Heilige Geest volbrengt Zijn werk met een groot gemak, door enkele krachtige, niet te beheersen handelingen. Maar als de Zoon Zijn werk volbrengt, dan weent Hij, dan kreunt Hij, dan vergiet Hij bloed, dan breekt Hij Zijn hart, dan sterft Hij brullend. O moeilijk, moeilijk! Hij zwom naar de hemel in Zijn Eigen hartbloed. Dat Hij Zijn werk volbracht, was een zware taak.

III. Het derde ding is, te *bewijzen dat het grote werk volbracht is*; dat de uitverkorenen niets te doen hebben, dan te triomferen in Christus, Die het werk afgemaakt heeft. Het is duidelijk.

1. Wat Hij deed was van oneindige waarde. Zonde had een soort van oneindig kwaad in zich. God is een oneindige God. En een oneindige voldoening moet er zijn voor een oneindig kwaad. En Christus is die oneindige Verzoening.

2. Hij heeft het bewijs van kwijtschelding gekregen. De Vader zou Hem nooit uit het graf hebben laten opstaan, als Hij Zijn werk niet volbracht had. Was er slechts één duit van de vele miljoenen talenten van de schuld van de uitverkorenen onbetaald geweest, dan had Christus gelegen en ontbonden geweest in een graf tot aan deze dag. Maar omdat Hij een engel zond als de gevangenebewaarder, om de deur van de gevangenis te openen, om de stenen weg te rollen, om de Plaatsvervanger uit te laten, verklaarde dit dat het volbracht is, dat Hij Zijn werk voltooid had.

3. Omdat God Hem ontving tot in de heerlijkheid, is dat een bewijs dat Hij Zijn werk voltooid heeft. Zou Hij Hem hebben doen zitten op een troon, en Hem een kroon hebben laten delen met Hemzelf? Zou Hij Hem het midden van de lofprijzing gemaakt hebben, en van aanbidding, als Hij Zijn werk niet voltooid had? Dit bazuint uit dat het volbracht is. Het zitten van Christus aan de rechterhand van God, is een goede verzekering, dat het werk volbracht is. De opstanding van Christus, en de hemelvaart, en Zijn zitten aan de rechterhand van God, in alle omstandigheden van macht, majesteit en heerlijkheid, moeten gezien worden als Zijn openbare en ondertekende loslating, bevrijding, en vrijspraak, van alles dat de goddelijke rechtvaardigheid, en de wet op konden eisen van Hem wegens de uitverkorenen. Zeker, er kan niets zijn dat onze Borg verschuldigd is, geen achterstand van schuld om te verantwoorden, als Hij zo=ne eervolle behandeling van God krijgt, en van Hem onze verbintenis krijgt. *Waar nu vergeving van zonde is, daar is geen offerande meer voor de zonde.* Zijn volledige blijdschap, en hoge waardigheid, en volmaakte heerlijkheid, verzekeren ons voldoende, dat *Hij met één offerande in eeuwigheid volmaakt heeft degenen, die geheiligd worden.* En dat is alles volbracht.

4. *Ten laatste.* Hemel en aarde verenigen hun harmonie. De engelen zingen vrede op aarde. Ja, God kondigt vrede af, en de uitverkorenen vinden het in hun zielen. Dat toont dat het werk volbracht is.

IV. *Vanwaar is het dat Christus zo geschikt was, en in staat om dat grote werk te voltooien, zodat, wat Hij deed en leed, een volmaking en een volbrenging daarvan was?*

1. Zijn doen en lijden moeten het werk volbrengen, vanwege de waardigheid van Zijn Persoon. Hij is de Zoon van God. Hij is de Geliefde van de Vader. En daarom moet dat, wat Hij doet en lijdt, een volmaking daarvan zijn. Het zal de zaak uitvoeren.

2. De grootheid van Zijn lijden deed het. U weet dat het paaslam helemaal niet gekookt moest worden; niet één druppel water moest ermee vermengd worden. De betekenis is, dat Christus Jezus, terwijl Hij brandde in de toorn van God, niet één druppel vertroosting kreeg. O, de grootheid van Zijn lijden! Hij was helemaal een brandoffer.

3. De wijze en manier van Zijn lijden maken het tot een volmaking van het werk. Hij leed met de grootste onschuldigheid. Het Lam, het onbevleete Lam, *de Messias zal uitgeroeid worden, maar het zal niet voor Hem zelve zijn.* Het woord in het *Hebreeuws* betekent, *er is niets in Hem.* O, er is veel toorn op Hem, veel moeilijkheid in Hem, veel deugd en waarde in Hem; maar geen zonde in Hem. Hij leed zeer onschuldig. En Hij leed zeer zachtmoedig. Onze Messias waadt niet door de wereld in bloed en slachting om Zijn vijanden neer te vellen. Maar Hij komt met een gebroken hart voor hen, bloedend voor hen. Hij vergiet tranen voor hen die

Zijn bloed moesten vergieten. Hij bidt voor hen in een stervensuur. Hij is zachtmoedig. Als de verrader komt, wat is heel de berisping die hij krijgt voor zijn slechts bejegening, voor zijn gierigheid, voor zijn schijnheiligheid, voor zijn ondankbaarheid en afval? Wat is alles dat hij kreeg? *Vriend, verraadt gij den Zoon des mensen met een kus?* Als het oor van een *Malchus* afgehouden wordt, dan bestraft Hij *Petrus* scherp, en heelt de vijand. Als Zijn vijanden op de grond vallen wegens Zijn milde antwoord, dan richt Hij ze weer op, en laat ze Hem binden. Als Zijn kleren kleefden aan Zijn gegeselde rug met gestold en verhard bloed, dan scheuren ze die van Hem af, (want ze werden naakt uitgekled om gekruisigd te worden); maar zelfs dan nooit een woord. *Hij deed Zijn mond niet open.* Zo'n onderwerping als dit maakte het een volmaakte zaak, een volbrenging van het werk.

Gebruik. 1. Deze leer dient tot informatie. Is het zo dat Christus dit grote werk volbracht heeft? Dan laat het ons de zeer grote voortreffelijkheid van het geloof zien. Waarom? Geloof doet niets dan een volbracht werk aannemen, en zich verwaardigen dat een complete Christus van hem zal zijn. O vervloekte dwaasheid! O, trotse arrogantie van mensen! Die hun werken wilden vermengen met het voltooide werk van een Middelaar. Zult u een kandelaar brengen om de zon te helpen licht te geven, om toe te voegen aan zijn helderheid? Is het werk niet volbracht? En zullen mensen durven toe te voegen aan een volbracht werk? Zult u uw haveloos berouw brengen, uw gescheurde gehoorzaamheid, uw gerafelde gebeden en Avondmaalstijden, om samen te voegen met een complete eeuwige gerechtigheid? O, de dwaasheid van mensen! Die het werk van een Middelaar wilden verbeteren. Geloof in een complete Christus, en een complete verlossing, is alles dat nodig is.

2. Het dient tot vertroosting.

1<sup>e</sup>. Ik geloof dat er niet veel plichten zijn die een gelovige uitvoert, zonder een beschuldiging, een overtuiging dat hij het beter gedaan kon hebben. Er was te weinig genade hier, te veel vormelijkheid, te veel van mijn eigen geest, te veel bederf, te veel duisternis hier. Helaas! voor ons half werk, halve volbrenging, stuksgewijze gehoorzaamheid, bevuilde plichten. Maar Hij heeft het volbracht. Ik kan geen Avondmaal houden, zegt de mens, zoals ik wilde. Ik denk dat ik naar de tafel ga, en al mijn lusten hangen rondom mij, en al de duivels hangen rondom me, en vol van ongelooft, twijfels, en vrezes. Ik ga naar de tafel met mijn lusten; ik kom weer weg met ze; ik heb slechts halve volbrengingen op zijn best. Hier is uw troost, arme bedroefde, beschuldigde gelovige. Christus heeft het volbracht. God de Vader heeft nooit verwacht dat u één stuk van het werk zoudt volbrengen. Maar de Middelaar heeft het gedaan.

2<sup>e</sup>. Er is deze vertroosting, dat al uw werk op een dag volbracht zal zijn. Gelovige, u bent verbroken. Het is een hel zelf op aarde, dat u Hem niet met volmaakte gehoorzaamheid kunt dienen. Maar Hij Die Zijn werk volbracht heeft op een kruis, zal het eenmaal in uw ziel en gesprek volbrengen. Hij zal het doen. U ziet dat al de Personen van de Godheid hun werk volmaakten. Toen God de Vader werkte, en de wereld maakte, voltooide Hij de schepping. Er ontbrak niets aan heel dat aanzienlijke heelal, niets was overdadig, niets was overtollig. Hij maakt een complete schepping, Hij volbracht het. En zal Christus Zijn werk onafgemaakt laten? Nee. Hij zal over dat alles uitspreken dat het zeer goed is.

3<sup>e</sup>. Ik zal u dit zeggen, bedroefde gelovige, die gefolterd wordt met het lichaam van de dood, en met de onvolkomenheden en met onafgemaakt werk, dat de Middelaar sommige

eigenschappen heeft, die Hem zullen verplichten uw werk te volbrengen. (1.) Is Hij niet wijs? En zal Hij een gebouw beginnen, en moeite doen om het fundament in Zijn Eigen bloed te leggen, en een bovenbouw oprichten, en het dan onafgemaakt achterlaten, dat al de duivels in de hel kunnen lasteren, en zeggen: zie, de Messias is begonnen te bouwen, maar kon niet volbrengen? Nee, nee; ze zullen dat nooit hebben te zeggen. Dan, (2.), daar is Zijn getrouwheid. Hij heeft de Vader met een eed beloofd, dat elk stuk van het verlossingswerk van de uitverkorenen volbracht zal worden. En laat Zijn wil evengoed zijn als Zijn woord. En, (3.), daar is ook Zijn goedheid. Zal Christus Zich maar half verplichten? Zal Hij beginnen, en niet doorzetten? Zal Hij de Auteur zijn, en niet de Volmaker van het geloof? Ik zeg u, mens, ik zeg u, vrouw, zo zeker als Christus het werk van verlossing volbracht heeft op een kruis, zo zeker zal Hij uw verlossingswerk volbrengen op een doodsbed. Hij zal maken dat u zegt, ondanks duivels, ondanks het lichaam van de dood, ondanks ongelooft: *het is volbracht*. Maar, (4.), het is zeker dat Hij het zal doen, want Hij is God, en niet alleen Mens. *De Heere is de Rotssteen, Wiens werk volkomen is*. Hij is Mens, Hij is een volmaakt Mens, en alle genaden stemmen overeen om Zijn werk te volbrengen. En Hij is een Middelaar, en Zijn middelaarschap moet volmaakt zijn. *Want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden*. Hen volmaakt door één offerande; Hij heeft het gedaan. Wat duizenden offeranden nooit konden doen, heeft één offerande in de hand van de Middelaar gedaan. Een Aäron kon nooit zeggen, een Abjathar kon nooit zeggen, en ook kon heel het Levitische priesterschap nooit zeggen, als ze hun offeranden opofferden: het is volbracht. Toen Salomo tweentwintig duizend ossen had geofferd, kon hij niet zeggen: het is volbracht. Het was slechts het begin van het tempelwerk. Maar een Middelaar kan zeggen, en Hij zal maken dat u zegt: *het is volbracht*.

3. Het dient tot aansporing. Zult u deze Verlosser dankbaar zijn? Wat! Zult u dankbaar zijn voor het volmaken van het werk van de schepping, voor het volmaken van uw lichamen? Als u een mens zonder een hand ziet, of zonder een voet, of zonder een oog, zult u God dan niet zegenen dat u zo niet bent, en zeggen: voor een soeverein en wijs doeleinde is dit werk niet volmaakt; maar God heeft mijn lichaam volmaakt; ik heb een compleet lichaam? En zult u de Middelaar niet dankbaar zijn, dat, toen u niets kon doen, Hij uw verlossingswerk volbracht? Overweeg dat Hij het volbracht met grote toewijding. Hij begon heel vroeg. Zo gauw als Christus Zijn verstand begon te oefenen, viel Hij aan Zijn werk. En Hij greep alle mogelijkheden aan. *Hij ging het land door, goeddoende*. O, zegt Christus, dit is een waanzinnige wereld. Ze liggen ziek, ze liggen ongezond, ze zijn verdronken in schuld, ze sterven aan kwalen. En ze zullen niet tot Mij komen, en ook niet om Mij sturen. Maar ik moet tot hen gaan, anders vergaan ze. Ik zal naar hen gaan. Welke moeilijkheid ondervond Hij toen Hij het volbracht? Hij had God tegen Hem, Satan tegen Hem, Hij had de Romeinen tegen Hem, de Joden, de priesters, de mensen, zelfs Zijn discipelen ook tegen Hem; één verraadt Hem, een ander verloochent Hem, en allen verzaken Hem. Hij waadde door al deze moeilijkheden. Ik zal komen tot het einde ervan, al zou het Me tienduizend smarten kosten. Hij volbracht het in gehoorzaamheid aan het bevel van Zijn Vader. *Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen*. En Hij deed het opgewekt. *Gij hebt Mij het lichaam toebereid. Uw wet is in het midden Mijns ingewands*. Welke wet? Niet alleen de zedelijke wet, maar de wet van de verlossing, de wet van bemiddeling. *Uw wet is in het midden Mijns ingewands. Ik heb lust om Uw welbehagen te doen*. U kunt dit hart doorsteken met de vergiftigde pijlen van Uw rechtvaardigheid; maar Uw wet zal er nooit uit gaan. Laat Me tienduizend maal bloeden, toch zullen Uw wet en Mijn hart nooit scheiden; de wet van de verlossing en Ik zullen nooit uit elkaar gaan. En, in het kort, Hij deed en volbracht het hele werk alleen. Zelfs van de mensen,

van wie Hij de zaak vertegenwoordigde, was er niemand met Hem. Geen schepsel, geen engel kon bijdragen aan het klaarspelen van het werk.

Ik kom tot het volgende ding. *Hij zeide: Het is volbracht! En het hoofd buigende, gaf den geest.* Nu de Middelaar Zijn laatste woorden gesproken heeft, zult u niet meer een woord van Hem horen. Maar wij hebben Zijn twee gebaren om over na te denken: *Hij buigt Zijn hoofd, en geeft de geest.*

In het voortzetten van deze zin, zal ik,

I. U enkele meditatieën geven over dat Christus Zijn hoofd buigt; en,

II. Enkele conclusies daaruit trekken.

I. *Ik zal u enkele meditatieën geven over dat Christus Zijn hoofd buigt.*

1. Hij boog het hoofd, en betaalde een daad van aanbidding en verering aan de Vader, voor Zijn liefde in het zenden van Hem naar de wereld. U weet dat, toen *Mozes de Israëlieten*, die gevangenen van *Farao* in *Egypte*, vertelde: "God staat op het punt u te verlossen van lastdieren te zijn", zo gauw ze hem geloof gaven, *bogen ze hun hoofden en neigden zich*. Het is een dwaze fantasie te zeggen, dat Christus Zijn hoofd boog, om verering te geven aan Zijn Naam *Jezus*, die geschreven was op het kruis. Hij boog Zijn hoofd, en vereerde Zijn Vader wegens het ontwerp van de verlossing. Wij hebben Christus niet aan het murmureren; we hebben Christus niet dat Hij het hoofd buigt met ontmoediging; maar we hebben Christus, Die Zijn Vader vereert voor zo'n middel.

2. Hij boog Zijn hoofd, en gaf Satan zijn laatste slag. De duivel was, heel de tijd dat Hij aan het kruis hing, aan het knagen aan Zijn hielen. De slang vermorzelde Zijn verzenen, volgens die zeer oude profetie, die toegevoegd was aan de eerste evangelische belofte, *Gen. 3:15*. Maar Christus vermorzelde de kop van de slang, de zetel van scherpzinnigheid en leven. En deze wond kan nooit geheeld worden.

3. Christus boog Zijn hoofd, als verzinkend onder de last van toorn. Ik kan het er niet onder uithouden, Ik moet gaan. Ik ben de hoogste ceder in het *Libanon* van God; Ik ben de sterkste eik; maar de storm is groot, er waait een verschrikkelijke hevige storm, Ik moet bezwijken. Hij boog Zijn hoofd onder de ondraaglijke last van de toorn. Hij Die hemel en aarde ondersteunt door Zijn macht, moet toegeven en bezwijken aan de toorn van Zijn Vader.

4. Hij boog Zijn hoofd, en fluisterde in het oor van de uitverkorene: "u ziet wat Ik voor u aan het doen ben. U ziet wat Ik lijd voor u. U ziet wat een vriendelijk hart Ik heb. (Zijn Eigen vriendelijke hart doodde Hem, Hij stierf van liefde). Ik heb geen berouw van iets dat Ik gedaan of geleden heb. En als het opnieuw moest herhaald worden, dan zou Ik het doen. Nu moeder, nu *Johannes*, nu al Mijn discipelen rondom de voet van het kruis, nu heel de wereld van de uitverkorenen, zie wat een Christus Ik ben. Zie wat Ik aan het doen ben voor u, door Mijn lijden voor u."

5. Hij boog Zijn hoofd, en gaf de dood Zijn bevelen om Hem weg te nemen. De dood durfde zich niet te bemoeien met zijn Heere, zonder een oproep. Christus Jezus is Heere van leven en dood, de soevereine Heere van de dood. De dood wilde het niet wagen te komen tot zijn Heere, totdat het een opdracht kreeg, totdat het Zijn bevelen kreeg. Nu is alles volbracht. Ik laat u, Dood, nu toe, en veroorloof u te komen, en om Mij uit de wereld te nemen. Hij boog Zijn hoofd, en gaf de Dood Zijn oproep, om zijn werk te doen.

6. Christus boog Zijn hoofd, en nam de kroon van het leven op. Het wordt door sommigen gedacht dat Hij heel die tijd de kroon van doornen op Zijn hoofd had. En sommigen (ze zijn te gedetailleerd), zeggen, dat het twee en zeventig wonden daarin maakte. Ik meen dat ik Hem hoor zeggen: *Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen. En nu verheerlijk Mij.* Het is meer dan waarschijnlijk dat de doornenkroon heel de tijd op Zijn hoofd was. En Hij boog Zijn hoofd, om de andere kroon op te zetten. We zien *Petrus*, een kleine onbetekenende soldaat; hij moet de kroon hebben. En *Paulus*, hij strijdt, hij voleindt, en hij moet de kroon hebben. *Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd. Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid.* Maar wat zal de overste Leidsman van de zaligheid verwachten, als een gewone onbetekenende soldaat een kroon krijgt? Hij buigt Zijn hoofd; het is volbracht. Vader, zet de kroon op, Ik heb hem gekocht.

7. Hij boog Zijn hoofd, en zocht een graf op, waarin Hij Zich mocht verbergen, en Zijn gekweld en gefolterd, zwak en vermoeid lichaam mocht begraven, dat de vorige nacht had gebloed, was gebonden, gegeseld, bespuwd, gebeukt, vaak van de ene hand in de andere overgegeven was, doorstoken met doornen, en nog steeds de uiterste pijn leed. Nu is het tijd voor onze Heere om uit te zien naar rust voor dit verbrijzeld, en gebroken, en geslingerd lichaam. Het buigen van Zijn hoofd was de eerste stap naar Zijn graf, waar Hij wist dat er een punt achter Zijn lijden gezet zou worden. Hij kende het geheel, waartoe Hij verordineerd was te lijden. En toen Hij de laatste en volle teug genomen had van de bittere beker, maakte Hij Zich klaar voor rust. Want Hij wist dat Zijn stervenswerk voorbij was en over, en dat Hij niet meer te worstelen had met de spot van mensen, de belediging van duivels, en ook niet meer met de toorn van God.

Gebruik. 1. Dat Christus Zijn hoofd buigt, is de voorbode van Zijn verhoging. *Hij zal op den weg uit de beek drinken*, Hij zal drinken van de rivier van Gods toorn; *daarom zal Hij het hoofd omhoog heffen* tot in alle eeuwigheid.

2. Het buigen van Zijn hoofd zal Zijn victorie over al Zijn vijanden inluiden. Hij Die Zijn hoofd boog, zal maken dat de ruggen van Zijn trotse en machtige tegenstanders zal buigen en breken. *In den Naam van Jezus zal zich buigen alle knie dergenen, die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn.* We zijn gekomen om vandaag die Christus te aanbidden, om te buigen onder Hem, Die Zijn hoofd boog.

Verder, we hebben er groot voordeel door. Dat Christus Zijn hoofd boog, maakt dat de hemel naar ons buigt, dat God gemeenschap met zondaars kan hebben. De hemelen zouden nooit gebogen hebben naar ons, en u zou nooit opgeheven zijn tot de hemel, als Christus niet gebogen had. Hij trok de hemel naar beneden met Zijn buiging, en Hij maakt omgang, gemeenschap tussen de Schepper en Zijn schepselen, tussen de Vader en Zijn kinderen, tussen

de Man en Zijn bruid. Dat Hij Zijn hoofd boog is een vertroosting voor allen die neergebogen zijn. Ik denk dat er hier sommigen zijn die ernstig neergebogen zijn. O! zegt de arme mens, ik denk dat mijn lijden enige overeenkomst heeft met die van Christus. Was Hij verlaten? Ik denk dat ik verlaten ben. Ik heb geen licht, ik heb geen leven, ik heb geen kracht, ik heb geen vreugde. Alles dat de predikant zegt, is slechts water op een rots. O! bent u neergebogen door verlating? Dat Christus Zijn hoofd boog, zal u vertroosten. Uw verlating is niet volledig. Bent u er ongemakkelijk onder? Wordt u gepijnigd? Maakt u tegenwerpingen? Bent u aan het bidden om een bezoek? Is er iets dat zijn plaats behoudt, totdat Hij komt? Rechtvaardigt u Hem, en zegt u: hoewel ik geen gezicht zou krijgen van Christus, van de morgen tot de avond, toch is Hij een rechtvaardige God? Zo zegt Hij Die Zijn hoofd boog: *versterkt de slappe handen, en stelt de struikelende knieën vast. Zegt den onbedachtzamen van harte: Weest sterk, en vreest niet.* Ik ben van een zwak hart, zegt de mens. Ik denk dat ik bedekt ben met de schaduw van de dood, een droevige bedekking! Ik ben met deze bedekking naar de kerk gekomen. Ik sta op het punt naar de Avondmaalstafel te gaan, in plaats van met het bruiloftskleed, met een bedekking van de schaduw van de dood rondom me. Ik zeg u, dat Christus Zijn hoofd boog, was om degenen die neergebogen waren, te vertroosten, en te maken dat u uw hoofd opbeurt.

Nu kom ik tot de laatste woorden. *En het hoofd buigende, gaf Hij den geest; dat is, Zijn ziel, Zijn menselijke geest.* In één woord: Hij stierf.

Hier zal ik u laten zien,

I. De eigenschappen van Zijn dood; en,

II. Enige uitbreiding maken.

I. Ik zal u de *eigenschappen van Zijn dood* laten zien.

1. Zijn sterven was noodzakelijk in drie opzichten.

1<sup>e</sup>. Het was noodzakelijk vanwege de deugden van God. Wijsheid zal de zonde niet ongestraft laten gaan. Heiligheid verafschuwt zonde. Gerechtigheid drijft Hem het te straffen. De deugden van God hebben geleden. Er was stof geworpen op al de eigenschappen van God, een sluier over ze geworpen. Ik wil de sluier afgescheurd hebben, zegt God. Ik wil Mijn eer weer teruggewonnen hebben. Ik wil evenveel heerlijkheid hebben door de dood van Christus, als Ik ooit schande kreeg door de zonde. Wel, Vader, U zult het hebben. Ik zal de geest geven.

2<sup>e</sup>. Het was noodzakelijk ten opzichte van de Vader. Hij is het Hoofd van de wereld. Zonde moet niet ongestraft blijven, (ik spreekt niet van een absolute noodzakelijkheid van straffende gerechtigheid). De Bemiddelaar moet sterven. Er moet een zondoffer worden gegeven.

3<sup>e</sup>. Het was noodzakelijk ten opzichte van het rapport in de hemel. Christus stelde Zichzelf in de plaats van de zondaars. Zij waren bedreigd: *ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven.* En de bedreiging had een direct opzicht op de rebel: *u zult sterven.* Maar Christus bracht Zijn Naam binnen in het verbond, en schreef: Ik zal voor hem sterven.

2. Zijn dood was vrijwillig. Dit is duidelijk van de uitdrukking zelf: *Hij gaf de geest*. De gewelddadige dood van de goddelozen wordt anders uitgedrukt: *gij dwaze, goddeloze, ellendige mens! in dezen nacht zal men uw ziel van u afeisen*; afgeëist en getrokken uit uw lichaam, of u wilt of niet. Maar de Zoon van God gaf het, deed er vrijwillig afstand van. *Hij gaf de geest*. Zijn lijden was vrijwillig. In Zijn eerste ondernemen sloeg Hij de handen samen met de Vader, toen niemand Hem er toe kon verplichten. En toen Hij naar de aarde kwam om Zijn belofte te vervullen, toen deed Hij het gewillig. *Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild*. U bent, en ook Uw volk is moe van de ceremoniële wet. *Maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid. Zie, Ik kom!* Hij was zo gewillig om te lijden, dat Hij in pijn was wegens verlangen om in pijn te zijn. *Ik heb grotelijks begeerd, dit pascha met u te eten*. Ik moet sterven, en Ik wil hebben dat al de voorlopers en voorgangers van Mijn dood, hun pas versnellen, en er ruimte voor maken. En hoewel Hij de toorn van de Vader kende, en het vlammeende zwaard van de rechtvaardigheid bij de deur van de hof was, gewet, dreigend zwaaiend, en het heen en weer macht uitoefende, en dat het wachtte om Hem neer te slaan als Hij zou binnenkomen; toch zingt Hij een lofzang voordat Hij daarheen gaat. Hij maakt een psalm het voorwoord voor Zijn bloedig zweet. Hij was zo gewillig, dat Hij naar de plaats ging, waarvan Hij wist dat de verrader en de soldaten Hem zouden aanvallen, en waar Hij wist dat ze Hem zouden vinden. Als ze naar Hem komen, dan geeft Hij geen weerstand, omdat Hij onder de arrestatie van God was. Geen wettelijke verdediging toen Hij eens en nogmaals beschuldigd werd. Hij was stil tot aan het wonderlijke. De *heidense* rechter was bijna geschokt. Hij verwonderde zich dat Hij niets antwoordde. Christus kende Zijn Eigen persoonlijke onschuld. Maar omdat Hij in de plaats van zondaren stond, was Hij de meest schuldige Mens in de wereld door toerekening, de Grootste van de zondaars, zegt *Luther*.

Gebruik. 1. Wilt u mediteren over de dood van de Zoon van God? Overweeg, 1. De verschillende begrippen daarvan in de Schrift. 2. De gezegende vruchten ervan.

1. Overweeg de verschillende begrippen van de dood van Christus. Een geslachte Christus wordt een *Pascha* genoemd. Ik zal de parallel niet tot het einde volhouden. Ik zal u alleen zeggen, dat sommigen opgemerkt hebben, dat door de poort zelf, waardoor het paaslam in *Jeruzalem* kwam om geslacht te worden, Christus inkwam toen Hij op het punt stond te lijden. Het Lam van God kwam binnen door dezelfde poort om een Offerande te zijn. En het is ook opgemerkt, dat Hij precies op dezelfde tijd en uur stierf, toen het paaslam geofferd werd, te weten, tussen de twee avonden. En Christus, ons Pascha, is op dezelfde tijd gedood.

Het was een offerande, een zoenoffer, een spijsoffer, een drankoffer, een geheel brandoffer, een vredeoffer, een zondoffer, een vrijwillig offer, en een welbehaaglijk offer. Dit offer kon niets anders zijn dan welbehaaglijk; het was vrijwillig. Inderdaad, als Christus= dood niet vrijwillig was geweest, dan was het niet profijtelijk geweest voor ons, niet eervol voor Hemzelf, en ook niet welbehaaglijk voor de Vader. Maar het werd aangenomen. Het was een offerande van een welriekende reuk. O, wat een bevlakte offeranden, bevlakte preken, bevlakte voorbereiding, bevlakte vastentijden, onze binnenkamers bevlakt! Hier is een welbehaaglijk offer in plaats van ons. Hier is een offer waarop God niets aan te merken heeft, en waarin Hij geen vlek vindt.



Overweeg de dood van Christus als een prijs. Wij waren slaven van de duivel, slaven van lusten, gevangenen van de wet, gevangenen van rechtvaardigheid, gevangenen van toorn. Christus telt de prijs neer. Laat de arme slaven vrij gaan; laat hun ketens afgebroken worden; laat hun kettingen vallen; want *Ik heb verzoening gevonden*. Het was eveneens een straf. *Wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons een iegelijk naar zijn weg*. Christus had vele zondige wegen van zondaars om voor te betalen. Want al de uitverkorenen in de wereld hadden hun eigen persoonlijke bijwegen. Maar zij alle verenigden hierin: ze waren op het pad naar de hel. Ze wandelden in de gewone brede weg naar de duisternis. *Wij keerden ons een iegelijk naar zijn weg; doch de Heere heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen. De straf, die ons den vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden*. En opnieuw, Zijn dood was een verdienste. Het had een overvloeiende werkzaamheid en volheid in zich, dat het niet alleen een voldoening is voor het verbreken van de wet, maar een hemel verdient bij de koop. Het had een overvloed van verdienste in zich.

2. Ik zou u willen aansporen, niet alleen te mediteren over de dood van Christus in de verschillende begrippen ervan, maar mediteer erover in zijn gezegende vruchten. Wat zijn de vruchten ervan, dat Hij de geest gegeven heeft?

De deugden van God krijgen al hun verloren heerlijkheid terug. Hij borstelt de stof van ze af. Gerechtigheid krijgt een volledige voldoening. *Welken God voorgesteld heeft tot een verzoening, door het geloof in Zijn bloed*. Door Zijn dood is het verbond verzegeld. Hij bracht een eeuwigdurend verbond in, en bevestigde het. Het verbond der werken was een goede koop, maar had niet voldoende stevige zegels. De boom des levens, en de boom der kennis, en het paradijs, waren de zegels. Dat ware zeer losse zegels. Maar nu is de koop zeker. Het zegel van de Geest, het bloed van het Lam van God, maken het een zekere overeenkomst. Dit is het verzegelde verbond, dat *Salomo* vergelijkt met zijn koets. *De koning Salomo heeft zich een koets gemaakt van het hout van Libanon. De pilaren derzelve maakte hij van zilver, haar vloer van goud, haar gehemelte van purper; het binnenste was bespreid met liefde*, enzovoorts. Dit was een verzegeld verbond. Opnieuw, de dood van Christus heeft deze vrucht; het is een fundament dat gelegd is voor uw geloof. U die nooit een ontwaakt geweten had, u kunt gemakkelijk geloven, en vertrouwen met een vals en misleidend geloof. Ik hoop dat God nooit zo en zo doen zal, als Hij gedreigd heeft aan mij te doen. Maar als u eens onder de verschrikkingen van God was, en een hel binnenin had; alles dat het Woord, alles dat de predikanten kunnen zegen, alles dat de sacramenten kunnen betekenen, zouden u nooit, zonder de serieuze gedachten van deze dood, aanmoedigen te geloven. U zoudt niet denken dat er enige gunst, enige hulp voor u was in God, dan voor de dood van Christus. Een naakte God (zoals *Luther* Hem noemt, als Hij niet in Christus verzoend is) is een verterend vuur. Te vallen in de hand van de levende God, is verschrikkelijk. Het is beter te vallen in de handen van al uw razende vijanden. Wel, wat zal ik doen? Ik vindt Hem machtig, rechtvaardig, en verschrikkelijk. Ik vindt dat dood en oordeel niet afgeslagen kunnen worden. Hier is heel het fundament van uw geloof, een God in het vlees, en Die sterft. Hier zijn de verwarrende stralen van de Godheid, verzacht door te schijnen door het vlees van Christus. Hier is een brug over de ondoorwaadbare golf, vast en sterk, een fundament van geloof. Zult u Zijn liefde betwijfelen, Zijn gereedheid, Zijn gewilligheid om u zalig te maken, als Hij geleden heeft om u zalig te maken, en gestorven is om u zalig te maken? Hij gaf de geest voor u. Als u Hem niet wil vertrouwen wegens Zijn macht, en ook niet wegens Zijn goedheid, zult u Hem vertrouwen als u Hem Zijn bloed ziet vergieten. Kan er een beter bewijs, of een groter fundament zijn voor het geloof? Ik denk dat een mens moest zeggen, ondanks al de duivels in

de hel, en ondanks mijn twijfelingen, ik zal geloven. Heeft Hij Zijn bloed vergoten? En zal ik zo=on onvervalst bewijs versmaden, en ooit opnieuw twijfelen?

Een andere vrucht van de dood van Christus is vrede met God. Vergeving wordt hier afgekondigd met alle ontzettende plechtigheid. De vrijstelling van de Koning wordt naar u uitgestoken. Een andere vrucht van de dood van Christus is wedergeboorte. Hij heeft ons in Christus geschapen tot goede werken. Een andere vrucht van de dood van Christus is overwinning over Satan en onze lusten. Hij vermorzelde de kop van de slang. De oude mens, en de oude slang, deze twee oude lieden, zo oud als de wereld, werden met Christus gekruisigd. *De overheden en de machten uitgetogen hebbende, heeft Hij door hetzelfde over hen getriomfeerd.* Paulus Æmilius deed drie gekroonde hoofden aanwezigheid dansen bij zijn triomfwagen. Maar Christus deed oneindig meer. Toegang tot God is een vrucht van Zijn dood. Hier is de nieuwe en levende weg, die Hij inwijdde door het voorhangsel van Zijn vlees. Maar het vlees moet geheel gescheurd worden, geheel gebroken, voordat het een goede grote weg is tot God. De zending van de Geest is een vrucht van Zijn dood. Hij zendt de Geest. Het openen van de hemel is de vrucht van Zijn dood. Het bloed van het Lam liet de deur van het paradijs weer openvliegen, toen niets anders het kon doen.

2. Ik zou u willen aansporen deze Christus aan te nemen. Wee mij, als ik tot een Avondmaalstafel kom, en het brood en de wijn van de Heere ontvang, en het brood en de wijn, de Heere, niet ontvang. Hier is een noodzakelijke dood, en toch verwerpen mensen het koppig. Hier is een vrijwillige dood, en zondaars die onwillig zijn om het te omhelzen, en te leven. Een aangename dood, aangenaam voor God de Vader; en toch niet zo voor zondaren, die het niet aan willen nemen van de hand van een arme dienaar. Het breekt onze eigen harten, het atheïsme van onze eigen boezems, en het atheïsme van anderen. Ach! Dat er zo=on grote prijs in de hand van dwazen zou zijn, in de hand van dwaas volk, en toch geen hart ertoe. Wat zegt u? Zult u Hem nemen? Hier hangt Hij aan een kruis. Zult u een armvol van Hem nemen? Zult u een doodsgreep van Hem nemen, en uw greep nooit meer stoppen? Wat! Zult u Hem weigeren? Ik weet wat de mensen zullen zeggen als ze komen te sterven. Ze zullen tot Hem roepen: Heere, ontvang me. Nee, nee. Ik zal uw zielen nu precies ontvangen, zoals u Mijn lichaam ontvangen hebt, toen u gesmeekt werd, dringend verzocht werd, en betuigd werd het te doen. En dat was helemaal geen aannemen. O, denk hierover. Hebt u Hem niet nodig? U die geen echte behoefte aan Christus hebt, ik sta u toe Hem te verwerpen. Maar ik ken geen stervend mens, die de dokter meer nodig heeft, en ook geen schuldenaar die meer een borg nodig heeft; ik ken geen stervend mens dat meer eten nodig heeft, en ook geen bevuild lichaam dat meer reiniging nodig heeft, dan de arme zinkende ziel de rivier mist, die hem verheugd maakt, en de stad van God verzadigt. O, een stroom van die rivier, dat die vandaag liep door de *Tolbooth* kerk, door de harten van de Avondmaalgangers; dat die liep in de preek, en de gebeden, en de sacramenten!

3. Het *derde* woord van aansporing is, te pleiten op de dood van Christus. We kunnen bestrijdingen hebben, beschuldigingen, vrezes, beroerde gesteldheden; u kunt evenveel moeilijkheden hebben als de hel u kan geven. Pleit op de dood van Christus voor een verlichting. U kent die Schriftplaats, *Micha 6:6, waarmede zal ik den Heere tegenkomen?* Het is een zeer noodzakelijke en relevante vraag. Maar het antwoord is zeer slecht. Wij zullen komen. Waarmee zult u komen? *We zullen komen met duizenden van rammen, met tien duizenden van oliebekken*, enzovoorts. Wee mij wegens zoveel van zulke offers. Waarmee zult

u komen, Avondmaalgangers van *Edinburgh*, en Avondmaalgangers in deze gemeente? Waarmee zult u naar een preek komen? Waarmee zult u naar een Avondmaal komen? Waarmee zult u tot God komen? Kom tot Christus, en met Christus tot God, met het bloed van het Lam. Kom in de rook van Zijn wierook, en met Zijn offerande in uw hand, en welkom bent u.

4. *Ten laatste.* Bewonder Christus, heb Hem lief en loof Hem. De ziel van de gelovigen moet geen vreugde koesteren, geen wens, geen gedachte, dan Christus. Bewonder de vele wonderen van Zijn goddelijke huishouding. Hier lijdt de Schepper voor Zijn schepselen, de Wetgever voor Zijn opstandige onderdanen, de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen. De dwaze kinderen eten de zure druiven, en de tanden van de eeuwige God zijn stomp geworden Begin bijtijds het werk van het hoger huis, lispel en kweel Zijn lof uit. Ik besluit met de woorden van de heilige en geleerde *Rutherford*. "Het was een zware wet", zegt hij, "waaraan Christus Zich moest onderwerpen; waaraan Hij moest sterven. De hemel, de engelen, de wereld, konden Zijn leven niet redden. Deze schone Roos had overvloed van leven en frisheid, en toch moet Hij verwelken. Deze Fontein van de hemel bevat zeeën van water, en toch moet Hij uitdrogen. Deze Schoonheid van de hoogste heerlijkheid was vol en krachtig, toch moest Hij vergaan. Deze Lelie van het voortreffelijkste Paradijs, die Zijn stralen van heerlijkheid en majesteit tot aan de vier hoeken van de hemel der hemelen verspreidt, en engelen en mensen en de gehele wereld in de schaduw stelt, moet in Zijn maand afsterven, en Zijn schone, tijdelijke bloem moet afvallen. De Liefde der liefden moet verbleken en verkwijnen; dat Vuur van de liefde, Dat engelen en mensen verwarmt, moet koud worden. Er was een krachtige en onoverwinnelijke noodzakelijkheid: *het moet alzo geschieden*, Matth. 26:54. Christus moest sterven. Mark. 8:31, *de Zoon des mensen moest veel lijden*. Luk. 22:37, *want Ik zeg u, zegt Christus, dat nog dit, hetwelk geschreven is, in Mij moet volbracht worden*. Joh. 3:14, *de Zoon des mensen moet verhoogd worden op het kruis*. Christus kon langs geen andere weg naar de hemel gaan; de dood was die ene onvermijdelijke doorgang, die Hij passeren moest. Er was maar één doorwaadbare plaats in de rivier, maar één nauwe versterkte pas tussen Christus en Zijn Vader, Zijn heerlijkheid en een verlore kerk; en de rechtvaardigheid hield bij die doorgang de wacht. Christus moet Zich inspannen, Zijn leven afleggen, Zijn bloed uitstorten, Zijn staat en heerlijkheid afleggen voor Zijn kerk, deze sterkte veroveren, om Zijn volk zalig te maken van hun zonden. 1. De wet eiste het van Hem. 2. Liefde drong Hem er toe. 3 Onze noden en ons eeuwig verloren gaan, lagen als een last op Hem.

## **Drie verhandelingen bij het bedienen van tafels**

### ***Verhandeling 1***

AVONDMAALGANGERS, u kunt niet eten en drinken van het lichaam en het bloed van Christus, als u geen geestelijk leven van Hem hebt gekregen. Laat me dan uw gewetens vragen: bent u bekend met dit leven, met levenshandelingen? Ademt u en roept u door gebed tot God? Fluistert u met een gebroken hart uw klachten in het oor van de Middelaar? Hebt u ooit geleefd door het geloof, en uzelf gelukkig gerekend als Hij u een kruimel toewierp? Liep u in vrijheid in het houden van Zijn inzettingen? Hebt u geestelijk gevoel? Weet u wat hongeren en dorsten naar Hem en naar Zijn gerechtigheid is? Als u nieuwgeboren kindjes bent, dan zult u de oprechte melk van het Woord wensen. Aanschouwt u de Koning in Zijn schoonheid, en hoort u Zijn zoete stem? En kunt u het onderscheiden van de stem van een

vreemdeling, en smaken van Zijn verrukkende zoetheid? Hebt u geheiligde genegenheden? Hebt u liefde, vreugde, verlangen, en groot genoeg, dat natuurlijk uitvloeit op een gekruisigde Heere? Zoek leven. Zoek niet alleen het leven van de rechtvaardigmaking, maar het leven van heiligmaking, van vertroosting, en van verheerlijking. O, wat een overwaardering van het natuurlijke leven is er in de wereld! Toch, wat is het vergeleken met geestelijk leven? Hoewel, wegens de veelvoudigheid van zijn functies, en de grote afwisseling van zijn werkingen, en zijn merkwaardige overdrachten door de organen en de kanalen van het lichaam, kan het (zoals iemand zegt) een voortreffelijkheid opeisen boven al die onbezielde materiele grootheid waarop het hele heelal kan roemen. Toch verdient het niet de naam van leven. Het is eerder een dood dan leven, wanneer het opgewogen wordt tegen dit Goddelijke bovennatuurlijke leven. Hoeveel duizenden soorten van levende schepselen in het begin van de wereld, vormde één machtig woord? Maar in de voortbrenging van dit geestelijk leven in één enkele ziel, is God op kosten van twee scheppende woorden: *Ik zeide tot u: Leef; ja, Ik zeide tot u: Leef!* Zoek het. Het is een verborgen leven, een vredig leven, een winstgevend leven, een eervol, een roemrijk, een permanent leven. Het komt voort uit onsterfelijk zaad, en het wordt ingegeven door een onsterfelijke God, en gevoed door onvergankelijk voedsel. Ons leven hier is een punt, een tik van de tijd, geperst tussen twee eeuwigheden, en opgezwolgen in hen als een smalle landengte, verloren door de ontmoeting van twee oceanen. Zoek dit leven, want zonder dat zal de Heere niet van u zijn. *God is niet een God der doden, maar der levenden.* Weet, dat u door de natuur dood bent, en dat Christus u leven moet geven, en het bewaren. O gezegend woord, *want Ik leef, en gij zult leven.* Christus heeft het leven van de Godheid; en een menselijk leven, en een bemiddelend leven, zowel van vernedering als van verhoging. Hij is de tweede *Adam*, die levendmakende Geest. Ons geestelijk leven heeft een gehele, universele, absolute, constante en directe afhankelijkheid van Christus. Hij is de Auteur van het wezen en de eerste ademhalingen van dit leven. De grote ongeschapen Archangel blaast Zijn trompet, en met een wederbarend woord doet Hij de graven openvliegen, en richt de doden op van hun zonden. De hele beweging van dit leven wordt door Hem veroorzaakt. Hij zet het eveneens voort. *Hij bewaart onze zielen in leven.* En als het is verzwakt, en bijna bij de laatste snik is, herstelt Hij het. Ons leven hangt van Hem af zoals de stromen van de fontein, zoals het licht van de zon, door een onmiddellijke en noodzakelijke uitvloeijing. Als het afgesneden is van Hem, dan vergaat het. Hij zal dit leven volmaken en voltoeien. Hij zal eerst onze zielen boven volledig licht geven. En nadat onze lichamen een zoete slaap gehad hebben, zal Hij ze wakker maken, en een samengesteld leven verlenen aan de verenigde ziel en lichaam. Hoeveel voortreffelijker is een levende etende Avondmaalganger, dan heel de onbekeerde wereld? *Een levende hond is beter dan een dode leeuw.* Een levende mens is beter dan honderden dode lichamen rondom hem, dan duizenden zielen, verrot en dood in hun zonden. Gelovigen, u bent in de schuld van Christus. Hij Die dood was, en levend is, heeft u, die dood was, gemaakt te leven; en u zult voor altijd leven. Zijn leven is een eeuwig pand voor dat van u. Is dat geen goede zekerheid? Helaas! helaas! wegens de overheersende en algemene doodheid die onder ons is. Wij zelf zijn in de fout, het is onze schuld, omdat we Christus niet aanwenden, Hem niet toepassen. We ontlenen geen levenskrachtige en doeltreffende invloeden aan Hem, om ons leven te geven en te voeden. We hebben nu niet, zoals de schepselen van de eerste schepping, leven in onze zielen. Nee; gezegend zij God, het verblijft in een betere en veiliger hand. Christus is ons leven, en leeft in ons. Ons leven gaat op in, en wordt verzekerd door het leven van Christus. *Adams* leven was kort. Hij sliep niet totdat hij het weggooid. Maar *Christus is onder ons, de Hoop der heerlijkheid.* Hij is de zedelijke of verdienende, en de materiële of productieve Oorzaak van ons leven. Zijn bloed was de prijs van ons leven, en de macht van Zijn Geest

geeft het. Hij is de koninklijke Wijnstok, Die besnoeid was in de besnijdenis, en bewaterd in de doop, en Die leven geeft, levenssap en energie aan al de takken. Hij is het Hoofd van alle invloeden op Zijn hele lichaam, de kerk. Hij is de levende Steen, Die al de stenen van het gebouw verlevendigt. Hij is de ziel van de gelovige. Ik denk dat dit beweerd wordt in *Ps.* 16:10. Acht Christus hoog, Hij is uw leven. Huid voor huid, alles dat een mens heeft, zal hij geven voor zijn natuurlijk leven. Maar een gelovig mens zal alles geven dat hij heeft, en zijn natuurlijk leven op de koop toe, voor zijn geestelijk leven. Verlang naar de dood, want het volmaakt uw leven. Zeg niet tot de voorloper van Christus, *hebt gij mij gevonden, o, mijn vijand?* Maar zeg: welkom, boodschapper van mijn Vader en van mijn oudere Broeder; want zo gauw als uw dagvaardingen in mijn oren klonken, sprong mijn hart op van vreugde, omdat ik de voeten van uw Meester achter u hoorde. Ik zal deze aansporing besluiten met een met een zwaar protest wegens het woeden van een wettische geest onder ons. Mensen handelen uit wettische beginselen van slaafse vrees, en natuurlijk geweten, en een loutere wens om de hel te ontkomen. Niet uit liefde tot en dankbaarheid aan een Heere en Verlosser. Niet uit een beginsel van een nieuwe natuur. In hun uitvoeringen hangen ze niet af van Christus, en ontlene ook geen kracht aan Hem. Hun plichten zijn de kinderen van *Hager*, en niet van de belofte. En velen roepen om steen, het hele verhaal van steen, en geven ons geen aanwijzing waar we stro kunnen vinden. Ze prenten plichten vaak in, en zenden ons niet naar Christus om kracht om ze uit te voeren. Kom tot Hem. Hij biedt u Zichzelf aan om voedsel te zijn voor uw geestelijk leven. *Neem, eet.*

## **Verhandeling 2**

IK denk dat ik onze Heere hoor zeggen: wie van al de Avondmaalgangers van deze gemeente raakt Mij aan? Ik zal toevoegen: en Mij smaken? De arme vrouw had, na lang rondzwerven en dwaasheid, een gezicht gekregen van het ware en passende geneesmiddel voor haar bloedige vloeïng. En ik verzeker u, dat ze in zichzelf zei: wat een dom beest ben ik geweest, om naar dokters te snellen en naar de priesters voor die genezing, (deze laatsten wisten evengoed als de dokters hoe men een vloeïng van bloed moest stoppen), en de andere pleisters, terwijl de Zoon van de God bij de hand was! *Indien ik alleenlijk Zijn kleed aanraak, zo zal ik gezond worden.* Avondmaalgangers, zonder een levenskrachtige aanraking, kunt u geen genezing van Christus ontvangen. Niets van Zijn heilzame werking zal op u overgebracht worden. Er moet een onmiddellijke toepassing zijn van Christus. We kunnen luisteren naar, kijken naar afgelegene voorwerpen, en ze ruiken. Maar we kunnen niet smaken, of voelen, zonder een nabije en onmiddellijke toepassing. En daarom wordt Christus in dit sacrament in uw handen en monden gelegd, en wij worden bevolen: *neem, en eet.* Betast en smaak leven; geef Hem de aanraking van geloof, enige aanraking van hoop, de aanraking van honger. Behoeften, en buitengewone noodzaak, al de aanbiedingen, al de uitnodigingen, al de beloften, vereisen en roepen om een aanraking, en brengen op natuurlijke wijze de noodzaak van toepassing met zich mee. Er moet een ontvangst zijn. Zoals er passieve ontvangst is, als Hij ons voor het eerst verlicht, als Hij ons overtuigt en overreedt, en onze willen bepaalt; zo is er een actieve ontvangst, die noodzakelijk is voor het deelnemen aan de gekochte zegeningen van Christus. Er is geen mededeling van de goede dingen van Christus, zonder vereniging. (Dit was overeengekomen door de Vader en de Zoon in het verbond der verlossing.) En er is geen vereniging, zonder een toepassing en aanraking. Gezond verstand stemt voor ons. Zoudt u

willen dat God u heilig en gelukkig maakt, door kracht en onder dwang, en zonder uw toestemming? Zoudt u in het bezit gesteld willen worden van al de ondoorzoekelijke rijkdommen van Christus door dwang, en zonder zoveel als uw nemen van ze? Lof aan vrije genade, dat de ontvangst alles is, dat nodig is om belang te geven in Hem en Zijn voordelen. En opnieuw, lof aan Hem, dat Hij ons hart en hand voorttrekt om te ontvangen. Hij verplicht ons niet om Hem een huur te brengen van nieuwe gehoorzaamheid en bekering, om onze titel te kopen of verwerven. Nee. Geloof, dat een ontvangen van Christus, de enige voorwaarde is van het verbond, en het enige instrument van onze rechtvaardigmaking. Ik nodig de meest onwaardige van u allen, om een bloedende Christus voor uw ziel aan te wenden. Zeg niet: ach! ik ben zo walgelijk, ik kan het niet doen, om Hem aan te raken; Hij zal me verafschuwen. O ellendige ziel, u hebt grote behoefte aan een aanraking, om u te louteren en te reinigen, om de walgelijke vloeiingen, en de oude ingewortelde zweren te stoppen, die hebben gevloeid, niet alleen deze twaalf jaren, maar heel uw leven. Christus was niet boos op de vrouw omdat zij Hem aanraakte, hoewel haar aanraking van Zijn Persoon Hem, door de wet, ceremonieel onrein kon maken. Nee, nee. Hij was zeer blij. Kom, en pas Hem toe. En, tot uw bemoediging, Hij zal u een wederkerige aanraking geven. Hij zal Zijn zachte rechterhand op u leggen, en zeggen: *vrees niet*. Hij zal, door u aan te raken, u zegenen, u vertroosten en versterken.

### **Verhandeling 3**

HONGERIGE gasten, kom tot Christus= banket van brood en wijn. Behoeftig volk, kom tot Zijn niet uitgeputte schat, tot Zijn overvloedige volheid, om een bevoorrading van uw vele noden. Volheid, alles volheid, al de volheid van de Godheid, is wezenlijk en eeuwig in Hem. Er is in Hem een originele en wezenlijke volheid, zoals Hij de Zoon van God is. En er is een bemiddelende volheid overgedragen aan Hem. Er is een volheid van toereikendheid voor Hemzelf, en een volheid van overtolligheid voor al Zijn leden. Hij heeft een volheid en overvloed van verdienste, en een volheid van de Geest, dat niet werd gegeven aan Hem met mate. Er is een reusachtig geweldige, immense, grenzeloze oceaan van alle goed in Hem. Het is niet de volheid van een stroom, maar van een eeuwige fontein en bron. Niet een volheid van de takken, maar van de levende wortel. Gelovigen van de hoogste status, kom, en ontvang meer. Sterren van de eerste grootte, maak meer dichtbij naderingen tot de heerlijke Zon der gerechtigheid, Die gereed is op u te schijnen, en een grotere overvloed van invloeden van licht, leven en warmte te verspreiden. Er is een constante richting van ontvangen: wij hebben ontvangen, zullen ontvangen, en ontvangen steeds genade voor genade.

Dat is een zoet woord, *Openb. 3:20, zie, Ik sta aan de deur, en Ik klop; indien iemand de deur zal opendoen, Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem avondmaal houden, en hij met Mij*. Wat! opent u uw ogen om te zien op Christus, opent u uw handen en mond om Hem te ontvangen; en opent u toch uw harten op de eerste oproep tot afgoden en lusten, en houdt u die gesloten tegen Hem? Heere, verbreek de sterke ijzeren grendels, en tralies van koper, die op onze harten zijn. De tralies van onwetendheid, van atheïsme, van vleeselijkheid, van verwaandheid, van ontmoediging, van ongeloof, die Christus lang buiten laten staan. Moge onze machtige *Simson* ze alle wegdragen. Moge Hij, Die het slot maakte, en al de bochten en kronkelingen daarvan kent, Zijn sleutel insteken, en de deuren openmaken. Hij klopt op uw harten door Zijn Woord, door Zijn Geest, door Zijn sacrament, door uw eigen gewetens, door voorzienigheden. Maar al deze roepen zullen niet zegevieren, behalve als Hij Zijn gezegende

hand, die druïpt van lekker ruikend mirre, steekt in het gat van de deur. Open, open voor Hem. Terwijl het hart gesloten is tegen Christus, is de plaag in het huis; het vuur van Gods wraak is in het huis, en verbrandt dat. En uw vijanden zijn binnen uw deuren. Veel duïsternis en verwarring is binnen, en grote nood en honger is bij u. Maar geef Hem toegang, en Hij zal al deze kwaden weghalen. Hij zal de vrijstelling van de Koning tot u brengen, en voorziening tot u. Open voor Hem uw harten, en Hij zal u een opbrengst geven, ja, oneïndig meer dan een opbrengst. Hij zal Zijn oog openen op u, tot het goede. Hij zal Zijn mond openen en u zegenen; Zijn hand, en vettigheid op u druïpen; Zijn hart, en Zich in u verheugen. Hij zal Zijn oor openen voor uw roepen. En als u sterft, zal Hij de hemel openen voor uw zielen. Ja, nu, als u in de weg bent, zal Hij de deur van Zijn kamers van nabijheid en bescherming openen. En Hij zal u eveneens duidelijker deuren tot Zijn tempel geven. Ja, Hij zal tegenwoordig bezit nemen van uw zielen, en die vervullen met Zijn heerlijkheid. Hij zal het huis bevestigen op zekere en blijvende fundamenteën. Wat! zult u Hem geen bezit geven van het Zijne? Uw zielen zijn van Hem door een veelvoudig recht. Hij maakte ze, Hij verlostte ze, Hij bewaarde ze in het leven. U hebt ze in de dood tot Hem gebracht, en moet juist nu die beschikking bekrachtigen, en bevestigen, en verzegelen. Open al de krachten en vermogens van uw zielen. Open uw verstanden om Zijn licht te ontvangen, uw genegenheden om Zijn goedheid te omhelzen, uw willen om Hem te kiezen voor een portie. O, laat uw gewetens opengelegd worden voor de kracht en autoriteit van Zijn voorschriften. Ach! zegt u, hoewel ik opendoe, zal Hij niet binnenkomen. Ik beloof u in Zijn Naam, Hij zal. *De Koning der ere zal ingaan!* Zal Hij kloppen, en niet ingaan nadat u geopend hebt? Het openen van uw harten is de gezegende vrucht van verkiezing. En het is eveneens gekocht door Zijn Eigen bloed. Ja, het is Zijn Eigen werk, het gevolg van Zijn doeltreffende, krachtige, en onweerstaanbare genade. Zal Hij het dan veronachtzamen en versmaden, zo ver dat Hij niet binnenkomt? O! denk zo niet. Ik zeg u, Hij zal inkomen, en uw harten heiligen om een tempel te zijn, en een eeuwige woonplaats voor Zichzelf. U kunt misschien denken dat u hebt opengedaan voor Hem, maar dat u Zijn binnenkomst niet gezien hebt. Het kan zo zijn, want Hij neemt er niet altijd instrumenten op in onze handen. Soms wordt Zijn komst vergezeld door een schitterende triumpf; Hij heeft een sleep van getuigen die bij Hem aanwezig zijn. Ik zou u adviseren om de eeuwige deuren wijd open te gooien, en Zijn binnenkomst zal plechtiger zijn. *Kom in, gij, gezegende des Heeren!* Gezegende Heere, maak de sleutels van de Koning. Kom binnen, kom binnen, en verjaag Satan, lusten, en afgoden. Kom binnen, en laat mij echte, gevoelige, innige, en blijvende gemeenschap met U hebben. O, houd Avondmaal met mij.

## **Preek 12. Christus, het Lam van God, Dat de zonde van de wereld wegneemt**

### ***De kern van twee verhandelingen***

*Joh. 1:29. Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt!*

DE eerste evangelische belofte is bijna even oud als de wereld zelf. Dat *het Zaad van de vrouw de kop van de slang zou vermorzelen*, was het fundament van het geloof van de eerste aartsvaders. De belofte, ik geef het toe, is gewikkeld in enige duïsternis en onduidelijkheid. Maar te dichter de Zon der gerechtigheid naderde aan de horizon, te duidelijker werd de openbaring, en het ontving meer extra helderheid. Maar als Hij tot het rijzende punt komt, dat

Hij de wereld snel mag zegenen met een middag van meer heerlijke ontdekkingen, dan geeft Hij bevelen aan Zijn profeet en voorloper, om Hem aan te tonen en aan te wijzen met de vinger. De Doper, als de morgenster, verkondigt aan de wereld dat Christus nabij is. *Zie het Lam Gods*, enzovoorts. In de woorden hebben we,

1. De benaming die aan Christus gegeven wordt. Hij wordt *het Lam van God* genoemd.

1<sup>e</sup>. Hij wordt een *Lam* genoemd, omdat het paaslam, en de lammeren die de dagelijkse zondoffers waren, uitmuntende typen van Christus waren. En in Hem als het anti-type, ontving dat, wat afgebeeld en betekend was door hen, een volle vervulling. Christus is het Pascha, en een Zondoffer. Door deze titel aan Christus te geven, probeert *Johannes* de wettelijke afbeeldingen te verhelder en te illustreren, hun betekenis te verklaren, de gedachten van de *Joden* af te trekken van de schaduw, tot het wezen, en de dikke huls te verbreken, zodat we mogen leven op de kern. Ze hadden te veel vertrouwen gelegd in de *Levitische* dienst. En terwijl ze de ware verzoening veronachtzaamden, maakten ze voor zichzelf een kussen van de huiden van de offeranden, waarop ze hun hoofden rust gaven, en zeker naar de hel sliepen. Er is een nadrukkelijk fragment in het origineel: *zie dat Lam van God*.

2<sup>e</sup>. Hij wordt *het Lam van God* genoemd, om redenen die we hierna zullen noemen.

2. We hebben Zijn ambt en werk. *Hij neemt de zonde der wereld weg*. Met dit doel kwam Hij naar de wereld. Zijn Persoon is heerlijk, en Zijn opdracht en werk waren eervol, en passend bij Hem. De mensen die Hij heeft verkozen tot zaligheid, zijn *de wereld*, in mijn tekst. Zij vormen de wereld die door Hem geliefd wordt, *Joh. 3:16*, de wereld aan wie Hij overtredingen niet toerekent, en de wereld die Hij met Zichzelf verzoent. Misschien had *Johannes* de nauwe, beperkte, en hardvochtige gedachten in het oog, waarmee de *Joden* bevangen waren, aangaande de omvang van de opdracht van de Messias, en de verdoemenis van heel de *heidense* wereld; als, dat niemand de zegeningen van Christus zouden ontvangen, en daaraan deel hebben, dan de verloren schapen van het huis van *Israël*. Nee, zegt *Johannes*, u hebt het mis. Mijn Heere en Meester verlicht, zoals de zon, de beide halfronden. Niet alleen heeft Hij geschenen in de *Joodse* hemel, die Hij reeds bezocht heeft, maar Hij zal een *heidense* wereld insluiten, die tot hiertoe in duisternis is geweest, en onder een lange winter. De Zon der gerechtigheid bewoog lang in de nauwe sfeer van *Judea*, maar staat nu op het punt Zijn horizon te verbreden, en Zijn invloeden verder te verspreiden. Het voordeel dat de wereld van Christus ontvangt, is om hun zonden weggenomen te hebben. Een ongeëvenaarde zegening; want zonde is de grootste van de kwaden, een oorspronkelijk kwaad, de wemelende buik van al onze ellenden, het graf van al onze zegeningen. Zonde is een eeuwig kwaad; zonde is een louter kwaad, uiterste duisternis. Nu, Christus neemt dit kwaad weg. Het woord is in de tegenwoordige tijd, om de continuïteit van de handeling uit te drukken. En het betekent, *Hij draagt weg*. Het Lam buigt Zijn rug, en neemt de reusachtige enorme bundel van de zonden van alle uitverkorenen op Zich, en de hellen, en beklimt het kruis met ze. En zo draagt Hij ze, neemt ze weg, laat ze verzinken in de diepte van de zee, zodat ze nooit op zullen rijzen in het oordeel om Zijn verlore wereld te ruïneren. De Doper roept tot ons om *Hem te zien*. Het *Griekse* woord heeft een nadruk. Alsof hij had gezegd: "hier is het Lam van God juist onder u; zie op Hem; werp een gedetailleerde blik op Hem; Hij is aanwezig." Helaas! dat mensen in beslag genomen zouden worden door het zien van ijdelheid, totdat hun



oogbanden breken; en niet eens het Lam van God willen zien, Die zo'n goede dienst voor ze doet.

Ik zal een kleine verhandeling houden over het voorstel in mijn tekst.

Leer. *Dat Christus het Lam van God is, Dat, door geofferd te worden, de zonde van de wereld wegneemt.*

In het bespreken van dit voorstel, zal ik,

I. Een onderzoek instellen naar de redenen, waarom Christus *het Lam van God* wordt genoemd.

II. Zijn ambt en werk overwegen, *dat Hij de zonde van de wereld wegneemt.*

III. Toepassing maken.

I. Het eerste ding is, *een onderzoek in te stellen waarom Christus het Lam van God wordt genoemd.*

Onder deze kop, zal ik tonen,

1. Waarom Christus *een Lam* wordt genoemd.

2. Waarom Hij het *Lam van God* wordt genoemd.

*Eerst.* Waarom wordt Christus *een Lam* genoemd? Zonder de parallel te ver te trekken, en de vergelijking te ver in te voeren, en zonder een minutieuze afdaling op elk deel van de gelijkenis: Hij wordt zo genoemd,

1. Wegens Zijn uitstekende zachtmoedigheid. Het lam is onder de meest onschuldige, en onschadelijke, en zachtmoedige schepselen. Toen Christus *als een lam ter slachting geleid werd, en als een schaap voor het aangezicht van de scheerders en slachters, was Hij stom; Hij deed Zijn mond niet open.* Na heel de droevige behandeling die Hij van God kreeg, van mensen, van duivels, van de hemel, aarde, en de hel, van vrienden en vijanden, van *Joden en Romeinen*; nadat Zijn lichaam was doorstoken en geopend was in vele delen, was Hij stil. Hoewel de Vader Hem, als het ware, vanaf Zijn knieën nam, toen Hij op de grond geworpen was, helemaal bedekt met Zijn Eigen bloed, en vol van verbazing en ontzetting, en Hem overgaf aan een schurkachtige menigte; ze dragen Hem naar *Annas*, die stuurt Hem naar *Kajafas*, die Hem voor het Sanhedrin brengt, door hen wordt Hij gezonden naar *Pilatus*, van *Pilatus* naar *Herodus*, van *Herodus* weer terug naar *Pilatus*, en door Hem, nadat Hij gezeseld was, weggezonden wordt naar het kruis **B** toch was Hij heel deze tijd geduldig, en opende niet één keer Zijn mond in de kleinste klacht of verontwaardiging.

2. Het lam, Zijn type, was onbevlekt. Onze Heere was, zoals de apostel *Petrus* ons vertelt, *een onbestraffelijk en onbevlekt Lam*. Hij was niet alleen van een onbevleete omgang, maar heilig vanaf Zijn ontvangenis; bij Zijn geboorte, en in Zijn leven, *dat Heilige*, vanaf Zijn wieg tot het kruis. Heilig in alles wat Hij sprak, deed, en leed. Hij werd vaak verzocht, maar zondigde nooit.

3. Het paaslam was afgescheiden van de kudde, uitgekozen, en drie dagen apart gezet, en gedood op de avond van de vierde dag. Onze Heere was genomen van onder het oneindige aantal van mogelijke mensen, en bestemd voor dit werk. Hij was (1 *Petr.* 1:20) *geopenbaard in deze laatste tijden*, in de avond en slotfase van de wereld. Het is een goede tijd, sinds de Engel, (Die, denk ik, Christus was), met alle omstandigheden van plechtigheid, met één voet op de zee, en de andere op de aarde, *Zijn hand ophief naar den hemel, zwoer bij Dien, Die leeft in alle eeuwigheid, dat er geen tijd*, (dat, naar ik het opvat, verstaan moet worden zowel van de duur van de regering van het beest, als van de wereld), *meer zal zijn*. Wij zijn het vuilnis en het eentonig einde van de wereld. Dat de wereld niet zo lang zal voortbestaan na de komst van Christus, als het deed daarvoor, schijnt de algemene overeenstemming en het universele gevoelen te zijn van de godgeleerden.

4. Het lam werd geofferd; dat wil zeggen: (1.) Het was toegewijd aan, en in dienst gesteld van God. (2.) Het had zijn hals doorgesneden, en (3.) werd opgeofferd aan God. Onze Heere was toegewijd. En door Zijn eeuwige Geest en Godheid, offerde Hij Zichzelf op aan de Vader. Hij gaf Zichzelf aan de dood van het kruis. Hij was zowel Priester, Offer, als Altaar. Hij heiligde Zichzelf voor het werk.

*Ten tweede.* Het volgende ding onder deze kop, is, na te zoeken waarom Christus het *Lam van God* wordt genoemd. Hij wordt zo genoemd op grond van, en wegens het belang van de Vader in het feit dat Hij geofferd werd. (Ik heb dit wat terloops behandeld in de preek over *Rom.* 3:25.) God had drie eeuwige daden aangaande dat, en drie bij het komen van Christus naar de wereld, en vier handelingen in de voortgang van het lijden van Christus.

1. Wat de eeuwige handeling aangaat. (1.) Daar was de benoeming door de Vader van de Persoon van Christus voor het werk. En Christus was aanwezig bij de Vader, en gaf Zijn toestemming aan de benoeming. De Geneesheer was benoemd en genoemd, voordat wij ziek waren. De Borg was omschreven, verzekerd, en gegeven, voordat de schuld opgelopen was. (2.) Er was een voorbeschikking van Christus. *Petrus* verklaart dit met een plechtige verklaring, om ons geloof en standvastige aanvaarding voor zo'n grote en wezenlijke waarheid te verkrijgen. 1 *Petr.* 1:19,20: *Hij is een Lam, Dewelke voorgekend is geweest voor de grondlegging der wereld*. Hij was gekozen door God om een Offerande te zijn, en zegt *amen* op de keuze. (3.) De derde daad is genoeg. *Spr.* 8:30,31: *Ik was dagelijks Zijn vermaken, te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende*. En één reden van het genoeg van de Vader in Hem, wordt gegeven in vers 31: *Christus was spelende in de wereld Zijns aardrijks, en de vermakenen zijn met de mensenkinderen*. *Bernard* zegt dat liefde over God triomfeerde. De Vader en de Zoon lieten een eeuwigheid voorbijgaan, terwijl ze hun harten vertroostten in de blije vooruitzichten en gedachten, dat Christus opgeofferd zou worden als een offerande met een aangenaam ruikende geur.

2. Hij kan *het Lam van God* genoemd worden. Want toen Hij naar de wereld kwam, (1.) was Hij gezonden door God. Hij overdenkt dit vaak, om Hem te ondersteunen onder Zijn grote kwellingen. (2.) God gaf Hem een opdracht en instructies aangaande het geheel van Zijn werk en lijden. Dit was de grote opdracht die Hij ontving van de Vader, de wet van de verlossing, die Hij altijd gegraveerd hield op Zijn hart. (3.) God verschaftte Hem, bereidde Hem voor, bekwaamde Hem, en maakte Hem bevoegd om een offer te zijn. Hij gaf Hem een lichaam en een ziel, en een volheid van de Heilige Geest. Maar,

3. In de gehele voortgang is de Vader betrokken. (1.) Hij bemoedigt Hem met verheven en overvloedige beloften. Bij sommigen daarvan was Christus Zelf meer bijzonder betrokken. Andere daarvan hebben betrekking op Zijn verlost zaad. En sommige zijn van toepassing op Zijn en hun vijanden. (2.) God helpt en ondersteunt Hem met de rechterhand van Zijn rechtvaardigheid, dat Hij niet zal bezwijken, niet zwichten, en niet ontmoedigd zal worden. (3.) God verklaart op een zeer plechtige manier Zijn officiële goedkeuring van, en volle tevredenheid met wat Hij doet en lijdt. En (4.), Hij geeft Hem een rijke en overvloedige beloning.

II. Ik kom nu tot de tweede tak van de bewering: *het werk van Christus in het wegnemen van de zonden van de wereld, door Zichzelf een Offerande te maken.*

In het behandelen van dit hoofd, zal ik,

1. Het doen blijken dat Christus ten volle bevoegd en passend was voor Zijn werk.
2. Tonen wat het in de zonde is, dat Christus wegneemt.
3. Een onderzoek instellen naar de methode van hoe Hij de zonde wegneemt.
4. Terloops de noodzakelijkheid behandelen van het wegnemen van de zonde, doordat Christus een Offerande daarvoor is.

*Eerst.* Ik zal doen blijken dat Christus ten volle bevoegd en geschikt voor Zijn werk was.

1. Hij was er bevoegd voor door de geheimzinnige vereniging van Zijn twee naturen. Hij is mens, en kan sterven. Hij is God, en moet daarom de dood overwinnen. Hij is Mens, dat de natuur die overtrad, kan lijden. En Hij is God, om een waarde aan Zijn lijden te geven, *dat Hij met één offerande in eeuwigheid degenen heeft volmaakt, die geheiligd worden.* Hij is mens, dat de natuur die overwonnen was en verslagen, door omwentelingen, zijn overwinnaar kan overwinnen en gevangen leiden. En Hij is God, om de menselijke natuur te helpen in de strijd, en de sterke *Leviathan* te vangen, en hem te onderwerpen door Zijn macht. Hij is Mens, dat Hij iets mag hebben om te offeren. En Hij is God, dat Hij het acceptabel mag maken.

2. Zijn ambten verklaren Zijn geschiktheid voor het werk.

1<sup>e</sup>. Zijn profetisch ambt. (1.) In het uitvoeren van Zijn profetisch ambt, openbaart Hij aan ons hoe de zonde in de wereld kwam. Dit was verborgen van de meest geleerde van de wijsgeren. Ze konden, nadat ze al hun gissingen uitgeput hadden, met geen mogelijkheid raden door welke deur de zonde binnenkwam. Sommigen werden uiteindelijk gedreven tot de lasterlijke notie van een goede en een kwade god; en dat de zonde ingekomen was door deze laatste. Maar Christus geeft ons een heldere en natuurlijke verklaring van het ontstaan van zonde. (2.) Deze Profeet ontdekt aan ons de zwarte en vreselijke natuur van de zonde. Hij rukt die dunne sluier af, die kunstmatige vermomming, dat zelfbedrog dat mensen erop hadden gegooid, en roept ons toe het afschuwelijk en hels monster te bezien. Hij laat ons de verschrikkelijke gevolgen, en de ellendige resultaten van de zonde zien. En dit alles doet Hij, door Zijn Geest te zenden om de wereld te overtuigen (door argumenten) van de zonde. Zonder de Geest van Christus kon de wet niet, kon het evangelie niet, kon het geweten niet, konden predikanten niet, konden kwellingen ons niet overtuigen van zonde. En (3.), Christus toont ons de weg en manier van het wegnemen van de zonde, namelijk, door Hemzelf, door een Offer te zijn. Dit brengt me tot het volgende ding.

2<sup>e</sup>. Christus als een Priester is gepast en bevoegd om de zonde weg te nemen. Hoewel dit het directe en belangrijke ding in de tekst is, (Hij was een Lam Dat geofferd was om de zonde weg te nemen), kan ik hier niet blijven staan, omdat ik er in andere preken over gesproken heb. Overweeg alleen, (1.), dat Hij als een Hogepriester onze schuld en straf op Zich nam. En door het lijden van de straf die ons toekwam, en bedreigd was tegen ons, nam Hij het weg. (2.) Als een Zondoffer veroordeelde Hij de zonde in het vlees. De zonde werd aangeklaagd, geoordeeld, schuldig verklaard, en onttroond, door het lijden van Christus. De waardigheid van Zijn Persoon, met de grootheid van Zijn lijden, verklaart aan de wereld, dat zonde, de verwervende oorzaak daarvan, het grootste kwaad in de wereld is. En als zodanig moet het vernietigd worden en weggenomen.

3<sup>e</sup>. Als een Koning neemt Christus de zonde weg. Zonde is een oproerling, een aartsvijand. Niet een vijand die onderworpen moet worden, en overgebracht moet worden tot de kant van Christus. Nee, dat zal het niet doen. Het versmaadt het om van één gezelschap van de hemel te zijn. En Christus geeft het geen clementie; Hij zal het wegnemen. Het verwijderen van de zonde is een voornaamste oefening van Zijn koninklijke macht.

3. Christus was gepast voor dit grote werk door Zijn persoonlijke genade; (verontschuldigd de uitdrukking). Zijn ijver voor de glorie van Zijn Vader, en de zaligheid van de uitverkorenen, Zijn liefde tot Zijn volk, Zijn verontwaardiging op, en haat van zonde, Zijn trouwe vervulling van wat aan Hem bevolen was, Zijn zachtmoedigheid, geduld, enz., die alle maken Hem geschikt om een Offer te zijn, Dat de zonde wegneemt. Maar,

*Ten tweede.* Wat is het in de zonde, dat Christus wegneemt?

1. Hij neemt de schuld van de zonde weg, (dit is het belangrijkste ding dat in de tekst bedoeld wordt), de verplichting tot eeuwige straf. Doordat Hij de toorn van God uitblust, en al de eisen van de wet vervult, maakte Hij dat het zwaard viel uit de hand van het recht. En God zei: de ongerechtigheid van de uitverkorenen zal hun ondergang niet zijn.

2. Christus neemt de overheersing van de zonde weg. Zondigde matigde zich een opperste, hoogste, absolute, en ongecontroleerde macht aan over ons, handelde als de wrede tiran, beval ons te gaan, en wij gingen; te komen, en we kwamen; doe dit, en wij deden het. Wij waren onder een ondraaglijke slavernij. Al de vermogens en krachten van onze zielen waren onderworpen aan, en onder de regering van de zonde. De wil, half vergoed door velen, en de passende zetel van vrijheid, was niet uitgezonderd van het zware juk, maar was gevangen geleid met zijn metgezellen. Toch overwon Christus de tiran, wrong de scepter uit zijn hand, handhaafde onze verlossing door een almachtige en onweerstaanbare kracht, verbrak onze zware kettingen, en maakte dat onze sterke boeien afvielen als touwen van zand. *Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn.* Wij die, door het bevel van de zonde, slaven van de zonde waren, hadden onze gevangenisdeuren opengemaakt, en onze zielen werden voortgebracht, dat we Hem mochten loven.

3. Christus neemt de besmetting van de zonde weg, de bevlekking, en de mismaaktheid. *Het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonde.* En dit doet Hij door de stapsgewijze vooruitgangen van de heiligmaking. De zonde had het koninklijke beeld van God uitgewist, dat het oorspronkelijke versiersel en de eerste schoonheid van de ziel was, en waardoor wij aan God gelijk werden gemaakt. Maar onze God tekende het goddelijke beeld opnieuw op onze geesten, en maakte ons gelijk aan God. En door onze stapsgewijze voortgang in heiligheid, geeft Hij het hemelse schilderij nieuwe streken, en reinigt meer en meer de ziel.

4. Hij neemt de eigenheid en het wezen van de zonde weg, dat bezit en eigendom van de ziel genomen had, door zijn vereniging en verbinding met het lichaam. Zonde is, sinds de val, verenigd met ons eigen maaksel, gesteldheid, en conditie. Het is als de klimop, dat zo vermengd wordt met de muur, dat het er niet van gescheiden kan worden, zonder de muur naar beneden te halen. De mens kan, zoals het huis van de melaatse, niet gereinigd worden, totdat hij afgebroken wordt. Nu, bij de dood helpt God Zijn volk af van deze helse gast, die lang bezit had gehouden. Wat preken, sacramenten, instellingen, en christelijke ijver nooit teweeg konden brengen, doet de dood.

*Ten derde.* Het volgende ding is een onderzoek in te stellen naar de wijze hoe Christus de zonde wegneemt. Dit wordt gedaan door koop, toepassing, en openbaring. Hij kocht de verwijdering ervan op het kruis. *In Hem hebben wij de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der zonden.* Zijn lijden vormde onze fundamentele verzoening. Dan opnieuw, in de dag van ons geloven, past Hij toe, schenkt Hij, rekent Hij toe, en maakt aan ons over, Zijn meest absolute volmaakte rechtvaardigheid, dat onze zonde bedekt. En geloof is het enige instrument van onze rechtvaardigmaking, door die rechtvaardigheid aan te grijpen, en het aan te nemen. Als Hij het passend vindt, dan laat Hij de ziel zien en weten, dat hij besprengd is met het bloed van Jezus. En zo laat Hij aan de ziel zijn verlossing van de zonde doorschemeren.

*Ten vierde.* We komen een beetje terloops te handelen over de noodzakelijkheid van het wegnemen van de zonde, doordat Christus er een Offerande voor geweest is. En,

1. Dit verduidelijkt al de goddelijke eigenschappen. Er is een opvallende harmonie van al de volmaaktheden van God in dit grote werk. Een sterrenbeeld van hen schijnt hier. Gerechtigheid wordt tot het uiterste geopenbaard, want de offerande is compleet. Heiligheid

breekt uit in zijn helderste stralen, want *Hij heeft ook Zijn eigen Zoon niet gespaard*. Zijn Eigen hand verbrijzelde Christus, omdat er geen zwaardere was om het te doen. Zijn geloofwaardigheid en trouw lijdt geen onrecht, want de straf die bedreigd was, wordt uitgevoerd. Ja, het wordt toegebracht aan de Persoon Zelf, die bestemd en voorbeschikt is door de Wetgever, om het te lijden. En liefde blijkt de helderste ster van het sterrenbeeld te zijn.

2. Was Christus geen Offerande geweest om de zonde weg te nemen, dan was de hele *Levitische* dienst en de *Joodse* bedeling een loutere praalvertoning geweest, God onwaardig, Die een soevereine Geest is. Kan enig redelijk mens denken, dat het doden van een beest voor de zonde van een ziel, God tevreden stelde, zonder een vooruitzicht op het geslachte Lam van God? Duizenden rammen, tienduizend oliebeken, en de eerstgeborene van onze lichamen met die samengevoegd, zou geen offerande voor één zonde van onze zielen geweest zijn. De soevereiniteit van God, de gestrengheid van Zijn recht, de volmaakte zuiverheid van Zijn natuur, zou nooit voldoende geopenbaard zijn door het uitstorten van het bloed van beesten. Het Lam van God, Dat opgeofferd was voor de zonden van de wereld, was het Wezen. Zij waren niet een werkelijke verzoening, een voldoende herstelling van de eer van God. Wat! zal God Zijn wetten openbaren in alle omstandigheden van verschrikkelijke majesteit, en zal de dood van een lam een voldoende en volledige genoegdoening zijn voor de verbrekingen daarvan? Al de engelen van de hemelen konden, door het dragen van de kwellingen van de hel gedurende miljoenen eeuwen, niet voldoen voor één van onze afzwervende gedachten. Daarom paste het Christus iets te hebben om te offeren. En inderdaad was dat het grootste *iets* in hemel of aarde. Want Hij had Zijn menselijke natuur om te offeren, dat van grotere waarde is dan de gehele rationele wereld.

3. Dat Hij een Offerande is, daarvan hangen al de andere handelingen van Zijn priesterlijk ambt af (zoals godgeleerden opmerken). Waarom ging Hij de hemel binnen, het heiligste van alles, dan omdat Hij bloed droeg, en Zijn Eigen bloed, bij Zich? Hij gaat terug naar Zijn vader, en wordt verwelkomt en ontvangen met triomfroepen van engelen, van aartsvaders, van profeten, en van al de verheerlijkte heiligen. Ja, Hij ondergaat het koninklijke onthaal van de Vader Zelf, omdat Hij Zichzelf geofferd had om de zonden van de wereld weg te nemen: *daarom heeft mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg voor de schapen*. Pilaren en wolken van wierook hangen altijd boven Zijn offeranden, en druppelen altijd naar beneden in zoete buien van heilzame invloeden op de harten van gelovigen.

Ik kom nu te verbreden en toe te passen, wat gezegd is. En,

1. In een gebruik van informatie. Het licht ons in over een grote hoeveelheid, en dierbare waarheden.

1. We zien in deze spiegel van de offerande van Christus, Zijn macht, Die in staat was stand te houden onder de grote last van zonde; een gewicht dat ondraaglijk was voor al de engelen van de hemel. We mogen eveneens Zijn overtreffende liefde tot Zijn volk opmerken. Het was liefde, dat Hem het eerst dreef de handen ineen te slaan met de Vader, en te ondernemen voor ons. Liefde bracht Hem uit de warme boezem van de Vader. Liefde nagelde Hem aan het kruis. Zijn liefde, en Zijn vriendelijk hart doodden Hem.

2. Het licht ons in over de grote schadelijkheid van de zonde. Het moet voorzeker een wanhopige ziekte hebben, dat riep om zo'n geneesmiddel. Een vreemdeling in *Israël*, die langs het kruis kwam, zou gedacht moeten hebben, dat al de drie, die hingen aan het kruis, grote misdadigers geweest waren, en dat onze Heere de voornaamste misdadiger geweest was. Maar de Messias was uitgeroeid, hoewel Hij onschuldig was, om een geneesmiddel te zijn voor een etterende en oude zweer, een ingewortelde kwaal.

3. Het verklaart de afschaffing van de *Joodse* offeranden. De *Joden* hadden afstand gedaan van dat meest plechtige en verheven deel van hun godsdienst, ondanks al hun verwoede oude ijver daarvoor, en hun huidige verbondenheid aan andere takken daarvan. Waarom? Wat was er aan de hand? God had *Jeruzalem* met de grond gelijk gemaakt, met de eens glorieuze tempel, die daar gebouwd was om het toneel te zijn van hun offeranden. En Hij heeft ze toegelaten om stallen te zijn voor de paarden van *Mohammed*. Hij heeft gemaakt dat de dagelijkse offeranden ophielden, nu dat het Lam van God opgeofferd is.

4. Het ontdekt aan ons de waarde en uitmuntendheid van verschillende dingen. En, (1.) van de ziel. Christus is geofferd om er een prijs voor te zijn. En God zal Zijn bloed niet weggooien voor een kleinigheidje. Werd heel de wereld opgewogen tegen de ziel van een enkel natuurlijk mens, dan zou dit zwaarder wegen dan de wereld. Een geest is het meest volmaakt van de geschapen wezens, wegens de grootste overeenkomst met het goddelijke. En slechts wegens het geofferde Lam van God, is de verlossing van de ziel, die dierbaar is, voor altijd opgehouden. (2.) Het laat ons ook de overtreffende waarde van de hemel weten. Het bloed van het Lam doofde en bluste het vuur van Gods toorn, en maakte dat de vloeddeuren van genade en goedheid uitgutsten en vloeiden, in grote overvloed en menigte. En het opende de poorten van het paradijs, die gesloten waren tegen ons. (3.) Het onderwijst en instrueert ons over de schoonheid van heiligheid. Want om de verbannen heiligheid terug te winnen, werd Christus opgeofferd. Hij kwam om het werk van de duivel te vernietigen. En wij weten allen, dat zonde zijn belangrijkste werk is. De zonde had de aarde bijna in een hel veranderd. En deze offerande heiligt de aarde, en richt er een koninkrijk der hemelen in op. (4.) Daarvandaan blijkt de soevereine ellende van allen die niet geïnteresseerd zijn in Christus. Hun staat en toestand is betreurenswaardig ver boven alle uitdrukking en opvatting. Ze mogen in het lijden van Christus zien, wat ze kunnen verwachten. De ellendige en vreselijke tragedie die inwerkte op het Lam van God, zal weer en weer opnieuw inwerken op hun zielen, heel de eeuwigheid door. *Indien zij dit doen aan het groene hout, wat zal aan het dorre geschieden?* Als de goede boom neergeveld was, dan moet de onvruchtbare verbranden. Als de heilige en onschuldige Zoon, vanwege een borgsom, zo werd behandeld, wat zal toegediend worden aan de halsstarrige, onverbeterlijke, en verstokte zondaren? Zie het Lam van God, verbaasd door uiterst lijden. Hoewel Hij de volheid van de Godheid had om Hem te ondersteunen, en van de Heilige Geest om Hem te voorzien, en een engel die Hem vertroostte, en de bijzondere zorg van de Vader om Hem te bemoedigen, en een volle verzekering van een gezegende verlossing, samen met een bevredigende overdenking over Zijn Eigen onschuldigheid, om Hem uit te helpen **B** toch, na dit alles laakt Hij het bittere deel die Hij moest drinken. Wat kunnen ellendige opstandelingen dan tegemoet zien? Als u uw eigen schuld betaalt, wee u. Echter, u zult bezig zijn uw geldschulden te betalen, en ze toch nooit betalen.

Gebruik 2. Ik kom nu tot een gebruik van beproeving. Onderzoek uw eigen zielen, of uw zonden weggenomen zijn doordat Christus een Offer voor ze geweest is.

1. Hebt u uw zonden daar gelegd, waar God ze gelegd heeft, op Christus? Hebt u door geloof er van harte mee ingestemd dat God uw zonden op Hem overbracht? Hebt u een geofferde Christus tussen geplaatst, als een scherm tussen u en de goddelijke wraak? Toen u verschroeid werd door toorn, met verzoeken, kwellingen, vervolgingen, verschrikkingen, zat u toen neer onder de schaduw van Christus? Hebt u de Persoon, naturen, eigenschappen, ambten, het lijden, en de beloften van Christus, uw schaduw van verversing en veiligheid gemaakt? Besluit dan: Hij heeft uw zonden weggenomen.

2. Hebt u uw zonden geofferd? Hebt u ze alle verzameld, en de gehele vervloekte bundel geworpen in het vuur? Hebt u het offermes op de keel van al uw lusten gezet, en ze overgegeven, zonder genade, aan eeuwige vernietiging? Bidt u dagelijks, dat God de zonde meer en meer wil wegnemen? *Hos. 14:2.*

3. Wat offert u aan en voor Hem? Offert u aan Hem uw hele harten, dat ze goddelijke indrukken mogen ontvangen van het zegel van Zijn Geest? Offert u ze op om gereinigd te worden, gezuiverd, en vertroost? Offert u uw levens aan Hem op, en alles wat u lief is in de wereld? Wat! hebt u enige aanspraak op, en belang in een geofferde Christus, en bent u toch onwillig om alles voor Hem op te offeren? Zult u met vertrouwen beweren dat Hij voor u geofferd was, en bent u er niet tevreden mee, dat u geofferd wordt voor Hem? De verlostten hebben hun leven niet lief tot de dood toe.

4. Wat is uw achting van Christus? Onderhoudt u een hoge waardering voor Hem? Wat denkt u van de Christus? Zingt uw ziel de lofprijzing van *Johannes? Openb. 1:5,6.* Of acht u Hem, met *Herodes* en zijn mannen van oorlog, van geen waarde?

5. Wat zijn uw genegenheden voor onze Heere Verlosser? Zegt u: *Hij heeft mij liefgehad, en Zichzelven voor mij overgegeven;* daarom dwingt de liefde van Christus mij, en beïnvloedt mijn hart, gesteldheden en daden? Liefde voor Christus moest een hemels heilig vuur zijn, gevestigd, en dat altijd brandt op het altaar van mijn hart, dat al de offeranden aansteekt, en dat hoog oprijst, en dat opgaat naar de hemel, het passende element ervan, en origineel, en dat zowel hart als offeranden met zich meedraagt.

6. Vertel mij, verzegelde God uw vergeving met een kus, met een openbaring en gevoel van Zijn verlossende liefde? *Ps. 103:3,4.* Als Hij al de ongerechtigheden van Zijn volk vergeet, dan is Hij soms tevreden hen met goedertierenheid te kronen, ze bekend te maken met Zijn genadige gedachten aangaande hen. Dit schept in de ziel, die vergeving heeft ontvangen, de meest evangelische en goedaardige bekering. *Haar zonden zijn haar vergeven, die vele waren; want zij heeft veel liefgehad.*

7. *Ten laatste.* Hebben uw zonden diep wortel geschoten in uw geheugens? Toen God *David* vergaf, bracht Hij zijn zonde tot *Davids* herinnering, en schreef het op zijn hart, als met de punt van een diamant, zodat hij uitroept: *mijn zonde is steeds voor mij.* Ik mag kijken waarheen ik wil, maar de geest van een vermoorde *Uria* achtervolgt mij. God liet de zonde uit Zijn Eigen geheugen vallen, in die van *David.* En hoewel het vervolgen van de kerk door *Paulus*, met al zijn andere zonden, doorgeschrapt waren, en niet meer in de registers van de



hemel stonden, of in zijn eigen geweten, toch werden ze altijd in zijn herinnering gehouden. En bij alle gelegenheden maakte hij openbare melding van ze, tot de heerlijkheid van vergevende genade.

Gebruik 3. Het volgende gebruik is tot aansporing.

1. Stem in met Gods genadige doel, en span u in tot het wegnemen van uw zonde, om te scheiden van al uw ongerechtigheden, er afstand van te doen, en ze te verzaken. Haast u uit *Babylon*. Blijven hangen in haar voorsteden, is een teken van onwilligheid om eruit te gaan. Houd bedrog niet vast. Wat! zult u ongerechtigheid met genoeg indrinken, dat zo bitter smaakte voor de Zoon van God, dat gal en alsem was voor Zijn ziel? Zult u het bloedige mes, dat de keel van het heilig en onschuldig Lam van God doorsneed, omhelzen, liefkozen, en liefhebbend kussen? O, zondig niet. Al de eigenschappen van God, al de werken van de Drie-eenheid, de verkiezing van de Vader, de verlossing van de Zoon, de heiligmaking van de Geest, roepen u op niet meer te zondigen. Al de delen van de goddelijke openbaring, de leerstukken, de heilige voorschriften, de genadige beloften, de verschrikkelijke dreigingen, en de beide sacramenten, verkondigen een noodzaak dat u de zonde opgeeft. De enorm verschillende toestanden van de vernedering van Christus, en Zijn verhoging, zijn drie bemiddelende ambten, en uw eigen geloof en bezitting, verplichten u niet meer te zondigen. *Een iegelijk, die den Naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid.* Zult u in tegenspraak zijn met het grootste en heerlijkste ontwerp van de hemel? Zult u in tegenspraak zijn met een stervende Christus, en zoveel als u kunt verhinderen dat Hij de zonde wegneemt? Zult u het uw werk maken, zoveel als u in staat bent, het doeleinde van de dood van Christus te dwarsbomen? U zult ontdekt worden te strijden tegen de hemel; hoewel onze Heere al Zijn gezegende en genadige doelen zal bereiken, in dat Hij geofferd is, en dat Hij niet tevergeefs kan sterven. Maar om deze noodzakelijke aansporing een beetje verder te benadrukken, overweeg hoe wanhopig uw staat is, als u niet binnenkomt in deze wijze, genadige en goddelijke maatregelen, om de zonde weg te nemen. Er is geen plank na de schipbreuk. Niemand in hemel of aarde kan u helpen. Ongehoorzaamheid aan dit bevel van het evangelie, zet ons op hetzelfde niveau als de meest wereldse wellustelingen, schuldig aan de grootste zedeloosheden. U, die geen gehoor geeft aan het doel van Christus, zult ingepakt worden in dezelfde bundel, met de grootste monsters van onrechtvaardigheid.

2. Ik spoor u aan tot de plicht van deze tekst, om een geofferde Christus te aanschouwen. Overweeg wat Hij in Zichzelf is, en wat Hij heeft gedaan en geleden voor u. Zie Hem komen vanuit de hemel naar de aarde, en gaan van de aarde naar het kruis, van het kruis weer terug naar de troon. Aanschouw Hem met eerbied. Zie hoe de formidabele eigenschap van het recht, en de versmeltende tedere ingewanden van genade de handen samen sloegen, om de opstandelingen omhoog te trekken uit de diepe afgrond van zonde en ellende, waarin hun eigen dwaasheid ze had gestort. Aanschouw de troon van vlammende verontwaardiging, die tot onze vreugde en verbazing, verzoend is met een verzoendeksel. De rechtvaardigheid zelf is van één partij met de gelovige, en is zijn advocaat geworden.

3. Heb God en Christus lief, eer, en loof Hen, wegens deze uitzonderlijke zegening. Om u te helpen en bij te staan, overweeg,

1<sup>e</sup>. De manier hoe Hij de zonde wegneemt. (1.) Hij neemt het volledig weg. Zonder dat zouden onze gewetens niet gerustgesteld zijn, en wij zouden ook niet veilig zijn. Welke enorme sommen van erf- en dadelijke zonden zijn verwijderd en vergeven? De erfzonde is een veelvoudige kwaadaardigheid; een lichaam met vele leden, een boom met vele takken, een schat met veel stukken van verschillende soorten, een verwikkeling van vreselijke kwaden. En dit hels veelkoppig monster is neergeveld. Opnieuw, dadelijke zonden tegen wet en evangelie, tegen de eerste en tweede tafel, zonden tegen God, onze naaste, en onszelf, zonden tegen onze algemene en bijzondere roeping, onze relatiezonden, en zonden tegen onze zielen, en tegen onze lichamen; die alle zijn weggenomen. Alle verleden zonden worden weggenomen zonder herroeping, alle huidige zonden zonder uitzondering, en alle toekomstige zonden door een gelukkig vooruitlopen, en genadige verhindering. Ik zeg, alle zonden die nog komen, zijn weggenomen, zover dat ze ons nooit zullen brengen onder het vonnis van veroordeling, *Rom. 8:1*. Wij zijn gerechtvaardigd, en daarom kunnen we niet veroordeeld worden. Onze zonden zijn zover vergeven, als dat ze ons recht en aanspraak op het eeuwige leven niet zullen opheffen. Want we zijn altijd bekleed met de meest volmaakte gerechtigheid van Christus, waardoor er een verklaring tot het leven is. Ze zijn zover vergeven, als dat het begaan van ze ons niet zal laten vallen onder Gods vijandige haat en afkeer, of om de goddelijke gunst te verspelen. Want *wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God. En de zonen blijven eeuwiglijk in het huis*. Opnieuw, (2.) Hij neemt de zonde vrij weg, tijdig, vrolijk, onherroepelijk, *Ps. 103:12*. De afgelegen polen van de wereld zullen elkaar met groter gemak ontmoeten, dan een gerechtvaardigde gelovige en zijn zonden. Hij werpt al onze zonden in de diepten van de zee, dat ze nooit meer gevonden kunnen worden. En Hij bedekt het graf met de twee oneindige oceanen van Zijn genade, en het bloed van Zijn Zoon, zodat de zonde geen opstanding kan hebben, om in het oordeel tegen ons te verschijnen.

2<sup>e</sup>. Om onze liefde te doen ontvlammen, en onze lofprijzingen voor dit grote voordeel sterker te doen uitkomen, werp daartoe een blik op de gezegende vruchten en gevolgen daarvan. (1.) Als onze zonden verwijderd en weggenomen zijn, dan bent u aangenomen. *Hos. 14:2: Neem weg alle ongerechtigheid, en ontvang ons genadig* (Engelse vertaling). In het origineel is het: *geef het goede*; want dat is een teken van een genadige aanneming. (2.) U hebt toegang tot God. De muur van afscheiding is nu uitgeput en neergevallen. En er is een wederzijds nauw contact van zegeningen voor ons, en een viervoudige opbrengst. (3.) U hebt veelvoudige vrede. Vrede van staat, vrede van het geweten, en vaak vrede van geest, die elk natuurlijk verstand te boven gaat. (4.) De hele vloek van de wet is weggehaald. Want een geofferde Christus deelde de vloek niet tussen Hemzelf en de uitverkoren. Hij droeg het alles. En (5.) bijgevolg haalt Hij de engel uit de dood, en maakt dat onze laatste vijand ons een zeer vriendelijke daad aandoet, doet ons over zweven naar het land van heerlijkheid, om onze Immanuël te ontmoeten, en om voor altijd met Hem te zijn.

3<sup>e</sup>. Overweeg wat Hij aan u doet in het wegnemen van uw zonden. (1.) Hij verwijdert de grootste kwaal en ziekte in de wereld. *Genees mijn ziel, want ik heb tegen U gezondigd*. Als Hij al uw ongerechtigheden vergeeft, dan geneest Hij al uw ziekten. (2.) Hij neemt uw zwakheid weg, die zedelijke onmacht, waaronder de zonde u gebracht heeft. Hoe zwak is uw hart? Wee u, dat u gezondigd hebt. (3.) Als Hij uw zonden wegneemt, dan neemt Hij uw

mismaaktheid en lelijkheid weg. Zonde is de kanker, die een fraai gezicht overgroeit, en het afschuwelijk maakt in de ogen van God, engelen, en heiligen. Als Hij u bekleedt met Zijn rechtvaardigheid, dan neemt Hij uw vuile klederen weg, en geeft u wisselklederen. U bent verheerlijkt van binnen, en uw klederen zijn van bewerkt goud. (4.) Hij ontdoet u van uw grootste vijand, en verlost u van hem. Zonde is de meest algemene van alle andere vernietigende kwaden, en het zoekt het bloed en de ondergang van uw zielen. (5.) Hij neemt uw smarten weg. Hij droeg ze, toen Hij uw zonden wegnam, op het kruis, en zal u vervullen met sterke vertroosting. (6.) *Ten laatste*. Door het wegnemen van uw zonden, verlost Hij u van gevaar. Want uw zonden stelden u bloot aan het uiterste gevaar, en stelde uw schuldige hoofd bloot aan de luidste donder van de hemel. Als Hij uw zonde wegneemt, dan is er geen hel en dood meer, maar hemel en eeuwig leven.

4<sup>e</sup>. Werp een blik op de grootheid van dit werk, en op de moeilijkheid daarvan, in zichzelf bezien. God schiep een wereld met een woord. De Geest heiligt ons door een machtige en onweerstaanbare werking. Maar voordat de zonde weggenomen kan worden, wordt de Schepper een Schepsel, de Oude van dagen een Kind. Hij Die almachtig is, is zo zwak, dat Hij bezwijkt onder de last van Zijn kruis. Hij Die oneindig lieflijk is, had Zijn gezicht zo bedorven, dat mensen hun gezichten wegdraaiden om Hem niet te zien. Voordat de zonde weggenomen kan worden, moeten de artikelen van het verbond der genade vervuld worden, aan de eisen van de wet moet voldaan worden, het recht moet een betaling hebben, de vloek van de wet moet opgelegd worden, duivels moeten overwonnen worden, en wijzelf moeten onderworpen worden. Ja, Hij Die God is, moet lijden en sterven. Ik besluit met dit nieuwe gezang: *waardig is het Lam, Dat geslacht is, en ons Gode gekocht heeft met Zijn bloed, om te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging, in alle eeuwigheid.*

EINDE